

**T. C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK HALK BİLİMİ ANABİLİM DALI
TÜRK HALK BİLİMİ BİLİM DALI**

CEM ZÂKİRLİĞİ VE ÂŞIK MURTAZA ŞİRİN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Burak TAN**

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Armağan ELÇİ**

Ankara-2012

**T. C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK HALK BİLİMİ ANABİLİM DALI
TÜRK HALK BİLİMİ BİLİM DALI**

CEM ZÂKİRLİĞİ VE ÂŞIK MURTAZA ŞİRİN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Burak TAN**

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Armağan ELÇİ**

Ankara-2012

ONAY

Burak TAN tarafından hazırlanan "Cem Zâkirlîği ve Âşık Murtaza Şirin" başlıklı bu çalışma, tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda (oybirliği/oyçokluğu) ile başarılı bulunarak Jürimiz tarafından Türk Halk Bilimi Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Fatma Arsen Turan (Başkan)

08.11.2012

Doç. Dr. Perin Ergün (Üye)

Yrd. Doç. Dr. Armağan Zeli (Üye)

ÖN SÖZ

Yüzyıllar boyunca kapalı bir yapı içeren Alevî inancı, değişen koşullarla beraber bu yapısından sıyrılmıştır. Özellikle köyden kente göçün başlaması, köy-kent ayrımını ortadan kaldıran gelişmeler ve daha birçok etken bu değişimde etkili olmuştur. Sözlü kültür aktarımı ile varlığı sürdüren cem törenleri bu değişimden oldukça etkilenmiştir. Cem törenlerinin sözlü kültür aktarıcıları olan zâkirlerin icra alanları daralmış, geleneksel eğitim modelleri işlevselliğini kaybetmiştir. Âşık Murtaza Şirin bu noktada incelenmesi gereken bir örnektir. Malatya Hekimhan'da doğan Âşık Murtaza Şirin 1960'lı yıllardan bu yana Ankara'da yaşamaktadır. Şirin âşıklık geleneğinden ayrılmamış ve ustasından el aldığı günden itibaren cem törenlerinde zâkirlik yapmaya devam etmiştir.

Âşık edebiyatının tarihsel süreci incelendiğinde çeşitli evrelerden geçtiği, bünyesinde farklı inançlara mensup âşıklar barındırdığı ve bunların arasında Alevî-Bektaşî âşıkların da olduğu tespit edilmiştir. Zaman içerisinde bu sayı azalmakla beraber Alevî-Bektaşî inancına mensup âşıklar, gelenek içerisinde yer almaya devam etmiştir. Murtaza Şirin bu geleneğin son dönem temsilcilerindedir. Şirin'in tasavvufî söyleyiş tarzı, belleğinde taşıdığı binlerce deyiş, ürettiği yüzlerce şiir, yürüttüğü cemler Şirin'i âşıklık geleneği içerisinde önemli bir noktaya getirmektedir. Dolayısıyla çalışmamızın birinci bölümünde zâkirlerin icra ortamları olan Cem törenlerinin kökeni, türleri ve yürütülen on iki hizmet incelenmiştir. Zâkirliğin kökenine dair sözlü ve yazılı kaynaklardan edinilen bilgiler aktarılmış, zâkirlik konusu Murtaza Şirin bağlamında incelenmiş, yine aşığın zâkirlik yaptığı bir cem gözlenmiş ve aktarılmıştır.

İkinci bölümde Aşık Murtaza Şirin'in hayatı ve eserleri incelenmiştir. Sonuç ve kaynakça bölümünden sonra yer alan ekler bölümünde aşığın seçilen şiirlerine yer verilmiştir.

Çalışmalarım sırasında her zaman desteğini hissettiğim aileme, arkadaşlarıma, hocalarıma ve en yoğun zamanlarında bile bana vakit ayıran, beni yönlendiren saygıdeğer tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Armağan ELÇİ'ye teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. CEM TÖRENİ VE ZÂKİRLİK.....	4
1.1.2. Cem Töreni	4
1.1.2. Cem Törenlerinde On İki Hizmet	12
1.1.3. Cem Erkânları	13
1.1.3.1. Can baş erkânı (Balım sultan erkânı) öğreti cemi.....	14
1.1.3.2. İkrar Erkânı (Nişan)	14
1.1.3.3. Musahip Erkânı.....	15
1.1.3.4. Görgü Sorgu Erkânı.....	18
1.1.3.5. Abdal Musa Erkânı	18
1.1.3.6. Rıza gecesı Erkânı-Kırk sekiz Cuma	18
1.1.3.7. Sultan Nevruz Erkânı.....	19
1.1.3.8: Düşkünlük Erkânı Yoldan Atma	19
1.1.3.9. Düşkünü Yola Alma Erkânı.....	20
1.1.3.10.Dedenin Posta İlk Oturması Erkânı	22
1.1.3.11. Koldan Kopanlar Erkânı.....	22
1.1.3.12. Kadir Hum Erkânı	23
1.1.3.13. Hızır Cemi Erkânı (Mücerret Erkânı).....	23
1.1.3.14. Kâmilî Mürşit Erkânı.....	24
1.1.3.15. Seyitler Dedeler Erkânı.....	24
1.1.3.16. Tapanlama Erkânı	25
1.1.3.17. Erkânın Erkanlaşma Erkânı	25
1.2. CEM ZÂKİRLİĞİ VE ÂŞIK MURTAZA ŞİRİN ÖRNEĞİ.....	26
1.3. CEM TÖRENİNDE ON İKİ HİZMET VE ZÂKİRİN GÖREVLERİ	38
1.3.1. Dedenin Cemevine Gelmesi ve Posta Oturması.....	38
1.3.2. On İki Hizmet Sahibinin Çağrılması	45

1.3.3. Delil-i Şahı Merdan'ın Uyandırılması.....	50
1.3.4. Seccadenin Serilmesi.....	59
1.3.5. Kemberbestlerin Bağlanması.....	61
1.3.6. Kurban	63
1.3.7. Sakka (Saki) Suyu Hizmeti	68
1.3.8. Çeşninin Dağıtılması	76
1.3.9. Temsili Dar (Rızalık).....	77
1.3.10. Cem Birleme	79
1.3.11. Taçlama	85
1.3.12. Miraçlama.....	91
1.3.13. Semah.....	93
1.3.14. Sofra/Çark Semahı	104
1.3.15. Mersiye.....	106
1.3.15.Lokma	120

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. ÂŞIK MURTAZA ŞİRİN	122
2.1.1. Doğumu ve Ailesi	122
2.1.2. Musahiplik ve Murtaza Şirin'in Musahip Kardeşi	124
2.1.3. Eğitimi Askerlik-İş	125
2.1.4. Bağlı Olduğu Ocak-Seyit Ali Sultan Ocağı	125
2.1.5. Murtaza Şirin'in Âşıklık Geleneği İçresinde Yer Alışı.....	128
2.1.6. Mahlas Alması.....	129
2.1.7. Şiir yazması ve söylemesi	130
2.1.8. Katıldığı Şenlikler,Programlar ve Aldığı Ödüller	131
2.1.9. Hakkındaki Yayınlar	132
2.2. ŞİİRLERİNİN TÜR VE ŞEKİL AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	132
2.3.1. Nefes.....	132
2.3.1.Devriye	134
2.3.3. Şathiye	149
2.3.4. Medhiye.....	151
2.3.5. Güzelleme	153
2.3.6. Mersiye	155
2.3.7. Duvaz.....	156

2.3.8. Divan.....	159
2.3.9. Satranç.....	161
2.3.10 Sefalama.....	163
SONUÇ	166
KAYNAKÇA	169
EKLER.....	172
Ek 1. MURTAZA ŞİRİN FOTOĞRAFLARI	172
Ek 2. MURTAZA ŞİRİN'İN ŞİİRLERİ.....	174
ÖZET	375
ABSTRACT	376

GİRİŞ

Türklerin ilk törenlerinde müzik, şiir, dans bir aradadır ve dini karakter taşır. İlk şiirler toplumun ortak malı olarak sayılır. Türkler tarafından kam-baksı-ozan adıyla anılan musikişinas, rakkas, sihirbaz, hekim, şair özelliklerine sahip bu kişilerin görevleri zaman içerisinde, içtimai iş bölümü neticesinde ayrılır. Kam-baksıların faaliyet alanları daralırken şairlik, bakıcılık, efsunculuk, münecimlik de birbirinden ayrılır ve her biri farklı zümreler oluşturur. Özellikle İslamiyet'in yerleştiği merkezlerde ayırım daha güçlü olur.

Osmanlı Devleti kurulmadan önce Anadolu'da mezhebî mahiyette bir edebiyat kurulur. Horasan'dan gelen dervişler ve Türkistan'dan gelen babaların getirdiği bu edebiyat, dini bir muhteva içermekte ve havasa hitap etmektedir. Kadirî, Bektaşî, Nakşî dervişleri bu edebiyatın kurulmasında etkilidir. Tekke-tasavvuf edebiyatının öncülerinden olan Hoca Ahmed Yesevî ve Yunus Emre, eski Türk rahip-şairlerin İslamlaşmış şeklidir. Tekke edebiyatının etkisi devam ederken diğer yandan da halka yakın, ladini bir edebiyat ihtiyacı ile saz şairliği ortaya çıkar. Yıldırım döneminde oldukça güçlenen tekke edebiyatının yanında klasik edebiyat ve yeni hayat şeklinin tesiri ile Tekke edebiyatından farklı ancak zahiren yine aynı renk ve kisve altında başka bir edebiyat isteğinin ortaya çıkması ile Âşık edebiyatı oluşur. (Köprülü,2004)

Âşık edebiyatının içerisinde yer alan Alevi-Bektaşî inancına mensup şairler zamanla bu inanca ait motifleri kullanarak şiirler yazarlar. Bu zümreye mensup şairler âşık ve tekke edebiyatıyla bağlarını koparmadan kendilerine has bir söyleyiş ile ürünler meydana getirirler.

Zâkirler de bu çerçevede değerlendirilmesi gereken âşıklardır. Bir yönüyle âşık edebiyatı içerisinde bir yönüyle tekke-tasavvuf edebiyatı içerisinde yer alırlar. Onları verdikleri eserlerin mahiyeti itibariyle tekke-tasavvuf edebiyatı içerisinde değerlendirmek mümkündür. Zâkirlerin eğitim şekli incelendiğinde Âşıklık geleneğinin eğitim şekli olan usta-çırak ilişkisinin varlığı görülür. Bu yönüyle bir benzerlik olmakla beraber âşıkların ve

zakirlerin icra ortamları incelendiğinde farklılık ortaya çıkmaktadır. Aşıklar düğün-dernek, kahvehane gibi halka açık yerlerde bağlama çalıp şiir söylerken zâkirler sadece cem törenlerinde bu eylemi gerçekleştirir.

Zâkirler Cem sırasında nefes, duvaz, semah, tevhid olarak adlandırılan formları ezgi ile söylerler. Zâkir, cemin dede ile beraber en temel unsurudur. Çünkü zâkir cemi yürütendir. Belleklerinde binlerce deyiş taşıyan zâkirler birer sözlü kültür hazineleridir. Cem sırasında ve sohbetlerde Aleviliğin esaslarını, kökenini aktaran zâkirlerdir. Geleneğin kuşaktan kuşağa aktarılması görevini üstlenmişlerdir.

Murtaza Şirin hem yıllardan bu yana sürdürdüğü zâkirlik görevi hem de üretken ve yetkin bir aşık olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yüzden çalışmamız iki ana başlık altında toplanmıştır. Birinci bölümde cem nedir, cem törenin sözlü ve yazılı kaynaklardaki kökeni üzerine araştırmaların sonucu aktarılmıştır. Cem törenlerinde on iki hizmet yine sözlü gelenek içerisinde bu hizmetlerin pirleriyle beraber tespit edilmiştir. Yöreden yöreye değişen ve çeşitlilik göstermesine rağmen bugüne kadar yapılan çalışmalarda bütün türlerini bir arada bulmakta zorlandığımız cem erkânları sözlü kültürde yaşayan biçimiyle incelenmiş ve aktarılmıştır.

Çalışmamızda cem zakirliği bölümü Murtaza Şirin bağlamında incelenmiştir. Zakirin görevi, icra ortamı, eğitim süreci, pirleri, anlatılmış ve Alevi-Bektaşî geleneğinde kutsal sayılan yedi ulu ozan anılmıştır. İlk bölümün sonunda ise cem töreninde zâkirin işlevi ve yerini daha net ortaya koyabilmek için Murtaza Şirin'in zâkirlik yaptığı bir cem aktarılmıştır.

Daha öncede bahsettiğimiz gibi Şirin üretken ve yetkin bir âşıktır. Belleğinde binlerce usta malı deyişin yanında kendisine ait yüzlerce şiiri vardır. Bu yönüyle ikinci bölümde Murtaza Şirin'in hayatı, âşıklık içerisinde yer alışı, usta çırak ilişkisi, mahlas alışı, musahip kardeşi, aldığı ödüller katıldığı programlar ve bağlı bulunduğu Seyit Ali Sultan Ocağı üzerine değerlendirme yapılmıştır. Murtaza Şirin'in eserleri tür ve şekil yönüyle incelenmiş, her türe birer örnek verilmiştir.

Çalışmamızın son bölümde kısa bir değerlendirmenin yer aldığı sonuç bölümü, kaynakça, Murtaza Şirin'in fotoğrafları ve ekler bölümünde seçilmiş

ŕiirleri yer almaktadır.

Çalışmamız sırasında Murtaza Şirin ile mülakat yapılmış, Murtaza Şirin'in zâkirlik yaptığı cem törenine katılmış, derleme yapılmıştır. Elde edilen bilgiler değerlendirilip yazıya aktarılmıştır. Çalışma sırasında faydalanılan yazılı kaynaklar kaynakça bölümünde belirtilmiştir. Alevîlik, Cem törenleri, Cem Zâkirliği, Âşık Murtaza Şirin ve Âşık Murtaza Şirin'in ŕiirleri üzerine yapılan bu yüksek lisans tezi, âşık edebiyatı alanındaki çalışmalara katkıda bulunmayı ve cem zâkirliği konusundaki çalışma eksikliğini tamamlamayı hedeflemektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. CEM TÖRENİ VE ZÂKİRLİK

1.1.2. Cem Töreni

Cem töreni Alevî-Bektaşî inancının temel ritüelidir. Arapça (ج،م،ع) 'ce-me-a' fiilinden masdar olan cem, "toplamak, topluluk, toplantı, cemiyet" demektir. Gölpınarlı cemi, taliplerin bir araya gelip evliya erkânını icra etmesi olarak tanımlamıştır.(Kaplan;2008:163) Cem, Alevîlerin dini görevlerini yerine getirdiği törenler olmakla beraber sadece dini bir mahiyet taşımamakta aynı zamanda sosyal, toplumsal, kültürel, eğitsel vb. boyutları ihtiva etmektedir. Bireyin kendisini rahatlattığı ruhlarının yenilendiği cemler, birleştirici ve sosyal dayanışmayı sağlayan bir işleve sahiptir-yol kardeşliği (musahiplik) oluşturması sebebiyle ve ayrıca da görgü kuralları ile iyi bir yaşam tarzını uygulamaya koymaktadır. Kültürel boyuta baktığımızda on iki hizmet yerine getirilirken on iki imama saygıyı da ihtiva eden uygulamalar sırasında şiir, müzik ve semahların beraberce rol aldığını görüyoruz; yani saz, sohbet ve semah bir aradadır; müzik ön plandadır. Kur'an'dan ayet okunduğu gibi, dualar (gülbenk, gülbank, hayırlı, terceman) hep Türkçedir. Bu durumda cemler Türk diline, dinine tarihine, folkloruna, felsefesine, müziğine vb. olgulara hizmet etmektedir. Eğitsel yöne baktığımızda sohbetler, yetişkinlerin anlattıkları örnek olaylar, tarihsel olayların yorumlanması, dem alma ve sofrada kadın erkek birlikteliği, hiyerarşik bir düzen içinde iş bölümüyle işlerin görülmesi öncelikli olarak dikkat çekmektedir. Cemler, Alevîlikte dinî amaçta yapılması sebebiyle bu boyutta da karşımıza çıkmaktadır. Kur'an ayetlerinin yanı sıra dedenin duaları, söylenen nefesler, yapılan niyazlar hep cemlerin dinî boyutunu göstermektedir. (Elçi,2011:132)

Bireylerin sosyal ve kişisel olarak sorgulandığı cemler bir yargı merkezi olma, halk mahkemesi olma özelliğini de göstermiştir. Bireylerin ahlak ilkelerine uyup uymadıktan soruşturularak şikâyeti olan varsa cemde

görüştürülerek topluluk arasında tartışılıp problem çözülmekte, gerektiğinde ise düşkünlük cezası verilmektedir, yani suç işleyen cezasını cemde alır ve bu dünyada cezasını çekmiş olur. Bu sorgulamada tüm insanlar eşittir; alınan kararlar kolektif iradenin ürünüdür. Cemler halkın mahkemesi konumunda olmuştur. Alevîler sorunlarını çözmek için mahkemeye gitmemiş; cemde çözümlenmiştir. Diğer yola başvuranlar ise düşkün sayılmıştır. Ayrıca cemin bu boyutunda savunma hakkında bir kısıtlama söz konusu değildir. Cemde gönül birliği edilirken rızalık alma olgusu önem arz etmektedir. Ceme gelme ve girmede razılık konusunda problem varsa bu çözümlenir; birlik ve dayanışma sağlanır. Birey cemdeki uygulamalardan geçerek kazanmış olduğu donanımla toplum tartışında yer alır. Bu bağlamda kendi yaşamını ceme getirir, diğerlerinin içine katar ve kendi yaşamına da alıntılar yapar. Ceme gelirken herkes bir şey getirir. Çörek, börek, kuruyemiş vb. bütün getirilenler birleştirilir; eşit bir şekilde giderken herkese dağıtılır. Rızalık olgusu ve nihayetinde paylaşım cemlerde böyle sergilenmektedir. Rızalık olgusu deyince ceme getirilen koyunun kurban olmayı kabul edip etmediğini yani rıza gösterip göstermediğini belirtmesi için işaret vermesi beklenir. Bu olayın da doğrudan cemde rızalık olgu ile ilintili olduğu aşikârdır. (Elçi,2011:133)

Cem törenlerinin kökenine üzerine yürütülen araştırmalar sonucunda farklı görüşler ortaya çıkmıştır.

Cem törenlerinin Ayin-i Cem olarak da adlandırılmasından dolayı İran Hükümdarı ve şarabı ilk icat eden kişi olduğuna inanılan Cemşid'in, içkili eğlence meclislerinden doğmuştur. Bedri Noyan'a göre "Ayin-i cem, ayn-ül cem'den bozmadır. Ayn; varlı gerçek, öz anlamına gelir. Böylece gerçek birleşme, birliğin öz anlamına gelen bir deyim olarak Bektaşiler ve Mevleviler arasında kullanılmaktadır. Bir toplantının ayn-ül cem adını alabilmesi için kurban tıglamak, helva pişirmek şarttır. Toplantının yapılış sebebine göre muhib ayn-ül- cemi; devri, baba, halife ayn-ül cemi denir. İran mitolojisindeki Cem (veya Cemşid)'in içki meclisi olan Âyin'i Cem efsanesiyle ayn-ül- cem'in hiçbir ilgisi yoktur. (Elçi,2011:130)

Irene Melikoff Şaman ayinleri ve cem törenleri arasında benzerlikler

olduğunu tespit etmiştir. Şaman ayinlerinde ve cem törenlerindeki kanlı veya kansız kurban sunma geleneği, dedeler ve şamanların ortak yönleri, tören sırasında içki kullanımı, oyunlar, kadın ve erkeğin tören sırasında bir arada bulunuşu gibi bir çok benzerlikten dolayı Cem törenlerinin Şaman Ayinlerinin bir devamı olabileceğini söyler.(Melikoff,1994:126)

Dedeler şamanlar gibi tamamen hafızaya dayanan zengin halk şiirini, nefesleri, duvazları ve sözlü halk geleneğini nesilden nesile aktaran iletişim organları gibidirler. Şamanlar gibi dedelerinde hastalıkları iyileştirdiğine inanılır. Kırgız ve Kazak şamanları ayinlerde bağlamanın Orta Asya'daki biçimi olan kopuz çalarlar ve kopuz kutsal sayılır. Anadolu'da da Alevî cemlerinde dede veya zakir bağlamayı çalmak için ele aldığında önce niyaz eder. Bu da Alevî inancında sazın fevkalade bir önem taşıdığıının bir tezahürüdür. Dedelerin cem törenlerinde kullandıkları "asa" veya "tarik" de şamanların ayinlerde kullandıkları "asa" yı anımsatmaktadır. Şaman ayinlerinde davulla birlikte kayın ağacından yapılmış bir sopa da kullanılır. Alevî cemlerinde ayrıca bu asaya serdeste, tarik, erkan, Zülfikâr veya alaca değnek denmektedir. Dede asa ile taliblere dua eder. Bazı yörelerde asa olmadan cem töreni yapılmaz.(Turan,2010:156)

Büyük bir gizlilik, kapalılık ve cezbe içinde icra edilen ve mazisi en az ikibin yıl öncesine dayanan cemler, Türkmen boylarını İslâm'la tanışmasından sonra İslami renge bürünmüş ve İslami arka plan kazandırılmıştır.(Eröz,1990:109) Eröz Alevî-Bektaşî inancı ile Hristyanlık arasında bağ olduğu yönündeki görüşleri kabul etmez ve Alevî-Bektaşî inancının kökenlerini Eski Türk inançlarında arar.

Araştırmacıların ortaya koyduğu bu görüşlerden farklı olarak Alevî-Bektaşî çevrelerinde mitik bir anlatı olarak kuşaktan kuşağa aktarılan Hz.Muhammed'in Miraç'tan dönerken Kırklar Meclisine uğraması anlatılır. İlk Cem töreni olarak kabul gören bu menkabe üzerine sözlü ve yazılı kaynaklarda iki farklı anlatı ön plana çıkmaktadır. Şeyh Safi Buyruğunda Menkabe'nin aktarılışı şöyledir.

Hız. Peygamber günlerden bir gün suffe-i safanın kapısına gider kapıyı çalar. İçeride sohbet etmekte olan kırklar, "Kimsin?" diye sorunca, o da, "Ben

peygamberim, kapıyı açın içeri gireyim, siz erenler ile dem didar göreyim," der. Kırklar, "Bizim aramıza peygamber sığmaz, git peygamberliğini ümmetine yap," deyince Hz. Peygamber, hemen geri döner. Bunun üzerine Hak Teâlâ'dan "Geri dön" nidası gelir ve tekrar kapıya varır. Aynı durum tekrarlanır, yine Hak'tan dön nidası gelince üçüncü defa kapıyı çalar. Kim o denince, "Seyyidu'l-kavm hâdimu'l-fukarâyım." diye cevap verir. Kırklar, "Merhaba merhaba, ehlen ve sehlen hoş geldin, gelmekliğin mübarek olsun." derler. Hz. Peygamber "Ya mufettiha'l-ebvâb iftah lena hayra'l-bâb." bismillah diyerek sağ ayağıyla içeri girer ve içeride otuz dokuz sahabenin olduğunu görür. İçlerinden Selman-ı Farisi dışarıda parsaya gitmiştir. İçlerinde Hz. Ali'nin de bulunduğu kırklar, Hz. Muhammed'i gördüklerinde ayağa kalkarlar ve yer gösterirler. Hz. Muhammed, Hz. Ali'nin yanına oturur fakat o zaman yanındakinin Ali olduğunu bilmemektedir. "Siz kimsiniz, size kim derler?" diye sorar. "Biz kırklarız, bize cehelten derler, cümlemizin gönlü birdir, birimiz neyse hepimiz oyuz." derler. Hz. Muhammed, "Nasıl?" diye sorunca, "Birimizden kan aksa, cümlemizden kan akar" derler ve Hz. Ali koluna neşter vurarak kanatınca hepsinden kan gelir hatta dışarıda bulunan Selman'ın kanı bile içeri akar. Hz. Ali kolunu bağlayınca hepsinin kanaması da durur. Bu arada Selman-ı Farisi parsadan bir üzüm/engür tanesiyle gelir. Kırklar, "Ey fakirlerin hizmetçisi (hâdimu'l-fukarâ)! Bu üzüm tanesini aramızda paylaşır." derler. Hz. Peygamber bir üzüm tanesini kırk kişiye nasıl paylaşacağını düşünürken Cebrail, Allah'ın emriyle cennetten nurlu bir tabak getirir ve onun önüne koyarak "Şerbet eyle ya Muhammed!" der. Peygamberin bölüşümü nasıl yapacağını merak eden kırklar da birden ortaya çıkan nurdan tabağın farkına varırlar. Hz. Muhammed, tabağın içine su koyarak "şakku'l-kamer" parmaklarıyla üzüm tanesini de ezerek tabağa kor ve böylece kırklara üzümü şerbet olarak sunar. Şerbetten içen kırkların tamamı mest u elest olarak kendilerine değişik bir hal gelir ve oturdukları yerden kalkıp bir kere "Ya Allah!" deyip sema'a dururlar. Kırkların sema'ına Hz. Peygamber de katılır, sema' ederken imamesi yere düşer, yere düşen imameyi kırklar, kırk parçaya bölüp bellerine tennure olarak bağlarlar. (Kaplan,2008:165)

İmam Cafer Buyruğunda ise şöyle anlatılır.

Hız Muhammed bir sabah erken Miraça gidiyordu. Ansızın yoluna bir aslan çıktı. Aslan, üzerine kükremeye başladı. Muhammed ne yapacağını şaşırıldı. Birden bir ses duydu:

'Ey Muhammed, yüzüğünü aslanın ağzına ver.'

Muhammed söylenileni yaptı. Yüzüğünü aslanın ağzına verdi. Aslan nişanı alınca sakinleşti. Muhammed yoluna devam etti. Göğün en yüksek katına erişti. Orada dostuna kavuştu. Onunla doksan bin söz konuştu. Bunun otuz bini şeriat üzerine idi, inananlara indi. Kalan altmış bini ise Ali'de sırroldu.

Cennette Hız Muhammed'e bal, süt ve elmadan oluşan bir yemek geldi. Bunlar özellikle seçilmiş yiyeceklerdi. İnsan için sütün yüz yararı, balın yüz yararı vardı. Elma da katılınca bu üç yiyeceğin bin bir yararı bulunuyordu. Balın peteği insanın mayası, sütün memesi ana rahmi, elmanın kabuğu derisi sayılırdı. Tanrı, süte sevgiyi, bala aşkı, elmaya dostluğu bağışladı Üçünü de cennet ürünü olarak insanlara yolladı.

Muhammed, Miraç'tan dönerken şehirde bir kubbe gördü Bu kubbe ilgisini çekti. Yürüyüp onun kapısına vardı. İçeride birileri sohbet ediyordu. Hız Muhammed, içeri girmek için ka pıyı vurdu. İçerden bir ses geldi: "Kimsin, ne için geldin?" diye sordu. Hız Muhammed:

"Ben peygamberim. Açın, içeri gireyim. Erenlerin güzel yüzlerini göreyim!" diye karşılık verdi, İçerden:

"Bizim aramıza peygamber sığmaz. Var, peygamberliğin ümmetine yap" dediler.

Bunun üzerine Muhammed kapıdan çekildi. Tam gideceği sırada Tanrı'dan bir ses geldi.

"Ey Muhammed, o kapıya var" buyurdu.

Tanrı'nın bu buyruğu üzerine Muhammed, yeniden o kapıya varıp kapıyı çaldı.

İçerden:

"Kim o?" diye sordular. Hız Muhammed:

"Ben peygamberim. Açın, içeri gireyim, mübarek yüzlerinizi göreyim" dedi. İçerden:

"Bizim aramıza peygamber sığmaz, ayrıca bize peygamber gerekli değil" dediler.

Tanrı'nın Elçisi, bu sözler üzerine geri döndü. Oradan uzaklaşacağı sırada Tanrı yeniden buyurdu:

"Ey Muhammed, geri dön. Nereye gidiyorsun? Var, o kapıyı arala" buyurdu.

Tanrı'nın Elçisi yine o kapıya vardı. Kapının tokmağını çaldı.

İçerden:

"Kimsin?" diye ses geldiğinde:

"Yoktan var olmuş bir yoksul oğluyum. Sizi görmeye geldim. İçeri girmeme izin var mı?" diye karşılık verdi. Yeniden geri dönüp geldiğini bildirmede.

O anda kapı açıldı.

İçerdekiler:

"Merhaba, hoş gelip uğur getirdin; gelişin kutlu olsun, ey kapılar açan!" diye karşılayarak içeri çağırdılar.

O mecliste Kırklar oturmuş, aralarında söyleşiyorlardı.

Peygamber Hazretleri:

"Kutsal kapı, hayırlar kapısı açıldı. Bismillâhirrahmanirrahim" diyerek, önce sağ ayağını içeri atıp o kapıdan içeri girdi.

İçeride otuz dokuz inanmış can oturuyordu. Muhammed, bakınca bunların yirmi ikisinin er, on yedisinin bacı olduğunu gördü.

"Muhammed peygamber geldi" diye gaipten bir ses geldi. Muhammed'in içeri girmesi için, inananlar ayağa kalktılar. Tümü ona yer gösterdi. Hz. Ali de o mecliste idi. Hz. Muhammed, Hz. Ali'nin yanına oturdu. Ama onun Hz. Ali olduğunu anlamadı.

Hz. Muhammed'in aklında birtakım sorular belirdi. "Bunlar kimler? Tümü aynı düzeyde. Büyükleri hangisi, küçükleri hangisi?" diye düşündü. Soru sormayı gereksiz görüyordu. Ama dayanamadı:

"Sizler kimlersiniz? Size kim derler?" diye sordu.

İçerdekiler:

"Biz Kırklarız" diye karşılık verdiler. Hz. Muhammed:

"Peki, sizin ulunuz kim, küçüğünüz kim, ben anlayamadım" dedi.

Kırklar:

"Bizim ulumuz da uludur. Küçüğümüz de uludur. Bizim kırkımız birdir, birimiz kırktır" diye karşılık verdiler. Hz. Muhammed:

"Ama biriniz eksik, o biriniz ne oldu?" diye sordu. Kırklar:

"O birimiz Selman'dır. Taşraya çıktı. Pars'a gitti. Ama niçin sordun? Selman da burada. Onu aramızda say" dediler.

Hz. Muhammed, Kırklardan bunu göstermelerini istedi. O zaman Hz. Ali kutsal kolunu uzattı. Kırklardan biri "Destur" diyerek Hz. Ali'nin koluna bıçak vurdu. Hz. Ali'nin kolundan kan akmaya başladı. Bu sırada tüm Kırkların bileğinden kan akıyordu. O anda pencereden bir damla kan girip ortaya damladı. Bu kan, taşrada bulunan Selman'ın kolunun kanıydı. Sonra Kırklardan biri Hz. Ali'nin kolunu bağladı. Öbür Kırklar'ın da tümünün kanı durdu. O sırada Pars'tan Selman-ı Farisi'nin geldiğini gördüler. Selman bir üzüm tanesi getirdi. Kırklar bu üzümü getirip Hz. Muhammed'in önüne koydular:

"Ey yoksullar hizmetkârı, bir hizmet et de bu üzüm tanesini bize paylaşdır" dediler.

Hz. Muhammed duruma baktı. "Bunlar kırk kişi, üzüm tanesi bir tane. Ben bu üzümü nasıl böleyim?" diye düşünceye daldı. O anda Tanrı, Cebrail'e:

"Sevgilim (Muhammed) zorda kaldı. Tez yetiş, cennetten bir nur tabak al, ilet. O üzümü bu tabak içinde ezip şerbet eylesin Kırklar'a verip içirsin" diye buyurdu.

Cebrail, cennetten nurdan yapılmış bir tabak alıp, Tanrı'nın Elçisinin karşısına geldi. Tanrı'nın selamını ileterek o tabağı Muhammed'in önüne koydu.

"Şerbet eyle, ey Muhammed" dedi.

O sırada Kırklar, Hz. Muhammed üzümü ne yapacak diye seyrediyorlardı. Birden, Hz. Muhammed'in önünde nurdan tabağın belirdiğini gördüler. Tabak güneş gibi ışık veriyordu. Hz. Muhammed, tabağın içine bir damla su koydu. Sonra parmağı ile o üzüm tanesini nurdan tabak içinde ezip

şerbet eyledi. Tabağı Kırklar'ın önüne koydu. Kırklar o şerbetten içtiler. Tümünü ilk yaratılıştaki gibi sarhoş oldular. Oturdukları yerden ayağa kalktılar. Bir kez "Ya Allah" diyerek el ele verdiler. Üryan büryan semaha girdiler. Muhammed de bunlarla birlikte semaha girdi. Kırkların semahı ilâhî bir nur içinde sürdü. Semah ederken Hz. Muhammed'in başından mübarek imamesi düştü, imame kırk parça oldu. Kırklar'ın her biri bir parçasını aldı. O parçayı etek yapıp kuşandılar. Hz. Muhammed, bunlara pirlerini ve rehberlerini sordu. Kırklar:

"Pirimiz Şah-ı Merdan Ali'dir; kuşkusuz, tartışmasız ve rehberimiz, Cebrail Aleyhisselam'dır" dediler.

Bunun üzerine Hz. Muhammed, Hz. Ali'nin orada olduğunu anladı. Hz. Ali, Hz. Muhammed'in yanına doğru yürüdü. Hz. Muhammed, Hz. Ali'nin geldiğini görünce, saygı ve sevgi ile eğilerek Hz. Ali'ye yer gösterdi. Kırklar da Hz. Muhammed'e katılarak, Hz. Ali karşısında saygı ile eğilerek, yol açıp yer gösterdiler. Bu sırada Hz. Muhammed, Hz. Ali'nin parmağında nişanı mührü gördü. (Bozkurt,2009:13-18)

Alevî Bektaşî çevrelerinde Cem töreni "öte alemde" ve Zaman'ın ötesindeki Kırklar Cemi'nin yeryüzündeki tekrarı olarak görülmektedir. (Melikoff,2001:25) Ayrıca cem töreni "Alevî'nin miracı" olarak kabul görmektedir.

Alevî-Bektaşî ritüeli cemlerin uygulanışı ise yöreden yöreye, ocaktan ocağa farklılıklar göstermektedir. "Yol bir, süre bin bir" düsturuyla açıklanan bu farklılıklar Seyit Ali Sultan Ocağının cemlerinde de görülmektedir. Seyit Ali Sultan Ocağında uygulanan cem törenleri incelendiğinde on yedi farklı Cem erkânı olduğu tespit edilmiştir.

Cem Töreninin yapılması için belirli bir mekana ihtiyaç yoktur. Önemli olan topluluğun sığabileceği genişlikte bir mekan olmasıdır. Mekanın genişliği veya yeri önem arz etmese de toplanılan yerde küçük bir meydana ihtiyaç vardır. Bu meydana cem töreni sırasında on iki hizmet icra edilir.

1.1.2. Cem Törenlerinde On İki Hizmet

Cem törenlerinde on iki Hizmet içte ve dışta olmak üzere ikiye ayrılır. Dıştaki görevler cem töreni başlamadan önce yapılması gereken görevlerdir. Cem töreninin yapılacağı yerin belirlenmesi, ceme katılacaklar arasında Düşkün, Şaşkın varsa belirlenmesi, Dedenin kalacağı yerin belirlenmesi bu hizmetlerden bir kaçıdır. İçerdeki hizmetler ilerleyen sayfalarda anlatılacaktır.

Cem Töreninde on iki hizmet vardır. Her hizmetin yapılışı ve amacı farklı olduğu gibi piri de farklıdır.

1.Peyik: Piri Cebrail Aleyhisselam'dır. Cem öncesinde ve cem sırasında haberleşmeyi sağlayan görevlidir.

2.Kapıcı: Piri Rıdvan ve İmam Hasan'dır

3.Saka: Cem töreni sırasında su dağıtma görevini üstlenir. Suyunu Ab-ı Kevser ırmağından aldığına inanılır. Piri İmam Hüseyin'dir.

4.Gözcü: Rehber yardımcı eder. Cemde düzeni sağlar. Birinci piri Azrail ikincisi Abdülkerim'dir üçüncüsü gözcü Karaca Ahmet'tir.

5.Delilci: Delilin uyandırılmasından sorumludur. Birinci Piri Şahı Merdan ikincisi Cabir-ül Ensarî'dir

6.Nakip: Cem'de lokmaların pişirilmesi ve dağıtılmasından sorumludur. Birinci Piri Fatima ikincisi Seyit Ali Sultan'dır

7.Tarıkçı: Tarık hizmeti sırasında kullanılan asadan sorumludur. Birinci piri Mikail, ikinci piri Cafer'i Sadıktır

8.Kurbancı: Cem sırasında kurbanın kesilmesinden sorumludur. Birinci piri Muhammet, ikincisi İbrahim Halilullah'tır

9.Seydi faraş: Cem töreni sırasında Cari çalar, temsili olarak meydanı süpürür. Birinci piri İsrail Aleyhisselam, İkinci piri Seydi Faraş Seyit Muhammet.

10.Zâkir: Cemde bağlama çalıp; nefes, düvaz, mersiye okumakla sorumludur. Birinci Piri Cebrail, ikinci piri Abdüssamet üçüncü Piri İmam Caferi Sadık, Dördüncü piri Hz. Davut'tur. Ayrıca zakirlerin piri olarak Bilal-i Habeşi ve İkinci İmam Hz. Hasan da kabul görür.

11.Tazeker: Tarikat abdesti alınacağı sırada su dökmekle sorumludur.

Canlar su dökerken bacılar havlu tutar. Birinci piri Mikail, ikinci piri Salmanı Pak, üçüncü piri Muhammet Taki'dir

12. İznik: Cem evinin ve postunun temizliğinden sorumludur. Piri Sündüs meleği, Gulam-ı Kamber ve Abdal Musa Sultan'dır

Cem törenlerinde olduğu gibi on iki hizmet içerisinde de yöreden yöreye ve ocaktan ocağa farklılıklar görülmektedir. Bir çok yörede "dedelik" on iki hizmet içerisinde yer almasına rağmen Seyit Ali Sultan Ocağında yürütülen cemlerde "dedelik" kurumu on iki hizmet içerisinde yer almaz. Çünkü dede cemde yönetici konumundadır.

1.1.3. Cem Erkânları

Cem erkanları daha öncede belirttiğimiz gibi yöreden yöreye, ocaktan ocağa değişiklik gösterebilmektedir. Seyit Ali Sultan Ocağındaki erkanları incelediğimiz on yedi farklı erkan karşımıza çıkar.

01. Can baş erkânı (Balım sultan erkânı) öğretici cemi
02. İkrar Erkânı (nişan)
03. Musahip Erkânı
04. Görgü sorgu Erkânı
05. Abdal Musa Erkânı
06. Rıza gecesi Erkânı. Kırk sekiz Cuma
07. Sultan nevrüz erkânı
- 08: Düşkünlük Erkânı yoldan atma
- 09: Düşkünü yola alma Erkânı
- 10: Dedenin Posta ilk oturma Erkânı
- 11: Koldan kopanlar Erkânı
12. Kadir hum Erkânı
13. Hızır cemi erkânı (Mücerret Erkânı)
14. Kâmilî Mürşit Erkânı
15. Seyitler dedeler Erkânı
16. Tapanlama Erkânı

17. Erkânın Erkanlaşma Erkânı

1.1.3.1. Can baş erkânı (Balım sultan erkânı) öğretici cemi

Kesilen kurbanların baş gövdenin yarısıdır diye başlar ayaklar iç sakatatları terbiye edilir, erken saatlerde canlar toplanır, buna can baş lokması denir. Bazı yörelerde Balım Sultan sohbeti de denir bu erkânda semah nasıl yapılır, dara nasıl durulur, Pir huzurunda arifler huzurunda sohbet kurulduğunda nelere dikkat edilir lafazanlık nedir? Laf nedir? Söz nedir?

Sohbet nedir? Nefes nedir? Kelam nedir? Bunların değerleri öğretilir.

Bunların en alt tabakası lafazanlıktır en üst tabakası kelamdır.

1.1.3.2. İkrar Erkânı (Nişan)

Musahip olacak canlar birbirini ölçer araştırır iyice tanır ondan sonra karar verir zengin zenginle, fakir fakirle, seyit seyitle, talip taliple musahip olur. Varlıklı bir kişi durumu iyi olmayan bir kişiyle müsahip olabilir, ancak malının ve parasının yarısına musahibi ortaktır. Törende dört can bir Cebrail kurbanı bir horoz (beyaz bir horoz tercih edilir) keser. Dua okunarak musahip nişanı vurulur. Bir yıl müddet tanınır ki nişan vurulanların kız kardeşlerinin yedi göbeğinin içinde bir gönül meselesi var ise onlara saygıdan nişan bozulabilir. Hutbe okunup musahip olunduktan sonra kardeşlik bozulmaz.

Musahip nişanı vurulurken okunan dua:

“Ya eyyühelleziyne âmenû tûbû ilallahi tevbeten nasûha. Asâ rabbüküm en yükkeffireanküm seyyiâtiküm ve yüdhileküm cennâtin tecriy Min tahtihel’enhâr. Yevme lâ yuhziyillâhünnebiyye velleziyne âmenû ma’ah Nûrühüm yes’a beyne eydiyhim ve bieymânihim yekuûlûne rabbenâ etmim lenâ nûrenâ vagfirlenâ, inneke alâ külli şey’in kadiyr.

Ey iman edenler: Allah Teâlâya Nasuh bir tövbe ile tövbe edin.

Olur ki Rabbiniz günahlarınızı örter de sizi altında Irmaklar akan cennetlere koyar O gün Allah Teâlâ Peygamberini ve onunla beraber olan müminleri rüsva etmez. Nurları önlerinde ve sağlarında yürür. Ey Rabbimiz! Nurumuzu sönmekten korusun ve bizi mağfiret eylesin, hiç şüphesiz sen her şeye kadirsin.”

1.1.3.3. Musahip Erkânı

Bir yıl önce nişan vurulan canlar rehberine teslim olup kendilerini pirine götürmesini bildirirler

Rehber pirle görüşüp pirin onayını aldıktan sonra musahip olacak canların yanına gelir onlara

- 1- Pir huzurunda ölüp doğmayı temsilen beş metre hasa bezi, dört adet tığbent
- 2- Zülfükar'ı temsilen bir bıçak
- 3- Musahiplerin kefenini biçmeyi temsilen bir makas
- 4- Kefeni dikmeye istinaden iğne, iplik
- 5- Pir huzurunda ölen canları yıkamayı temsilen sabun
- 6- Hutbe okunup canların pir huzurunda dirildiğinde onlara rehber tarafından yedirilmesi için süt, elma, bal, kurbanın yüreği hazırlanması tembih olunur.

Bunlar temin edildikten sonra rehber canların tığı benti boyunlarına bağlar birinci canın tığı bentini rehber tutar, ikinci canını birinci can, üçüncü canını ikinci can, dördüncü canını de üçüncü can tutar. Rehber kapıda dört cana birden kelimeyi şahadet getirttirir canları meydana alır rehber:

“Eşhedü enla ilahe illallah ve eşhedü enna Muhammeden abduhu ve resuluhu esselamun aleyk ey şeriat erenleri” der.

Size dört kuzu getirdik satmaya sürünüze katmaya Hallac-ı Mansur gibi urgan boynumuzda Fazlı gibi hançer göbeğimizde, Nesimi gibi derimiz eğnimizde, Fatima'tül Zehra gibi kumru kuşu başımızda yuva yaptı el aman dedik divanı dergâhınıza geldik Şeriat erenleri ne buyurur?

Şeriat on yedi babla kapanır on yedi babla açılır demirden leblebidir yiyemezsiniz, ateşten gömlektir giyemezsiniz düşün taşın öyle gel. Rehber dört canı halkadan dışarı çıkarır.

İkinci defa da kelimeyi tevhidi okutur canları meydana alır rehber :*“La ilahe illallah Muhammet Resullallah Alisin veliyullah, velisin Aliyullah, kamili mürşitullah, mürşit’i kâmilullah; bin bir adlı bir Allah la ilahe illallah Esselamun aleyk Ey tarikat erenleri”* der. *Size dört kuzu getirdik satmaya sürünüze katmaya Hallacı Mansur gibi urgan boynumuzda Fazlı gibi hançer göbeğimizde, Nesimi gibi derimiz eğnimizde, Fatima’tı Zehra gibi kumru kuşu başımız da yuva yaptı Elaman dedik divanı dergâhınıza geldik Tarikat erenleri ne buyurur?*

“Tarikat on beş babla kapanır on beş babla açılır demirden leblebidir yiyemezsiniz, ateşten gömlektir giyemezsiniz düşün taşın öyle gel”. Rehber dört canı halkadan dışarı çıkarır

Üçüncü defa da kelimeyi tevhitte Rehber meydana girer *“Esselamun aleyk Ey Marifet erenleri size dört kuzu getirdik satmaya sürünüze katmaya Hallacı Mansur gibi urgan boynumuzda Fazlı gibi hançer göbeğimizde, Nesimi gibi derimiz eğnimizde, Fatimatı Zehra gibi kumru kuşu başımızda yuva yaptı elaman dedik divanı dergahınıza geldik marifet erenleri ne buyurur?*

Marifet üç babla kapanır üç babla açılır demirden leblebidir yiyemezsiniz, ateşten gömlektir giyemezsiniz düşün taşın öyle gel. Rehber dört canı halkadan dışarı çıkarır.

Dördüncüde Tahriym suresi ayet sekizi rehber okur:*“Esselamun aleyk Ey Hakikat erenleri,size dört kuzu getirdik satmaya sürünüze katmaya Hallacı Mansur gibi urgan boynumuzda Fazlı gibi hançer göbeğimizde, Nesimi gibi derimiz eğnimizde, Fatima’tül Zehra gibi kumru kuşu başımızda yuva yaptı elaman dedik divanı dergâhınıza geldik Hakikat erenleri ne buyurur?*

Burda Pir devreye girer.

“Hakikat bir nutk ile içeri, bir nutk ile dışarı demirden leblebidir yiyemezsiniz, ateşten gömlektir giyemezsiniz gelme ha gelme, dönme ha dönme öl ikrar verme, öl ikrarından dönme bu meydanda baş keserler soran

olmaz gelenin canı dönenin malı alınır ,harcadığın maldan vazgeç dön yoksa bur da ölüp pir huzurunda doğmak vardır . Anadan doğmak zulmettir, Pir huzurunda doğmak hidayettir” der.

Rehber canların tıgıbentini Pirin eline verir. Canlar bir eli Pir eteğinde bir eli rehber eteğinde secdeye inerler, halkada bulunan canların yardımıyla dört canın üzerine beyaz kefen atılır bir bacı musahip kardeşinin ayağını örterken diğer bacı kendi musahip kardeşinin ayağını örter. Pir *“Ey canlar bir eliniz pir eteğinde , bir eliniz rehber eteğinde birbirinize hile yapmayacağınıza insanlık yolunda çalışacağınıza tüm İslam canları mümin canları kardeş bileceğinize dağda dumanda ovada nerde olursa olsun hiçbir canlıyı incitmeyeceğinize Hakkın hukukuna uyup mahkemeye kübraya inanacağınıza ikrarınızdan dönmeyeceğinize iman ediyormusunuz . dört can Allah eyvallah der iman ettiklerini beyan eder . Pir tekrar lisana gelip ikrarınıza burda bulunan cemaat yer ve gök ay ve gün şahit olsun mu? İkrarınızdan dönerseniz Hz. Ali'nin düldülü bağrınıza bassın mı ? Zülfikar başınızı kessin mi? İmam Hüseyin'in kanlı gömleği başınıza geçsin mi? dediğinde dört can “Allah eyvallah” der. O zaman Pir Fetih Suresi onuncu ayeti okur, buna hutbe denir. (Ayet-i Celilenin nüzul sebebi Hudeybiye'deki Rıdvan biatıdır.) Hutbesi okunan canlar dört atayı Hak bilir, dört ata musahiplerinin babalarıdır , dört ata musahiplerin anneleridir yoksa evlilikte olan atalar değildir.*

Pir yukarda ki ayeti okuduktan sonra elini kefenin üzerinde bulunan Zülfükar'a temsilen bıçağa el atar bu bıçak Ali'nin Zülfükarı'dır.

“Birbirinize hile yaparsanız başınızı keser bu sabunla cenazeniz yıkandı, bu makasla kefeniniz biçildi, bu iğne iplikle kefeniniz dikildi tekrar Pir huzurunda doğuyorsunuz.Hal Erenler halıdır, yol Erenler yoludur gafil olman gaziler değen üstaz elidir. Üstatsız ne şeyh ne meşayık üstatlı hem şeyh hem meşayık, yolca giden yorulmaz, gerçek gördüğünden ayrılmaz diyelim bir Allah Allah şehidi şühadalar uyana Allah, uyuyanlar uyana Allah”

Bu arada o dört can rehber tarafından kefeni üzerinden alınır, halka da bulunan canlara tecellaya dolaşırlar tecellayı bitirdikten sonra pir tarafından katarı katılma duasını alırlar erenler katarına katılırlar.

1.1.3.4. Görgü Sorgu Erkânı

Görgü sorgu cemi yıllık her talibin Dede tarafından sorguya çekilmesi için yapılır. Rehber dede ceme gelemeden görgü ve sorgudan geçecekleri belirler. Dede talipler arasında sorun varsa bunları çözer.

1.1.3.5. Abdal Musa Erkânı

Pir Hünkâr hacı Bektaş veli bütün seyitler post verdiği erenlerin cilvesi derler. Her nasılsa Abdal Musa Sultanı unuttur. Velayet gücüyle bunu haber alan Abdal Musa Sultan kırk dervişiyle semah tutup dağları taşları emrine alıp Hünkârın üzerine yürür. Abdal Musa'nın bu hali, velayet gücüyle Hünkara malum olur. Hünkâr dur ya Abdal Musa'm bizi seven görülüp sorulduktan birlik ceminden sonra cem kurup senide ansınlar deyince Abdal Musa Sultan durduğu gibi dağlar taşlarda durur. Abdal Musa Sultanın Budala Abdal türbesinin arka tarafında bulunan dağın adı "Dur dağı"dır. O günden itibaren Tercüman-ı Abdal Musa devam etmektedir. Bu erkânda on iki hizmet yürütülür. Düşkün, şaşkın bu ceme giremez.

1.1.3.6. Rıza gecesi Erkânı-Kırk sekiz Cuma

İslamiyet'te Cuma günü müminin bayramı olması nedeniyle çalışılmazdı. Bunun için perşembeyi Cuma'ya bağlayan gece ibadet halinde olunur. Aleviler "Kırk sekiz cuma Hak mı?" derken bu ibadeti kastederler. Bir sene elli iki haftadır ve bunun dört haftası yas ve matem ayı olan Muharrem ayına rast gelmesi nedeni ile cem yapılmaz, semah dönülmez, saz çalınmaz. Rıza gecesi ibadetlerinde kan dökülmez talipler birbirinden şikayetçi olamazlar çünkü rıza gecesidir. Kansıız kurbanlar elma , portakal , mandalina gibi meyveler veya çörek , börekten seçilir. Pir ve zakir *tarafından birlik ceminde yapılan Abdal Musa ceminde yapılan on iki hizmet tam yürür

1.1.3.7. Sultan Nevruz Erkânı

21 Mart gece ile gündüzün eşit olduğu Şah-ı Merdan Ali'nin Fatıma bint Esed'den Kâbe'nin içinde dünyaya geldiği gündür. Bunun için Sultan Nevruz Cemi Erkânı vardır.

1.1.3.8: Düşkünlük Erkânı Yoldan Atma

Bir talip kırk sekiz rıza (cuma) gecesini ihmal edip bir kaçına gitmezse şaşkın sayılır. Bu talibe her hangi bir ceza verilemez bir daha yapmaması önerilir.

Düşkünlükte ise talip bir suç işlerse işlediği suça göre yoldan düşer. Bir talip bir suç işleyip birinci babdan düşerse aynı suçu ikinci defa işlediğinde ikinci babdan düşer suçu tekrarladıkça cezası ağırlaşır. Büyük suçlar vardır sınır bozmak yedinci babdan düşer sınırı düzeltir karşıyı razı ederse o suçu bir daha işlememeye tövbe ederse düşkünlük kaldırılır. Cebren kız kaçırmak yedi yıldan başlar. Katillikte şeriatla ne kadar ceza almışsa tarikatta da o ceza uygulanır. Sekiz dokuz onuncu bablardan düşer. Pirine kötülükte bulunan onuncu babdan düşer. Musahibinin namusuna dokunan on ikinci babdan düşer. Bu düşkün bir daha yola alınmaz eğer yola alan olursa o kişi de yoldan düşer ve lanetlernir. Eğer bir talip cezasını doldurmuş yola alınacaksa pir ve talipler toplanır cem kurulur halkaya Şeriat, Tarikat, Marifet ve Hakikat kutbu olmak üzere dört can seçilir. Ceza olarak düşkünün ödemesi gereken paranın yüzde otuzu Pire, yüzde otuzu Zâkire, yüzde kırkı orada oturan canlara dağıtılır.

Düşkün olan canlar toplum içine giremez. Selam verilip selamı alınmaz davarı ve büyük baş hayvanları sürülere katılmaz, ölüsüne gidilmez toplum tarafından dışlanır.

1.1.3.9. Düşkün Yola Alma Erkânı

Düşkün cezasını tamamlamış ise tekrara yola alınmak için cem kurulur. Düşkünün cezasını tamamlayabilmesi ve yola tekrar girebilmesi için on iki tane duvaz imam okunana kadar kızgın korun üstünde çıplak ayakla durmak zorundadır. Bu uzun süreceği için her kıtasında on iki imamın adının geçtiği on üç kıtalık bir duvaz okunur.

DÜŞKÜN KALDIRMA DUVAZLARI

Evvel baştan Muhammede salâvat

Evvel baştan Muhammed'e salâvat
Be altında nokta rahman gel yetiş
Allahümme selli ala Muhammet
Mürüvvet kanısın Yezdan gel yetiş

Hak Muhammet Ali Hasan Hüseyin
Zeynel Bakır Cafer Kazımdır ayin
Rıza Taki Naki Askeridir din
Muhammet Mehdi'yi devran gel yetiş

Ali Hasan Hüseyin Zeynel'dır virdim
Bakır Cafer Kazım Rıza et yardım
Taki Naki Askeriye yüz sürdüm
Ya Muhammet Mehdi aman gel yetiş

Allah Ali Hasan Hüseyin yari
Zeynel Bakır Cafer Kazım her biri
Rıza Taki Naki Hasan Askeri
Mehdi dedem sahip zaman gel yetiş

Dedim Ali Hasan Hüseyin şükür
Bakır Cafer Kazım Rızadan şakır
Taki Naki Asker hep seni okur
Durma Mehdim dağlar duman gel yetiş

Ali Hasan Hüseyin Zeynel'dir pirim
Bakır Cafer Kazım Rızadır yârim
Taki Naki Askeriye bu serim
Mehdi dedem bu can kurban gel yetiş

Ali Hasan Hüseyin Zeynel'dir aslım
Bakır Cafer Kazım Rızadır mislim
Taki Naki Askeridendir neslim
Mehdi sensin Şah-ı-mardan gel yetiş

Ali Hasan Hüseyin'dir bezeden
Zeynel Bakır Cafer Kazım Rızadan
Taki Naki Askeridir gözeden
Aman Mehdi sahipkıran gel yetiş

Ali Fatma Hasan Hüseyin müdam
Zeynel Bakır Cafer Kazımdır Didem
Rıza Taki Naki Askeri Hûda'm
Mehdi devran yüzü kuran gel yetiş

Ali Hasan Hüseyin Zeynel'dir bendim
Bakır Cafer Kazım Rıza efendim
Taki Naki Askeriden bilendim
Yalvarırım Mehdi biran gel yetiş

Ali Hasan Hüseyin Zeynel'le dördü
 Bakır Cafer Kazım Rızanın yurdu
 Taki Naki Asker âlemi sardı
 Mehdideki nur nur-an gel yetiş

Ali Hasan Hüseyin Zeynel'le geldin
 Bakır Cafer Kazım hem Rıza oldun
 Taki Naki Askeriden nur saldın
 Mehdi elindeki Furkan gel yetiş

Ali Hasan Hüseyin Zeynel hep nurdan
 Bakır Cafer Kazım Rızada burdan
 Taki Naki Asker Mehdide ordan
 Kul Şirinim Ali İmran gel yetiş

1.1.3.10.Dedenin Posta İlk Oturması Erkânı

Bir dedenin Pirlık makamına yücelip posta oturması için bir Pire hizmet edip o pirin yanında kendini yetiştirilmesi gerekir. Bir dede kendini yetiştirip pirinden himmet aldığıında ilk posta oturduğunda kurbanını keser on iki hizmetle erkanını yürütür bur da on iki hizmet tam yapılır .

1.1.3.11. Koldan Kopanlar Erkânı

Talipler içinde maddi durumu iyi olan bir canın veya bir kaç canın bir araya gelerek kurban kesip cem yapması veyahut Pirin talip üzerine gittiğinde para veremeyecek durumda olan fakir taliplerin onuru zedelenmesin diye koldan kopanlar erkânı yürütülür, bu arada verenden alınır. Burada da on iki hizmet yürür .

1.1.3.12. Kadir Hum Erkânı

Hz. Muhammed'in son veda Hac'ından dönüşünde Kadir Hum diye bir mevkiye geldiğinde . Allah'tan aldığı emir üzerine yetmiş bin kişinin huzurunda deve semerlerinden bir minber yaptırıp yüksekçe yere çıkararak Şah-ı Merdan Ali'yi yerine vasi tayin ederek "*Ben kimin mevlası isem Ali'de onun mevlasıdır . Ali'yi seven beni sever beni seven Allah'ı sever . Ey ümmetim! Delalete düşmemeniz için size iki emanet bırakıyorum biri Kur'anım diğeri Ehlibeytimdir . Bunlar kıyamet günü Kevser Havuzunun başında buluşacaklardır. Ali benim vasımdır*" deyip bir gömlekten baş göstermiştir .Hz. Muhammet Ali'yi giysisinin içine alıp mucize göstermiştir şöyle ki başları iki gövdeleri bir olmuştur gövdeleri iki başları bir olmuştur üç defa bu hal üç defa da bir Ali bir Muhammet görünmüştür o zaman bütün ümmet aşka gelmiştir o yetmiş bin kişinin huzurunda Mekke'nin ileri gelenleri ve Medine'nin ileri gelenleri Ali'yi tebrik ederek biat etmişlerdir . Bunun için Alevilerde Kadir Hum'un büyük önemi vardır. Dedeler , Pirlar ve zâkirler cem yapıp erkan yürüterek Kadir Hum'u günümüze taşımışlardır .

1.1.3.13. Hızır Cemi Erkânı (Mücerret Erkânı)

Kırklar cemi dahil genelde cemlerde mücerret oluşur. Bu canlar evlenmediği için eşleri olamaz ,eşleri olmadığı için mücerret olan can herhangi bir mücerretle musahip olur . Eğer mücerret musahip bulamamışsa tek başına da erkândan geçer. Ancak Musahiplere on iki erkan çalınırken bacılara üç erkan çalınırken hamile bacılara erkan çalınmaz.

Mücerretlere üç erkan çalınır ve katara dizilir. Kırklar ceminde altı can mücerrettir.

1.1.3.14. Kâmilî Mürşit Erkânı

Bir kâmilî mürşit hakka yürüdüğünde dünyanın her yerine haber salınır bütün Seyid-i Saadetler Hakk'a yürüyen kâmilî mürşidin bulunduğu yerde toplanırlar. Gereken konuşmalar yapılır. Meydan açılır ilmi ve kerameti ile kim kâmil-i mürşitlik makamına layıkta mukaddes emanetler ona gelir bu kişi seçilince gider Kerbela'da İmam Hüseyin'in dergâhında kırk gün hizmet eder. Oradan himmet almış olur ve kendi yakınlarının örnek bu kişi Hacı Bektaş Velî evladıysa bütün Hacı Bektaş Velî evlatlarını görür. Burada on iki hizmet yürür kendisi de Kerbela'da İmam Hüseyin'de görülmüş olur, buna Kâmilî Mürşit Cemi erkânı denir.

1.1.3.15. Seyitler Dedeler Erkânı

Kerbela'da İmam Hüseyin'i ziyaret edip gelen kâmil-i mürşit kendi soy ve şeceresini gördükten sonra orda toplanan bütün seyid-i saadet dedeleri görür. Dedelerin görülmesinde on iki hizmet yürür. Dedeler ve Hacı Bektaş Velî evlatları ve bütün seyitler Pençe-i Ali Aba ile görülür ancak talipler tarikle görülür. Pençe-i Ali Aba Hz. Muhammet Mustafa efendimize Nasraniler gelip hani senin on ikin sende önce gelen dört kitap sahibi peygamberlerde on iki vardı sende yoktur sen gerçek peygamber değilsin dediler Hz. Muhammet'te çöle çıkıp mübarek cemalini çölün kumuna sürüp elini açıp "*Yarabbi benim on ikim yok*" dediğinde "Ehlibeytini tespit et, on iki sana verildi bütün peygamberlerin soyu kendinden senin soyun Kevser suresi ile Fatima'dan gelecek." dendi. O zaman Hz. Resullallah efendimiz evine gelip Salman-ı Pak'ı göndererek İmam Ali'yi, Fatima'yı, İmam Hasan'ı, İmam Hüseyin'i çağırıp hırkasının altına aldı. Yarabbi benim Ehlibeytim bunlardır diye elini açtığında ümmi saleme Salman-ı Pak'ın gözüne baktı işaretle bizi de oraya aldır dedi. Sen söyle diye Ümmi Saleme'ye işaretle boyun büktü. Ümmi Saleme lisana gelip "Anam babam tatlı canım sana kurban olsun gözüm nuru Muhammed'im bizde oraya giremez miyiz?" dediğinde, "Salman ile sen

Ehlibeyt dostusun Ehlibeyt sizi seviyor sizde ehlibeyti ancak ehlibeyt nurdan yaratıldı siz beşeri yaratıldınız.” deyip pençe-i Ali Abayı Muhammet Mustafa efendimiz bu mübarek zatlara vurmadı.

1.1.3.16. Tapanlama Erkânı

Her hangi bir yere beş sene veya daha uzun bir süre zarfında Pir gitmemişse, görgü sorgu cemi olmamışsa, talipler birbirinden şikâyetçi değil, suç ve suçlular çoğalmışsa, taliplerin rızası alınır yoldan çıkmamaları ve tekrar katarı dizilmeleri için-ağır suçların dışındaki suçlara- bir tapan çekilir ve birlik cemi yapılır. Takip eden yıllarda görgü sorgu normale döner.

1.1.3.17. Erkânın Erkanlaşma Erkânı

Herhangi bir nedenle erkân çubuğu “Tarık” kaybolmuşsa veya çoğaltılması gerekiyorsa bir erkân çubuğunun oluşması için bir kişi görevlendirilir o kişi özellikle mehlem ağacından bulunmazsa gül ağacından on sekiz tutam olmak üzere gülbank okunur ve devamında Miraç ayeti *“Elhamdülillahi ellezine elektaş vel miraç Vel minberi vel Burakı vel mahfiz semavatı Vel ardı vel eti Resulullah vel elü Resulullah Ulül emri gula esurukul fiyettetin fil kurba.”* okunarak kesilir. Erkan çubuğu on iki ocağa gönderilir, on iki ocakta dualanır ve gülbank çekilir oradan dört dergâha gönderilir.

1- Seyit Ali Sultan Kızıl Deli Dergâhı

2- Abdal Musa Sultan Dergâhı

3- Hünkâr Hacı Bektaş Veli Dergâhı

4- Kerbela da İmam Hüseyin’in türbesine yani dergâhına gönderilir

On iki ocakla dört dergâh on altı olur, bir de erkân çubuğu kaybolan ocak olduğunda on yediye ulaşır. Erkan çubuğu kaybolan Seyid-i Saadet Pir aşağıdaki duayı okur.

“Bismi Şah Yakup puküreküm kehuppullahı vellezine eskedü hübben Allahü

kulin küntüm yakubbune allahü ledüne yakubbû Kümullah pukuretüm.”

Erkân tamamlanmıştır.

1.2. CEM ZÂKİRLİĞİ VE ÂŞIK MURTAZA ŞİRİN ÖRNEĞİ

Zâkir kelime anlamı olarak zikreden demektir. Zâkir terimi sadece Alevîlerce kullanılan bir tabir değildir. Rıfâî, Celvetî, Mevlevî gibi diğer tarikatlarda da çalgı ellerinde ezgiyle şiir okuyan dervişler için kullanılmıştır. (Ersal 2009: 189). Ege'de Yanyatır Ocağına bağlı olanlarda ve Tunceli'de Sazandar; Sivas, Amasya Alevîleri, Âşık Baba; Elmalı bölgesi guyende denmektedir. Bazı bölgelere sadece saz çalana sazandar, okuyana zâkir denilmektedir. Cemde saz, keman, tambur, çöğür gibi çalgılar çalarak nefesler okurlar. (Elçi,1998:149)

İmam Cafer Buyruğu'na göre zâkir, Tanrı'nın doksan bin sözünü zikreden kişi olarak tarif edilir. Zikirle uğraşan kimsedir. Zâkir yerde ya da gökte zikir sırasında, insanları tedavi eden, en temiz, saf ve arı kisidir. Zâkir Cem törenlerinde sadece Nefes değil aynı zamanda Deyiş,Duvaz,Mersiye, Taçlama¹, Miraçlama, Semah ve Tevhit okur.

Sözlü kültürde Cem törenlerinde görev alan her hizmetlinin birer piri olduğu inanılır. Bu pirlere yörelere göre çeşitlilik kazanabilir. Çubuk yöresinde İkinci İmam Hz. Hasan'ın zâkirlerin piri olduğuna inanılır.(Ersal,2009:193). Orta Anadolu'da , İmam Cafer ve Abdüssamed,'in zâkirlerin piri olduğuna inanılır. Abdüssamed'in zâkirlerin piri olarak anılmasını sözlü kültürde şu şekilde anlatılmıştır. *“Kırklar Cemi yapıldığında sazı Abdüssamed çaldı. Ali Efendimizi sazıyla ve sözüyle karşıladı. Ali Efendimize deyiş söyledi. Ali efendimizin zâkiri (aşığı) idi Abdül Samed Efendi. Daha sonra on iki imamlar yolu erkanı yürüttüklerinde onlarında yanlarında âşıkları vardı.”* (Özdemir,2012: 59)

¹ Taçlama cem sırasında miraçlamadan önce okunur. Cem sırasında ayrı bir bölüm olarak kabul görür.

Altı yaşından bu yana cem törenlerine katılan ve zâkirlik yapan Murtaza Şirin'den Zâkir ve Zâkirlik üzerine edindiğimiz bilgiler şu yöndedir.

Murtaza Şirin'e göre Zâkir zikreden demektir. Cem sırasında Zâkir zikrettiğinde kendini yok etmemişse o zikir sayılmaz. Alevîlikte cemlerde beyit, duvaz taçlama, miraçname, semah ve tevhit gibi tasavvufi içeren makamlarla icra edilir cem sırasında bu görevi yerine getiren zâkirdir. Zâkir bunların nerede yapılacağını bilir, gözcü ile gizli bir irtibat halindedir gerçek zâkir söylediği nefeslerin hatayisinde² müziği değiştirir, eğer müziği değiştirmemişse gözcü anlar ki zâkir duazda On İki İmama geçecektir. Gözcü kendiliğinden bütün cemaate “ marifete Hü” der . Cemaat edep erkana geçer.

Murtaza Şirin'e göre Zâkiriğin dört piri vardır. Bunların birincisi Allah'tır.

Nazar kıl çeşmi ibretten

Kamu eşya Hûda söyler

Ezel ta nuru vahdetten

Muhammet Mustafa söyler (Molla Bektaş Noksani)

İlkin ilki Muhammet Mustafa efendimizin nuru, Allahın nuru ile vahitken nur, kendi içindeki nura âşık oldu. Allahın ululuğu ve gücü nasıl sonsuzsa aşkı da öylesine sonsuzdur. Allahın nuru içindeki Muhammedin nuruna âşık olur. Milyarlarca yıl Muhammed, Mustafa, Ahmet. Muhtar, Müderris gibi yüzlerce ismini zikrederek sevgisini sunar kendi aşkı için Muhammed'i yaratır, aşka gelir Muhammedin nurunu dörde böler dört ferîştahı; Cebrail'i, Mikail'i, İsrail'i, Azrail'i ve ateş, yel ,su toprağı yaratır. Allah ey Habibim âşık olmasam seni, sen olmasan Kâinatı yaratmazdım buyurdu.

“(Levlake levlak lema halektül eflak) ya Muhammet sen olmasaydın kâinatı yaratmazdım”

² Cem törenlerinde genellikle Şah Hataî'nin nefesleri okunur. Bu yüzden Şah Hataî'nin mahlasının geçtiği son dörtlükler Hatayi olarak adlandırılmaktadır.

Hakkın emri ile dört melek geldi
 Cibril'e emretti eflaka saldı
 Anda cuşa geldi nuru dört böldü
 Hasret kalemine yeteli haydar (Sefil Sadık)

Allah Muhammede âşık olup Milyarlarca yıl Allah'ın nuru kendi içinde Muhammedin nurunu zikretmiştir. Bu yüzden zâkirin birinci piri Allah'tır.

Zâkirin ikinci piri Cebrail'dir. Şöyle ki Allah Cebrail'i- yaratınca 'sen kimsin ben kimim? Diye sordu. Cebrail "Sen sensin ben benim." dedi. Allah-u Teâlâ celale geldi helak etmeden uç emrini verdi. Cebrail uçtu muallâkta kaldı yer gök su idi konacak bir mekân yoktu.

O bahçenin kaç gülü var dikensiz
 Tellalı var gevher satar dükkânsız
 Ya kim idi o cihanda mekânsız
 O devranın döndüğünü gördün mü? (Âşık Turabi)

Kuran-ı Kerim Araf suresi yüz sekseninci ayetteki Allah'ın doksan dokuz Esmâülhüsna'sından her bin yılda bir bir ismini gördü. Her gördüğü ismi bin yıl zikir eyledi. Cebrail Allah'ın otuz üç ismini, her bir ismini bin yıl zikrederek otuz üç bin yıl uçtu Cebrail'in bu zikrinden Allah haz alıp helak olmak üzere iken onun gönlüne ilham verip kendisine güç verip yolunu tekrar makamı Âlâya uğrattı. Cebrail konup eski gücüne kavuştuğunda, Allah'u Teâlâ İkinci kez sordu ki 'Sen kimsin ben kimim?' Cebrail "Sen sensin ben benim " dedi

Allah-u Teâlâ celale geldi yine helak etmeden uç! Emrini verdi. Cebrail yine uçtu muallâkta kaldı yer gök su idi konacak bir mekân yoktu Kuran-ı Kerim Araf suresi yüz sekseninci ayetteki Allah'ın her bin yılda bir bir ismini yine gördü her gördüğü ismi bin yıl zikir eyledi

Cebrail her bir ismini bin yıl zikrederek otuz üç bin yıl daha uçmuş altmış altı bin yılı tamamladı. Cebrail'in bu zikrinden Allah haz alıp helak olmak üzere iken onun gönlüne İlham verip kendisine güç verip yolunu

Tekrar makamı Âlâya uğrattı. Cebrail konup eski gücüne kavuştuğunda, Allah'ı Teâlâ sordu ki “sen kimsin ben kimim?” Cebrail: “Sen sensin ben benim.” dedi. Allah-u Teâlâ celale geldi yine helak etmeden uç emrini verdi. Cebrail yine uçtu muallâkta kaldı yer gök su idi konacak bir mekân yoktu. Kuran-ı Kerim Araf suresi yüz sekseninci Ayetteki Allah'ın her bin yılda bir bir ismini yine gördü.

Her gördüğü ismi bin yıl zikir eyledi.

Cümlemizi var eyledi varından
Dört melek yarattı özü nurundan
Bir soru soruldu hak didarından
Bilemedim yandım yandım eridim

Doksan dokuz bin yıl gezdim dolandım
Yoruldu bir yeşil kubbeye kondum
Sordum müşkülümü mürşitten kandım
Hem Cebrail idim hem Rehber idim (Kul şirini)

Cebrail her bir ismini bin yıl zikrederek otuz üç bin yıl daha uçmuş altmış altı bin yılı doksan dokuz bin yıla tamamlamıştır. Cebrail muallâkta kaldı yer gök su idi konacak bir mekân yoktu. Allahın doksan dokuzuncu isminden de anlaşılacağı gibi Cebrail'in hem zikrinden haz aldı hem de acele etmeyip tehir eyledi. Cebrail tam helak olmak üzere iken Arş-ı Âlâda bir kubbe gördü ak ve yeşil iki nur biri birine sarılmış idi. Yeşil nur Muhammet Mustafa efendimizin nuru beyaz nur Şahı Merdan Ali'nin nuru idi Cebrail diledi ki kubbeye kona. Beyaz nur yeşil nura hürmeten Cebrail'e karşı vardı. Eğitti sen bu kubbeye konamazsın. Konursan helak olursun dedi. Cebrail zaten helak olmak üzereyim bana yol göster dedi Ali Cebrail'e sen tekrar Makam-ı Âlâya var sana ‘Sen kimsin ben kimim?’ derse de ki “Sen Haliksın ben mahlûkum.” sual ederse ki “Halik ne mahlûk ne?” de ki “Sen yaratıcısın ben yaratılmışım.” de ki helak olmaktan kurtulasın. Cebrail tekrar güç buldu Makam-ı Âlâya vardı izzet ile huşu içinde el pençe divan durdu. Allah

Cebraî'e 'Sen kimsin ben kimim?' diye sordu. Cebrail "Sen Haliksın ben mahlûkum." dedi Allah-u Teâlâ "Halik ne mahlûk ne?" dedi Cebrail "Sen yaratıcısın ben yaratılmışım" dedi. Allah'ı Essbûr ismi üstadına rahmet dedi. Cebrail'e mekân gösterildi. Yukarıda anlattığımız gibi Allah'ı doksan dokuz bin yıl zikir etmesine karşılık olarak Cebrail'e zâkirlerin piri denildi ayrıca Allah'ı doksan dokuz bin yıl tespih etmesinden dolayı çektiğimiz tespihinde piri Cebrail'dir.

Âdem'den Hatem'ül Enbiya Muhammet Mustafa'ya kadar binlerce çalgı çalan gelmesine rağmen bunların piri Davut Aleyhisselamdır. Tevrat'ta iki bin müzik aleti çaldığını yazılır. Ayrıca Muhammet Mustafa efendimize Allah Teâla ismi azam duasını verir. Bu duanın hikmetiyle okuyunca bütün sırlar kendisine açılır. Efendimiz sevincin zirvesine çıkınca "Allah'ım Ben sevinçten ne yapacağımı bilmiyorum bana yol göster." deyince Allah: "O sırrı Ali'ye söyle" der efendimiz ismi azamı Ali'ye öğretir aradan kırk gün geçer efendimiz bakar ki Ali'de bir hal yok Ali'ye sorar "Ya Ali ben sevinçten tahammül edemedim, Allah'a münacatta bulundum. Sana vermemi emretti sende ise bir değişiklik göremiyorum bunun hikmeti nedir?" Ali bende sevinç zirvesine çıkınca gittim sırrı bir kör kuyuya anlattım deyince efendimiz "Gidip o kör kuyuyu görelim ya Ali." dedi. Beraber giderken yolda Selman'ı Pak'a rast gelince "Efendimiz Ali'ye bakıyor Ali eyvallah deyince onu da alıyorlar biraz ilerleyince Kamber rast geliyor Ali, Efendimizin gözüne bakıyor efendimiz izin verince dördü birden Kör kuyuya (susuz kuyu) varıyorlar vardılar ki ne görsünler kuyudan ab-ı hayat gibi bir su çıkmış her taraf güllük güllüklük kuyunun suyunun aktığı yerin sağında ve solunda iki kamış bitmiş Selman kamışın birine Kamber diğerine el atınca Efendimizin gözüne bakmışlar efendimiz ve Ali izin verince ikiside kesip ney ve mey yapmışlar çalınca sevinçten ne yapacaklarını şaşırılmışlar. Efendimize "Gözüm nuru Muhammet ve ya Ali Bu bize bir şeyler söylüyor." deyince efendimiz O" size söylesin siz ona söyleyin ama sırrı halka söylemeyin". Meyi ve Neyi Salman ve Kamber'e veren efendimiz, Dede Korkut'a kopuz verdiği rivayetler arasındadır sazın ve kemanının tamburun ve diğer müzik aletlerinin her birinin kaynağı ilahi kanaldandır. Ancak nefesine uyan kötüye kullanmıştır.

Zâkirlerin üçüncü Piri Davut Peygamberdir.

Dördüncü Piri İmam Cafer-i Sadık'tır. Sazın içini ilk oyanda İmam Cafer-i Sadık'tır. Ayrıca zâkir cemde ilmin temsilcisi olduğu için onun piri İmam Cafer'dir.

Murtaza Şirin'in Âşıklık, Zâkirlik, ve Alevî-Bektaşî geleneğinde büyük saygı duyulan Yedi Ulu ozan hakkındaki görüşleri şöyledir.

Gerçek âşıkların kaynağı aşktır, aşkın kaynağı Allah'tır Allah aşka gelmeseydi yaratılış olmazdı. Buna göre aşk bildiğimiz tüm canlı ve cansız zannettiğimiz kâinattaki varlığın kaynağıdır. Allah âşıklarına şöyle seslenir "Bana âşık olanı ben öldürürüm, ama ona bir bedel öderim ona kendimi veririm" Allah yarattığı kuluna sınırsız Allah gücüyle âşiktir. Kul ancak kendi gücüyle Allaha âşiktir. Gerçek Allah âşıkları aşkının Allah'a layık hale gelebilmesi için devamlı gizli gözyaşı içinde Allah'tan aşkının yoğunlaşip dengenin eşitlenmesini yani (Bakara suresi: Allahın boyasıyla boyandık kim Allah'ın boyasından daha güzel şeyle boyanabilir?. Biz ancak ona ibadet edenleriz.) Allah'ın boyasına boyanmaktır. Gece gündüz Allah'ı zikrederek Onun ahlakıyla ahlaklaşıp gelen kitapların mesajını alıp yaşantısına onun hukukunu sokmaktır Bunu uygulayan yol aşığıdır. Dört türlü âşık vardır. Yol âşık'ı, dil âşık'ı, yal âşık'ı, bel âşık'ı. Gerçek cem zâkiri yol âşık'ıdır on iki hizmeti bilmeyen gerçek kırklar ceminde Zâkirlik yapamaz.

İslam inancında yedi ulular vardır- Kaynak İsrâ suresi ayet bir. Efendimiz miraca gittiğinde gördüğünü kendi ağzından Hz. Ali'ye anlatır. Hz. Ali ve ehlibeyt kanalıyla cemlerde yapılan muhabbetlerle günümüze ulaşmıştır. Hz. Muhammet Efendimiz miraca gittiğini şöyle anlatır "uyku ile uyanıklık arasında Cebrail gelip bana 'Ya Muhammet Allah seni miracına davet ediyor sen kendine bir pir bir rehber bul' dediğinde ben Cebrail'e rehberim sen olacaksın dedim, Cebrail neden? Dediğinde Allah senin Kuran-ı Kerim'de senin hakkında vedduha (onun cemali benim cemalim) dedi. Cebrail eyvallah deyip sağ elini havaya uzatınca nurdan bir leğen indi nurdan leğenin içinde bağırimi yardı kalbimi çıkarttı yıkadı ve kalbimi geri yerine koydu hiçbir acı duymadım. Tekrar eşekten büyük katırdan küçük beyaz Burak geldi. Burak'a bindim oradan Mescidi Aksa'ya gittik. Oradan göge

yükseldik. Cennetin sekiz katmanı ile birlikte bir sürü haller gördüm. Sidret'ül Münteha'ya varınca Cebrail bundan ötesi insanın, meleklerin, feriştahtarın ilminin bittiği yerdir. Bundan ötesi Allah'ın ilminin başlangıcıdır bizim için ateştir biz bundan öte gidemeyiz dedi ben aşka gelip Allah aşkı ile yıllardan beri yanıyorum deyip o aşk ateşinin içine kendimi attığımda nar, nur oldu. Bana binmem için Refref (Aşk Atı) verildi. Refref gözün ulaşabildiği yere adım atıyor adeta zamanı yutuyordu sır içinde sır kapıları açıyordu temaşasının seyrine doyulmayan bir makam gördüm ki dil tarif etmez. Ey habibim yanımda karındaşım Cebrail de yok ki ona sorayım bu makam kimindir dediğimde bir nida geldi ki “Ya Muhammet o makamın anahtarı sende. “Nasıl olur sevdiğim?” dediğimde “Sen Hallac-ı Mansur Sultan olarak geleceksin. Senin sözün Kuran'ın özü olacak. Ümmetin tarafından sana bin kırbaç ceza verilecek. Uygulanması için imtihan açılıp yüzlerce kırbaçının içinden en güçlüsü olan on kişi seçilecek sana beş yüz kırbaç vurulduğunda senin ağzından ben konuşacağım mucizeler başlatacağım altı yedi sekiz dokuz yüz ve bin olmak üzere her yüz kırbaç tamamlandığında şeş cihet hakkı için altı mucize oluşacak. Üç gün ellerinden ve ayaklarından çivilenip çarmıkta asılı kalacaksın. Kollarını ve bacaklarını çaprazlama kesecekler. Senin makamını gasp eden domuz sürüsünden o günün sahte halifesi senin kafatasını cilalattırıp onunla şarap içecek ancak Dicle senin intikamını alacak kabara kabara yükselecek yüz binlerce zalimi vuracak ne zamanki senin kafatasıyla vücudunu birleştirip yakıp külünü Dicle'ye atarlarsa Dicle sana kavuşunca sakinleşecek.”.

İkinci bir makam gördüm ki oda aynı muhteşemlikteydi Ey Habibim bu makam kimindir dediğimde yine bir nida geldi ki “Ya Muhammet o makamında anahtarı sende.” “Nasıl olur sevdiğim?” dediğimde “Sen Yemini Sultan olarak geleceksin. Senin sözün Kuran'ın özü olacak ümmetin tarafından zulüm ile hançerleneceksin.”

Üçüncü bir makam gördüm ki oda aynı muhteşemlikteydi “Ey Habibim bu makam kimindir?” dediğimde bir nida geldi ki “Ya Muhammet o makamında anahtarı sende.” “nasıl olur sevdiğim dediğimde?”, “Sen Fuzuli Sultan olarak geleceksin. Senin sözün Kuran'ın özü olacak ümmetin

tarafından Kerbela'da hunharca susuz şehit olan torunun İmam Hüseyin'in için yas çekip ömrün boyunca ağlayacaksın kabrin Kerbela'da kalacak.”

Dördüncü bir makam gördüm ki oda aynı muhteşemlikteydi. “Ey Habibim bu makam kimindir?” dediğimde, bir nida geldi ki “ Ya Muhammet o makamında anahtarı sende” “nasıl olur sevdiğim dediğimde?” Sen Nesimi Sultan olarak geleceksin. Senin sözün Kuran'ın özü olacak. Ümmetin tarafından sana zulüm edilip diri diri derinin yüzülmesi için fetva verecekler derin yüzülürken ölmemen için imtihan açılacak yüzlerce imtihan edilenler arasından on usta deri yüzücüsü seçilecek, derin atardamara dokunmadan yüzülüp Halep şehrinde dolaştırılarak halka teşhir edileceksin mucizeler olduğu halde seni siyaset meydanında idam edecekler.”

Beşinci bir makam gördüm ki oda aynı muhteşemlikteydi “Ey Habibim bu makam kimindir?” dediğimde, bir nida geldi ki “Ya Muhammet o makamında anahtarı sende.” “Nasıl olur sevdiğim?” dediğimde. “Sen Virani Sultan olarak geleceksin senin sözün Kuran'ın özü olacak ümmetin tarafından baltayla doğranıp bir çuval içinde viraneye atılacaksın ancak Hz. Hızır seher vakti uğrayıp senin vücudunu çuvaldan çıkarıp birleştirince kudret elimle eleyince tekrar cana gelip Virani olarak nefes yazacaksın.”

Altıncı bir makam gördüm ki oda aynı muhteşemlikteydi. ”Ey Habibim bu makam kimindir?” dediğimde, bir nida geldi ki “Ya Muhammet o makamında anahtar sende.” “Nasıl olur sevdiğim?” dediğimde “Sen Hatayi Sultan olarak geleceksin senin sözün Kuran'ın özü olacak yolu erkani Kuran'ın özüne uyararak tekrar dizeleyeceksin ümmetin tarafından nice akıl almaz iftira ve zulme uğrayacaksın zehirle katledileceksin.”

Yedinci bir makam gördüm ki oda aynı muhteşemlikteydi Ey Habibim bu makam kimindir? dediğimde, bir nida geldi ki “Ya Muhammet o makamında anahtarı sende” “Nasıl olur sevdiğim?” dediğimde “Sen Pir Sultan olarak geleceksin senin sözün Kuran'ın özü olacak. Ümmetin tarafından zindanlarda işkenceler göreceksin sonunda siyaset meydanında zalimler tarafından asılacaksın. Halk arasında aşığın sözü Kuran'ın özü denir. Bu söylemin kaynağı da Yedi ulu ozanın ruhunun Muhammet Mustafa olmasıdır.

Murtaza Şirin'in Zâkirliğin piri üzerine düşünceleri bugün sözlü gelenekte yer alan anlatılardan daha farklıdır.

Cem zâkiri olabilmek için belirli bir eğitim sürecinden geçmek gerekmektedir. Bu süreç Âşıklık geleneğindeki usta-çırak ilişkisi paralelinde ilerler. Zâkir öncelikle bağlama çalmasını ustasından öğrenir. Cem zâkiri eğitimi sırasında sadece bağlama çalmayı öğrenmez. Bağlama çalmasının yanında yedi ulu ozanın ve ustasının şiirlerini öğrenir. Cem zâkirinin öğrenmesi gereken en önemli nokta ise cem erkânıdır. Çünkü zâkirin görevi cem töreni sırasında deyiş söyleyip bağlama çalmakla sınırlı değildir. Zâkir tören sırasında cem töreninin işleyişini sağlar. Dede cemi yöneten, Zâkir ise cemi yürütendir. (Ersal,2009:193) Bu yüzden on iki hizmeti, okunacak sureleri çok iyi bilmelidir. Murtaza Şirin bu eğitim sürecini Hüseyin Noksani'nin ustalığında tamamlamıştır. Yirmi beş yaşından sonra ustasından destur almış ve ilk cemini yürütmüştür.

Bilindiği gibi Alevî cem törenlerine evli olmayan, musahip kardeşi olmayan, genellikle yirmi yaşın altında olan kişiler giremez. Zâkirlerin bu şartlara uyması gerekmektedir. Ayrıca düşkün,şaşkın olarak adlandırılan Alevîlerce suçlu ilan edililen kişilerin zâkirlik yapmalarına imkan tanınmaz.

Günümüz Alevî toplulukları içinde Zâkirin tören sırasındaki görev ve sorumlulukları artarak devam etmektedir. Anadolu'daki Alevî toplumların yaşam koşulları ve sosyal çevreleri değişmektedir. Genellikle kapalı bir toplum olarak yaşamlarını sürdüren Alevîler süreç içerisinde bu yapıdan sıyrılmışlardır. 1970'li yıllardan sonra köyden kente göç başlayan göç Alevîleri de etkilemiştir. Alevîler kentlerde köylerdeki kadar cem töreni icra edememiştir. Bu yüzden Alevîlik kurumları zayıflamaya başlamıştır. Bilindiği gibi dedelik bir kurumdur ve babadan oğula geçer. Zâkirlik ise usta-çırak ilişkisi içinde şekillenir. Dedelik ve zâkirliğin dışında kalan hizmetler bu sosyal şartlardan oldukça etkilenmiştir. Rehber, saki, ibrikar, çerağcı gibi cem töreni sırasında önemli işleve sahip hizmet erbabları yeterli eğitim göremedikleri için hizmetleri yerine getirirken zâkirden yardım almaktadırlar. Cem töreni sırasında sakka suyu hizmetinde, cari çalarken, tarikat abdesti alınırken, delil uyandırılırken zâkir kendi görevi dışında bu hizmetlilerin okuması gereken

duaları veya deyişleri de okumaktadır.

Zâkirlerin görev ve sorumluluklarını daha iyi anlayabilmek için İmam Cafer Buyruğundaki dört kapı bahsine bakabiliriz. Buyruk'ta "Talibe 'Marifetin kaç kapısı vardır?' sorusu sorulduğunda talip 'Bin bir cevabını verilmelidir,' Çünkü marifetin bin bir kapısı vardır, Hak Teâlâ'nın bin bir ismi, bin bir kelamı, bin bir köşesi ve bin bir kapısı vardır. Bu kapıyı ârifler, âbidler ve kendini bilenler amelleri sebebiyle açarlar. Bunlara cennetin sekiz kapısının açılıp tamunun yedi kapısının kapanması umulur. Halifelerin, pirlere ve zâkirlerin bunu taliplere öğretmesi vaciptir, aksi takdirde isimlerine uygun davranmamış olurlar ve taliplerin vebali de boyunlarında kalır." diye anlatılmaktadır. Alevî inancının temel kitaplarından İmam Cafer Buyruğu'nda yer alan bu bölümden de anlaşılacağı gibi zâkirin derin bir "edep, erkân" bilgisine sahip olması gerekmektedir. Ayrıca buyruk zâkirlere eğitici bir misyon yüklemiştir.

Zâkirlik yapan âşıklar iki gruba ayrılır; birincisi usta-çırak ilişkisi içerisinde yetişip kendi ürünleri olan ve saz çalabilen âşıklar; ikincisi usta-çırak ilişkisi içerisinde yetişerek kendi ürünleri olmayıp sadece usta malı söyleyerek cem zâkirliği yapanlardır.(Elçi,2009:196) Murtaza Şirin kendi ürünleri olmasından dolayı birinci grup âşıklar arasında yer alır, ancak cem töreni sırasında kendi ürünleri söylemez. Murtaza Şirin için "yedi ulu ozan" "sultan" makamındadır. Tören sırasında yedi ulu ozanın şiirlerini okur. Kendi deyişlerini okumasının yedi ulu ozana saygısızlık olacağını düşünür.

Cem törenlerinde zâkir postuna bir âşık oturur. Ancak cem sırasında birden fazla zâkir bulunabilir. Zâkirler çıraklarını cem törenlerine götürdüğü gibi başka âşıklarla da cem törenine katılabilirler. Özellikle başka âşıkların katıldığı cem törenlerinde âşıklar arasında hüner sergilemek önemlidir. Belirli bir akış ve kurallar zinciri içerisinde yürüyen cem töreninde âşığın hünerini gösterdiği bölüm cem birleme bölümüdür. Cem birleme sırasında -sayısı törenin mahiyetine göre değişmekle beraber- üç düvaz, bir taçlama, üç mersiye okunmaktadır. Burada üsul her zâkirin ceme katılması yönündedir. Zâkirler sırasıyla düvaz söylerken, sırası gelen zâkir kendinden önceki âşığın söylediği mahlası devam ettirmelidir. Eğer zâkir başka bir şairin eserini

söylerse hüner gösterememiş olur ve ustalığı kabul görmez.

Birçok cem erkânı vardır. Bu erkânlar çeşitlilik gösterse de yürütülen on iki hizmet benzerlik gösterir. Tören sırasında okunan gülbenkler ocaktan ocağa, yöreden yöreye farklılık gösterebilir. Cem törenlerinde okunan sefalamalar, düvazlar, tevhidler, miraçlamalar, taçlamalar, mersiyeleler, semahlar ve sayıları da farklılık gösterebilir. Murtaza Şirin, daha önce de belirttiğimiz gibi cem sırasında kendi deyişlerini okumamakta, öncelikle yedi ulu ozanın daha sonra ise diğer âşıkların eserlerini okumaktadır. Murtaza Şirin cemin işleyişine ve maneviyatına göre okuyacağı deyişleri değiştirmektedir.

Murtaza Şirin'in katıldığı cem törenlerinde okuduğu duvaz, miraçlama, semah, taçlama, mersiye ve tevhidler kime ait olduğuna ve sayılarına bakarsak şöyle bir tablo çıkar karşımıza;

- 1) On iki hizmetlinin meydana çağırıldığında Şah Hatai'den bir deyiş okur.
- 2) Sefalama sırasında bir deyiş Pir Sultan Abdal'dan bir deyiş Şah Hatayi'den okur sefalama bittikten sonra Kul Himmet'ten bir düvaz imam okur.
- 3) Çerağ uyandırılırken Teslim Abdal'dan bir , Virani Sultan'dan bir ve yine Şah Hatai'den bir düvaz okur.
- 4) Kurban kesileceği zaman Kurban hakkı için Şah Hatai'den üç düvaz okur.
- 5) Sakka suyu hizmeti sırasında Saki eğer bilmiyorsa sakinin okuması gereken Hatai'nin deyişini okur. (la feta) Ardından Şah Hatai'den üç düvaz ve bir mersiye okur.
- 6) Cem birleme sırasında Şah Hatai'den üç düvaz, bir taçlama, bir miraçlama okur. Miraçlama'nın sonuna doğru semah başlar.
- 7) Semah için biri Hatai Sultan'dan diğeri Köroğlu'ndan olmak üzere iki deyiş okunur
- 8) Üç tevhid okunur biri Hatai'den, biri Virani'den, biri de Dedemoğlu'ndan olmak üzere
- 9) Çark semahı için bir deyiş okunur.

10)Çark semahında sonra Kumru'dan iki, Hatai'den bir mersiye okur

11)Son olarak on iki hizmetli tekrar meydana çağırılırken bir deyiş daha okunur.³

Zâkirler âşıklık geleneği içerisinde yer alan halk şairleri gibi farklı gezici özellik taşırlar ve bölgelere giderler. Ancak gittikleri yerlerde düğün-dernek gibi halka açık yerlerde, eğlence amaçlı törenlere katılmazlar, sadece cem törenlerine iştirak ederler. Zâkirler, çoğunlukla bağlı oldukları ocağın taliplerinin katıldığı cem törenlerinde görev alırlar.

Zâkirlere ve dedelere katıldıkları cemlerde bir miktar para toplanır. Bu para zâkirlerin ve dedelerin yöreden yöreye gezerken yaptıkları masrafları karşılamak ve geçimlerini sağlamak için verilir. Dedeler için toplanan para “hakullah”, zâkir için toplanan para “nefes hakkı” olarak adlandırılır.

Cem törenleri kurumsal bir yapıda değildir. Belirttiğimiz gibi cem törenleri temel benzerlikler taşımakla beraber uygulamada çeşitlilik ve farklılıklar görülmüştür. Bunun temelinde cem törenlerinin sözlü kültüre dayanması yatmaktadır. Cem törenleri günümüze kadar sözlü kültür aktarımıyla gelmiştir. Bu yüzden cem törenlerinde farklılıklar görmek olağandır. Zâkirler cem törenlerindeki görevleri itibarıyla sözlü kültürün en önemli temsilcisi ve aktarıcısı olmuşlardır. Zâkirlerin eğitim süreçleri incelendiğinde halk şairlerine benzer bir eğitim sürecinden geçtikleri görülür. Âşıklık geleneğinde olduğu gibi zâkirlikte de usta-çırak ilişkisi eğitimin temelini oluşturur. Çırak, ustasıyla beraber cemlere katılır, edep erkân, cem nasıl yürütülür öğrenir. Aynı zamanda ustası söz verdiği zaman nefes okur. Ancak çırak ustasından el almadan kimse zâkir postuna oturamaz ve cem yürütemez. Ustası eğer çırağının belirli bir birikime eriştiğine inanırsa ona el verir, bu çırağın artık cem yürütebileceği anlamına gelir.

Cem törenlerinde okunan duvaz, mersiye, miraçlama, taçlama, sefalama, semah gibi sözlü kültür ürünlerinin amacı hem ruhanî bir bütünlük ve cûş sağlamak hem de ceme katılanlara Alevî inancının temel kurallarını

³ Zâkirin cem törenindeki görevleri “Cem Töreninde On İki Hizmet ve Zâkirin Görevleri” bölümünde anlatılacaktır.

öğretmektir. Bu bilgi aktarımını sağlayan kişilerde zâkirlerdir. Belleklerinde binlerce deyişi taşıyan zâkirler âşıklık geleneğinin birer temsilcileridir.

1.3. CEM TÖRENİNDE ON İKİ HİZMET VE ZÂKİRİN GÖREVLERİ

1.3.1. Dedenin Cemevine Gelmesi ve Posta Oturması

Cem töreni başlamadan önce peyk cem törenine katılacakları törene davet eder. Törene katılacaklar boy abdesti alır. Pir Cemevine yaklaşınca Gözcü topluluğu “Hû Pir geliyor” diyerek uyarır. Dede kapıdan girerken İsra suresi ayet sekseni okur, ayeti açıklar:⁴

“Ve kul rabbi edhilniy müdhale sıdkinve ahricniy muhrecc sıdkin vec'al liy Minledünke sultânen nasıyrâ. “

(De ki Ya Rab: beni sıdk ile girdir ve sıdk ile çıkar tarafından bana Hakkiyle yardım edici bir hüccet ver)

Dede kapıdayken:

“Eşik özüm, çırağ gözüm, canlar yüzüm der. Eşiğe iki niyaz eder Hû”

der içeriye girer.

Dede içeri girince tüm cem erenleri bacı kardeş ayağa kalkar.

Dede Türkçe dua eder:

Hû merhaba ey bahri zatın gevheri zatı Hûda.

Merhaba madeni fazlı vücudun ya resulü Kibriya

Sensin bize du âlemde şefiyi ya Muhammet Mustafa.

Er cemali Muhammet pir kemali şah Hasan şah Hüseyin.

Ali Ra bülende verelim Muhammedin gül cemaline salâvat.

Allah hümmе sellu âlâ seyidine Muhammedin ve âlâ âliyi Muhammet

⁴ Dede ayetin açıklamasını bilmiyorsa Zâkir açıklamasını yapar.

Cemde bir seyit var ise duasını alır yoksa kendi kendisine dar duası eder.

Dar duası:

Bismi Şah

Hamdilü Allah kim ben oldum bendeyi hası Hûda

Canı dilden çeker hem aşk ile Ali Aba

Râhı zulmetten çıkıp doğru yola bastım kadem

İlahı gafletten uyandım can cüzüm kıldım küşa

On iki imam bendesiyem ki ben Guruhu Naci'yem

Yetmiş iki fırkadan beri dahi oldum cüda

Mezhebim Hak Cafer'dir gayrilerden el yudum

Pirim üstadım Hacı Bektaş Veli'dir Kutbül evliya

Hak deyip bel bağladım ikrar verip erenlere

Mürşidim oldu Muhammed rehberimdir Murtaza

Er cemali Muhammed, Pir Kemali Şah Hasan, Şah Hüseyin Ali Ra Bülend'e verelim Muhammed Mustafa'nın gül cemaline salavat.

Dar duası bitince Pir bitirince postuna doğru ilerler ve eğilir postu niyaz eder. sonra ayağa kalkar ve posta oturmadan Ahzab Suresini okur.

Sureyi bitirdikten sonra dua okur:

“Bismi Şah Allahû azmi şanın kuluyum, Adem Safiyullahın zürriyetindenim. İbrahim Halilullah'ın milletindenim dinimiz İslam, kitabımız Kur'an, kıblemiz kabe Muhammed Mustafa'nın ümmetiyim Şahı Murtaza Ali'nin talibiyim, Guruhu Nacidenim. Allahuekber Lailaheillallah Vallahu Ekber Allahuekber ve Lillahil hamd.”

Pir duadan sonra eğilir postun dört köşesini dört ferîştaha niyaz eder

“*Enem tümleyik Ya Ali, Eklem Tümleyik Ya Ali. Eslem Tümleyik Ya Ali. Emler Tümleyik Ya Ali*” Posta basmadan postuna oturur. Gözcüye cemaati hazırlamasını söyler Dede seyit evlatları başta olmak şartıyla, yaş sırasına göre cemaati gözcüye düzenlettirir. Halkanın dört köşesine dört kutup seçilir. Şeriat Kutbu. Tarikat Kutbu. Marifet Kutbu. Hakikat Kutbu. Böylece dört can yerini alır. Zâkir’e yakın halka başı yer alır. Halka başı halkayı kelime-i tevhitlerde ve dille yapılan Allah’ı zikirlerde nakaratlarda yönlendirir. Ayrıca üç bacıyı ve semah edecek semah dönenleri belirler cem süresince âşık duvaz okurken terennüm içinde dalgalanmayı yönlendirir⁵.

Gözcü hilal biçiminde dizilen cemaatin sağ başına geçer, cemaatin uygun durup durmadıklarını kontrol eder.

Mühürleme hareketi tamamlandıktan sonra hafifçe öne doğru kıyam edilir. Bu ilk toplantıda bacılar Fatma Ana darında, erkekler de isteyen çengel darında dururlar.

Gözcü: "Pirim Allah Allah" der. Bunun üzerine Pir, üç İhlas bir Fatıha okur.

Pir bu sureleri okuduktan sonra, peşinden bir gülbank okur: "*Bismi Şah Allah Allah vakitler hayrola, hayırlar fethola şerler def ola. Mümin Müslim abat ola. Secdeye inen baslarınız ağrı acı görmeye. İsmi çağırduğumuz erlerin, evliyaların, on iki imamların keşfi kerametleri üzerinizde hazır ve nazır ola. Girdiğiniz yoldan oturduğunuz dardan. İkrar verdiğiniz pirden hayır hasanet göresiniz. Muhammed Ali'nin yolu sizlere daim ola. Yürekleriniz pak ve kaim ola. Allah sizlere dünyada kuran, ahirette iman nasip eyleye. Dil bizden, nefes ve nüfuz hünkarhacı Bektaş Velî' den On İki İmamlar atası Murtaza Ali'den ahir zaman Peygamberi Muhammed Mustafa Nebi'den ve Allah gibi uludan ola.*",

Pir bu duayı okur. sonra cemaat secdeye kapanır ve secdeden doğrulur aynı dar biçimini muhafaza eder ve Pir cemaate bir gülbank daha okur:

⁵ Halka başı zâkirden sonra on iki hizmeti en iyi bilen candır. Dede veya âşık yanılırsa müdahale eder.

“Tecellanız tevellanız Hak divanına yazıla. Tecellanız tevellanız ak yüzünüz pak ola. Gönülleriniz Allah nuru ile dola. Tecellaya tevellaya inen başların yeri sekiz cennet ola. Tecellaya tevellaya inen başlar cehennem narı görmeye. Dil bizden hüküm ulu Allah’tan ola.” Pir duayı bitirdikten sonra, cemaat yeniden niyaz bent olur. Selam secdesine kapanır. Cemaat edep erkân halindeyken Gözcü meydanda niyaz bent olur dizlerinin üzerine doğrulur ve cemaatin edep erkândan çözülüp, hicabı erkâna geçmesi için bir gülbank okur:

“Dar çeken didar göre, didar gören Hakka ere, Hak cümle mümin müslim bacı kardeşin muradını vere, erenler sefasına vara, erenlerin sefasına Hû.”

Pir lokma getiren taliplerin lokmasına dua eder:

“ Allah Allah lokmalar kabul ola. Muratlar hâsıl ola. Gönüller mestur ola. Hak Muhammed Ali lokmalarınızı kabul gönüllerinize nazar eyleye. İmam Hasan, Şah Hüseyin yardımcım ola. On iki imamların ve erlerin, evliyaların keşfi kerametleri üzerinizde hazır ve nazır ola Hünkar Bektaş Veli dergâhı defterine kayıt evliye. Nuru nebi keremi ali, pirimiz hünkâr hacı beктаş veli gerçek erenlerin demine hû.”

Bu duadan sonra lokmaları ile darda duranlar ellerindeki lokmalarını niyaz ellikten sonra nakıp veya yardımcısına teslim eder ve tekrar nizami bir biçimde dardaki duruşlarını muhafaza ederler. Pir bu taliplere de Tevella Tecella duası okuduktan sonra talipler niyaz bent olur ve Gözcünün gösterdiği yere otururlar.

Bütün talipler bu şekilde ahkâmı tarikata uygun olarak cem evinde toplandıktan sonra Pir:

“Hû Cem Erenleri, Tevellanız Tecellanız kabul olsun” der.

Cemaat cemevinde toplanıp hizmetler tamamlandıktan sonra, sefalama yapılır. Pir, zâkire destur verir ve zâkir sazı ile meydanda dara durur bir himmet duası alır:

“Allah Allah hizmetin Hak dergâhındaki deftere kayıt ola. Zâkirin piri imam Caferi Sadık’ın keşfi kerameti üzerinde hazır ve nazır ola zikrettiğin

beyitlerdeki erler , evliyalar. Hak âşıkları destigirin ola. Hak Muhammed Ali yardımcın ola. Dil bizden, destur Hünkâr Hacı Bektaş Veli'den ola, hû."

Zâkir bu duayı aldıktan sonra niyaz bent olur, yerine geçer ve postunu niyaz edip yerine oturur ve sonra sazını üç defa niyaz eder.

Zâkir sazını niyaz ettikten sonra Pire: "Pirim himmet" der.

Pir: "*Himmet Haktan olsun*" der ve Zâkir sefalamayla başlar, sefalama okur bir düvaz imam okur.

Sefalama 1

Bizde gider olduk hanedanlara
Canlar bize sefayınan geldiniz
Bende kurban olam mihman canlara
Mihman canlar bize sefa geldiniz

Gittiğimiz evliyanın yoludur
Tuttuğumuz bir gerçeğin elidir
Ser çeşmemiz Hacı Bektaş Veli'dir
Mihman canlar bize sefa geldiniz

Gitti yoldaşlarını kaldım yalnız
Bahçede açılsın gonca gülünüz
Sizin sohbetiniz tatlı diliniz
Canlar bize sefayınan geldiniz

Belî dedik bir gerçeğin destine
Canım kurban olsun Hakkın dostuna
Kadem basa geldin yüzüm üstüne
Mihman canlar bize sefa geldiniz

Şükür olsun sizi bize vereni
 Kadem basa geldin yüzüm üstüne
 Sultan Şah Hatayi dostu yareni
 Canlar bize sefayınan geldiniz

Sefalama 2

Hak nasip ederde nura batmaz mı
 Kalkıp arzulayıp Ceme gelenler
 Cümle boş gelenler dolu gitmez mi
 Kalkıp arzulayıp Ceme gelenler

Muhammed Ali'yi bulduk orada
 Mevla'm ayırmasın bizi burada
 Onları ananlar erer murada
 Kalkıp arzulayıp Ceme gelenler

Muhammed Ali'nin düştük peşine
 Mevlam uğratmasın gönül kışına
 Pek sevap yazılır adam başına
 Kalkıp arzulayıp Ceme gelenler

Pir Sultan'ın içer içer ayılır
 Böyle muhabbete nice doyulur
 Mümin olan huri gılman sayılır
 Kalkıp arzulayıp Ceme gelenler

Zakîr beyitleri okuyup düvaz imam makamına girince gözcü: "*Marifete Hû*" der. Gözcünün bu uyarısı ile birlikte hazır bulunan canlar edep erkân oturuşuna geçer. Bacılar ayağa kalkar, Zâkir düvaz imam okur.

Duvaz

Seher vakti Şah kervanı gidiyor
Onun katarından ayırma bizi
Kanber'i önünce katar yediyor
Onun katarından ayırma bizi

Muhammed Ali'dir cihan evveli
Bir Arap geliyor eli develi
Rum'u irşat eden Bektaşî Veli
Onun katarından ayırma bizi

Gül kokusu Muhammed'in teridir
Ah ettikçe karlı dağlar eritir
Hatice Katıma Hakkın yâridir
Onun katarından ayırma bizi

Cebraîl hem kanadını açınca
Rahmet suyun yeryüzüne saçınca
Hasan Hüseyin'in curasını içince
Onun katarından ayırma bizi

İmam Zeynel bekler zindan içinde
umarım bağışlar mücrim suçunu
Bakır Cafer yükleyince göçünü
Onun katarından ayırma bizi

Kazım Musa Rıza Hakkın nurudur
Taki Maki Asker Hakkın sırrıdır
Selman'ın koynunda deste gülüdür
Onun katarından ayırma bizi

Kul Himmet'im eydir Mehdi nicoldu
 On iki İmamın Tacı nicoldu
 Pirin eşiğine giden hac oldu
 Onun katarından ayırma bizi

Zâkir düvaz imamı bitirdikten sonra "*pirim Allah Allah*" der ve sazının üzerine secdeye eğilir. Cemaat zâkire uyar secdeye kapanır, bacılar Elif darında hafifçe öne doğru kıyam ederler. Pir cemaate bir dua eder:

Bismi Şah Allah Allah: vakitler hayrola, hayırlar fethola şerler def ola. Mümin Müslim abat ola. Secdeye inen başlarınız ağrı acı görmeye. İsmi çağırduğumuz erlerin, evliyaların, on iki imamların keşfi kerametleri üzerinizde hazır ve nazır ola. Girdiğiniz yoldan oturduğunuz dardan. İkrar verdiğiniz pirden hayır hasanet göresiniz. Muhammed Ali'nin yolu sizlere daim ola. Yürekleriniz pak ve kaim ola. Allah sizlere dünyada Kur'an, ahirette iman nasip eyleye. Dil bizden, nefes ve nüfuz hünkar Hacı Bektaş Velî' den ola. Gerçek müminin demine Hû ya Ali'

Dua bittikten sonra, cemaat secdeden dizlerinin üzerine doğrulur, edep erkânını bozmaz.

1.3.2. On İki Hizmet Sahibinin Çağrılması

Zâkir "*Pirim destur on iki hizmetli hizmete çağırılacak*" der.

Pir: "*Destur Haktan*" der ve Zâkir on iki hizmetliyi bir beyit okuyarak meydana davet eder.

"Haktan bize name geldi

Pirim sana haber olsun

Şah'tan gülizarı geldi

Peyik sana haber olsun

*Hak nasip etmezse söylemez her dil
Pirimiz Üstadımızdır Cihanda Hazreti Cebrail*

*Er Cemali Muhammed, Pir Kemal Şah Hasan, Şah Hüseyin Ali Ra
Bülend'e verelim Muhammed Mustafa'ya salavat"*

Bu yolda giden hacıdır
Güruhları hep Naci'dir
Cem kilidi kapıcıdır
Kapıcıya haber olsun

*Darına gelmişiz nazar kıl bize Pirimiz üstadımız Kırkların Ceminde
Hasan Hulki Rıza, Er Cemali Muhammed, Pir Kemali Şah Hasan Şah
Hüseyin Ali Ra Bülend'e verelim Muhammed Mustafa'ya salâvat*

Hak kuluna eder nazar
Dört nesneden âdem düzer
Kalleş gelmiş cemi bozar
Gözcü sana haber olsun

*Bekleriz her daim Tanrıdan rahmet,Pirimiz üstadımız Kırkların
Ceminde Karaca Ahmet, Er Cemali Muhammed. Pir Kemal Şah Hasan. Şah
Hüseyin Ali Ra Bülend'e verelim Muhammed Mustafa'ya salâvat*

Mümin yolu yakın ister
Münkirlerden sakın ister
Delil yanmaz yağın ister
Delilciye haber olsun

*Delilimiz yanar her burçtan asar, Pirimiz Üstadımız Kırkların Cemimle
Cabrur'ul Ensar Er Cemali Muhammed. Pir Kemal Şah Hasan. Şah Hüseyin
Ali Ra Bülend'e verelim Muhammed Mustafa'ya salâvat*

Yola giren haslar hası
 Silinsin gönüller pası
 Doldur da ver engür tası
 Saki sana haber olsun

*Yolunda çekelim her türlü bela Pirimiz Üstadımız Kırkların Ceminde
 Hüseyin'i Kerbela, Er Cemali Muhammed, Pir Kemal Şah Hasan, Şah
 Hüseyin Ali Ra Bülend'e verelim Muhammed Mustafa'ya salavat.*

Ey kalp evi dolu kişi
 Daima hakladık işi
 Kimdir bu halkanın başı
 Zâkir sana haber olsun

*İsrafil sur çaldı biz Belî dedik Pirimiz Üstadımız Kırkların Ceminde
 Caferi Sadık*

*Er Cemali Muhammed, Pir Kemal Şah Hasan, Şah Hüseyin Ali Ra
 Bülend'e verelim Muhammed Mustafa'ya salâvat.*

Zâkir zikreder saz ile
 Kuran okur avaz ile
 Mümin müslim niyaz ile
 Tazekâra haber olsun

*Alırız abdestimizi Hak diye diye, Pirimiz Üstadımız Kırkların Ceminde
 Yâsir ve Sümeyye Er Cemali Muhammed, Pir Kemal Şah Hasan, Şah
 Hüseyin Ali Ra Bülend'e verelim Muhammed Mustafa'ya salâvat.*

Mümin çekildi meydana
 Münkir sürüldü zindana
 Hizmet verildi Selman'a
 Cari sana haber olsun

Ben Gulamı Haydariyem etmem adüden hafi nak Pirimiz Üstadımız Kırkların Ceminde Selman-ı Pak Er Cemali Muhammed, Pir Kemal Şah Hasan, Şah Hüseyin Ali Ra Bülend'e verelim Muhammed Mustafa'ya salavat

Haydin gidelim üryana
Mümîn Müslim hep büryana
Tekbir verildi kurbanı
Kurbancıya haber olsun

Hû diyelim erenler hem de Bismillahirrahmanırrahım pirimiz Üstadımız dü cihanda Hazreti İbrahim Er Cemali Muhammed, Pir Kemal Şah Hasan, Şah Hüseyin Ali Ra Bülend'e verelim Muhammed Mustafa'ya salâvat.

Fatıma Cemde oturur
Lokmaya kepçe batırır
Gerçeğe lokma yetirir
Nakıp sana haber olsun

Saçarız bu meydanda misk ile amber, Pirimiz üstadımız Kırkların Ceminde Gulamı Kamber, Er Cemali Muhammed, Pir Kemal Şah Hasan, Şah Hüseyin

Ali Ra Bülend'e verelim Muhammed Mustafa'ya salâvat.

Haydin gidek hakikate
Kulak verin marifete
Mümin girdi tarikata
Tarıkçıya haber olsun

Tarık Zülfikar'dır ol ehli gaza Pirimiz Üstadımız Kırkların Ceminde Ali yel Murtaza, Er Cemali Muhammed. Pir Kemal Şah Hasan, Şah Hüseyin Ali Ra Bülend'e verelim Muhammed Mustafa'ya salâvat.

Şah Hatayi'm cari çaldı
 Haktan gülizarı geldi
 Pirden bize destur oldu
 İznikçiye haber olsun

*Âdem atamızdan kalmıştır âsa, Pirimiz Üstadımız Kırkların Ceminde
 Pir Abdal Musa, Er Cemali Muhammed, Pir Kemal Şah Hasan, Şah Hüseyin
 Alı Ra Bülend'e verelim Muhammed Mustafa'ya salâvat*

Pir on iki hizmetliye görevlerinin başına gitmeleri İçin bir himmet duası
 okur,

Bu duadan sonra hizmetliler niyaz bent olur.

Cari Süpürge çalar

Her düvaz imam okunduktan sonra car çalınır Cari car çalarak edep
 erkânda duran cemaatin hicabı, (rahat duruma) geçmesi için destur gülbankı
 okur.

Düvaz imam bittikten sonra. Cari gelir niyaz bent olur,

“ Ya Allah, Ya Muhammed, Ya Ali” diyerek üç defa süpürge çalar ve
 doğrulunca şu gülbankı okur:

*"Kerbela sahrası kanlı savaştır, gözlerimizden akan kan ile yaştır, Sad
 Hazaren lanet olsun. Ol yezidin bağı bir kara taştır pirimiz üstadımız kırkların
 ceminde Seyyid El Farraş'tır. Er cemali Muhammed, Pir Kemali Şah Hasan,
 Şah Hüseyin, Ali Ra Bülend'e verelim Muhammed Mustafa'nın gül cemaline
 salâvat."*

Cemaat salâvatı bitirdikten sonra Cari;

"Nefes Pirimindir" der ve Pir, Cariye bir dua okur:

*"Allah Allah girdiğin yoldan, durduğun dardan, ikrar verdiğin pirden
 hayır hasanet göresin. Seyyid El Farraş'ın keşfi keramati üzerinde hazır ve
 nazır ola. Nefes ve nüfuz Hazreti Hünkâr'dan ola, Hû."*

Bu gülbanklar okunduktan sonra Car, cemaatin edep erkandan, hicabı erkâna geçmesi için şu gülbankı okur:

"Dar çeken didar göre, didar gören hakka ere, hak cümle mümin Müslim bacı kardeşin muradını vere. erenler sefasına ere, erenlerin sefasına, hû."

Cari bu gülbankı okuduktan sonra canlar edep erkân duruşundan rahat pozisyonuna geçer ve bacılar oturur.

1.3.3. Delil-i Şahı Merdan'ın Uyandırılması

Pir, Gözcüye "*Çerağın uyandırılmasına başlansın*" der.

Gözcü:

"Canlar marifete Hû, Çerağ uyandırılacak" der.

Gözcünün bu uyarısıyla birlikte, canlar edep erkân duruşuna geçer, bacılar ayağa kalkar. Delilci, bu uyarıyla birlikte daha önceden hazırladığı şamdanı ile birlikte ayağa kalkar ve elinde şamdanla bulunduğu yerde ayağını mühürler ve dara durur. Delilci dara durunca

Gözcü: "*Pirim Allah Allah*" der.

Pir bunun üzerine Delilciye bir hizmet duası okur;

" Bismi Şah Allah Allah hizmetin kabul, muradın hâsıl ola. Cemimizde Allah'ın nurunu temsil eden. Delili Şahı Merdan yolunu aydınlık eyleye. Delilin piri Caburu'l Ensar'ın keşfi kerameti üzerinde hazır ve nazır ola. Dil bizden, destur Hünkâr'dan ola."

Delilci duasını aldıktan sonra edep erkân olarak yerine Oturur Cem bitinceye kadar edep erkân durumunu bozmez. Delilci delil ile birlikte yerinde edep erkân olduktan sonra, delili önüne koyar ve önce sağına, sonra soluna ve daha sonrada delilin kendisinden yana gelen ön kısmına niyaz eder. Delilci delile olan niyazını yaptıktan sonra

"Pirim himmet" der.

Pir: "*Himmet Haktan olsun*" der.

Bunun üzerine Delilci yanında bulunan kibriti ateşler ve Delili Şahı Merdan'ın orta fitilini ya da mumunu tutuşturur. Delilci Delili Şahı Merdan'ın orta fitilini tutuştururken salâvat gülbankını okur ve cemaati salâvata davet eder:

"Er cemali Muhammed, pir kemali Şah Hasan. Şah Hüseyin, verelim Muhammed'in gül cemaline salâvat."

Bu gülbankla birlikte cemaat salâvat getirir. Delilci yeniden kibritini yakar ve bu seferde sağdaki fitili tutuşturur. Delilci sağdaki fitili tutuştururken yine salâvat gülbankını okur ve yine cemaati salâvata davet eder. Sağdaki fitilin salâvatı bittikten sonra. Delilci yine kibritini yakar ve bu sefer de soldaki fitili tutuşturur ve diğerlerinde olduğu gibi yine salâvat gülbankını okuyarak cemaati salâvata davet eder. Yani delilin her fitili yandığında cemaat, peygambere salâvat getirir. Salavatlama bittikten sonra Delilci "Nefes Pirimindir" der. Pir, Delilciden nefes aldıktan sonra, bir salâvat gülbankı okur:

"Çerağcı Evliya, Nuru Semavat ki bu menzildedir, Ol nuru münacaat kaçan kim ruşen ola. Verelim Muhammed Mustafa'nın gül Cemaline Salâvat."

Bu salâvattan sonra zâkir⁶ Nur Suresi'nin 35-36 ayetlerini okur ve Türkçe açıklamasını yapar.

Ayet: Nûr Sûresi Ayet otuz beş:

*Allâhü nûrussemâvâti vel'ard

(Allah teâlâ göklerin ve yerin mûrudur.)

*Meselü nûrihi kemişkâtin fiyhâ mısâbâh

(Onun nuru içinde Çerağ bulunan bir pencere gibidir.)

Elmısâbâhu fiy zücâceh

(O Çerağ, billûr bir kandil içindedir.)

*Ezzücâcetü ke'ennehâ kevkehün dürriyy

(Bu kandil sanki parıl parıl parıldayan bir yıldızdır.)

*Yûkadü min şeceretin mübâreketin zeytûnetin lâ şarkıyyetin ve lâ

⁶ Nur Suresinin pir tarafından okunması gerekmektedir. Ancak Cem töreni sırasında zâkir tarafından okunmuştur. Cem töreninin bir çok bölümünde zakirin diğer hizmetlilerin okuması gereken hizmet dualarını okuduğu gözlenmiştir.

garbiyyeh

(Ne güneşin tulû ve ne gurup ettiği yerde bitmeyen mübarek bir ağaçtan, zeytin ağacından yakılır.)

* Yekâ dü zeytühâ yudiy'ü ve lev lem temseshü nâr

(Yağı, bir ateş dokunmasa bile, hemen hemen, ışık verecek gibidir)

* nûrun âlâ nûr

(Nur üzerine nurdur.)

* Yehdiyllâhü linûrihî men yeşa

(Allah teâlâ nuruna dilediği kimseyi hidayet eder)

* Ve yadribullâhül'emsâle linnâs, vallâhü biküllî şey'in aliyim

(Ve insanlara misaller iradeyle. Allahü âzimüşşün her şeye âlimdir.)

Ayet: Nûr Sûresi Ayet otuz altı:

* Fiy büyütin ezinallâhü en türfe'a ve yüzkere fiyhesmühü yüsebbihu lehü fiyhâ bilgudüvvi vel'âsâl

(O evlerde ki Allah teâlâ, onların yüksek tutulmasına ve içlerinde isminin zikrolunmasına izin vermiştir. Oralarda sabah, akşam onu tesbih ve tenzih ederler.)

Pir, Delili Şahı Merdan ile ilgili ayetleri okuduktan sonra, sözü Delilci zâkir alır ve şu düvaz İmamı okur:

Çerağ Uyandırma

Evvel baştan Muhammede salâvat

Çün çerağ falır uyandırdık ol hodanın aşkına

Seyyid El Kevneyin Muhammed Mustafa aşkına

Saki'i Kevseri Ali yel Murtaza aşkına

Hem Hatice'yi Fatıma Hayrül'nisa aşkına

Şah Hasan-ı Hulki Rıza Şah Hüseyini Kerbela

İmamı Zeynel Abidin etki-yanın aşkına

Muhammet Bakır olup tur serfi-razı ehli hak
Murtaza Caferi Sadık İmamı Rahnümanın aşkına

Musa'yı Kazım olup tur nesli pakı Murtaza
İmam Ali Musa Rıza esviyanın aşkına

Şah Taki ve Bâ Naki'yi hem Hasanül Askeri
Ol Muhammed Mehdi'yi Sahip Livanın aşkına

Suzi aşkından derunum yandı büryan olup tur
Haşredeki yanıp yakılan âşıkının aşkına

Pirimizdir Hünkârımız pir Hacı Bektaş veli
Hasra dek yanan yakılan âşıkının aşkına

Zâkir düvaz imamı okudukları sonra, bunun üzerine On İki İmamların isimlerini, mahlaslarıyla salavâtlayarak okur:

*Allahümmessalli ala Seyyidina Muhammedin ve ala aliy Muhammed:
Ya Muhammed Mustafa*

*Allahümmessalli ala Seyyidina Muhammedin ve ala aliy
Muhammed:Ali yel Murtaza*

*Allahümmessalli ala Seyyidina Muhammedin ve ala aliy Muhammed
Ya İmam Hasanül Müçteba*

*Allahümmessalli ala Seyyidina Muhammedin ve ala aliy Muhammed
Ya İmam Hüseyini Şehid-ii Kerbela*

*Allahümmessalli ala Seyyidina Muhammedin ve ala aliy Muhammed
Ya İmam Zeynel Abidin Aba*

*Allahümmessalli Ala Seyyidina Muhammedin ve ala aliy Muhammed
Ya İmam Muhammed Bakır-ı Beka*

*Allahümmessalli ala Seyyidina Muhammedin ve ala aliy Muhammed
Ya İmam Cafer Sadık Rahnüma*

*Allahümmessalli ala Seyyidina Muhammedin ve ala aliy Muhammed
Ya İmam Musa'yı Kazım'a*

*Allahümmessalli ala Seyyidina Muhammedin ve ala aliy Muhammed
Ya İmam Ali Musa'yı Rıza*

*Allahümmessalli ata Seyyidina Muhammedin ve ala aliy Muhammed
Ya İmam Muhammed Taki'yi Ukba*

*Allahümmessalli ala Seyyidina Muhammedin ve ala aliy Muhammed
Ya İmam Ali yel Naki'yi Ala*

*Allahümmessalli ala Seyyidina Muhammedin ve ala aliy Muhammed
Ya İmam Hasan Askeri Liga*

*Allahümmessalli ala Seyyidina Muhammedin ve ala aliy Muhammed:
Ya Muhammed Mehdi'yi Sahip Liva*

Zâkir On İki İmamları, mahlaslarıyla okuyup bitirdikten sonra "Nefes
pirimindir" der ve Pir bunun üzerine bir Tercüman Gülbankı okur:

"Bismi Şah

Cem-i Tevfik nuru hidayettir yüzün

Sureti haktan işarettir yüzün

Ehli tevhide beşarettir yüzün

Hac ve ihrama ziyarettir yüzün

Muazzı Kur'an'dan ibarettir yüzün."

Pir bu Gülbankı okudukları, sonra cemaati salavata davet eder.

*"Er cemali Muhammed, pir kemali Şah Hasan. Şah Hüseyin verelim
Muhammed'in gül cemaline salavat."*

Pir, cemaati salâvata davet edip, cemaat salâvatı tamamladıktan
sonra. Pir bu sefer Zâkire destur verir. Zâkir üç düvaz. okur. Zâkir "Pirim
Himmet" der. Pir "Himmet Haktan" der ve Zâkir icraya başlar.

Düvaz imam okununca

Kulak verip dinlemeli

İki gönül bir olunca

Kılavuzu neylemeli

İki gönül bir oturur
Hazrete selam yetirir
Rehber erkânı getirir
Ona niyaz eylemeli

Niyaz bize indi Haktan
Şu mahlûkun işi bühtan
Korkmaz mısın Ulu Allah'tan
Sözü doğru söylemeli

Sözü doğru söyleyenler
Bir ummanı boylayanlar
Bir iyilik eyleyenler
Kötülüğü neylemeli

Kötülük kötünden çıkar
Aramızda umman akar
Teslim Abdal delil yakar
Ona niyaz eylemeli

Duvaz 1
Kudret kandilinde parlayıp duran
Muhammed Ali'nin nurudur
Yallah Zuhur edip küffar askeri kıran
Elinde Zülfikar Ali'dir Billâh

Elinde Zülfikar altında Düldül
Önünde Kanber'i dilleri bülbül
Hazreti Fatma cennette bir gül
Ona sırrım dedi Hak Habibullah

Zuhur elti İmam Hasan Hüseyin
 Allah onların nurundan ziyalandı din
 Kırk pare bölündü Zeynel Abidin
 Çekeriz yasını Hasbetenillah

Muhammed Bakır'la Caferi Sadık
 Şah Musa'yı Kazım hem Rıza dedik
 Tarikat anıyla cismimiz yuduk
 Hak dedi müminin kalbi Beytullah

Taki Naki imamların civanı
 Hasan Askeri'dir cismim sultanı
 Elinde hücceti Mehdi devranı
 Vakit tamam oldu gönderir Allah

Hak Teâlâ'da bunu böyle buyurdu
 İblis olan bu dergâhtan sürüldü
 Kim deyince yedi kat gök duruldu
 Bir harfinden karar tuttu Arşullah

Virani'yem niyazım var ustaya
 Elinde Zülfikar hem ehli gaza
 Bin bir dondan baş gösterdi Murtaza
 Biz bir bildik dedik Allah Eyvallah

Duvaz 2
 Evvel baştan Hûda nur Allah Allah
 Muhammed Mustafa nur Allah Allah
 Safi nesli Güneydi Haydar oğlu
 Aliyel Murtaza nur Allah Allah

Ali'nin Düldülünün Kanber'iyem
 Zülfikar'ı gaza nur Allah Allah
 Hatice'yi Fatma Kübra'yı Zöhra
 İmam ol sılsıla nur Allah Allah

Hasan ki aşk ile girdi meydana
 Hüseyni Kerbela nur Allah Allah
 İmam Zeynel İmam Bakır'ı Cafer
 Kazım Musa Rıza nur Allah Allah

Muhammed Taki'dir Şah Ali Naki
 Hasan Asker liga nur Allah Allah
 Muhammed Mehdi'yi sahip zamanı
 Eşiğinde geda nur Allah Allah

Bilirim günahım hadden aşıptır
 Ali oğlu Aba nur Allah Allah
 On iki nuru oldu Şah Hatayi
 Şahım nuru Hûd'a nur Allah Allah

Duvaz 3
 Evvel bastan Hûda yaktı delili
 Muhammed Mustafa yaktı delili
 Safi nesli Cüneydi Haydar oğlu
 Ali yel Murtaza yaktı delili

Ali'nin Düldülünün Kanber'iyem
 Zülfikar'ı gaza yaktı delili
 Hatice'yi Fatma Kübra'yı Zöhra
 İmam ol silsile yaktı delili

Hasan ki aşk ılan girdi meydana
 Hüseyini Kerbela yaktı delili
 İmanı Zeynel İmam Bakır'ı
 Cafer Kazım Musa Rıza yaktı delili

Muhammed Taki'dir Şah Alî Naki
 Hasan Asker liga yaktı delili
 Muhammed Mehdi'yi sahip zamanı
 Eşiğinde geda yaktı delili

Bilirim günahım hadden aşıptır
 Ali oğlu Aba yaktı delili
 On iki imam nuru oldu Şah Hatayi
 Şahım nuru Hûda yaktı delili

Düvaz imamlar bittikten sonra zâkir, sazının üzerine doğru secdeye eğilir:

"Pirim Allah Allah" der.

Zâkirin bu davranışı ile birlikte cemaat secdeye kapanır, bacılar hafifçe öne doğru kıyam eder. Bunun üzerine Pir bir dua okur ki. Pir dua ederken her cümleden sonra cemaat '

"Allah Allah" der.

Pir: "*Bismi Şah Allah Allah Çerağı Rüşan, Fahri Dervişan, Mana'i Piran, Piri Horasan, Kuvveyi Abdalan, selametli gariban, Huzuru huzuran, Kanunu Evliya, nuru Ali Aba, diyelim bir Allah Allah. Vakitler hayrola, hayırlar fethola, şerler defola, mümin Müslüm abat ola, münkir münafık berbat ola, bu demlerimiz daim, cemleriniz kaim ola, ibadetlerimiz hak nezdinde makbul ve kabul ola, yüce rabbimiz cümlemizi, üçlerin beşlerin, yedilerin, on iki imamların, on dört masum pakların, on yedi kemerbestlerin katarından, didarından ayırmaya. Uyandırdığımız Şah-ı Merdanın temsil ettiği nur kıyamete kadar üzerimiz aydınlata. Nuru Nebi, Keremi Ali , Pirimiz Hünkar Hacı Bektaş Velî erenler demine Hû.*"

Cari: *“Ya Allah Ya Muhammed Ya Ali”* der ve üç defa süpürge çalar. Daha sonra *“Kerbela Sahrası”* gülbengini okur:

Pir:

“Allah Allah girdiğin yoldan durduğun dardan ikrara verdiğin pirden hayır hasanet göresin Seyyid El Farraş’ın keşfi kerameti üzerinde hazır ve nazır ola nefes ve nüfuz hazreti Hünkardan ola, Hû.”

Cari bir gülbank daha okur:

“Dar çeken didar göre, didar gören Hakka ere, Hak cümle mümin Müslüm bacı kardeşin muradını vere, erenler sefasına ere, erenlerin sefasına Hû.”

Gülbank bittikten sonra seccade serilmesi hizmeti başlar.

1.3.4. Seccadenin Serilmesi

Pir, Gözcüye:

"Seccade serilsin" der.

Gözcü cemaati uyarır: "Edep erkan" der.

Cari seccadeyi getirir , tutması için Gözcüye verir niyaz bent olur. Cari niyazdan doğrulur ve *“Ya Allah Ya Muhammed Ya Ali.”* der ve üç defa süpürge çalar ardından gülbank okur:

“Kerbela sahrası kanlı savaştır, gözlerimizden akan kan ile yaştır, sad hazaren lanet olsun, ol yezidin bağı bir kara taştır. Pirimiz üstadımız kırkların ceminde Seyyid el Farraştır Er cemali Muhammed, pir Kemali Şah Hasan, Şah Hüseyin, Ali Ra Bülende verelim Muhammed Mustafa'nın gül cemaline salâvat.”

Dede:

“Bismi Şah Allah Allah durduğun dardan ,ikrar verdiğin pirden hayır, hasanat göresin Seydi Faraş’ın keşfi kerameti üzerimizde hazır ve nazır ola dil bizden nefes Hünkâr Hacı Bektaş veliden Muhammet Ali'den ola erenler demine Hû gerçeğe ya Ali “

Hizmetli tekrar “Kerbela Sahrası” Gülbengini okur

Dede:

“Bismi Şah Allah Allah durduğun dardan İkrar verdiğin pirden Hayır, hasenat göresin Seydi Faraş’ın keşfi kerameti Üzerimizde hazır ve nazır ola Dil bizden nefes Hünkâr Hacı Bektaş veliden Muhammet Ali’den ola

Erenler demine Hû gerçeğe ya Ali”

Seccade İki el üzerinde baş mesafesinden daha yukarı tutulur

Hizmetli okur:

Bismi Şah

Ezeli ervahta serdi hak nurdan bir seccade

O zamanki Ehlibeyt üzerinde kıldı secde

Âdemden Şit-a verildi mübarek bu seccade

Bütün Nebiler Veliler cümlesi kıldı secde

Kırkların ceminde dahi serildi bu seccade

Bir olup birliğe yetip kırkı bir kıldı secde

Peygamberin eteğidir mahşerde bu seccade

Oradan haberdar olan burada kıldı secde

Cümle canı birler bir kardeş eder bu seccade

Yalan ile riya ile üstünde kılma secde

Hizmetliden sonra Dede:

Bismi Şah Allah Allah durduğun dardan İkrar verdiğin pirden Hayır, hasenat göresin Şit peygamberin serdiği seccade ola. Kıyamet günü inanan canları Muhammet Mustafa’nın seccadesinin gölgesinin altında toplananlardan eyleyesin dil bizden nefes Hünkâr Hacı Bektaş veliden Muhammet Ali’den ola Erenler demine Hû gerçeğe ya Ali”

Hizmetli Dededen dua alır:

“Allah Allah seccademiz Allah’ın nuru ile aydınlanmış ola. Azrail’in koruduğu, Cebrail’in üzerinde döndüğü, Mikail’in üzerinde rüzgâr ıyla pervaz

vurduğu, İsrail'in üzerinde sur çaldığı seccade ola. nebilerin. velilerin, erlerin', evliyaların, âşıkların, sadıkların üzerinde dara durduğu seccade ola. hazır gaip hak erenleri gelmiş yetişmiş, göz gönül katmış ola. devrin imamı. Kutbul Aktabı kanatlarının altına almış ola. isimlerini andığımız erler, evliyalar, veliler, nebiler, âşıklar, sadıklar. emeklerimizi zayi etmeye. Muhammed Mustafa'nın, ali yel Murtaza'nın, on iki imamların, Hünkâr Hacı Bektaş Velî'nin üzerinde ibadet ettiği seccade ola. zeminimiz pak, seccademiz temiz, gönüllerimiz mestur ola. Adını anacağımız seccade bekçileri olan dört ferîştahın keşfi kerameti üzerimizde hazır ve nazır ola gerçeklerin demine Hû diyelim, erenler Hû."

Dua bitince seccade serilir. Cari seccaden dört köşesini niyaz eder.

"Enem tümleyik Ya Ali, Eklem Tümleyik Ya Ali. Eslem Tümleyik Ya Ali.Enlem Tümleyik Ya Ali."

Cari seccadenin ortasında "Ya Allah, Ya Muhammed, Ya Ali" diyerek üç defa süpürge çalar sonra "Kerbela Sahrası" Gülbengini okur

"Allah Allah girdiğin yoldan durduğun dardan ikrara verdiğin pirden hayır hasanet göresin Seyyid El Farraş'ın keşfi kerameti üzerinde hazır ve nazır ola nefes ve nüfuz hazreti Hünkardan ola,Hû."

Seccade serilmesi tamamlanır. Kemerbestlerin bağlanmasına geçilir.

1.3.5. Kemerbestlerin Bağlanması

Pir Gözcüye kemerbestlerin getirilmesini söyler.

Gözcü kemerbestleri getirip dara durur. Pir dua okur.

"Bismi Şah Allah Allah gözcü Karaca Ahmet'in keşfi ve kerameti üzerinde hazır ve nazır ola. Hizmetinden şefaath bulasın gerçek müminlerin demine hû."

Gözcü, kemerbest tercümanını okur:

"Bismi Şah. Erenler erkânı oldu imanım. Kalmadı gönlümde şekki gümanım takıp Hakk'a teslim olup her zaman Erenler yolunda fedadır canım,

Er cemali Muhammed, Pir kemali Şah Hasan, Şah Hüseyin, Ali Ra Bülend'e verelim Muhammed Mustafa'nın gül cemaline salâvat."

Gözcü sözünü bitirince erkekler halka olur. Gözcü her birine kemerbest dağıtır. Kemerbestleri herkes yanındakinin beline bağlar. Kemerbesti bağlayan dua okur:

"La Feta İlla Ali La Seyfa İlla Zülfikar. Allahûekber, Allahûekber, .Allahûekber La İlahe İllalla Hû Vallahû Ekber Allahûekber. Allahûekber. Allahûekber ve Lillahil Hamd.

Tarikat Abdestinin Alınması

Pir tazekara hazırlanmasını söyler Tazekerin bir bacı yardım eder. Tazekar ve yardımcısı dara durur, tazekar Gülbank okur.

"Ben gulamı Haydari'yem, etmem Adüden Hafi Nak, pirimiz üstadımız kırkların ceminde Selmânı Pak. Er Camal_i Muahmmed Pir Kemali Şah Hasan. Şah Hüseyin Ali Ra Bülend'e Verelim Muhammed Mustafa'nın gül cemaline Salâvat."

Tazekar "Nefes pirimindir" der. Pir dua eder:

Darınız divanınız ak yüzünüz pak ola. Selmânı Pak'ın himmeti kerameti üzerinizde hazır ve nazır ola gerçekler demine Hû."

Tazekar ve Bacı diz çöker önce bacı baş parmaklarını birleştirir Tazekar su döker sonra Tazekar baş parmaklarını birleştirir Bacı su döker. Tazekar ayağa kalkar Delili Şahı Merdan'ın önüne gelir . Önünde durur ve "Ya Allah, Ya Muhammed, Ya Ali" diyerek Delili Şahı Merdan'ın önüne üç defa su döker. Bu işlem bittikten sonra Delili Şahı Merdan'ın solundan başlayarak cem halkasındaki canların eline su döker, bacı elindeki havluyula kurular , canlar ise havluya niyaz ederler. Abdest alma bitince Pir Tazekar ve bacıya bir dua okur:

"Darınız dîvanınız ak yüzünüz pak ola. Selmânı Pak'ın himmeti kerameti üzerinizde hazır ve nazır ola. Gerçekler demine Hû."

Dua bitince, Tazekar ve bacı yerlerine geçer.

1.3.6. Kurban

Kurbanlar serilen seccadenin üstüne getirilir. Boyunlarına elma bağlanır. Elma bağlanırken zâkir elmanın cennetten çıkan en büyük kurban olduğunu ve tekbiri elmaya yapacaklarını söyler.

Pir bir ayet okur sonra kurbanların tekbirlenmesi başlar:

“Bismilli Hû ve billahi Allahuekber Lailaheillalah tekbir bıçak fermanı Celil kurbanı Halil canı İsmail tuluğu Cebrail, bakışı Azrail, secdesi Mikail, sesi suru İsrail, Niyeti Seyit Ali Sultan, Lailaheillalah Allahuekber Allahuekber Allahuekber ve Lillahil Hamd.”

Tarikat Tekbiri⁷ üç kere tekrarlanır.

“Bismilli Hû ve billahi Allahuekber Tekbiri nida fermanı Hûda Kurban Muhammed Mustafa Nuru Dideyi Ali Yel Murtaza ciğer Pareyi Fatimatul Zehra Can Fedayi Hasan Hulki Rıza Şah Hüseyini Şehidi Kerbela Niyeti Tercüman Niyeti Hûda Diyelim bir Azametike Tekbira Allahüekber Allahüekber Allahüekber Lailahe İllallah Vallahu Ekber ve Lillahil Hamd”

Kurbanların sağ ön ayakları hafifçe havaya kaldırılır dua bitince kurbanlıklar serbest bırakılır. Kurbandan işaret beklenir. Bu herhangi bir hareket olabilir.

Zâkir Muhammed Mustafa'ya verelim salavat der Üç Duvaz imam okur ve dua eder:

Duvaz 1

Akıl ermez yaratanın sırrına
Muhammed Ali'ye indi bu kurban
Kurban olanı kudretinin nuruna
Hasan Hüseyin'e indi bu kurban

Ol İmam Zeynel'im destinde idim
Muhammed Bakır'ın dostunda idim
Caferi Sadık'ın postunda İdim
Musa Kazım Rıza'ya indi bu kurban

⁷ Bu Tekbir Tercüman kurbanı kesildiğinde veya Zeynel Abidin kurbanında verilir

Muhammed Takî'nin nurunda idim
 Aliyül Naki'nîn sırrında İdim
 Hasan Askeri'nin sırrında idim
 Muhammed Mehdi'ye indi bu kurban

Tarikattan hakikate ererler
 Cenneti alaya hülle sererler
 Muhammed Ali'nin yüzün görürler
 Muhammed Ali'ye indi bu kurban

Aslı Şahı Merdan Güruhu Naci
 Hakikate bağlı bu yolun ucu
 Senede bir kurban talibin borcu
 Erenler aşkına İndi bu kurban

Şah Hatayi'm eder bilir mi her can
 Kurbanın üstüne yürüdü erkân
 Tırnağı tesbihtir kanıda mercan
 On İki İmama indi bu kurban

Duvaz 2
 Evvel baştan Hûda sen kabul eyle
 Muhammed Mustafa sen kabul eyle
 Safı nesli Cüneydi Haydar oğlu
 Ali yel Murtaza sen kabul eyle

Ali'nin Düldülünün Kanber'iyem
 Zülfikar'ı gaza sen kabul eyle
 Hatice Fatıma Kübra'yı Zehra
 İmam ol silsile sen kabul eyle

Hasan ki aşk ile girdi meydana
 Hüseyni Kerbela sen kabul eyle
 İmam Zeynel İmam Bakır'ı Cafer
 Kazım Musa Rıza sen kabul eyle

Muhammed Taki'dir Şah Ali Naki
 Hasan Asker Liga sen kabul eyle
 Muhammed Mehdi'yi sahibi zaman
 Eşiğinde geda sen kabul eyle

Bilirim günahım hadden aşır Şah
 Alî oğlu aba sen kabul eyle
 On iki nuru oldu Şah Hatayî
 Şahım nuru Hûda' sen kabul eyle

Duvaz 3
 Kurbanlık koyundur meydana gelen
 Önünde delili Cebrail deyu
 Güzelim koçulan haberin alan
 Hakka kurban olun İsmail deyu

Kırklar meydanında çarkı pervane
 Zira cevri eyleme cesette cana
 Katarlanmış gider ulu divana
 Bir kez can gözünü aç da gör deyu

Dört kimse kurbanı verinden aldı
 Edep erkân olup niyaza durdu
 Zâkirinde zikri üç düvaz oldu
 Tekbirini oku gerçek er deyu

Tekbirini oku bıçağını vur
Tamam eyle eksik hizmetini gör
Keşküle boğazla kanın eyle sır
Zira Hak sırdadır kendi sır deyu

Tekbirini oku getir meydana
Hasan Hüseyin'den Zeynel'e Cana
Muhammed Bakır'la girdi kazana
Kaynadı küredi oldu nar deyu

Cafer'de kudret ilmini okun
Her dem bülbül olup gülşende şakın
Yağıyla meydanda bir delil yakın
Gerçekler arzusu oldu nur deyu

Postunu arala getir bu yana
Musa'yı Kazım'dan bir belli cana
Rıza lokmasını getir meydana
Dört köşesi tamam olan yer deyu

Muhammed Taki'dir lokmavı sunan
Ali'yül Naki'dir noş edip kanan
Hasan Askeri'dir meydana gelen
Mehdi'de mağarada oldu sır deyu

Taksim edin ol kurbanın aşından
Hikmet onun yüreğinde döşünde
Mümin müslim üryan büryan başında
Kanber'in serdiği sofradır deyu

Şah Hatayi'm içti Hakkın dolusun
 Bu doluyu sunan Pirim Ali'sin
 Rehberle armağan edin derisin
 Kanber dolu sunar Selman Hû deyu

Zâkir Pirim Allah Allah der cemaatla secdeye kapanır, Pir Dua eder:

"Bismişah Allah Allah: vakitler hayrola, hayırlar fethola, şerler defola, münkirler mat, münafıklar berbat ola, müminler şad ola, meydanlar abat ola, sırlar mestur ola, gönüller mestur ola, Muhammed Ali yardımcınız desti giriniz ola. On İki İmam, on dört masumu pak efendilerimizin, himmetleri. kerametleri üzerimizde hazır ve nazır ola, erler ve evliyalar her iki cihanda korktuğunuzdan emin eyleye ve umduğunuza nail eyleye, dertlerimize derman, hastalarımıza şifa, kalplerimize iman, borçlarımıza edalar ihsan eyleye. zümreyi Naci'den, Güruhu Saliha'dan eyleye. gökten hayırlı rahmet, yerden hayırlı bereketler ihsan eyleye. vakitlerimiz hayır gele. dil bizden, nefes ve nüfuz Hünkâr Hacı Bektaş Veli'den, On İki İmamlar Atası Murtaza Ali'den, ahir zaman peygamberi Muhammed Mustafa Nebi'den ve Allah gibi uludan ola. demi pir, keremi evliya, gerçek erenlerin demine Hû. Mümine Ya Ali."

Kurban sahipleri kurbanların yanına gelir ve Pir bir dua daha eder:

"Bismişah Allah Alla: geldiğiniz yerden, durduğunuz dardan. İkrar verdiğiniz pirden, hayır hasenet göresiniz kurbanlıklarınız hazreti İsmail'e inen kurban ola, ceddin celalim göre gözleye gözete. On iki imamalar saklaya, Hızır bekleye yüce Rabbimiz kurbanlarınızı Levh-i Mahfuzuna kaydeyleye dil bizden nefes ve nüfuz Hünkar Hacı Bektaş Veli'den on iki imamlar atası Murtaza Ali'den ahir zaman peygamberi Muhammed Mustafa Nebi'den ve Allah gibi uludan ola. Dem-i Pir ,keremi evliya gerçek erenlerin demine Hû, mümine Ya Ali."

Kasap kurbaları kesmeye götürür.

Cari:

"Ya Allah, Ya Muhammed ,Ya Ali" diyerek üç defa süpürge çalar
 "Kerbela Sahras"ı gülbankını okur:

Pir cariyeye dua okur.

" Allah Allah girdiğin yoldan, durduğun dardan, ikrar verdiğin pirden hayır hasanet göresin. Seyyid El Farraş'ın keşfi keramati üzerinde hazır ve nazır ola. Nefes ve nüfuz Hazreti Hünkâr'dan ola, Hû."

Bu gülbanklar okunduktan sonra Cari cemaatin edep erkândan, hicabı erkâna seçmesi için şu gülbankı okur:

"Dar çeken didar göre, didar gören hakka ere, hak cümle mümin Müslim bacı kardeşin muradını vere. erenler sefasına ere, erenlerin sefasına, hû."

Kurbanların kesim işlemi bitince Gözcü cemaate "Edep erkân" der, kesilen kurbanlıklar gelir ve meydana serilir Hizmetliler dara durur. Pir bir dua okur:

"Bismi Şah Allah Allah kurbanlar kabul ola, dergâhı hakka yazılmış ola, dikesi başına, lokması başına, bin bir sevap yazıla, lokma sahipleri lokmalarından şefaât bula, üçler, beşler, yediler, kırklar, on dört masumu pak efendilerimiz koruya, gözleye, gözete, neyleyim ne edeyim dedirtmeye, zalimin zulmünden, şeytanın şerrinden, kötünün kemliğinden halâs ey leye, kestiğiniz kurbanlar Hazreti İsmail'e inen kurban ola, yüce rabbimizin Levh-ii Mahfuzuna yazılmış ola, dil bizden, nefes ve nüfuz Hünkâr Hacı Bektaş Velî'den, On İki İmamlar atası Murtaza Ali'den, ahir zaman peygamberi Muhammed Mustafa Nebiden ve Allah gibi uludan ola. Demi pir, keremi evliya, gerçek erenlerin demine Hû, mümine Ya Ali."

Kurbanlar hazırlanmak üzere kaldırılır. Pir Gülbank okur.

"Oturan duran kovsuz gıybetsiz evine varana hızır yolsaşı kamber kılavuzu ola, oturan hastır, gidene destur."

1.3.7. Sakka (Saki) Suyu Hizmeti

Pir, Sakinin hazırlanmasını ister. Saki bir kaba su doldurup eline alır. Saki suyla gelir ve dara durur. Pir. ayet okur:

Enbiya Suresi (otuzuncu ayet)

Ayetten sonra Pir bir dua okur:

Selamullah Ya Hüseyin, Selamullah Ya Hüseyin, Selamullah Ya Hüseyin

Selamullah Alâ İmam Hüseyin ve Âli İmam Hüseyin

Evlad-ı İmam Hüseyin lanetullahi katli İmam Hüseyin

Lütfüne muhtacız eyle ihsan Ya Hüseyin

Derdimize senden derman eyle derman Ya Hüseyin

Gayri ve muhtaç kılma âşıkına el aman senden medet kıl bizlere her vakit Ya Hüseyin

Sad hezaran lanet olsun ol Gürühü Dalâle nakzı ahd ile şehit kıldılar anlar seni Ya Hüseyin

İsmi pakın aşkı için zikredeni koyma zulmette herciz ber-murâd et dide-i giryân ile ağlayanı Ya Hüseyin

İznin ile su tapşırdım aşkına vermek için

Aşkınla içenlere kıl âb-ı hayat Ya Hüseyin

Ahmedi Muhtar aşkına, Haydarı Kerrar aşkına, Sadıkı Sakka olan Selman aşkına, Allah Allah: Selmanı Pak'ın hayır himmetleri üzerinizde hazır ve nazır ola, hizmetinizden şefaât bulasınız. Hû gerçeğin demine."

Pirin duası bittikten sonra. Sakiye destur verir. Pirden desturu alan saki mersiye okur:

Mersiye

Altın tasım elimde

Nurdan kemerim belimde

Doldurmuşum ab-ı kevser gölünden

Dediler bu sudan kimler içer

Hak dedi mümin kullar içer

Hak Muhammed Ali

Küllü günahdan geçer

Saki mersiyeden sonra :

Din Muhammed dinidir sallu ala nazik cemal
Kevserin sakisin sunan Şahım Ali Şah suvar

Hem sakisin hem sakkasin kâinatın aynısın
Bu sırrı kimseler bilmez hub bilir perverdigar

Arş yarıldı çıktı düldül eğerlenmiş hem bile
Hey havariç yola gel eyleme Şahı inkar

Dediler ki dû cihanın nuru kimdir kim ola
Şah Hasan Şah Hüseyin Zeynel Aba perverdigar

Çeşmi bedden saklasın ol halıkı yekta seni
Ol cevahir harmanından sen kalıpsın yadigâr

Dediler cömertlik eyle ey Emirel Müminim
Cömertliğin erkânı bu dedi Kanber sofrasın

Ben Şahın mecnunuyum Şah bana Leyla göründü
Eşiğinde bunca yıldır olmuşum toz ve gubar

Şah Hatay'im kande olsan sen bu vasfı söyle gel
La feta illa Ali la seyfa illa Zülfikar

Saki Delili Şahı Delili Şahı Merdan'ın önüne üç damla su döker.
Saki her damlada:

*"Essalatu vesselamu ya eyyuhen nas, Ahmedi Muhtar, Haydarı
Kerrar. İmam Hasan, Şah Hüseyin, verelim Muhammed Mustafa'nın
gül cemaline salâvat."*der

Cemaat da onunla birlikte salâvata katılır. Salâvatlama bittikten
sonra, Saki üç bardak ister, Delilciye ve Delilcinin sağında ve solunda

oturan iki cana birer bardak su İkrâm eder. Dara durur, üç Dûvaz imam okur:

Duvaz 1

Dinleyin nefesimi mevali canlar
Ben niçin okurum laneti Yezide
Yezide laneti okumak sezadır
Onan için okurum lanet Yezide

Ali'm yezidlerin yayını yasandır
Yezid imamların üstüne basandır
Hasan "a ağı verip Hüseyin başın kesendir
Onun için okurum lanet Yezide

Gör neylediler şu ben fakiri
İmam Zeynel Aba etti şükürü
Kirişle boğdular İmam Bakır'ı
Onun için okurum lanet Yezide

İmam Caferi bir erkândır yürüttü
Onu mevaliden gayrı kim tuttu
Musa'yı Kazım'a kurşunu akıttı
Onun için okurum lanet Yezide

İnkârlar ağuyu önüne koydu
Şah imamı Rıza getirin dedi
Taki Naki ah ediben ağladı
Onun için okurum lanet Yezide

Soyurttular Askeri'nin donların
Akıllılar al kırmızı kanların
Mehdi ala hayfım unların
Onun için okurum lanet Yezide

Şah Hatayi'm bu iş böyle oluptur
 Yezid'im Mervan'ın devri dönüptür
 Hey gaziler sene tekmi oluptur
 Onun için okurum lanet Yezide

Duvaz 2

Ben anı bilirim kavlü Hûdadır
 Onun için okurum lanet Yezide
 Yezide lanet okumak sezadır
 Onun için okurum lanet Yezide

Fahri âlem Muhammed Mustafa'dır
 Onun sırrı Ali yel Murtaza'dır
 Hasan'ı bilmişem Hulki Rıza'dır
 Onun için okurum lanet Yezide

Hüseyni Kerbela'dır miri Kevser
 İmam Zeynel Abadır sırrı Haydar
 Muhammed Bakır'dır ol pakı server
 Onun için okurum lanet Yezide

Caferi Sadık'ın ben kemteriyem
 Kazım'ı sevmeyenlerden beriyem
 Ali Musa Rıza'nın Kanber'iyem
 Onun için okurum lanet Yezide

Muhammed Taki sultanım oluptur
 Naki dinim hem imanın oluptur
 Askeri cismimde canım oluptur
 Onun için okurum lanet Yezide

Muhammet! Mehdî'dir hem kıblegahı
 Daim onlaradır hem eyvallahım
 Hatayi'yem Hûda'dandır penahım
 Onun için okurum lanet Yezide

Duvaz 3

Rahı Mubammed'e uymadı Mervan
 Onun için okurum lanet Yezide
 Sultanın emrini duymadı Süfyan
 Onun için okurum lanet Yezide

Mülcem lâin evvel Şahı cihanın
 Tığ ile vurup başına Merdan'ın
 Dediğin unuttu Şiri Yezdan'ın
 Onun için okurum lanet Yezide

İmam Hasan İbni Ali Murtaza
 Kendi avredinden ettiler ceza
 Seza havarice teberra seza
 Onun için okurum lanet Yezide

Dünyasın ahretin yıktı ol Şimir
 Aman bulmasın Vakkas oğlu
 Emir Hüseyin'e neler etti o iki Hayâhur
 Onun için okurum lanet Yezide

Abdül Melik Hişam lâin i Velid
 Şehit etliler Zeynel'i ol pelid
 Dinden imandan çıkmıştır ol İt
 Onun için okurum lanet Yezide

Abdül Melik Hişam oğlu bir lâin
 Şehit eyledi Bakır'ı ol melun
 Zarı kıldı asuman İnledi zemin
 Onun için okurum lanet Yezide

Mansur Kufi neler etti Cafer'e
 Âlemlerin kutbu nesli Haydar'a
 O sultanın dadı kaldı mahşere
 Onun için okurum lanet Yezide

Kast etmediler mi Musa Kazım'a
 İmamların serfîrazı azime
 Teberru sezadır farzı lazime
 Onun için okurum lanet Yezide

Rıza'ya kast etti mendebur Râşid
 Muhammed'den utanmadı ol nemrud
 Ol Şahı darp İle ettiler şehid
 Onun için okurum lanet Yezide

Teberraya layıktır onlar billâh
 Taki'yi şehit etti ol lanetullah
 Dilerim tamudan çıkmasın gümrah
 Onun için okurum lanet Yezide

Velid Mutakil şehit etti ol Şahı
 Aliyül Naki'yi ulu dergâhı
 Tamu kabul etmez lanetullahı
 Onun için okurum lanet Yezide

Hasan'ül Askeri mürüvet el aman
 Mağrada sır oldu sahibi zaman
 Hatayi dilimde virdim her zaman
 Onun için okurum lanet Yezide

Saki mersiyeden sonra üç kere şu sözleri tekrarlar.

"Sakka İmam Hüseyin. Sakka İmam Hüseyin. Sakka İmam Hüseyin. Aşk bu sudan içenlere, içene rahmet, içirene rahmet, vermeyen Yezide lanet. Rahmet gerçeklere, lanet Yezide."

Saki duasını bitirdikten sonra suyu cemaate dağıtır sudan içemeyenler için de suyu cemaatin üstüne serper ve:

"Kerbela'ya düştü kanlar, can verenler aşkına, gözüm yaşın sebil ettim, derim Ya Ali, sakka İmam Hüseyin. Aşk içenlere, rahmet içirenlere, su vermeyen yezide lanet. Rahmet gerçeklere. Kerbela'ya düştü kanlar can verenler aşkına, Ya muhammed kıl şefaati zerresinden bir damla alıp da Allah Allah diye çığırtana." Diyerek dua okur.

Gökten hareket Yerden bereket der ve önce havaya sonra yere su serper.Saki hizmetini bitirip dara durur ve mersiye okur:

Mersiye

Sad hazaren lanet olsun ey münafık canına
 Ben demedim Hak buyurdu bunu senin şanına

Ümmetiyim dersin nebiye buğz edersin
 Alî'ye Şek getirdin lanet ahdına peymanına

Ali evladı âliden adaveti kesmedin
 Şefaati kimden umarsın bak cürmü isyanına

Ey azazil ahseni takvimi inkâr eyledin
Yuh senin fasık olan şol münkir imanına

Lahmeke lahme hadisine iman getirmedin
Ta o zamandan karışmaz benim kanım kanıma

Elli defa hacca varsan olmaz tavafın kabul olmaz
Arafat'ta kurban kessen kelp düşer kurbanına

Gel ha gel Şah Hatayi'm Şahı sevenlerden ol
Şah keremler kanıdır kalmaya noksanına

Saki bu mersiyeği okuyup bitirdikten sonra peşinden şu gülbankı okur:

"Selmanı Saki, Hûdayı baki, evliya yolu mercanına, Zülfikar değsin kâfirin gerdanına, Hasan Hüseyin'in ruhu şad, divanı aydın ola, Allah Eyvallah Hû dost."

Saki "Nefes Pirimindir" der.

Pir hizmet duası okur:

"Bismi Şah Allah Allah. Selmanı Pak'ın keşfi kerameti üzerinde hazır ve nazır ola. Hizmetinden şefaata bulasın. Hû gerçeklerin demine."

Saki duasını alır niyaz bent olur ve dardan çekilir.

1.3.8. Çeşninin Dağıtılması

Lokma hizmetini üstlenen görevli sakatatlardan topluluğa dağıtılmak üzere bir yemek hazırlar. Bu yemeğe çeşni adı verilir. Lokmacı dara durur pirden dua alır.

Bismi Şah Allah Allah hizmetlerin hayır. Hak dergâhında kabul, yüzün ak ola, Kurbancının piri. Hazreti İbrahim'in keşfi kerameti

üzerinde hazır ve nazır ola, hizmetinden şefaath bulasın. Hû, gerçeklerin demine Hû."

Lokmacı duayı alır lokmayı eşit şekilde dağıtır. Lokma dağıtımı bittikten sonra tekrar dara durur ve üç kere gülbank okur:

"Çözde mizan olmaz, elde terazi, herkes hakkına oldu mu razı?"

Herkes lokmasını almış ise lokmacı destur duası eder:

-Bismi Şah Allah Allah diyelim, kadim Billah diyelim, geldi Hakk'ın lokması. hak verdi biz yiyelim, gerçeğin demine Hû diyelim, Hu erenler demine, desturu hak izni halife. Yürüyenin işi yürüye. Allah Eyvallah Hû dost."

Lokmalar yendikten sonra Pir Gözcüyü uyarır. Gözcü Taliplere "Eşik beşik yoklayan yoklasın. Hizmete başlanacak." der. Yarım saate yakın bir ara verilir. Herkes yerini alınca Gözcü "Edep erkan." der. Bacılar ayağa kalkar.

1.3.9. Temsili Dar (Rızalık)

Temsili dar için üç can ve bir bacı kalkar ve dara durur. Üç can bir bacı dara durup seccadeni üzerinde yerini aldıktan sonra Pir Dua okur:

"Bismi Şah Allah Allah: girdiğiniz yoldan, durduğunuz dardan, himmet aldığınız pirden hayır hasenat göresiniz. Allah'a ulaşıp dara düşen erenlerin, evliyaların hayır himmetleri saf nazarları üzerinizde hazır ve nazır ola. Dil bizden, nefes Hünkar Hacı Bektaş Veli'den ola. Hû gerçeklerin demine hû."

Dua okunduktan sonra dara duranlar niyaz-bent olur ve tekrar dara durur. Ardından Pir şu duayı okur:

"Ey talipler! Bakınız bu dara duran canlar, kendilerini temsilen, sizlere de vekâleten dara durdular. Bu canlar derler ki: biz Mansur gibi asılmaya, Fazlı gibi hançerlenmeye, Nesimi gibi yüzülmeye, Fatma ana gibi başında kumru kuşu yuva yapıncaya kadar çile çekmeye geldik. Hepiniz bu güne kadar görgüden, sorgudan geçerek geldiniz. Herhangi birinizin bir eksiği,

noksanı olmadığına şüphe yok fakat aradan gün geçti, saat geçti, ola ki bu da birbirinden ağrıyan, inciye olmuş. birbirinden herhangi bir şekilde ağrıyan, inciye, alacağı, vereceği olan varsa dile gelsin, bile gelsin. şimdi artık Hakka yürüyeceğiz bilmelisiniz ki hakkın huzuruna haksızlıkla varılmaz. hele hele hakkıyla hakkın huzuruna hiç varılmaz. Allahu Teala huzuruma hangi hakla gelersen seni affederim ancak, kul hakkıyla gelersen affetmem diye buyurmuştur. Bu kul haklarının içinde sadece maddi haklar yoktur. Manevi haklarda vardır, bir toplumun içinde yaşıyorsunuz, olmaya ki bir dağda ovada, her zaman her yerde, kul görmeyebilir fakat unutmayınız ki, kul görmez amma Allah mutlaka görür, bilerek ya da bilmeyerek yaptığınız herhangi bir hata, yanlışlık, olumsuz bir şey varsa hemen şimdi burada ikrar etsin. aksi takdirde biraz sonra miracımız gerçekleşecek içinizde sakladığınız, ya da elinizle işlediğiniz ya da herhangi bir azanızla yaptığınız bir kötülükle hakkın huzuruna varırsanız bunun bedeli çok ağırdır. biz bu nedenle. sizin böyle ağır bir bedel ödememeniz için kılı kırk yarıyoruz, ne demiş ulularımız: "Kıl kuşaklının bu dünyada sorduğunu, nur kuşaklı öbür dünyada sormasın. Biz şimdi ölmeye önce ölüp. Hakk'ın huzuruna varduktan sonra geri döneceğiz. bu yolculukta Allah cümlelerinize yardımcı olur inşallah."

Pir duayı bitirdikten sonra cemaate: "Âşığa mana, mümine nişan" der.

Herkes birbiriyle niyazlaşıp, helallik alır. Helalleşme bittikten sonra Pir Dara duranlara tekrar dua okur.

"Bismi Şah Allah Allah girdiğiniz yoldan, durduğunuz dardan, himmet aldığınız pirden hayır hasenat göresiniz. Allah'a ulaşıp da dara düşen erenlerin, evliyaların hayır himmetleri saf nazarları üzerinizde hazır ve nazır ola. Dil bizden, nefes Hünkar Hacı Bektaş Veli'den ola. Hû gerçeklerin demine Hû."

Dua bittikten sonra dara duranlar yerlerine geçer.

1.3.10. Cem Birleme

Gözcü dara durur ve "edep erkân" dedikten sonra Gözcü:

"Cem birliğine, itikat tamligina, diyelim bir Allah Allah" der.
Erkekler secdeye kapanır, kadınlar ayakta hafifçe öne doğru eğilir (kıyam) eder.

Pir Cem birleme duası ve gülbankı okur:

Nâdi Ali ve Nadi Ali'nin azameti okunur:

“ İlâhi samedi min indike mededi ve aleyke mutemedi iyyake na'büdu ve iyyake nestaiyn. Bismi Şah Nadü Aliyyen mushirel acayip elleri tecüthû El esmaül hüsna ve sıfatihi ve hüve âlâ külli şey'in Kadir. Azrâil semian mutian bi hakkı hazel esmaül a'zam en takada lena hacatüna külliha bi hakkı Hâ, Hâ, Hâ. Hû, Hû, Hû Tecüthû avnenleke finnevayip ellezi Küllü şey'in bi kudretihi ve galebe takviyyetihi ya Rahmân yâ şemayil. Semian muti'an bi hakkı hazel. Esmâül âziym. En takada lena hacatüna kulleha bi hakkı kulhûvallahû ahât. Küllü hemin ve gammin seyencelillezi hüvel hayyül kayyûm. Yuhyil mevta. Bakametis Semavati velaradeyn Ya kamerâli semian mutian bi hakkı hazel esmaül âzam. En takadâ lena. Hacatüana külliha bi hakkı Hâ-mim-Ayın-Sin Kaaf.

Bi nuru azametike ya Allah ya Allah ya Allah. Ve bi nuru nübüvetike ya Muhammet ya Muhammet ya Muhammet. Ve bi nuru sırrı velâyetike ya Ali ya Ali ya Ali Ellezi lâ ilâhe illâ hüverrahmanirrahim. Hüvel melâiketi külli şey'in adlehu ya Bertayil semain mutian bi hakkı hazihil esmaül azam. En takada lena hacatüna külliha bi sıfatihi ve enfazna min afatüd dünya vel ahireti bi rahmetike ya erhamerrahimiyn.”

“Nâdi Ali Bismi Şah

Nâdi Aliyyen Mazharü'l-acâyib. Tecidhû, avnen leke fi'n-nevâyibi. Li illallah hacetün aleyhâ külli hemmin ve gammin seyenceli Ve bi nuru azametike. Ya Allah ya Allah ya Allah Ve bi nuru nübüvetike. Ya Muhammet Ya muhammet ya Muhammet Ve bi nuru sırrı velâyetike. Ya Ali ya Ali ya Ali Muhavviline aleyha

Edrikni edrikni edrikni. Agisni Agisni Agisni. Ya gıyasel müstakim”

Lafeta Duası

“La gazayı illa gaza bil Murtaza’yı iktidar

La feta illa Ali la seyfa illa Zülfikar

Her gazayı her belayı def eder perverdigar

Zalimin(yezidin) boynundan gitmesin tığ ile tebar

Mümin olan kullar zikr etsin bu duayı leyli nahar

Bütün melekler bu duayı okur subh-i sahar.

İmam Caferi sadık hazretlerinin kalbinde bu duadır muteber”

Ayet: Saf suresi ayet on üç:

**Ve uhrâ tühıbbûnehâ, nasrün minallahi ve fethun kariyb. ve beşşiril mü’miniyn*

(Bundan başka sevdiğiniz bir nimet daha. Allah teâlâdan nusret ve yakın bir fetih vardır. Müminlere müjdele. Ya Muhammed)

“Ya Muhammet ya Muhammet ya Ali “

Medet ya Allah

Allah dedim kale yaptım.

Bin bir yerden bari çektim.

Hasan Hüseyin-i kilit ettim

Muhammed Mustafa’nın mührünü bastım.

Mührü Süleyman kubbeyi devran

Yetiş ya Mehdiyi sahip zaman.

Sahip zaman yüzü suyu hürmetine On iki imam yüzü suyu hürmetine.

Diyelim bir Allah Allah

Pir Nâdi Ali duası ve Nâdi Ali azametini bitirince gülbank okur.

"Bismi Şah Allah Allah akşamlar hayırola, hayırlar fethola, şerler def ola, münafıklar berbat ola. Müminler abat ola. Ya Hayrül Halâs, Ya Hızır İlyas, Ya kolu kesik Celal Abbas. Yeri göğü arşı kürşü dolduran Hak’ın nuru için diyelim bir Allah Allah hizmetleriniz yüce Rabbimizin Aliyül azim dergâhında kabul ve makbul ola, muratlarınız hasıl ola, hazır, gaip, zahir, batın ve aynî cem erenlerinin nur cemallerine aşk ola, on sekiz bin âlemle birlikte, müminler, müslimler, muhsinler, muhlisler salihler, sadıklar âşıklar,

tüm hak erenleri, cümlesi ve cümleniz birlikte, Muhammed Mustafa'nın, Aliyel Murtaza'nın, on iki imamların, on dört masum pakların, hak sözü olan gülbanklarından mahrum bırakmaya. Dil bizden, nefes ve nüfuz Hünkâr Hacı Bektaş Velî'den, on iki imamlar atası Murtaza Ali'den, ahir zaman peygamberi Muhammed Mustafa Nebî'den ve Allah gibi uludan ola. Allah eyvallah Hû, dost Hû."

Pir gülbankını bitirince erkekler secdeden doğrulur. Kadınlar ayakta durur.

Gülbank okunduktan sonra zâkir pirden izin alır ve sırasıyla:

Üç düvaz imam, bir taçlama, bir miraçlama, üç semah, üç tevhid okur.

Duvaz 1

Muhammed Ali'yi candan sevenler
Yorulup yollarda kalmaz inşaallah
Ol İmam Hasan'dan imdat umanlar
Hüseyin'den mahrum kalmaz inşaallah

Zeynel Abidin'den bir dolu içtim
Muhammed Bakır'dan kaynayıp coştum
Günahım çok İmam Cafer'e düştüm
Daha gayrı yere salmaz inşaallah

Musa'yı Kazım'dan gelen erenler
Seri canı Hak yoluna verenler
İmamı Rıza'ya ağı sunanlar
Divanda şefaata bulmaz inşaallah

Okunurdu Taki Naki defleri
Bilenmiştir şeyh oğlunun teberi
Sevdiğimiz Hasan Ali Askeri
Gonca güllerimiz solmaz inşaallah

Şah Hatayi'm bu kelam bana yeter
Mehdi gelir nuru âlemi tutar
Yarın varacağımız bir ulu katar
Şah kuluna sitem etmez inşallah

Duvaz 2

Bülbül oldum gül dalında şakırım
Allah ya Muhammed ya Ali
Şahı Merdan kitabından okurum
Allah ya Muhammed ya Ali

Muhammed Ali'dir dersimi veren
Hasan Hüseyin'dir okunan Kuran
Zeynel Abidin'dir kalbime giren
Allah ya Muhammed ya Ali

İmam Bakır nur gölünü akıttı
İmam Cafer bize sırdan okuttu
Musa Kazım gevher yükünü tuttu
Allah ya Muhammed ya Ali

İmamı Rıza'nın yaslıdır donu
Taki'nin Naki'nin akıyor kanı
Hasan Askeri'ye eriştir beni
Allah ya Muhammed ya Ali

Şah Hatayi'm ayın halin gezdendirir
Aşk muhabbet deryasından yüzdürür
Muhammed Mehdi'ye böyle yazdırır
Allah ya Muhammed ya Ali

Duvaz 3

Hûda kıl mağfiret cümle günahım
 Muhammed Mustafa hakkı bağışla
 Velayet mülkünün hem padişahı
 Ali yel Murtaza hakkı bağışla

Resulü Mustafa'ya hem yar olan
 Şefaatte ana ser rehber olan
 Muhakkak umudu hat Ekber olan
 Hatice'yi Kübra hakkı bağışla

Budur emvacı Bahreyn'in esası
 Götüren luliyi mercanı hası
 Yüz sürüp Fatıma'dandır ricası
 Bu dem Hayrunnisa hakkı bağışla

Bunların kapısı dar'ül amandır
 Şefiyi ru siyah hem asiyandır
 Kerem kani imamı dû cihandır
 Hasan Hu İki Rıza hakkı bağışla

Eder ismi asar burcunda leman
 Ayırma ziyasından eyle ihsan
 Kusurum çok aman Şahı Sehidan
 Hüseyini Kerbela hakkı bağışla

Yüzüm yerde özüm bu dar içinde
 Müminem mukimem ikrar içinde
 Aman yandırma her giz nar içinde
 Ali Zeynel Aba hakkı bağışla

Muhibbi Ehli Beyt'e eyle rahmet
 Divanı dergâhında ola şefkat
 Niyazım dû cihanda verme zahmet
 Hûda Bakır beka hakkı bağışla

Güruhu Naci'nin hem pişivası
 Tariki müstakimin iptidası
 Kul beşerdir gerçi olur hatası
 Caferi rehnuma hakkı bağışla

Dedi Mürsel bunlar size emanet
 Biri evlat biri Kuran temamet
 Seveni yarlığa yevmil kıyamet
 Musa'yı Kazım'a hakkı bağışla

Horasan hakinin Şahı emiri
 İmamı heştemin sahip seriri
 Cümlc mücrümeynin desti giri
 Ali Sultan Kıza hakkı bakışla

Bunlardan umarız her çare himmet
 Ne denli kul günah işlese elbet
 Yine bi zerre dû etmeye nispet
 Taki'yi mehlika hakkı bağışla

Açık rahmet kapısı binevaya
 Gelip dara dururlar ilticaya
 Bu demde affı kıl koyma cezaya
 Naki'yi mükteda hakkı bağışla

Buyur koru bizi rahmetlerinle
 Bu gün Cem olmuşuz haki derine
 Seza kıl rahmetin kemterlerine
 Hasan Asker liga hakkı bakışla

Muhammed Mehdi'yi Şahı cihanın
 Babında hasrı kıl sahip livanın
 Muhibbi muhlisi sahip zamanın
 Bâ ismi Kibriya hakkı bağışla

Çar'dehi masumeyni bildim ekrem
 Sığındı Fevzi'ya affına her dem
 huzurun hazretinde durmuşum ebsem
 Medet Alî Aba hakkı bağışla

Zâkir; her düvaz imamın Şah beytine kadar okuyup tamamladıktan sonra, sazının üzerine eğilir ve "Pirim Allah Allah" der.

Pir dua okur:

"Bismişah Allah Allah: Yüce Rabbimiz cümlenizi Muhammed Ali yolunun yolcusu eyleye. On iki imamların, ehli beytin katarından didarından, şecaatinden mahrum eylemeye. Yüce Rabbim cümlenizi, şeytanın şerrinden, kötünün kemliğinden, münkir münafığın mekrinden halâs eyleye. Secdeye inen başlarınız ağrı acı görmeye. Nuru Nebi, Keremi Ali, gülbankı Muhammed Mustafa, demi Pir Hünkâr Hacı Bektaş Veli, gerçeklerin demine Hû."

Dua bitince erkekler secdeden kalkarlar, Zâkir taçlama söyler.

1.3.11. Taçlama

Haktan bir nidadır geldi
 Yan ey deniz tutuş deyu
 Köpüğünden dağlar kurdu
 Tütününden arş kürş deyu

Arşu direk oldu zarım
Pire hizmete varalım
Kandilde ayrıldı nurum
Muhammed'e yoldaş deyu

Can kandilde gevher İster
Gör ki rakibler ne ister
Ya Ali keramet göster
Kanber sofrayı aç deyu

Sofra açıldı nimet doldu
Hazırlara tamam oldu
Dolandı kapıya geldi
Sailim kapıyı aç deyu

Kapı açıldı içeri vardı
Erenler ayağa durdu
Kırklara bir neşter vurdu
Cümleden kan akış deyu

Kırkından da kan döküldü
Dürlü bedenler söküldü
Selman bir üzüm getirdi
Anda Muhammed iç deyu

İçti Kırklar esiridi
Erenler semaha girdi
Cemresi kırk pare oldu
Kalsın başında taç deyu

Tac-ı devlet seri idi
 Gül Muhammed teri idi
 Veyis emektarı idi
 Yalanlar anda hiç deyu

Taş anda muallâk durdu
 Bacılar tavafa vardı
 Arafat'tan kurban geldi
 İsmail'e bir koç deyu

Arafat'ta koç meledi
 cennet alayıeledi
 Şah Hatayi'm bile idi
 Her gelene kardeş deyu

Taçlamayı bitince Dede dua okur, Zâkir dua bitince deyiş okur ve miraçlamaya geçer.

Mürüvvet kanısın iki cihanda
 Adalet tahtının sultanı Hünkâr
 Sureyi kaf Kuran sebbelmesan'da
 Şerh oldu cemalin beyanı Hünkâr

Emrine mutidir arzu sema vat
 Küllü şeye hükmün yürür tama met
 Her kaçan geldikçe yağmıl kıyamet
 Sen oldun şefaata madeni Hünkâr

Cemalin mahitap elhamdülillah
 Rabbil âleminsin hatmi Feyzullah
 Er rahman er rahim adil padişah
 Maliki yevmiddin mihmanı Hünkâr

İyyâke nağbudu dilde ibadet
 İsmi zikreden buldu şahadet
 İyyake nesteyn'e kıl merhamet
 Gözler gedaların ihsanı Hünkâr

İhdinassırâtal müstakıym zatın
 Sırâtelleziyne zatı sıfatın
 En'ame aleyhim çoktur nimetin
 Döndürürsün çarkı devranı Hünkâr

Gayrilmagdubi aleyhim medet
 Ve leddalliyn demek bizlerde adet
 Elestü bezminde verdiğim senet
 Kalbimin ikrarı imanı Hünkâr

Muhammet Mustafa Ali'nin nesli
 Şebbir Şübber Zeynel Bakır'dır aslı
 Cafer'i Sadıktır gönlümde yaslı
 Çalar müminlere erkânı Hünkâr

Musa'yı Kazım'dan İmam Rıza'dan
 Taki be Naki'yi Asker Ligadan
 İnayet Mehdi'yi Sahip Livadan
 Gözler mağarada zamanı Hünkâr

Noksani'yem Alaba'dır destimiz
 Yedullahtır dem-anımız dostumuz
 Doksan bin er ile bile postunuz
 Vuruptur bu bab'da cevlanı Hünkâr

Evvel baştan Muhammede salâvat

Muhammed Ali'yi candan sevenler
Yorulup yollarda kalmaz inşallah
Ol İmam Hasandan imdat umanlar
Hüseyin'den mahrum olmaz inşallah

Zeynel Abidin-den bir dolu içtim
Muhammet Bakırdan kaynayıp coştum
Günahım çok idi Cafer'e düştüm
Daha özge yere salmaz inşallah

Musa-yı kazımdan gelen erenler
Can baş feda edip cemler görenler
İmam Rıza'ya zehir verenler
Divanda şefaata bulmaz inşallah

Musa'yı Kazım'dan gelen erenler
Seri canı dost yoluna verenler
İmam Rıza'ya Ağu sunanlar
Divanda şefaata bulmaz inşallah

Bir gün olur okuturlar defteri
Bilenmiştir Şah oğlunun teberi
Uyanırsa Taki Naki Askeri
Gonca güllerimiz solmaz inşallah

Şah Hatayim bu kelam bana yeter
Mehdi gelir şevki âlemi tutar
Yarın varacağız bir ulu katar
Şah oğluna sitem olmaz inşallah
Şah kulundan sual sormaz inşallah

Abdal Musa Sultan cümbüşe geldi
 Urumu fethedip yaratan medet
 Cihan harap oldu mümin az kaldı
 Yine sen bilirsin elaman medet

Gele yetişesin urumun eri
 Kayıp erenlerin horasan piri
 Muallâkta tuttun babı Hayber-i
 Hint'te Muhammet'e car eden medet

Şek getirmem Balım Sultan Ali'sin
 Düşmüşlerin kandısın kolusun
 Urum kutbu Hacı Bektaş Velisin
 Cansız duvarları yürüten medet

Bizlerde biliriz Ali'nin soyun
 Bize yardım eyle Hasan Hüseyin
 Zindanda vermişiz Zeynel'in payın
 Bakır'ı zindanda var eden medet

Medet İmam Cafer elden al bizi
 Daim dar günlerde bekleriz sizi
 Ervah iken yuttun yedi denizi
 Muhip deryasını kurutan medet

Gelin Musa'yı Kazım'a varalım
 Hem Rıza'dan dermanımız bulalım
 Taki Naki Asker'e yüz sürelim
 Mehdi'yi mağarada sır eden medet

Hüseyin Gazi Sultan bir belli cansın
 Ricam kabul eyle müşkülüm kalsın
 Hüseyin ovasının gözcüsü sensin
 Ayırma kuzuyu sürüden medet

Hüseyini'yem er gönül'e değmeyen
 Kin kibir yükünü alıp yağmayan
 Yerin göğün arasına sığmayan
 Müminin kalbinde yer eden medet

1.3.12. Miraçlama

Geldi Cebrail çağırđı kalk Muhammed Mustafa
 Hak seni miraç okudu davete kadir Hûda
 (kıyam edilir)
 Evvel emanet budur ki piri rehber tutasın
 Kadimi erkâna uyup tankı müstakime
 (yanındakinin dizine vurulur)
 Muhammed sukuta vardı
 dedi yok senden Aziz
 İmdi senden el tutayım
 Hak buyurdu vedduha
 (bütün canlar birbirinin elini tutar)
 Muhammed belin bağladı ahir anda Cebrail
 İki gönül bir ediben yürüdüler dergâha
 (canlar bel bağlama hareketi yaparlar)
 Vardı dergâh kapışma gördü bir aslan yatar
 Aslan anda hamle kıldı basa koptu bir fena

Buyurdu sırrı kâinat korkma habibim deyu
 Hatemi agzına ver gel aslan ister nisana
 (ağza niyaz edilir)
 Hatemi ağzına verdi aslan anda sakin oldu
 Muhammed'e yol verildi aslan gitti nihana

Vardı Hakkı tavaf etti evvel bunu söyledi
 Ne yeğın şirin varmış bayii cevretti bana

Buldu bîr biçare derviş onu yutmak diledi
 Ali bile olaydı dayanaydı ol Şaha

Dost dostunu gördü acep aradan kalktı hicap
 Danıştı doksan bin cevap iki gönül dostuna

Otuz bini şeriata otuz bin tarikata
 On beş bini marifete on beş bin hakikata

Doksan bin kelam danıştı iki gönül dostuna
 Tevhidi armağan aldı yeryüzünde insana
 (hafif el çırpılır)
 Ey benim sırrı devletlim sana tabi habibim
 Eğiliben secde kıldı eşiği kiblegaha
 (eğilerek kıyam edilir)
 Kudretten bir hon geldi Muhammed destini sundu
 Sütü elma baldan aldı noş etti Azametullah'a

Ayak üzerine kalktı ümmetini diledi
 Ümmetine rahmet olsun dedi anda Kibriya
 (ayağa kalkılır)
 Eğiliben secde kıldı hoş kal Sübhanım deyi
 Kalkıp evine giderken yol uğradı Kırklara

(kıyam edilir)

Vardı Kırklar makamına oturup oldu sakin

Cümlesi de secde kıldı Hazret Emrullah'a

(cemaat oturur)

Muhammed'e sürdü yüzün Hakka teslim etti özün

Hak verdi bir salkım üzüm Hasan Hüseyin ol Şaha

(yüz sürülür ortaya üzüm atılır)

Selman şeydullahtan geldi Hû dey içeri girdi

Keşkülün meydana koydu sundu Resulullah'a

Selman anda hazır idi şeydullahın diledi

Bir üzüm tanesi koydu Selman'ın keşküllaha

(Semah başlar)

Kudretten bir el geldi ezdi engür eyledi

Hatemi ol elde gördü uğradı müşkül hâlâ

Ol şerbetten biri içti cümlesi oldu hayran

Mümin Müslüm üryan büryan hep girdiler semaha

1.3.13. Semah

Semah 1

Cümlesi de el çırpı ben dediler Allah Allah

Muhammed de bile girdi Kırklar ile semaha

Muhammed de cuşa geldi cemresi kırk pare oldu

Kırklar belini bağladı tacı başında kala

Muhabbetler galip oldu yol erkân yerin aldı

Muhammed'i gönderdiler gönüller buldu safa

Muhammed evine girdi Ali Hakkı tavaf etti
Hatemi önüne koydu dedi Saddak Murtaza

Evveli sen Ahiri sen ey Velayet sahibi
Cümle sırlar sana ayan ey İmam-ı pîşiva

Gel ha gel Şah Hatayi'm gizli sırrın söyledin
Hak sözü İnanıramadın özü çürük ervaha

Zâkir miraçlama okurken

“Ol şerbetten biri içti cümlesi oldu hayran

Mümin müslüm üryan büryan hep girdiler semaha”

Beytine geldiği zaman makam değiştirir ve semah başlar. Semah dönecekler bellidir. En az üç en fazla altı kişi semah dönebilir. Semah sırasında erkek ve kadın sayısı eşit olur. Zâkir şah beytine geldiğinde Gözcünün uyarısıyla Semah dönenler durur ve öne doğru eğilir Zâkir şah beytini de okuduktan sonra bağlamasına doğru eğilir ve “Pirim Allah Allah” der. Erkekler secdeye kapanır.

Pir herkese dua eder:

Bismi şah Allah Allah: semahlar saf ola, günahlar affola. Hak için ola .seyir için olmaya, döndüğünüz semahlar kırklar semahı ola, hizmetinizden şefaata bulasınız. Yüce rabbimiz sizleri Güruhu Naci'nin katarından ayırmaya. Hû gerçekler demine Hû

Dua bittikten sonra semah dönenler secdeye kapanır niyaz bent olurlar. Pir bir düvaz imam okur

Ali, Fatma, Hasan, Hüseyin'dir Müdam

Zeynel. Bakır, Cafer, Kazım'dır Didem

Rıza, Taki, Naki Askerdir Hûdam

Muhammed Mehdi'ye Er Niyaz Eyle

Ali'm, Hasan, Hüseyin, Zeynel'den Bakir
 Cafer, Musa, Rıza, Vird Edip Okur
 Taki, Naki, Asker, Mehdi'ye Şükür
 İbrahim'in Desti Dem Anı Haydar

Semah dönenler Düvaz bitince dizlerinin üstünde oturur. Pirden destur alan Zâkir “Tevhit” söylemeye başlar. Ayine katılan erkekler ve semah dönenler dizlerine vurarak ritme uyarlar. Kadınlar sol ellerini açık şekilde ayakta bekler ve sağ elleriyle sol ellerine vururlar. Hafif öne eğilerek onlar da ritme uyarlar.

İllallah Tevhidi
 Kırklar semahının bitiminde okunacak beyit:
 Diz çöküben zikredelim
 Canı dilden Allah'ı
 Yeddi ceddin yargılanmış
 Ağınca İllallah'ı

Burda olur Arap atlar
 Orda olur heybetler
 Cehennem kapısın kitler
 Ağınca İllallah'ı

Baş yastığa gelince
 İman gelir üstüne
 Şeytan anda defar etmez
 Ağınca İllallah'ı

Okumuşum dört kitabı
 Ayet ayet harf be harf
 Cümlesinden ala yazmış
 Ağınca İllallah'ı

Şah Hatayı'm tabusuna
İndik Şah'ın kapusuna
Sekiz uçmak yapısına
Yazmışlar İllallah'ı

Zâkir Şah beyitine geldiğinde gözcü Semah dönenleri ayağa kaldırır. Zâkir Şah beyitini, Bitirince "Pirim Allah Allah" der. Pir bunun üzerine bütün cemaate dua okur :

"Bismi Şah Allah Allah Tevhidleriniz tamam, yardımcınız On İki İmam ola. Vurduğunuz Tevhidler Allah nezdinde kabul u makbul ola, zahirde ve batında bütün kâinatı bürüyen Allah'ın Tevhid ilmi, - iki cihanda rehberiniz ola. Nuru Nebi, Keremi Ali gülbankı Muhammed Mustafa demi Pir Hünkâr Hacı Bektaş Veli, gerçeklerin demine Hû."

Pir duasını bitirdikten sonra Zâkir'e söz verir ve Zâkir semah makamına geçer semah dönenler ikinci semaha başlar.

Ali, Fatma, Hasan, Hüseyin'dir Müdam
Zeynel. Bakır, Cafer, Kazım'dır Didem
Rıza, Taki, Naki Askerdir Hûdam
Muhammed Mehdi'ye Er Niyaz Eyle

Ali'm, Hasan, Hüseyin, Zeynel'den Bakır
Cafer, Musa, Rıza, Vird Edip Okur
Taki, Naki, Asker, Mehdi'ye Şükür
İbrahim'in Desti Dem Anı Haydar

Semah 2
Kainatın binasını kurdular
Ali ile Muhammed'in aşkına
Gökte melekler de secdeye indi
Ali ile Muhammed'in aşkına

Muhammed Ali'nin Cemine vardı
 Kırklar el bağlayıp divana durdu
 Seksen bin evliya semah yürüdü
 Ali ile Muhammed'in aşkına

Muhammed'le Ali kurdu bu yolu
 Tarikatta açılır müminin gülü
 Bir ulu yoldur bu sürün bu yolu
 Alî ile Muhammed'in aşkına

Sürdüler Mervanı dış eylediler
 Kâfirin bağırını taş eylediler
 Kırklar bir üzümü noş eylediler
 Alî ile Muhammed'in aşkına

Şah Hatayi'm hatmeyledi kelamı
 Evvel Cebrail'e verdi selamı
 Bir içim su verin mahrum kalana
 Ali ile Muhammed'in aşkına

Zâkir Şah beyitine geldiğinde Semah dönenler durur ve kıyam ederler. Zâkir beyiti bitirince "Pirim Allah Allah" der. Erkekler secdeye kapanır. Pir Dua okur.

Bismi Şah Allah Allah: semahlar saf ola, günahlar af ola, hak için ola. Seyir için olmaya, döndüğünüz semahlar Kırklar Semahı ola, hizmetinizden şefaata bulasınız. Yüce rabbimiz sizi Gurühü Naci'nin katarından ayırmaya. Hû gerçeklerin demine, hû."

Dua bitince secdeye kapananlar kalkar semah dönenler secdeye kapanır ve bu şekilde Pirin bir Dûvaz okumasını beklerler.

Ali, Fatma, Hasan, Hüseyin'dir Müdam
 Zeynel, Hakir. Cafer, Kazım'dır Didem
 Rıza, Taki, Naki Asker'dir Hûdam
 Muhammed Mehdi'ye Er niyaz eyle.

Ali'm, Hasan, Hüseyin, Zeynel'den Bakır
 Cafer. Musa. Rıza. vird edip okur
 Taki. Naki Asker, Mehdi'ye şükür
 İbrahim'in Desti Demanı Haydar

Pir düvazı okuduktan Zâkire söz verir ve ikinci Tevhid başlar. Semah dönenler oturur, kadınlar bir önceki Tevhidde olduğu gibi ayakta erkekler de oturarak ritme ayak uydururlar.

Tevhid 1
 Erenler Sultan Balımın
 Nazar ettiği yoldur bu
 Güvercin donuna girip
 Konup öttüğü yoldur bu

Güvercin donuna girip
 Yağal elmaya el sunup
 Kudretten kandil yakıp
 Pirim gittiği yoldur hu

Gevheri çatarlar denge
 Bürünür her türlü renge
 Horasan'dan ta firenge
 Ali'm gittiği yoldur bu

Ali'm gelir Horasan'dan
 Gözler kamaşır nurundan
 Ali'm cennet gevherinden
 Alıp sattığı yoldur bu

Hatayi'm söyler bu sözü
 Edelim Hakka niyazı
 Derilip doksan bin gazi
 Semah tuttuğu yoldur bu

Şah beyitne gelince semah dönenler ayağa kalkar ve Zâkir sazının üzerine eğilerek "Pirim Allah Allah" der. cemaat secdeye kapanır, semah dönenler ve kadınlar ayakta durur Pir duaya başlar:

"Bismi Şah Allah Allah Tevhidleriniz tamam, yardımcımız on iki imam ola. Vurduğunuz Tevhidler Allah nezdinde kabulü makbul ola, zahirde ve batinında bütün kâinatı bürüyen allah'ın tevhid ilmi. Her iki cihanda rehberiniz ola. Nuru Nebi, Keremi Ali, gülbankı Muhammed Mustafa, demi Pir Hünkâr Hacı Bektaş Veli, gerçeklerin demine Hû."

Dua bitince zâkir semah söylemeye başlar ve Semah dönenler Semah'a başlar.

Semah 3
 Şu yalan dünyaya geldim geleli
 Severim kiralı birde güzeli
 Değip on besine kendim bileli
 Severim kıratı bir de güzeli

Kırat hastalanmış yemez yemini
 Hırsıyılan vurdu kırdı gemini
 Türkmen oğlu çeker bunun gamını
 Severim Kıratı bir de güzeli

Yokuşa yukarı keklik sekişlim
 İnişe aşağı ceren büküşlüm
 Gözleri sürmeli uğru nakışlı
 Severim kıratı bir de güzeli

Ha deyince ceylan gibi atılır
 Yalı kuyruk birbirine katılır
 Ucuzlukta bin altına satılır
 Severim kıratı bir de güzeli

Has gümüşten döktüreyim nalını
 Kırk güzele dokutayım çulunu
 Ancak ayvaz bilir onun halını
 Severim kıratı bir de güzeli

Köroğlu'yum hile yoktur işimde
 Yiğit olan yiğit görür düşünde
 At dördünde güzel on beş yaşında
 Severim kiralı bir de güzeli

Zâkir şah beytine geldiği durur ve kıyam ederler. Zâkir beyiti bitirince "Pirim Allah Allah" der. Erkekler secdeye kapanır. Pir Dua okur

"Bismi Şah Allah Allah semahlar saf ola, günahlar af ola, Hak için ola, seyir için olmaya, döndüğünüz semahlar Kırklar Semahı ola, hizmetinizden şefaata bulaşınız. Yüce Rabbimiz sizleri Gürühu Naci'nin katarından ayırmaya. Hû gerçeklerin demine, Hû."

Pirin duası bitirince cemaat secdeden doğrulur, semah dönenler secdeye kapanır niyaz bent olurlar. Semah dönenler secdeye kapanır başlarını secdeden kaldırmadan beklerler. Bunun üzerine Pir düvaz okur:

Ali, Fatma, Hasan, Hüseyin'dir Müdam
 Zeynel, Hakir. Cafer, Kazım'dır Didem
 Rıza, Taki, Naki Asker'dir Hûdam
 Muhammed Mehdi'ye Er Niyaz Eyle.

Ali'm, Hasan, Hüseyin, Zeynel'den Bakır
 Cafer. Musa. Rıza. vird edip okur
 Taki, Naki, Asker, Mehdi'ye şükür
 İbrahim'in Desti Demanı Haydar

Pir düvazı okuduktan Zâkir'e söz verir . Zâkir Tevhide başlar. Semah dönenler oturur, kadınlar ayakta ve sol ellerini açık pozisyonda ellerini vurular hafifçe öne doğru sallanarak ritme uyarlar, erkekler ise oturarak ritme ayak uydururlar.

Tevhid 2
 Nazar kıl çeşmi ibretten
 Kamu eşya Hûda söyler
 Ta ezel nuri vahdetten
 Muhammed Mustafa söyler

Habibim Hak güzel hanım
 Bak ne söyler bu sultanım
 Bâb u ilmi şehristanım
 Ali yel Murtaza söyler

Fehm etmeyen serencamın
 Hebaya verdi eyyamın
 İçen aşkın ecel camın
 Hasan Hulki Rıza söyler

Bu gün şehri Muharrem'de
Cümle âlem kamu gamda
Mevaliler bu matemde
Hüseyni Kerbela söyler

Neler çekti cefasından
Yezidin macerasından
Uman Lutfi atasından
Ali Zeynel Aba söyler

İmamı Bakır'ı Cafer
Kazım Musa Rıza sever
Taki Hâ Naki'yi Asker
Kamuya müntaha söyler

Muhammed Mehdi'nin varı
Seçer müminden inkârı
Bilen Sahip Zülfikar'ı,
Ba ismin La Feta söyler

Hûda sırrı Ali Mardan
Kamuya hükmeden sultan
Sana beşer diyen nadan
Yalandır iftira söyler

Resulün Kurretül aynı
On ikidir İmameyni
Saçın ayet vel leyli
Yüzün şemsi duha söyler

Kuluyuz Hacı Hünkâr'ın
Cemal bağı gülistanın
Bu Noksani günahkârın
Ağın bilmez kara söyler

Tevhid 3
Medet ey Allah'ım medet
Gel derdime derman eyle
Yetiş ya ah Muhammed
Gel derdime derman eyle

Hasan Hüseyin aşkına
Sen yardım eyle düşküne
İmam Zeynel'in aşkına
Gel derdime derman eyle

İmam Bakır'ın katına
Cafer'in ilmi zatına
Musa Rıza hürmetine
Gel derdime derman eyle

Şah Taki ve Ha Naki'yi
İmam Hasan'ül Askeri
Sen yarlığa ben kemteri
Gel derdime derman eyle

Gel sen Haktan dilek dile
Mehdi Sahip Zaman gele
Dedemoğlu secde kıla
Gel derdime derman eyle

Zâkir şah Beytine gelince Gözü Semah dönenleri ayağa kaldırır. Zâkir *“Pirim Allah Allah”* der. *Erkekler secdeye kapanır. Kadınlar ayakta durur. Pir bütün dua okur:*

“Bismi Şah Allah Allah girdiğiniz yoldan, durduğunuz dardan, himmet aldığınız pirden hayır hasenat göresiniz. Allah’a ulaşip da dara düşen erenlerin, evliyaların hayır himmetleri saf nazarları üzerinizde hazır ve nazır ola. Dil bizden, nefes Hünkar Hacı Bektaş Veli'den ola, Hû gerçeklerin demine Hû.”

Dua bitince semah dönenler yerlerine geçerler.

Carinin görevi başlar: Cari gelir meydanda niyaz bent olur ve doğrulur. *“Ya Allah ya Muhammet Ya Ali”* diyerek üç defa süpürge çalar ve ve ayağa kalkınca *“Kerbela Sahrası”* gülbankını okur:

Cari gülbankı okuyup cemaatle birlikte salâvatlamayı bitirince, nefes pirimindir der. Pir, Cariye bir dua okur:

“Bismi Şah Allah Allah: Seyyid El Farraş'ın keşfi kerameti üzerinde hazır ve nazır ola, hizmetinden şefaât bulasın. gerçeğe Hû.” Pir duayı bitirince Cari niyaz bent olur. Dizlerinin üstünde gülbank okur:

“Dar Çeken Didar Göre, Didar Gören Hakka Erehakmümin, Müslûm, Bacı Kardeşin Muradını Vere Erenler Saf Asına Vara, Erenlerin Sapasına Hû.»

Cari duasını bitirince herkes rahat bir oturma şekline geçer.”

1.3.14. Sofra/Çark Semahı⁸

Pir'in Gözcüye işaret vermesiyle Semazen Meydana çıkar. Gözcü ile beraber ayakta durur. Pir Zâkir'e Destur verir ve Zâkir Çalıp söylemeye başlar. Semazen Zâkirin başlamasıyla Gözcünün etrafında döner Zâkir nakarat bölümüne gelince Semazen Gözcünün yanında durur.

⁸ Tek kişinin döndüğü semahtır.

Dünü günü arzumanım Kerbela
 Yaralım Hasan Hüseyin'in aşkına
 Serden başka sermayem yok elimde
 Verelim Hasan Hüseyin'in aşkına

Sarayın önünde akıyor harklar
 Tutulsun semahlar dönülsün çarklar
 Hani bir üzümü noş eden kırklar
 Edelim Hasan Hüseyin'in aşkına

Kapıyı vurdu kırkların birisi
 Birinden mest oldu cümle varisi
 Sarı kaya güzel şahın korusu
 Konalım Hasan Hüseyin'in aşkına

Çark Semahı bitince Pir Dua eder:

“Bismi Şah Allah Allah hizmetiniz kabul, yüzünüz ak ola, yüce rabbimiz
 sizi her iki cihanda da rahmetine nail eyleye, hizmetinizden şefaata bulasınız.
 Hû gerçeklerin demine, Hû”

PirDua ettikten sonra Semazen ve gözcü secdeye kapanır. Pir Duvaz
 imam okur.

Ali, Fatma, Hasan, Hüseyin'dir müdam
 Zeynel, Hakir. Cafer, Kazım'dır Didem
 Rıza, Taki, Naki Asker'dir Hûdam
 Muhammed Mehdi'ye Er Niyaz Eyle.

Ali'm, Hasan, Hüseyin, Zeynel'den Bakır
 Cafer. Musa. Rıza vird edip okur
 Taki, Naki, Asker, Mehdi'ye şükür
 İbrahim'in desti demanı Haydar

Pir Duvaz imamı bitirince Zâkir'e söz verir ve Zâkir üç Mersiye okur.

1.3.15. Mersiye

Kerbela Mersiyesi 1
 Kızım Zeynep hanı Şahı Medine
 Olan cecdi peygamberden nişane
 Sürürü sineyi Zehra Hüseyin
 Ne oldu söylemem bir hanımına

Ana soldu o sahrada gülistan
 Zemini Kerbela'da koptu tufan
 Hüseyini kestiler leb taşta kurban
 Soyandı kumlar üzere cismi kana

Yanan kalbim yine kan ile doldu
 Binayı takatim sabrım bozuldu
 Aman kızım Zeynep Abbas ne oldu
 Haber vermen Ali'yi naturana

Haber alsan eğer Abbas'ı benden
 Kalmıştır peykerî üryan kefenden
 Kalem oldu kolu düştü bedenden
 Dönmüştür gül cismi kandan erguvana

Gidince Kûfe'ye canı mader
 Götürmüştür kızım sekiz birader
 Onlar kalsın hanı Şehzade Ekber
 Ne oldu Yusuf'u asrı zamane

Ölüp kardeşlerin şehri vatansız
 Cıdada başları gezdi bedensiz
 Ali Ekber batam oldu kefensiz
 Çıkıp o çölde feryat asumana

Üzüldü ellerim Ali Abadan
 Yanında kim kaldı pes akrabadan
 Hani Kasım nişandır müçtebadan
 Gelir bir kez onun halin beyana

Tutup toy Kasım'ı Şahı Şehidan
 O Toya ağladı enbiyalar kan
 Ölüp kendi otağı oldu talan
 Gelini ettiler Şam'a revana

Yakın hilüü harap olmuş Medine
 Kırmış A'li Aliyi ehli kine
 Hani pes bülbülü matem Sakine
 Ne oldu söyle şirin zagfarene

Sakine dağladı külli cihanı
 Ali Abayı ağlattı eçkanı
 Kuru yerde verdi hasta canı
 Şam'ın harabesi oldu mekânı

Niçin rengin solmuş nutkun çekilmiş
 Ağarmış saçların efşan dökülmüş
 Hilali ney gibi belin bükülmüş
 Dönmüş gül cismin Ömrü hazana

Soldu rengim Hüseyin'den ayrılınca
 Ağardı saçlarım Abbas ölünce
 Ana naşi Ali Ekber gelince
 Büküldü kametim döndü kemane

Kara günlerde kaldı Ali atbar
 Hüseyin'den sonra bin derde giriftar
 Kumru nalân bu matemden uzadar
 Gelir daim gözü yaşlı figana

Mersiye 2

Biziz bir canı yanmış bahtı kara
 Olan dokuz civanı pare pare
 Zelliz dide gıryan Şimir elinden
 Aman gelme esiriz ey süvari

Eger olsa muradın malı dünya
 Olup yağma inciye zer serapa
 Feravan gözyaşımız var Hüseyin'a
 Aman gelme esiriz ey süvari

Soyuaptur bizleri beştir bu lesker
 Alıptır koymayıptır başta mocer
 Kefensiz can verdi Şehzade Ekber
 Aman gelme esiriz ey süvari

Çekilmiş sineme Abbas'ın dağı
 Olup hamış anam Zehra çırağı
 Saklı derde bizi bu kat mi bağı
 Aman gelme esiriz ey süvari

Ölup serdarımız biz kalmışız har
 Yatan çadır içinde dide hombar
 Sakine uykudadır görse korkar
 Aman gelme esiriz ey süvari

Bu gün çok çekmişiz derdi musibet
 Oluptur Kasım"ı nuganı hasret
 Kalıp kırktan bir eksik yaslı avrat
 Aman gelme esiriz ey süvari

Hüseyin'i öldürüpler Kerbela'da
 Kalıptır peykeri üryan arada
 Götürürler Şam'a bizi piyade
 Aman gelme esiriz ey süvari

Kırılmış akrabamız natuvanız
 Hüseyin nalesinden bağı kanız
 Yatar Ali Ali biz pasıpanız
 Aman gelme esiriz ey süvari

Yıkılsın nola bu çarkın binası
 Görem harap ola darı fenası
 Oğulsuzdur Ali Ekber anası
 Aman gelme esiriz ey süvari

Kenar ol imdi suru hasrı kuram
 Tamam birbirine dünyayı vurarı
 Gelirsen ol alemdarı çağırarı
 Aman gelme esiriz ey süvari

Deme yok Zeyneb'in bir gam kusarı
 Ali tek var atam din tacı darı
 Çağırırım ben o Düldül süvari
 Aman gelme esiriz ey süvari

Edende Hazreti Zeynep bu neve hitap
 Gelen süvari de ona verdi şöyle cevap

Bu gün bende özün sahip kazayım
 Sizinle ağlarını garkı bekayım
 Korkma kızım Ali yel Murtaza'yım
 İmdada gelmişim eğnimde kara

Ölüptür altı oğlum natuvanım
 Sahrayı Kerbela'da Nuh havanım
 Kızım Zeynep size ben pasıpanım
 Belaya sabır kıl yok başka çare

Dağılsın Kerbela sahrası yarab
 Yezidi bi hayaya verdi matlap
 Sizinle Şam'a gidem korkma
 Zeynep Necefte girmezem hergiz mezara

Eder Kumru bu gamdan ahi efkan
 Olup kırk yıl eza bezmin de giryan
 Cezada eylerim derdine derman
 Yanımdan koymazam olsun kenara

Mersiye 3
 Hûdaya ben garibi binevayım
 Yolunda her bela çeksem rızayım

Bana az geliyor kavmin cezası
 Dubara isterem hançer yarası

Ne Kasım var ne Abbas var ne Ekber
 Hani noldu boğazı oklu Asgar

Yapışmış lahde tahde kan yüzümde
 Ne Zeynep var ne Saki ne'm gözümde

Ne var yâdımda lebteşne ayalım
Ne evladım ne canım mülküm malını

Benim derdim gamı ümmettir ümmet
Onlar gam çekmesin ruzi kıyamet

Oluptur ahdimiz kalu belada
Verem ben başı susuz Kerbela'da

Bana her kim Alemde tuta yası
Kıyamette ola cennet cezası

Çekelim aşkın yayın
Ceme girmesin hayın

Tevhid kakarın aldı
Yo erkân yekin buldu
Müminler şad oldu güldü
Diyelim ah Hüseyin vah Hüseyin
Adı güzel Şah Hüseyin

Evdi bu diyelim
Ahiri bu diyelim
Yuh yalancının kavline
Gerçeğe hû diyelim

Hatayî'm hal çağında
Hak gönül alçağında
Hin Kabe yapmaktansa
Bir gönül al çağında

Hatayî'm hal çağında
Hak gönül alçağında
Ya Ali sen eriş gel
Derdimin bol çağında

Hatayî'm hal çağında
Hak gönül alçağında
Ben suçlu yar gazaplı
Kalmışam kol çağında

Hatayî'ye tanmıyan
Nefesine kanmayan
Hacı Bektaş Ali'dir
Yezid'dir inanmayan

Hatayî'm halelinden
Yanmışam kal elinden
Gördün sahip değildir
Verdiğin al elinden

Hatayî'm can argına
Ehli irfan argına
Marifetten su gelir
Dökülür can argına

Hatayî'm işin düşer
Gelip gidişin düşer
Dişleme çiğ lokmayı
Yerine dişin düşer

Hatayi'm der bayağı
 Atılandır bayağı
 Kuşlardan ne kuşu var
 Tepesinde ayağı

Hatayi'ye kan geldi
 Mürde cisme can geldi
 Yakub'u zar olmuşam
 Yusuf'u Kenan geldi

Hatayi'yem batarem
 Hak sırrını satarern
 Hâkimlerin dermanı
 Tabiplere atarem

Hatayi'yem hi halım
 Elif üstünde dalım
 Sofiyem tarikatta
 Hakikatte abdalım

Hatayi'm ver cevaplen
 Kırmızı gül küllâplen
 Senden can esirgemem
 Zira kim hesap İlen

Hatayi'm han duran yer
 Cesette can duran yer
 Pirimdir mürşidimdir
 Kanalgam kandıran yer

Hatayî'm Mehdi oldu
 İmamlar cehdî oldu
 Getir gitti gam gusse
 Şadilik vakti oldu

Hatayî'm hasa sakın
 Değersin tasa sakın
 Bin bir sırdan zerresin
 Vermesen nasa sakın

Hatayî'm nazarım yok
 Cahile nazarım yok
 Yalancı kalleş ile
 Benim yok bazarım yok

Hatayî'm eyle mûrvet
 Gevheri alana sat
 Rehber olmayana
 Zinhar verme nasihat

Hatayî'm der hasında
 Gezdim aşk deryasında
 Demek ile tutmağın
 Dağlar var arasında

Hatayî'm der hû seni
 Hak onarsın küseni
 Çün kalbin murdar imiş
 Arıtamaz su seni

Hatayi' m der ha tarım
Sır ilminden satarım
Gelsin dertli olanlar
Derde derman katarım

Hatayi'm niyetidir
Azmim cemiyetidir
Sohbete delil gerek
Delilsiz sohbet hatadır

Hatayi'm halim halim
Budur benim ahvalim
Yolsuza yol göstersem
Tarık benim yol benim

Hatayi'm der ok derdi
Yaresi az çok derdi
İteni yareli kodu
Kendisinin yok derdi

Hatayi'm der ok derdi
Yaresi az çok derdi
Kalan dertler dert değil
İlle musahip derdi

Hatayi'm der hal işi
Hiç sermezem kal işi
Katarından kalanın
Kalışdır kalışı

Hatayi'm üç gül açar
 Üç gülün müşkül açar
 Killi gönül kalesin
 Anı muhabbet açar

Hatayi'm der taç alan
 Aç doyurur hac olan
 Girmiş aslan donuna
 Muhammet'ten bac alan

Hatayi'm der yar canı
 Yâre kurban yar canı
 Sırrını faş eyleme
 Sınamadan her canı

Hatayi'm Kerbela'yı
 Kîm çeker bu belayı
 Küsü tutmak var mıdır
 Kor niceye vâlâyı

Hatayi'm gül tazeni
 Var içe görmezeni
 Hatayi'm sırda gezer
 Sor sırada gezeni

Zâkir mersiyeleri bitirince cemaatle beraber Salavat getirir.

*"Faülatün, Faülatün, Faülat Verelim Muhammed Mustafa'nın Gül
 Cemaline Salâvat"*

Semah dönenler yerine geçer sonrasında Gözcü dara durur ve cemaate :

"Cem saflığına. İtikat tamlığına, cümle eksiğe, noksana diyelim bir Allah Allah." der

Pir Gülbank söyler Cemaat secdeye kapanır.

"Bismi Şah Allah Allah vakitler hayrola. Hayırlar fethola. Şerler def ola. Mümin Müslim abat ola. Secdeye inen başlarınız ağrı acı görmeye. İsmi ni çağırdığımız erlerin, evliyaların, on iki imamların keşfi kerametleri üzerinizde hazır ve nazır ola. Girdiğiniz yoldan durduğunuz dardan, ikrar verdiğiniz pirden hayır hasanet göresiniz. Muhammed Ali'nin yolu sizlere daim ola. Yürekleriniz pak ve kaim ola Allah sizlere dünyada iman, ah ir ette kuran nasip eyleye. Dil bizden, nefes ve nüfuz Hünkar Hacı Bektaş Velî'den ola. Gerçek müminin demine Hû Ya Ali."

Pir Duayı bitirdikten sonra Zâkir'e söz verir:

Haktan bize name geldi
Pirim sana haber olsun
Şahtan gülizarı geldi
Peyik sana haber olsun

Bu yola giden hacıdır
Güruhu olan Naci'dir
Cem kilidi olan kapıcıdır
Kapıcıya haber olsun

Hak kuluna eder nazar
Dört nesneden âdem düzer
Kalleş gelmiş Cemi bozar
Gözcü sana haber olsun

Mümin yolu yakın ister
Münkirlerden sakın ister
Delil yanmaz yağın ister
Delilciye haber olsun

Yola giden haslar hası
Silinsin gönüller pası
Doldurda ver engür tası
Saki sana haber olsun

Ey kalp evi dolu kişi
Daima bakladır işi
Kimdir bu halkanın başı
Zâkir sana haber olsun

Zâkir zikreder saz ile
Kuran okur avaz ile
Mümin muslini niyaz üç
Tazekere haber olsun

Mümin çekildi meydana
Münkir sürüldü zindana
Hizmet verildi Selman'a
Cari sana haber olsun

Haydin gidelim üryan
Mümin müslim hep büryana
Tekbir verildi kurbana
Kurbancıya haber olsun

Fatıma Cemde oturur
Lokmaya kepçe batırır
Gerçeğe lokma yetirir
Nakıp sana haber olsun

Haydin gidek hakikate
 Kulak verin marifete
 Mümin girdi tarikata
 Tarıkçıya haber olsun

Şah Hatayi'm cari çaldı
 Haktan gülizan geldi
 Pirden bize destur oldu
 İznikçiye haber olsun

On iki Hizmetlinin ismi geçtikçe görevliler Dara durur. Pir hizmetlilere dua okur:

"Bismi Şah Allah Allah Cebrail. Mikail, Azrail, İsrail gözcünüz bekçiniz ola. Rıdvan melek, Sündüs elek koruyucunuz ola. Âdem'in affına, Nuh'un kurtuluşuna, İbrahim'in Allah'a yakınlığına Musa'nın kelamına, İsa'nın Ruhul Kudüs'üne. Muhammed'in muhabbetine, ali yel Murtaza'nın velayetine, Hacı Bektaş Velî'nin kerametini eresin iz, kâinat kurulalıdan beri Allah yoluna hizmet etmiş nebilerin, velilerin, erlerin, evliyaların, âşıkların, sadıkların himmetleri üzerinizde hazır ve nazir ola. Dil bizden nefes ve nüfuz haktan ola. Hû gerçek müminlerin demine, hû."

Pirin bu duası bitlikten sonra. Cari gelir meydanda niyaz bent olur ve doğrulur "Ya Allah, Ya Muhammed, Ya Ali" diyerek üç defa süpürge çalar ve doğrulunca "Kerbela Sahrası" gülbankını okur.

Cari gülbankı okuyup cemaatle birlikte salâvatlamayı bitirdikten sonra, "Nefes Pirimindir" der.Pir, Cariya bir dua okur.

"Bismişah Allah Allah: Seyyid El Farraş'ın keşfi kerameti üzerinde hazır ve nazir ola, hizmetinden şefaata bulasın. Gerçeğe Hû."

Pir duayı bitirince cari seccadeyi yerden toplar ve başının üzerine kaldırır.

Gözcü gelir carinin sağında durur "pirim Allah Allah" der. Pir secdeye ve hizmetlilere dua eder:

"Bismi Şah Allah Allah seccademiz Allah'ın nuru ile aydınlanmış ola Azrail'in koruduğu, Cebrail'in üzerinde döndüğü, Mikail'in üzerinde rüzgârıyla pervaz vurduğu, İsrail'in üzerinde sur çaldığı seccade ola. nebilerin, velilerin, erlerin, evliyaların, âşıkların, sadıkların üzerinde dara durduğu seccade ola. hazır gaip hak erenleri gelmiş yetişmiş, göz, gönül katmış ola. devrin imamı, kutbul aktabi kanatlarının altına almış ola. İsimlerini andığımız erler evliyalar, veliler Nebiler, âşıklar sadıklar emeklerimizi zayi etmeye Muhammed Mustafa'nın Ali yel Murtaza'nın On İki İmamların Hünkar Hacı Bektaş Veli'nin üzerinde ibadet ettiği seccade ola zeminimiz pak, seccademiz temiz, gönülleriniz mestur ola adını andığımız seccade bekçileri olan dört Feriştahın keşfi kerameti üzerimizde hazır ve nazır ola gerçeklerin demine Hû diyelim erenler Hû"

Cari Seccadeyi yardımcısına verir ve seccade kaldırılır. Cari üç kere süpürge çalar: Ya Allah Ya Muhammed Ya Ali" der ve "Kerbela Sahrası" gülbankını okur.

Cari ve cemaat salavatı bitirdikten sonra, nefes pirimidir der. Pir dua okur:

"Bismi Şah Allah Allah Seyyid El Farraş'ın keşfi keramati üzerinde hazır ve nazır ola. Nefes ve nüfuz Hazreti Hünkâr'dan ola, Hû."

Cari Pirin duası bitince dizlerinin üzerine doğrulur ve gülbank okur:

" Dar çeken didar göre, didar gören Hakka ere, Hak cümle mümin müslim bacı kardeşin muradını vere, erenler sefasına vara, erenlerin sefasına Hû."

Cari gülbankı bitirince cemaat edep erkan durumundan rahat bir duruma geçer Kemerbestler çözülür. Delili Şahı Merdan söndürülmeden yüksek bir yere konulur.

1.3.15.Lokma

Nakıp (Lokmacı), tarafından hazırlanır ve ibadetler sona erince sofraya altlıklarını serer, lokmaları uygun kaplara koyar ve meydana getirir. Nakıp

hazırlıklarını tamamladıktan sonra, elinde lokmayla gelir dara durur. Dara duran lokmacıya *bir hizmet duası eder:*

"Bismi şah Allah Allah: hayır hizmetin kabul, yüzün ak ola. Lokmacının piri olan hazreti İbrahim'in himmeti, kerameti üzerinde hazır ve nazır la. Hizmetinden şefaata bulasın. Allah eyvallah hû dost."

Lokmacı duasını aldıktan sonra, gelen lokmaları hazır bulunan cemaate eşit biçimde dağıtmaya çalışır. Lokmacı yardımcılılarıyla birlikte herkese lokma dağıttığından emin olduktan sonra gelir tekrar dara durur ve yüksek sesle cemaate şu şekilde hitap eder. "Gözde mizan olmaz, elde terazi. Herkes hakkına ldu mu razı?"

Lokmacı "Pirim Allah Allah" der ve Piri lokmaların yenilmesi için kısa bir dua eder *"Bismi Şah Allah Allah diyelim, kadim billâh diyelim, geldi hakkın lokması, hak verdi biz yiyelim, demine Hû diyelim. Hû erenler demine, desturu hak, izni halife, yürüyenin işi yürü ye, Allah eyvallah Hû dost Hû."*

Pir duasını bitirdikten sonra cemaat ellerinde ya da kaplarında İteklettikleri lokmalarını yerler. Lokmalar yenip bittikten sonra Pir, bir sofraya duası eder.

"Bismi Şah Allah Allah elhamdülillah, elhamdülillah, nimeti celil, bereketi halil, şefaati resul, inayeti ali, himmeti hünkâr Hacı Bektaş Veli. Bu gide ganisi gele. Hak Muhammed Ali dergâhı alisine kaydeyleye, yiyene helal, yedirene delil ola, dikesi başına, lokması başına bin bir sevap yazıla, yiyene yedirene ceset bekçisi ola, Hızır Aleyhi vesellem koruya gözle ye gözete ve bekleye. Şeyden lillah Allah eyvallah Hû dost gerçeğin demine Hû."

Sofra duası bittikten sonra, artan lokmalar varsa herkes yine biraz lokma alır.. Lokmalar yenildikten sonra lokmacı lokmalardan meyvelerden bir kabın içine koyar ve postta oturan Pirin yanına koyar. Pir yanına konulan bu lokmalardan herkese lokma dağıtır. Pir eline bir lokma alır ve *"Ey erenler! Umanın, küsenin Abdal Musa'nın"* der.

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. ÂŞIK MURTAZA ŞİRİN

2.1.1. Doğumu ve Ailesi

Âşık Murtaza Şirin Malatya Hekimhan ilçesinin Hasançelebi beldesinde dünyaya gelir. Murtaza Şirin doğum yılının 1943 olarak kayıtlara geçmiş olmasına rağmen bu konuda yanlışlık olabileceğini ve doğum yılının 1941-1942 olabileceği belirtir. Murataza Şirin'in annesi Zehra, babası İsmail Şirin'dir. Ailenin ilk erkek çocuğu olan Murtaza Şirin doğumunu şöyle anlatır.

“Annemin oğlan çocuğu olmazmış. Şeyh İbrahim/Şah İbrahim Veli evlâtlarından Vayloğ Dede, kerimatı, mucizati yerinde olan bir şahıstır. Malatya'da türbesi var, asıl adı Mustafa'dır. Vayloğ Dede, Kırklar ceminde bulunduğu zaman insanlar her yıl mahkeme-i kübradan geçer ve belli bir makama hesap verirler. İşte bu hesap verme anında Vayloğ Dede aşka geliyor ve Zehra bacıyı çağırın diyor. Babamla annem gidiyor. Vayloğ Dede ateşin üstünde anneme bir lokma veriyor, annem lokmayı alıyor. Lokma yedikten üç dört ay sonra Vayloğ Dede kendi köyünden Hasan Çelebi'ye giderken annemle babamı Göğpınar diye bir semtte bulunan tarlamızda ekin biçerken görüyor. Babama İsmail Çavuş derlerdi. İsmail Çavuş hanımında bir lokmamız var, o lokmadan bir oğlan çocuğu gelecek, kadını fazla incitme, o çocukta Muhammed Mustafa'nın sırtında bulunan nübüvvet mührüne işaret beyaz bir ben bulunacak. Ayrıca senin sol tarafında bulunan benin de onda bulunacak. Gönlüne en ufak bir şüphe getirme, çocuk oğlan çocuğu olacak, ismini ben gelmeden koymayacaksınız, demiş. Bir yıl sonra annem üç gün acı bir doğum sancısına kapılıyor. Doğum anında dede bir yerde cem yaparken Kerbela tespihini suya batırıp, duasını yaptıktan sonra suyu gönderiyor ve o suyu içtikten sonra biz dünyaya geliyoruz”(Dikeroğlu,2005: 521)

Murtaza Şirin kendisine anlatılan bu olaydan etkilenmiş ve “Varıdım”

şiiirinden Vayloğ Dede'den bahsetmiştir.

Cümle canlar toplandılar bir cemde
Nesli şeyh İbrahim Vayloğ Dedem de
Murtaza Şirini sundu o demde
Lokmanın içinde gizli sır idim

Murtaza Şirin üç yaşına geldiğinde -kendisine daha sonra anlatılan-olağanüstü bir olay yaşanır:

“Üç yaşında çocuklarla oyun oynarken, buna ablam şahittir, şu an da 76 yaşındadır. Bizde buna Peygamber Sünneti derler, gaipten bir ses duyuluyor: “Verelim Muhammed’e Salavat Salli Ala Muhammed”, diye ben çığırıyorum, bakıyorlar ki sünnet olmuşum.” (Dikeroğlu,2005:522)

Altı yaşında İlahi aşka Düştüğünü belirten Murtaza Şirin bu durumu şöyle aktarır:

“Biz gizli gizli Allah sevdasına, ilâhî bir aşka düşmeye çalıştık. Hep dedik, insan Allah’a kaç yaşında erer? İnsana kaç yaşında günah yazılmaya başlanır? Kimisi, İsa Peygamber otuz yaşında peygamber oldu, otuz yaşına kadar yazılmaz; kimisi Hz. Muhammed kırk yaşında peygamber oldu yazılmaz, dediler. Derken Döndü diye bir bacımıza rast geldik. Filan yerde yedi yaşında bir kız çocuğu ermiş dedi. yedi yaşında bir kız çocuğu erer de altı yaşında ki oğlan çocuğu ermez mi diye biz gizli gizli bir sevdaya tutulduk. Annemiz, babamız uyurken biz gece yastığı gözyaşıyla ıslatıyorduk. Gaipten dolu verilecek de ereceğiz diye bir olayın peşindeydik. Aşkın içine girdik ki öyle bir olay yoktur. Biz rüyada Allah’ı görmek istiyoruz ama define görüyoruz ve tüm rüyaları çarşamba geceleri görüyoruz. Aslında kutsal gece, perşembeyi cumaya bağlayan gecedir. Daha sonra öğrendik ki ermişliğe özenen, oraya soyunanların kutsal gecesi çarşambadır. Bu geceler üç yıl devam etti. Ondan sonra ilahî bir kervan gördüm. Size kimler derler, dedim. Bize kırklar derler, Kerbela’ya gidiyoruz, dediler. Ben de size katılabilir miyim, dediğimde kabul ettiler. Kırklara rüya aleminde katıldım.” (Dikeroğlu,2005:523)

Murtaza Şirin çocukluğu da dahil olmak üzere hayatının her döneminde benzer olaylar yaşadığını anlatmaktadır.

2.1.2. Musahiplik ve Murtaza Şirin'in Musahip Kardeşi

Allevîliğin ve Bektaşîliğin temel erkânından olan Musahiplik Cemi, Alevî geleneğinde, Hazret-i Muhammed'in Mekke'den Medine'ye hicretini müteakip Ensar ve Muhacirleri birbirleriyle kardeş yapması (Muâhât=Kardeşleşme olayına ve Kur'an-ı Kerim'in bu konudaki âyetlerine dayandırılır.

İşte Alevî-Bektaşî inancına göre Hacı Bektaş-ı Ve Hazret-i Peygamberin Mekke'den Medine'ye göçtükte sonra yanında giden ve sonradan göçenlerle (Muhacirler) Medinelileri (Ensar) birbirleriyle kardeş yaptığı gibi İslamîyetteki bu kardeşlik kurumunu düzenlemeye koymuştu. Alevîlik-Bektaşîlik'teki düsturları açıklarken "Birinci kapı, musahiplik kapısıdır." dediğinde, bunu talip için en üstün kapı sayılacağı anlatılmak istenir. Alevîler bu hususu bir Peygamber ve Kur'an emri olarak kabul ederler. Anne ve babalar çocuklarının seçtiği musahibe karşı saygılı ve şefkatli davranırlar. (Yaman,2009:358)

Murtaza Şirin'in musahip kardeşi aynı zamanda ileride ustası olacak Bayram Güler'in oğlu Hasan Güler'dir. Murtaza Şirin musahip kardeşiyle tanışmasını şöyle aktarır:

"Musahip kardeşimle ben ilk defa Büyükdere'deki bostanımızda karşılaştık. Ben on dört yaşındaydım o da dokuz yaşındaydı. Birbirimiz görünce aramızda bir muhabbet, ilahi bir aşk oldu. Birbirimize söz verdik musahip kardeş olmak için. Gün geldi, zaman doldu biz musahip kavline gireceğiz Seyit Ali evladlarından Ayıncı Dede'ye gittik Takvir suresine göre nişan vurulduk. O güne kadar olan günahlarımıza tövbe ettik, pir divanına durduk, birbirimize söz verdik. Cebrail kurbanı dediğimiz bir beyaz horoz kurban ettik, cemaate dağıttık. Gün geçti zaman geçti öyle sıkıntılara düştük ki ayrı kaldık. Bir araya gelip Cem Ayinine girmedik. Bunun üzerine kardeşim

bana ben sana yol veriyorum sen “aşına “⁹tut dedi. Burada Baba Mansur evlatlarından Haydar Sır'ı aşına tuttum onunla beraber tarık'a düştük. Fırsat buldukça da musahip kardeşimle tarık'a düştük.”

2.1.3. Eğitimi Askerlik-İş

Murtaza Şirin ilkokulu Hekimhan ilçesinin Hasançelebi bucağında okumuştur. İlkokulu bitirdikten sonra çalışmak için Adana Ceyhan'a gitmiştir. Ceyhan'da on yıl kalmıştır. 1963-1966 yılları arasında askerlik görevini tamamlayan Murtaza Şirin Ankara'ya göç etmiştir. Ortaokulu Ankara'da tamamlamış ve 1968 de belediye bünyesinde tahsildar memurluğuna başlamıştır. 1981 yılında memuriyetten istifa etmiştir. (Dikeroğlu,2005:522) (Turan,2010:405)

2.1.4. Bağlı Olduğu Ocak-Seyit Ali Sultan Ocağı

Seyit Ali Sultan hakkında bilgi edinebilmek için araştırmacılar sözlü kültürde yaşayan anlatılara, nefeslere, Osmanlı arşiv belgelerine ve sözlü kültürün tezahürü Seyit Ali Sultan Velayetnamesine bakmaktadırlar.

Seyit Ali Sultan Velayetnamesi, onu doğrudan Hacı Bektaş tarafından görevlendirilmiş bir gazi derviş olarak anlatmaktadır. Buradaki söylenceye göre, Horasan'da Kırklar'ın rüyasına giren Peygamber onları Rumeli fethine memur ettikten sonra bu işi nasıl yapacaklarını açıklar. Onlara, Rum'da önce Hacı Bektaş dergahına varmalarını ve orada gerekli hizmeti yerine getirmelerini söyler. Daha sonra Hacı Bektaş, bellerine himmet kılıcını kuşatıp ne yapmaları gerektiğini talim edecektir. Peygamber ayrıca Hacı Bektaş'ın rızasının dışına çıkmamalarını Kırklar'a iyice tembih eder. Kırklar, Seyyid Ali Sultan da içlerinde olduğu halde Horasan'dan Rum'a doğru yola koyulurlar. Peygamber'in emrettiği gibi önce Sulucakarahöyük'e gelip Hacı

⁹ Aşına : ikinci musahiplik olarak görülür. Musahip kardeşlerden birisi ölünce diğerinin musahipsiz kalmaması için aşinalık kurumu işletilir. (Yıldız,2009:409)

Bektaş Veli'ye durumu arz ederler. O bunların her birini bir hizmete tayin eder. Üç gün içinde hizmetlerini tamamladıktan sonra görev dağılımını öğrenmek üzere Kırklar tekrar Hacı Bektaş Veli'nin huzurunda toplanırlar. Hünkar, Seyyid Ali Sultan'ı Kırklar'ın başına serdar tayin edip diğerlerine onun emrinden çıkmamaları hususunda tembihte bulunur. Daha sonra Emir Sultan'ı sancaktar, Seyyid Rüstem Gazi'yi kazasker, Abdüssamed Fakih'i imam, Seyyid Zal'i saka, Seyyid Ahmed'i kılavuz, Seyyid Hamza ile Seyyid Furki ve Ufki'yi borazancı tayin eder. Geri kalana da kılıc kuşattıktan sonra Kırklar'ı Orhan Bey'e (bazı nüshalarda Yıldırım Han) gönderir (Yıldırım, 2007: 162-63). Pir-evi'nden ayrılan Kırklar Orhan Bey ile buluşur ve Rumeli'ni fethetmeye başlarlar.

Rumeli'nde gerçekleşen bir dizi fetihten sonra Seyyid Ali Sultan Kırklar'la beraber gazilerden ayrılır ve geri kalan yerlerin fethi işini Evrenos Gazi liderliğindeki gazilere bırakır. Muhtemelen dergahını kurduğu Tanrı Dağı yakınlarında bir yerde en son kaleyi fethettikten sonra Kızıldeli, erenleri toplayıp onlara artık belirli yerlerde yerleşip tekke kurmalarını ve irşat faaliyetinde bulunmalarını soylar. Velayetname'nin ifadesinden anlaşıldığına göre, hem fetihler sonunda yerleşip dergahlar kurmak hem de bu dergahların nerelerde kurulacağı Kırklar'ın serdarı Seyyid Ali Sultan'a en başta Hacı Bektaş Veli tarafından talim edilmiştir.(Yıldırım,2010,64)

Ahmet Rifat Efendi ise bu görüşe katılmayarak Hacı Bektaş'ın ölümünden sonra Seyit Ali Sultan'ın Hacı Bektaş'a gelmiş olması gerektiğini ve Hacı Bektaş'ın halifesi olamayacağını belirtir. Ahmet Rifat fetihlerden de bahsetmez ona göre Seyit Ali Sultan, Balım Sultan'ın babası olduğuna inanılan Mürsel Baba İle Balkanlara seyahate çıkmış ve bu sırada Dimetoka'da dergah açmıştır. (Yıldırım,2010,66)

Seyit Ali Sultan'ın kökeni, çocukları, icraatları ve Hacı Bektaş Veli ile ilişkisi ve hakkında çeşitli görüşler olmakla beraber biz kısaca Seyit Ali Sultan'nın Dimetoka'da tekke açtığını, burada yerleşip Balkanların İslamlaşmasında ve Bektaşiliğin bu bölgede yayılmasında rol aldığını, Ömer Lütfi Barkan'ın tanımlamasıyla bir nevi "kolonizatör Türk dervişi" olduğunu söyleyebiliriz.

Seyit Ali Sultan'ın etki alanı sadece Balkanlarla sınırlı değildir. Anadolu'nun bir çok yerinde Seyit Ali Sultan ya da Kızıldeli adıyla yaşayan bir çok ocak ve mezar vardır. Malatya'da Seyyid Ali ve Ali Seydi adıyla anılan ve Kızıl Deli ile ilişkilendirilen iki ayrı ocak Kütahya'da Seyyid Ali Sultan Ocağı, Sivas-Yıldızeli ilçesinin Banaz Köyü yakınlarında Seyyid Ali Sultan'ın mezarı vardır. Ayrıca Pir Sultan Abdal Ocağı'nın buradaki kolunun Seyyid Ali Sultan üzerinden yürüdüğü söylenmektedir. (Özgül,2010:209)

Malatya'daki Seyit Ali Sultan Ocağının merkezi Yazıhan ilçesine bağlı Fethiye beldesidir. Bu ocak Hacım Sultan Ocağıyla musahiptir. Malatya'daki Seyit Ali Sultan ocağına bağlı talipler Kızıldeli ile bağlarını şöyle açıklamaktadırlar: *“Hasanbadrik'ta (Fethiye) yaşayan Seyit Ali, Ali Seydi ve Bacım Sultan adında üç kardeşten Seyit Ali Dimetoka'ya giderek oraya yerleşmiş ve Kızıldeli adını almıştır”*. (Aksüt,2009:234)

Bir başka anlatıya göre ise Seyyid Ali'nin (Kızıl Deli), Ali Seydi ve Bacım Sultan'la kardeş olduğu, Erdebil'den Irak'a geçen bu üç kardeşin Lübnan üzerinden gemiyle Bulgaristan'a geçtiği ve Bacım Sultan'ın burada bir Sırp tarafından esir alındığı, kardeşlerden birinin Dimetoka'ya diğerinin ise Kırcali'ye giderek bu yerleri mekân tuttıkları, Yıldırım Bayezid zamanına kadar Bektaşilik'i yaydıkları ardından Bayezid'in bu kardeşleri İstanbul'a çağırdığı ve padişahın bu kardeşleri Malatya-Elazığ yöresine gönderdiği ve kardeşlerin Tenci Köyü'ne yerleştiği anlatılır. Nejat Birdoğan Malatya'daki Kızıl Delili'lerin dedelerinin, Malatya-Mineyik Ocağı'ndan olduklarını ve yine Mineyikli Muharrem Naci Orhan'ın Kızıl Deli evlatlarının Ebul Vefa'dan ayrıldıklarını ve günümüzde ise kendilerine bağlı olduklarını bildirdiğini aktarmaktadır. İsmail Onarlı, Kızıl Deli dedelerinin el ele el hakka silsilesi içinde pirlерinin Zeynel Abidin Ocağı'ndan olduğunu söylemektedir.(Özgül,2010:210)

Seyit Ali Sultan ocağına mensup olduğunu belirten Âşık Murtaza Şirin Kızıldeli ile ilgili olarak şunları aktarmaktadır:

“Seyit Ali Sultan, Abdal Musa ve Emir Sultan kardeşler. Babaları Seyit Hasan Ata'dır. Hoy şehrinden kalkıp Anadolu'ya gelmişlerdir. Üç kardeşin en büyüğü Abdal Musa en küçüğü ise Emir Sultan'dır. Hünkar Hacı

Bektaş Veli rüyasında Muhammed Mustafa'yı görüyor. "Ben sana bir evladımı gönderiyorum sahip çık." der. "Bu evladım Rumeli'nin tamamını İslam edecek." der.Hacı Bektaş Osmanlı Padişahının da rüyasına girer. Osmanlı padişahı böyle bir yiğit beklemektedir. Seyit Ali Sultan, Hacı Bektaş'a gelir, Mahmud Hayrani hazretleri gelene kadar aşçı postuna oturur. Mahmud Hayrani hazretleri geldiğinde Kaygusuz Abdal oduna gider. Kaygusuz Abdal gelene kadar odun biter. Seyit Ali Sultan, Hünkar mahcup olmasın, yemek pişsin diye ayağını kazanın altına sokar. Hünkar, Seyit Ali Sultan'ı görünce "Ateşin kızılığı sana vurmuş, senin kızılığın ateşe vurmuş, sen kıpkızıl deliymişsin" der. Seyit Ali Sultan'ın adı Kızıldeli kalır."

Şirin, Seyit Ali Sultan'ın fetihleri ve Anadolu'daki Seyit Ali Sultan Ocakları için şu bilgileri verir.

"Kızıldeli Sinop'a giderve mermer taşını diker, Sinop'tan Rumeli'ne geçince kaleler teslim alır, Rumeliyi irşada başlar. Dimetoka'da Seyit Ali Sultan'ın üç oğlu olur: Şaban Abdal, Bal Abdal ve Kara Abdal Anadolu'ya gelir ve Malatya, Çorum ve Amasya'ya yerleşip babalarının kültünü yayarlar. Bu yüzden "Malatya Hasançelebi'dekiler biz Şaban Abdal evladınız, Çorum'dakiler biz Bal Abdal, Amasya'dakiler biz Kara Abdal evladınız." der.

Murtaza Şirin kendisinin Kızıldeli Ocağına mensup oluşunu Derviş Ali'ye bağlar. Murtaza Şirin Âşık Derviş Ali'nin soyundan geldiğini söylemektedir. Âşık Derviş Ali yaşadığı dönemde Kızıldeli Sultan'a bağlanmış bu yüzden Derviş Ali soyundan gelenler olarak Kızıldeli Sultan Ocağına bağlı olduklarını belirtmektedir.

2.1.5. Murtaza Şirin'in Âşıklık Geleneği İçresinde Yer Alışı

Murtaza Şirin âşıklığa çok küçük yaşlarda başlamıştır. Altı yaşından bu yana Cem Törenlerine katılmakta ve bağlama çalmaktadır. Murtaza Şirin'in dedesi ve babası da bağlama çalmakta ve şiir söylemektedir. Ancak Şirin'in ustası, dedesi veya babası değildir. Şirin iki ustası olduğunu söyler. *"Zahirde ustam Âşık Hüseyin Noksani, batında ise Hızır Aleyhisselam"* der. Âşık

Noksani'nin adı Bayram Güler'dir. Şirin Âşık Noksani'nin 2800 şiiri olduğunu ancak Âşık Noksani'den yeterli derecede eğitim alamadığını söyler.Şirin, Noksani için *“Bilgisi zayıftı, vezni oturtamazdı.”* der. Murtaza Şirin hece veznini ve bir çok bilgiyi kendisine batın alemindeki hocası Hızır'ın öğrettiğini söylemektedir.

2.1.6. Mahlas Alması

Murtaza Şirin mahlasını 1967 yılında Hızır'dan almıştır. Hızır tarafından Murtaza Şirin'e Kurbanî mahlası verilmiştir. Murtaza Şirin Hızır'ın kendisine Kurbanî mahlasını vermesinin nedeni Murtaza Şirin'in rüyasında geçen bir olaydır. Murtaza Şirin Mahlas alışını şöyle aktarır.

“Rüyamda bir kağrı arabasıyla yolculuk yapıyordum. Yanımda da bir masum çocuk var, kendi oğlum. Ehlevî diye çocuğum var. Onla giderken Azrail, tepeden olta atmış balık avlar gibi benim çocuğumu alacak. Ben diyorum, bize de mi? Azrail diyor ki, bunun diyor batın gözü açık mı? Yanındaki Hızır “Bunun batın gözü açık” diyor. Azrail “Kusura bakma, Allah'a saf kan bir kurban lazım onun için çocuğu almak istedim” diyor. Allah'a bir kurbanlık lazım diyor. Ben diyorum ki; kabul edersen ben olayım. Kanımı kabul ederse eğer ben olayım diyorum. Kabul ettiğini söylüyor. Danıştığını söylüyor ve beni götürüyor yukarıya bakıyorum, düşecek bıçağı göremiyorum çok yüksek. Oradan bırakıyorlar kafam bir tarafa gidiyor, gövdem bir tarafa gidiyor. Diyor ki “Bu olmadı”. “Niye?”. “Bir de seni taşın üzerine koyacağım teberle keseceğim.” diyor. Teberle kesti. Ondan sonra ben aşağıya indim. Benim Askar diye bir çocuğum var, bütün millet kuyruğa girmiş lokma var diye, o da gelmiş kuyruğa girmiş. Diyor ki “Hazreti Hızır , lokma yapmış o lokmadan sen ne istiyorsan o çıkıyor. Mesela et yemeğiye et çıkıyor, kavun istiyorsun kavun çıkıyor.” Aslında o kazanda pişen benim, beni kurban etmişler Bunun için Kurbanî mahlasını verdi Hızır bana.

Hızır tarafından kendisine Kurbanî mahlası verilen Murtaza Şirin Kars yöresinde Kurbanî mahlasıyla şiirler söyleyen başka bir âşık olduğunu

öğrenince mahlasını değiştirir. Soyadından mütevellit Şirini veya Kul Şirini mahlaslarını kullanmaya başlar.

2.1.7. Şiir yazması ve söylemesi

Küçük yaşlarda şiir söylemeye başlayan Murtaza Şirin ilk şiirlerini yazdığı defterini kaybetmiş olmasına rağmen bugün 671 tane şiiri vardır.

Murtaza Şirin'in şiirlerine baktığımızda Hz. Ali, Hz. Muhammet, Ehlibeyt sevgisi, Kerbela olayı, On İki İmam, Yedi Ulu ozan, tarihi ve menkabevi olaylar ve şahsiyetler, doğa, güzellik, tutumluluğu konu edindiğini görürüz.

Murtaza Şirin sanatını Yunus Emre ve Şah Hatai arasında bir noktaya koyar. Söyleyiş özellikleri olarak her iki şairden de etkilendiğini belirtir. Şah Hatai'nin dışında Yedi Ulu ozandan etkilenmiştir. Her birini Sultan makamına koyan Murtaza Şirin Cem Törenlerinde Yedi Ulu ozanın şiirlerini söylemektedir.

Murtaza Şirin'in şiirlerine baktığımızda 5'li,7'li,8'li,11'li, 14'lü,15'li, 16'lı hece ölçüsüyle yazdığını görürüz.

Murtaza Şirin tür olarak Sefalama, Nefes, İlahi, Devriye, Güzelleme, Sefalama, Şathiye, Deme, Divan, Satranç türlerinde eserler vermiştir.

Şirin'e göre âşık üç aşamadan geçer.

1.Kitap ilmi (Bu bir yere kadar götürür.) /İlme'l Yakîn

2.Tabiat ilmi (Kitap ilminin bir üst mercidir.) / Aynel Yakîn

3.Vücut ilmi / Hakkel Yakîn (Dikeroğlu:2005,525)

İlm-el Yakîn: Hakikati bilgi yolu ile algılamak, idrak etmektir. Şüphesiz bilgi anlamındadır.

Ayne'l-yakin: Arapça, yakini görmeyi ifade eder. Gözle görmek yoluyla ulaşılan ilim. Hakikati idrâk ettikten sonra onu kendinde hissetmek ve bu istikamette bir müşahede içinde olarak yaşamaktır.

Hakke'l-yakin: ilâhi sıfatlarla, ikramı ilâhi neticesi tahakkuk etmektir. Her akıllı kişinin ölümü bilmesi, ilme'l-yakîndir. Melekleri müşahedeye

başlayınca ayne'l-yakîn, ölümü tadınca hakka'l-yakîn olur. (Cebecioğlu, 2004:132) Bu aşamalardan geçmeyenlerin gerçek aşık olamayacağını söyler.

Murtaza Şirin'in icra ortamları diğer âşıkların icra ortamlarında ayrılmaktadır.

Şirin 2000 yılında Kültür bakanlığının Cem Zâkirliği sınavını kazanmıştır. Özellikle Orta Anadolu yöresinde cem zakirliği yapan Murtaza Şirin bağlı olduğu Seyit Ali Sultan Ocağı'nın taliplerine cem zakirliği yaptığı gibi başka ocakların cemlerinde de zâkirlik yapmaktadır.

Şirin Amasya'da Kirazlıdere Mahallesi, Şamlılar Mahallesi, Tatarlar, Sevincerli , Abacı Köyü, Boğazköy ve Suluova'da Seyit Ali Sultan taliplerinin cemini yürütür. Özellikle Amasya'da kış aylarında görüm, Abdal Musa ve öğreti cemini yürütür.

Şirin Çorum'un Milönü Mahallesi, Eskiyaka ve Alaca Köyünde; Yozgat'ın Çamaltı Köyü , Çoraklı ve Bahadın mahallelerinde, Sivas'ın Akmeşe, Ziliski, Mekke, Sincan, Kekliktepe, Cürek ve civar köylerinde cem zâkirliği yapmaktadır.

Murtaza Şirin çırak yetiştirmediğini, kendisinin öğrenecek çok şeyi olduğunu söyler. Buna rağmen Aşık Taki Koçak, Şirin'i ustası olarak gösterir.(Yıldırım Ö.,2010:37)

2.1.8. Katıldığı Şenlikler,Programlar ve Aldığı Ödüller

Murtaza Şirin 1996-2000 yılları arasında Ankara Gerçek Radyo'da boyunca program yapmıştır. Ezgi Fm, Mozaik Radyo, Ekin Radyo; Olay TV, Show TV, Çankaya TV, NTV ve Avrasya Tv'de yapılan programlara katılmıştır.

Murtaza Şirin Tüm Âşıklar Derneği, Tüm Halk Ozanları Kültür ve Dayanışma Topluluğu, Cem Vakfı'na, Cem Kültür Evleri Derneği'ne,Ozanlar Derneği'ne üyedir. (Dikeroğlu,2005:529)

Murtaza Şirin 15.10.1998 Başkent Ankara Kurulu, Halk Şairleri şiir yarışmasında mansiyon ödülü,16-18.08.1998 tarihinde 35.Geleneksel 9.

Uluslararası Hacı Bektaş Veli Anma Törenleri Kültür-Sanat etkinliklerinde onur belgesi, 15. Geleneksel Ankara Halk Aşıkları Bayramı onur belgesi, Malatya Hekimhan 2. Ceviz ve Kültür Sanat teşekkür şilti ve son olarak Gazi Üniveristesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Merkezi tarafından düzenlenen Alevîlik-Bektaşilik kavramları danışma toplantısına katkılarından dolayı teşekkür belgesi almıştır.

2.1.9. Hakkındaki Yayınlar

TURAN, Fatma Ahsen. “Murtaza Şirin’in Sırların İçinden Gerçeğe Uzanan Dünyası. Hacı Bektaş Veli Dergisi, Sayı35, Sayfa 529-540, 2005.

TURAN, Fatma Ahsen. Sazın, Sözün Sultanları Yaşayan Halk Şairleri-II. Ankara, 2005

DİKEROĞLU, Güzide. “Âşık Murtaza Şirin ile Söyleşi”. *Hacı Bektaş Veli Dergisi*. Sayı35. Sayfa 521-528.2005

KADEROĞLU, Metin. *Murtaza Şirin’in Şiirleri Üzerine Bir İnceleme Denemesi, Hacı BektaşVeli Dergisi*. Sayı35. Sayfa 551-573.2005

Ayrıca yazarın “Aşk Dönünce” adlı bazı şiirlerini topladığı bir kitabı da vardır.

2.2. ŞİİRLERİNİN TÜR VE ŞEKİL AÇISINDAN İNCELENMESİ

2.3.1. Nefes

Nefesler genellikle Alevî-Bektaşî tekkelerinde okunur. Melamilerde “vahdet-i vücud” telkinleri hep nefeslerle yapılır. Bu tarz manzumelerde rindane, kalenderane istihzalı bir eda bulunur. Nefesler;gazel, koşma tarzında hece vezniyle yazıldığı gibi sonradan aruz vezniyle yazıldığı da olmuştur. Bu nefesler, cem ayinlerinde saz eşliğinde makamla okunur. (Güzel 1989:320-321)

Murtaza Şirin'in 168 tane 7-8 li hece ölçüsüyle yazılmış, 156 tane 11'li hece ölçüsüyle yazılmış nefesi vardır. 11'i hece ölçüsüyle yazılmış bir nefesi örnek olarak verilmiştir. 11'li hece ölçüsüyle yazdığı bu nefesin durağı ise âşık edebiyatında da sıkca kullanılan 6+5'dir. Murtaza Şirin'in aşağıda verilen şiiri koşma tarzında söylenmiştir. Bilindiği gibi koşmaların kafiye dizilişi axax bbba cccx şeklinde gitmektedir.

Murtaza Şirin Alevîlik de yola girmenin usullerinden biri olan "ikrar verme" ritini, Kur'an'a bağlı olduğunu, Allah varlığı ve birliğini, Hz. Ali ve Muhammed'e olan inanç ve bağlılığı aşağıdaki şiirinde anlatmıştır.

ULUMUZ BİZİM

Akıl fikir almaz bizdeki hali
Tıpkı hakka benzer halimiz bizim
Kurana bağlıdır gerçeğin yolu
Hakka doğru gider yolumuz bizim

İkrar vermeyenler yola giremez
Yola girmeyenler hakka eremez
Özü çürük bizden hesap soramaz
Zülfikar oynatır Ali'miz bizim

Hakka teslim olur candan geçeriz
Bütün insanlığa ışık saçarız
Dünyadan ahrete diri göçeriz
Allah'ı zikreder ölümüz bizim

Allah aşkı ile dolup taşarız
Tüm canlıyı kardeş bilir yaşarız
Ayrı görenlere bakar şaşarız
Cümle canda mevcut ulumuz bizim

Muhammet Mustafa aşkın ocağı
 Bütün ümmetine açmış kucağı
 Şirini ölçülmez aşkın sıcağı
 Cehennemi yakar külümüz bizim

2.3.1.Devriye

Devir; genel anlamda dolanma, daireyi hareketle dönmek demektir. Devriye ise yaratılışın başlangıcı ve sonu, varlığın nereden gelip nereye gittiği, bu ikisi arasında varlığın safahatının anlatıldığı eserlerdir. (Güzel-Torun 2005:234)

Devriye evrenin ve insanın Tanrı'dan çıkıp tekrar Tanrı'ya dönmesi felsefesine göre yazılan tasavvufi şiirdir. Daha çok Bektaşilerce yazılan nazım türüdür. (Aça: 2005:308)

Güzel, devir nazariyesi ile tenasüh nazariyesinin birbirine karıştırılmaması gerektiğini, bazı şairlerin "hulul ve ittihat" gibi tenasüh akidelerini maddeleştirerek "devriyeler" halinde anlatmaya çalıştıklarını ifade eder. (Güzel 1989:323)

Manzum devriyeler hem aruz hem de hece ölçüsüyle yazılırlar. Âşıklar arasında da ilgi çeken devriyelerde "idim" "oldum" "geldim" gibi redifler kullanılır. (Aça 2005:309)

Murtaza Şirin'in devriyelerini Abdurrahman Güzel'in fikirleri açısından incelediğimizde devriyelerinde iki farklı nazariye olduğunu görürüz. Birincisi devir nazariyesi ikincisi tenasüh nazariyesidir.

Murtaza Şirin'in devir nazariyesine göre yazdığı aşağıda verilen şiirinde anasır-ı erbaa'dan başlayarak dünya ve dünya düzeni üzerine fikirlerini şiirine yansıtmıştır. Murtaza Şirin devriyelerinde sadecet Tasavvufi unsurlardan beslenmemiştir, kısmen geleneğin dışına çıkarak bilimden, savaşlardan da bahsetmiştir.

Âşık Kün Dedi isimli devriyesinde çoğunlukla 8'li hece ölçüsünün 6+2 kalıbını kullanılmasına rağmen 4+4 ve 5+3 kalıpları da şiirde görülür. Bir çok

verde durakları başarıyla kullanan âşık bazı mısralarda aynı başarıyı gösterememiştir.

Şiirin kafiye yapısı axax bbbx cccx şeklinde devam etmektedir.

KÜN DEDİ

Kün dedi var oldu âlem
Huda'dan hidayet geldi
Hak emretti levhû kalem
Yazınca kâinat geldi

On sekiz bine kâinat
Bölündü oldu on dört kat
Cümlesine ölüm hayat
İlel ebediyet geldi

Kurdu on sekiz bir sistem
Düzenledi gayet muhkem
Nihan'a çekildi ol dem
Aslından rivayet geldi

Nihandan cemalin sundu
Görünce güneşler yandı
Aşka geldi devran döndü
Dönmek bir ibadet geldi

Zikrettiler döne döne
Hakka bir çüş geldi yine
Ter döküldü tane tane
Ruha kalıp sıfat geldi

Terinden ruhlar var oldu
Dört melek hakka yar oldu
Elestüde ikrar oldu
Yedi farz üç sünnet geldi

Kıldılar sünneti farzı
Ateşten yarattı arzı
Söndü su oldu birazı
Dünya bir eyalet geldi

Suya cümle can mayası
Çalınmıştı iptidası
Bir bir verildi gıdası
Kimisine diyet geldi

Gıdalanıp ürediler 4+4
Mantar gibi türediler
Süründüler yürüdüler
Cana ehemmiyet geldi

Cümle can var oldu sırdan
Yarattı dört anasırdan 4+4
Beşe tamamladı nurdan
Ruh verince hayat geldi

Âdem ile ruh birleşti
Bir garip sevdaya düştü
Dört kapı kırk makam geçti
Âdeme hakikat geldi

Dört kapıyı kırk makamı 5+3
Sürenler buldu Elham'ı
Bunca nebiler tamamı
Haktan bize heyet geldi

Tüm yüz yirmi dört bin nebi
Bütün eşyanın sebebi 5+3
Dört kitabın dört sahibi 5+3
Muhammet nihayet geldi

Allah'ın emrine uydu
Muhammet dinini yaydı
Ali bu yola baş koydu
Dini İslamiyet geldi

Aliye Zülfikar indi
Kuşandı düldüle bindi
Alnına bir nişan kondu
Aliye bir heybet geldi

Ali üç gün hasta yattı
Vardı Hayber'i kuşattı
Çekti kapısın koparttı 5+3
Besmeleden kuvvet geldi

Besmele bede sır oldu
Küffar safları yarıldı 5+3
Şeriat şartı kuruldu 5+3
Tarikat marifet geldi

Açıldı sırrı hakikat 5+3
Cebrail getirdi ayet
Gadirhum'da oldu biat
Müminden salâvat geldi

Müminler biata girdi
Mevcut yetmiş bin can vardı
Kimisini telaş sardı
Sinsi bir şeriat geldi

Nice aylar yıllar geçti
Muhammet dünyadan göçtü
Kimi yanlış yola düştü
Dur dedikçe gayret geldi

Muhammedi hiçe sayıp
İslam'da oldu ilk ayıp
Kuran bize yeter deyip
Dinde ilk ihanet geldi

Nifak tohumu ekildi
İsyân bayrağı çekildi 5+3
Ali'nin kanı döküldü (6+2 ?)
Böyle bir cinayet geldi

Hasan'ın ciğeri kanda
Hüseyin can verdi kumda
Zeynel asılınca Şam-da
Zalimlere lanet geldi

Bakır zindana atıldı 5+3
Mekke şehri kuşatıldı 4+4
Beytullah taşa tutuldu
Haccac'ı melanet geldi

Cafer Kazım Rıza haktı
Abbasi hesapta yoktu
Mezhepler ortaya çıktı
Başka bir siyaset geldi

Taki Naki askeride 4+4
Şehit oldu on biride
Mehdi dedem var geride
Hakkında çok ayet geldi

Tanımadılar ayeti 5+3
Kurdular kötü niyeti
Kasbettiler hilafeti
Saraylara hoyrat geldi

Hilafet çok yer dolaştı 5+3
Boyunca kana bulaştı
Mısır Osmanlıya geçti
Bize de hilafet geldi

Zehirlendi Beyazıt han
Şehit oldu seksen bin can
Her padişahdan bir ferman
Çıktı din diyanet geldi

Vahdettin geçince başa
 Saygı kalmadı Bektaş'a 5+3
 Osmanlı dūřtū telařa
 Yıkıldı hezimet geldi

Bir sarı karınca ıktı
 Doğdu şimşek gibi aktı
 Zulmū temelinden yıktı
 Kurdu cumhuriyet geldi

Koyun kurt ile yayıldı
 Kadınlar insan sayıldı
 Milletın sesi duyuldu
 Halka hâkimiyet geldi

İnceden hesap dizdiler (5+3)
 Bu dūzeni de bozdular
 Kimine idam yazdılar
 Kimine muhabbet geldi

Nice buluş yaptı âlim
 Kötüye kullandı zalim
 Doğdu Deccal oldu zulüm
 İşkence eziyet geldi

Deccal çoktan devrin açtı
 Hem yürüdü hem de uçtu
 Japonya da dehşet saçtı
 İsmi medeniyet geldi

Geçti Akdeniz'den yana
Ona uyan kıydı cana
Çizmeyi verdi tufana
Bir zalim şahsiyet geldi

Avrupa'ya el uzattı
Girdi bir birine kattı
Milyonlarca insan yuttu
Dünyaya bir vahşet geldi

Tüm dünyaya barbarlaştı
Bütün devletler birleşti
Birkaç devlet süperleşti
Gerisi mahiyet geldi

Kuruldu NATO Varşova
Donatıldı dağ taş ova
Yıkıldı söndü çok yuva
Kimyasal bir afet geldi

Nice kıralı şahları
Yuttu arttı iştahları
Acımasız uşakları
Ellerinde alet geldi

Filistin'e bir kuş konu
Gagası tırnağı kandı
Orta doğu dalgalandı
Hiç yoktan bir devlet geldi

İslam aleml karıştı
Onlar uzayda yarıştı
Doğu batıyla barıştı
Sundular hürriyet geldi

Bloğun birine ateş
Attılar oldu keşmekeş
Bir devi bir deve peşkeş
Sundular afiyet geldi

Ay dulundu gün dulundu
Nice icatlar bulundu
En son atmosfer delindi
Böyle bir felaket geldi

Tevrat Zebur İncil'e bak
Hak âdemde dedi mutlak
Âşıklar dedi Enel'hak
Cahillere cinnet geldi

Kurandan dersimi aldım
Mümin suresini buldum
On beşine teslim oldum
Erenlerden davet geldi

Gelecekte söylediler
Böylece haber verdiler
Dil haktan söyle dediler
Pirimizden himmet geldi

Batından bir kapı açtım
İyi kötüyü seçtim
Çok düşündüm ölçtüm biçtim
Söylemeye niyet geldi

Duyun canlar ne olacak
Uzaylı geldi gelecek
Kim ağlayıp kim gülecek
Her türlü işaret geldi

Bilinmez mikroplar çıka
Nice sağlam canlar yaka
Bilim adamları şoka
Girecek vaziyet geldi

Bilim ışığı bölecek
Onla yolculuk olacak
Çok derde derman bulacak
Uzun bir seyahat geldi

Mutluluk yeli esecek 5+3
Kardeş kavgasın kesecek
Zalim dünyaya küsecek
Bu sözüm bir senet geldi

Barış meşalesi yana
Yayıla bütün cihana
Tüm insanlık kana kana
Yaşayacak sıhhat geldi

Bu düzende dağılacak (6+2 ?)
 Şimdi sağan sağılacak (6+2 ?)
 Bir garip doğum olacak (6+2 ?)
 Çin'den ilk alamet geldi

Yecüc mecüc türeyecek (6+2 ?)
 Gayet çabuk üreyecek (6+2 ?)
 Birden bire eriyecek (6+2 ?)
 Sanırsın hayalet geldi

Yemenden bir ateş çıka
 Tutuşa dünyayı yaka
 Müminler kibleye baka
 Acı mağlubiyet geldi

Yıl yedi bin yüz yetmişte 4+4
 Vakit tamam doldu işte
 Mehdi dedem hak savaşta
 Müminlere cihat geldi

Kan dola Amik ovası 5+3
 Düşe Deccal'ın asası
 Kandan şehitler kınası
 Yakıldı şeriat geldi

Kuracak erkânı yolu
 İsa gendi Mehdi Ali
 Birde Hacı Bektaş Veli
 Dört şahı velayet geldi

Çağdır bunlar olma gafil
 Gel düşünme sefil sefil
 On ikinci çağ İsrail
 Bir isimi hakikat geldi

Bununda sonu gelmeye 5+3
 Allah diyen kul kalmaya
 Kapana doğum olmaya
 Topraktan şikâyet geldi

Yedinci şikâyet ola
 Dünya zulüm atla dola
 Yeryüzünden su azala
 Çok hastalık illet geldi

Sular azala bitmeye
 Ama kimseye yetmeye 5+3
 Altın beş para etmeye 5+3
 Suyu asıl kıymet geldi

Büyük bir dünya savaşı
 Çıkara iblisin başı
 Zehirleye dağı taşı
 Çok zararlı nebat geldi

Zalim fırsat yakalaya 4+4
 Tüm dünyayı çalkalaya 4+4
 Her yeri duman kaplaya 5+3
 Milyonlarca ceset geldi

Dünyaya bir nesne düşe
Güneş doğa terse aş
Bütün insanlar telaşa
Düşeler kıyamet geldi

Suru İsrail vurula
Taş eriyen dağ yarıla
Dünya yerinden ayrıla
Sisteme bir dehşet geldi

Dünya uzayda kaybolla 5+3
Nice bin yıl baki kala
Hayli uzun bir yol ala
Bir karanlık cihet geldi

Vara birkaç güneş bula
Birin uydusu ola
Tekrar enerjiyle dola
Dirilişe niyet geldi

Bütün mahlûkat dirile 5+3
Herkesten hesap sorula
Bir bir karşılık verile
Hak mizan adalet geldi

Zalim tamuya sürüle 5+3
Amel hesabı sorula
Ebedi azap verile
Kulağıma feryat geldi

İyi kötüden seçile 5+3
 Cennet kapısı açıla
 Mümine hülle biçile
 Güzellikte gayet geldi

El açalar haktan yana
 Yalvaralar kana kana
 Onda zayıf düşen cana
 Ahmet'ten şefaatt geldi

Görkü Mevla'm ne işledi
 Zayıfları bağışladı 4+4
 Ebedi yaşam başladı 5+3
 Müminlere cennet geldi

Pirler postuna otura 5+3
 On iki hizmet yetire
 Yer gök salâvat getire
 Gerçek cem cemiyet geldi

Kul Şirini döndük başa
 Biz demedik bunu hâşâ
 Hak getirdi bizi coşa
 Böyle bir muhabbet geldi

Mehmet Aça'nın da belirttiği gibi âşıklar devriye yazarken “geldim,oldum, idim” gibi redifler kullanırlar. Murtaza Şirin'de bu redifi kullanarak devriye söylemiştir. Aşağıda örneği verilecek olan devriye “tenasüh nazariyesi”ne örnek bir şiidir. Murtaza Şirin Alevî inanç sisteminde yer alan “tenasüh” inancını şiirlerinde işlemiştir.

Murtaza Şirin “Geldim” olarak adlandırdığı devriyesini 11'li hece

ölçüsünün 8+3 kalıbıyla ve axax bbbx cccx ... kafiye dizilişyle yazmıştır. Şiirin birinci ve üçüncü kıtasında duraklar yer yer uymasa da şiirin genelinde başarı sağlanmıştır.

GELDİM

Yağmur oldum yağdım ot oldum bittim
Şekilden bin şekle geçtim de geldim
Sunuldum sofraya yenmeye gittim
Rahmandan Rahim'e düştüm de geldim

Nice yüz binlerce var idik anda
Menzile varmadan eridik anda
Hep birbirimizi yer idik anda
Aşılmaz engeller aştım da geldim

Üç karanlık odam vardı beslendim
Azalarla birer birer süslendim
Ayrılınca çığlık attım seslendim
Ağlayıp gözyaşım saçtım da geldim

Ebe göbeğimi kesti tuzlandım
Sarıp sarmalandım giydim bezlendim
Annem kanat açtı candan izlendim
İki çeşmeden su içtim de geldim

Evvel ba ştan kitap ilmin okudum
Okullarda bülbül gibi şakıdım
Tabiat ilmini aldım dokudum
Bu vücut ilmini seçtim de geldim

Şirini'yem nice tohumlar ekdim
Fırsat bulduğumda fidanlar diktim
Cehalet elinden ben neler çektim
Sonunda ektiğim biçtim de geldim

2.3.3. Şathiye

Şathiyye, Sözlükler, “dudaklarda tebessüm uyandırmak maksadıyla söylenen manzume” olarak tarif edilir. Dini-Tasavvufi Türk edebiyatında ise “Allah ile tekellüfsüz, şakalı bir eda ile konuşur gibi yazılan tür”e verilen addır. (Güzel-Torun 2005:238)

Murtaza Şirin “Tanrı” adlı şathiyesinde tanrıyla konuşmakta ona kendisini sormaktadır. Şathiyelerin genel özelliklerinde Tanrıyla iletişim ve nükteli söyleyiş özellikleri Murtaza Şirin’in devriyelerinde de yer almaktadır.

Murtaza Şirin’in devriyesinin bir dörtlüğünde: “Kurmuşsun bir köprü kıldan /Hesap sorarmışsın kıldan /Eğer anlıyorsan halden /Evela sen dene tanrı “ demektedir. Bu dörtlük Kaygusuz Abdal’ın:” kıldan köprü yaratmışsın/Gelsin Kulum geçsin deyü/Hele biz şöyle duralım/Yiğit isen sen geç Tanrı” dörtlüğüne naziredir.

Âşık şathiyesinin hecenin 4+4 8’li hece ölçüsüyle yazmıştır. axax bbbx.... Şeklinde kafiye dizilişiyle devam etmektedir.

TANRI

Sır makamın gayet yüce
Düşer hangi yöne tanrı
Düşünürüm gündüz gece
Benzer misin bana tanrı

Sen bir gizli hazineydin
Âdemi don ettin giydin
Acep sırrın niçin yaydın
Gezdin candan cana tanrı

Âdeme sır oldun girdin
İsteyince bir eş verdin
Cennetinden niçin sürdün
Sevdalıydın ona tanrı

Ahseni takvim yarattın
Hem öz nurundan nur kattın
Oynadın iblisi üttün
Sır vermedin cine tanrı

Kurmuşsun bir köprü kıldan
Hesap sorarmışsın kuldan
Eğer anlıyorsan halden
Evvela sen dene tanrı

Cehennemde kaynar kazan
Onda yanar yoldan azan
Var mı karşı gelip kızan
Emreyle ki söne tanrı

Cennetinde çokmuş huri
Gayet güzelmiş her biri
Söyle bunun var mı yeri
Ben âşık'ım sana tanrı

Cebrail'in çağırdı mı?
Üfleyip de yoğurdu mu?
Gün gelince doğurdu mu?
Seni Meryem ana tanrı

Köle olup satıldın mı?
Ateşlere atıldın mı?
Çarmıklarda tutuldun mu?
Girip dondan dona tanrı

Döne döne gelen sensin
 Hak yolunda ölen sensin
 Bildim baki kalan sensin
 İlelebet yine tanrı

Seven sevdiğine doymaz
 Deri yüzüp insan soymaz
 Âşık olan cana kıymaz
 Ağlar kana kana tanrı

Gizlendin can oldun tende
 Yerde gökte ayda günde
 Şirini yok oldu sende
 Geldin döne döne tanrı

2.3.4. Medhiye

Birini övmek için yazılan manzum veya mensur eserlerdir. İki türlü medhiye vardır.

- Padişah, vezir, şeyhülislam gibi büyükleri övmek için yazılan yazılardır.
- Dört halife, ashab-ı kiram, ariferin kutbu sayılan velileri övmek için yazılanlar

Murtaza şirin “Deyi” adlı şiirini Hacı Bektaş Veli için yazmıştır. Hacı Bektaş Veli’den bahsederken Hulul inancının izlerini görebiliriz. Bilindiği gibi Hulul inancı Allah’ın Hz. Ali suretinde tecelli edişidir. Murtaza Şirin Hacı Bektaş’ı anarken “Bilen bildi Ali sensin” diyerek Hz. Ali’nin Hacı Bektaş Veli’de tecelli ettiğini göstermiştir. Şirinin bir çok yerinde “Ulu” sıfatını Hacı Bektaş’a yakıştırarak onu övmüştür.

Murtaza Şirin medhiyesini 4+4 8’li hece ölçüsü söylemiştir. Axax bbbx ...kafiye dizilişiyle şiir devam etmektedir.

DEYİ

Seher vakti gonca güller
 Açar Hacı Bektaş deyi
 Katar-tutmuş telli turnam
 Uçar Hacı Bektaş deyi

Turnam elhamdülillah'ı
 Leylek söyler İllallah'ı
 Arz eyleyip Beytullah'ı
 Göçer Hacı Bektaş deyi

Gerçek âşık neler çeker
 Zikri dinler teker teker
 Arif olan tohum eker
 Saçar Hacı Bektaş deyi

Kul noksandır günah işler
 Kul suçunu Hak bağışlar
 Âlem âdem dağlar taşalar
 Naçar Hacı Bektaş deyi

Bilen bildi Ali sensin
 Hak kıtında ulu sensin
 Âşıklara dolu sensin
 İçer Hacı Bektaş deyi

Gel gör hakkın yapısını
 Sekiz cennet kapısını
 Mümin sırat köprüsünü
 Geçer Hacı Bektaş deyi

Zalim kesmiş Mürvet'ini
 Bilmez farzı sünnetini
 Peygamberler ümmetini
 Seçer Hacı Bektaş deyi

Çıkmaz mümin kul cennetten
 Yedi farzdan üç sünnetten
 Gerçek Âlim cehaletten
 Kaçar Hacı Bektaş deyi

Şirini der üzme canı
 Bizden evvel gelen hanı
 Azrail salları tırpanı
 Biçer Hacı Bektaş deyi

2.3.5. Güzelleme

Aşk, hicran ve cananın tavsifine ait Şiirler ki, garamiyat denilen kısımdır. Türküler, maniler, koşmalar, semailer hep bu türdendir. Alevî şairleri garamiyat karşılığı olarak güzelleme kelimesini kullanıyorlar. (Onay 1996:294)Güzelleme medhiye ile benzer özellikler taşır. Her ikisi de övgü için yazılır. Alevî-Bektaşî inancına mensup şairlerin Hz. Ali ve onun soyu için yazdıkları şiirlere güzelleme adı verilir.(Noyan 2000:246)

Şiir hecenin 6+5 11'li hece ölçüsüyle söylenmiştir. Axax bbbx... kafiye dizilişiyile devam eder.

ELİ BENLİ
 Dön beri dön beri yüzün göreyim
 Eli benli nazlı yâre benzersin
 Bir canım var bin kez kurban vereyim
 Eli benli nazlı yâre benzersin

Sordum sual ettim kimin nesisin
 Dört kitabın sırdan gelen sesisin
 Evliyalar şahı haslar hasısın
 Eli benli nazlı yâre benzersin

Nice âşıkları düşürdün zara
 Kan ağladı ermek için didara
 Muhammet Mustafa dahi Hünkâra
 Eli benli nazlı yâre benzersin

Musa'yı Kazımdan bölünen misin?
 Fatiha içinde bilinen misin?
 Muhammet terinde gülünen misin?
 Eli benli nazlı yâre benzersin

Deli gönül dağı taşı dolanır
 Düşündükçe didelerim sulanır
 Aşk dalgası vurur beynim bulanır
 Eli benli nazlı yâre benzersin

Allah sevdasından içim kavrulur
 Ruhum dondan dona girip savrulur
 Cemalini gören düşer devrilir
 Eli benli nazlı yâre benzersin

ŞİRİNİ der gözüm yaşı sel oldu
 Derya oldu deniz oldu göl oldu
 Mecnun ettin yerim yurdum çöl oldu
 Eli benli nazlı yâre benzersin

2.3.6. Mersiye

Hz. Muhammed'in torunlarında Hz. Hüseyin'in Kerbela'da şehit edilmesiyle ilgili olarak yazılan manzum ve mensur eserlerdir. Hz. Hüseyin 10 Muharrem 680'de Emevi halifesi Muaviye'nin oğlu Yezid, Kerbela'da Hz. Hüseyin ve beraberindekileri katleder. Bu acı olay bütün İslam dünyasında derin bir üzüntü yaratır. Bu olay edebiyatı da etkilemiştir.

İran sahasında "sine-zen" denilen bu tür yaygındır. En önemlisi Kaşifi'nin eseridir. Türkçeye Gelibolulu Camî tarafından tercüme edilmiştir. Türk edebiyatında Fuzulî'nin Hadikatü's Sü'eda adlı eseridir.

Genellikle mersiye ile karıştırılan makteller, yalnızca Hz. Hüseyin'in şehadetini kon aldığı için özel bir türdür. Bu sebeple her mersiye maktel değildir ancak her maktel, mersiyedir. (Güzel-Torun 2005: 235)

Murtaza Şirin'in "mersiye" olarak adlandırdığı bu şiiri için "Maktel-i Hüseyin" dememiz daha doğru olacaktır. Kerbela'da Hz. Hüseyin'in şehit edilişi muharrem ayının "on"unda olmuştur. Murtaza Şirin de bu olaydan dolayı şiirine "Onu Göründü" adını vermiştir.

Şiir 11'li hece ölçüsüyle söylenmiştir. Şiirin durakları incelendiğinde 6+5 ve 8+3 kalıbının bir arada kullanıldığı görülmüştür. Şiirin kafiye dizilişi ise axax bbbx cccx... şeklinde devam etmektedir.

ONU GÖRÜNDÜ

Bugün Şah Hüseyin düştü toprağa
Muharrem ayının onu göründü
Hüzün değdi gül dalında yaprağa
Gülde şehitlerin kanı göründü

İnsanlık yolunda çığır açıldı
Kerbela da iyi kötü seçildi
Şehitlere kandan gömlek biçildi
Can pazarı er meydanı göründü

Kınamayın âşıkların zararını
 Hüseyin'dir Muhammedin torunu
 Tarihler yazmadı binde birini
 Cemalinde kerem kanı göründü

Kıyılır mı böyle Kible'gahlara
 Dondan dona girip gelen şahlara
 Şimir yürüyünce haymağahlara 6+5
 Ehlibeytin bir figanı göründü

Bu nasıl hatadır bu nasıl kusur
 Unutulmaz geçse nice bin asır
 Zeynel Abidin'i ettiler esir
 Ehlibeytin Şam kervanı göründü

Ne dini bildiler ne de Kuran'ı
 Şad ettiler yezit ile Mervan'ı
 Arşa çıktı Zeynep ana figanı
 İkinci bir Nuh tufanı göründü

Kevser suresinin Fatima aslı (6+5)
 Şükür kesilmedi Muhammet nesli (6+5)
 Kul Şirini geldim yaslıyım yaslı (6+5)
 Çok şükür cananı canı göründü

2.3.7. Duvaz

Alevî-Bektaşî şairlerinin on iki imamı ad ve özellikleriyle sayan şairlerdir. "Alevî-Bektaşî edebiyatında on iki imamı metheden, onlara duyulan muhabbeti dile getiren şairler nitelik ve nicelik olarak önemli bir ağırlığa sahiptir. On iki imamı sıra ile ya yakarma ya da anma biçiminde anan

şiiirlerdir. “On İki İmam için övgü mahiyetindedir. Bazı düvazlarda Hz. Muhammed’in adı da geçer. İmam Mehdi’den sonra Hz. Hatice’nin, Hz. Fatıma’nın, Hacı Bektaş Veli’nin adı da geçebilir. Düvazdeh, duvazdeh, düvaz, duvaz, duaz, düvazdeh imam, duvazdeh imam, düvazdeh imaman, düvazdeh-i imaman, duvazı imam, düvazimam, duvazimam, oniki imam, oniki imaman olarak adlandırılır. (Elçi 2011:57)

Murtaza Şirin’in “Dilberim” olarak adandırdığı şiir bir Düvaz örneğidir. Hûda ve Hz. Muhammed’in adını andıktan sonra her bir beyitte On İki İmam’ın adını övgüyle anar. Şirin’in bu şiir Bedri Noyan’ın da belirttiği gibi Hz. Muahammed’i de anan duvazlar içerisinde değerlendirilmelidir. Murtaza Şirin’in 55 tane duvaz türünde şiiri vardır.

Murtaza Şirin 5’li hece ölçüsüyle söylediği bu duvaz axax bbbx cccx dddx ... dizisiyle giden kafiye yapısıyla örülmüştür.

EL AMAN

Durduk darına
Mürvet el aman
Koyma yarına
Mürvet el aman

Ahmet’i muhtar
Haydarı Kerrar
Dardayız kurtar
Mürvet el aman

Hasan Hüseyin
Zeynel Abidin
Kesme Mürvet’in
Mürvet el aman

Bakırı Cafer
Hak nuru gevher
Eyle müyesser
Mürvet el aman

Ya Kazım Rıza
Sığındım size
İhsan et bize
Mürvet el aman

Taki'nin nuru
Naki'nin sırrı
Çektirme zarı
Mürvet el aman

Yolun rehberi
Dinin serveri
Hasan Asker'i
Mürvet eleman

Mehdiyi devran
Elinde Furkan
Sen eyle derman
Mürvet el aman

Yabana atma
Hatice Fatma
Bizi unutma
Mürvet eleman

Elimiz pirde
Yüzümüz yerde
ŞİRİNİ darda
Mürvet el aman

2.3.8. Divan

Aruzun âşıklar tarafından kabul görmesiyle birlikte ortaya çıkan türlerin başında divan gelmektedir. Âşık fasıllarının vazgeçilmez icra türlerinden biri olan divan, 17. 18. ve 19. yüzyıllarda âşıklar arasında çok rağbet görmüş, bu gelenek 20. yüzyılda da devam etmiştir. (Dizdaroğlu, 1976)

Aruz vezninin fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün kalıbına uyan gazel şeklindeki şiirlere halk şairleri divan derler.(Yakıcı,71-76) Bu isimlendirme yalnız kalıpla değil ezgi ile ilgilidir. Divanlar özel ezgi ile okunurlar. (Onay, Dizdaroğlu, Dilçin)

Divanlar aslında on beş heceli olan fakat imale ve zihafarla aruza uydurulabilen şiirlerdir.(Dizdaroğlu,1976) Buna karşılık, divanın hece ölçüsünün 6+5 duraklı on birli kalıbında olduğunu kabul edenler de vardır.

Divanlar, gazel, murabba, muhammes, müseddes biçimlerinde yazılırlar. Musammat olarak kaleme alınan divanlar da vardır. Bunlara vezn-i aher de denir. Divanlar saz şairlerince “divanî” olarak da adlandırılmaktadır. (Nakip,1992:155)

Yukarıda tarif edilenlerin dışında, divana fâilâtün fâilâtün ziyadesinin eklenmesiyle de “yedekli divan” şekli elde edilir. Ahmet Talat Onay, “gazel”le “divan”ı birbirinden ayırmak için şekilden ziyade anlama, bilhassa ezgiye dikkat çekilmesi gerektiğini “gazel”in şevk, garam, hissiyat ve hicranı, “divan”ın ise lâkayıtlığı ve laubaliliği ifade ettiğini yazmıştır. Araştırmacı, “divan”ın: Divan, musama divan, yedekli divan olmak üzere üç türü olduğunu ifade eder.

Murtaza Şirin’in “On İki’nin Sırrı” adlı şiirini Divan örneği olarak yazmıştır.Ancak şiirin yapısı incelendiğinde divan türü ile benzerlik taşıdığı görülmez. Şiirin yazımında aruz ölçüsü kullanılmamıştır. Şiir, Divan türünün genel özelliklerinden farklı olarak yazılmıştır. Kafiye yapısı: aaaa bb cccc bb çççç bb... şeklindedir. Altı dörtlük halinde yazılan şiirin her dörtlüğünden sonra gelen bir beyit bulunmaktadır. 8+7=15’li hece ölçüsü kullanılmıştır.

İlk peygamber Hz. Âdem’den başlayarak birçok peygamberin hayatında yer alan on iki sayısının önemini vurgulamıştır. Böylece On İki

İmam'ı anmıştır

ON İKİ'NİN SIRRI

Evvel baştan on ikiler ilk Âdeme verildi
 Şita gönderildi Naci on ikiler görüldü
 Nuh on iki oruç tuttu tekrar düzen kuruldu
 Bütün âlem yaratılış on ikiden soruldu

On iki burç zuhur etti gün ışığı saçıldı
 Musa esasını vurdu on iki hat açıldı

On ikiyle kurulmuştur İbrahim'in bünyad'ı
 İsmail'de on iki var geldi Hâşim evladı
 Davut'un on iki sıpt'la krallığı çağladı
 Birden on iki çıkardı tekrar bire bağladı

On iki burç zuhur etti gün ışığı saçıldı
 Musa esasını vurdu on iki hat açıldı

İsa on iki havari seçti aldı yanına
 On ikiyi bilmeyenler girdi Mesih kanına
 On iki imam verildi Muhammed'in şanına
 Allah'ın on iki nuru girdi imam donuna

On iki burç zuhur etti gün ışığı saçıldı
 Musa esasını vurdu on iki hat açıldı

Bir yıl on iki ay oldu gündüz gece saatte
 Salise saniye Dakka buluştular Ahat'ta
 Bunlar sır içinde sırdır bilen kalmaz feryatta
 Durma on ikiyi söyle yaşadığın hayatta

On iki burç zuhur etti gün ışığı saçıldı
Musa اساسını vurdu on iki hat açıldı

Haktan yalnız bir din geldi on ikiyle beslendi
Bunca gelen hak peygamber on ikiyle süslendi
On iki oruç tutanın kirpikleri ıslandı
Gözyaşları nida edip yaratana seslendi

On iki burç zuhur etti gün ışığı saçıldı
Musa اساسını vurdu on iki hat açıldı

Yerde gökte on iki var böyle bilin erenler
Bir dizine on ikidir Şirini'ye soranlar
On ikidir cümlemizin hayatına girenler
Kırklarda on iki dedi Muhammedi görenler

On iki burç zuhur etti gün ışığı saçıldı
Musa اساسını vurdu on iki hat açıldı

2.3.9. Satranç

Saz şairlerinin aruzla yazmış oldukları türlerden biri olan satranç, aruz ölçüsünün *müfte'ilün müfte'ilün müfte'ilün müfte'ilün* kalıbıyla yazılan şiirlere veya musammat gazellere denir.(Dilçin Özel bir ezgi eşliğinde okunan satrançlar gazel biçiminde yazılırlar. 19. Yüz yıldan önce satranca rastlanmaz. (Onay,1996)Onay, satranç adını verdiği bu şiirlerin neden bu kelimeyle adlandırılmış olabileceği hakkında şunları yazmaktadır. “Henüz birçoklarının işitmedikleri bu isim sad-renc kelimesinden, yahut meşhur oyunun oynandığı tahtanın şeklinden alınmış olması gerekir. Bu şekilde irticalen şiir söylemek güç olduğu için sad- rencden veyahut bentlerinin sayısı ekseriya on altıyı geçmediği için satranç tahtasının şeklinden alınmış olması muhtemeldir. Cönklerde “sadranc” yazılır.” (Onay, 1996: 157)

Onay'ın da ifade ettiği üzere satranç, musammat beyitlerden oluştuğu için, her dize iki eşit parçaya bölünür ve iç kafiye bulunur. Musammat dizeleralt alta yazılırsa bir dördlük elde edilir.

Satranç, hece ölçüsünün 8+8=16'lı kalıbına da uymaktadır. Gazel, murabba, musammat, müseddes, şekillerinde yazılmışlardır.

Artun, satrançların sade yukarıda zikredilen aruz kalıbıyla değil, diğer bazı kalıplarla da (3 *fâ'ilâtün/ fâ'ilün, vd.*) yazıldıklarını, ayrıca hece ölçüsünün 8, 10, 12, 14, 16 ve 20'li şekli ile yazılan kalenderi örneklerine rastlamanın da mümkün olduğunu ifade etmektedir. "Artun, vezn-i âher-i de satranç" kavramı içerisinde kabul etmektedir. (Artun,2001)

Âşık Murtaza Şirin'in "Yaratılış" adını verdiği bu şiir Satranç'ın genel özelliklerinden uzaktır.. Allah'ın kudretinden bahsettiği, evrenin yaratılışının yedi günde olduğunu anlattığı şiirinde Âşık, Pir Sultan'ın ustalığını da dile getirmiştir. Aruz vezni yerine 8+8=16'lı hece ölçüsü kullanmıştır. Kafiye şeması: aaaa bbbb cccc ... şeklindedir. İç kafiye de bulunmaktadır. Yedi dördlükten oluşur.

YARATILIŞ

Altı günde / tamam oldu / bütün âlem / bunca eşya
 Tamam, oldu / zikre daldı / aşka geldi / yedi derya
 Bütün âlem / aşka geldi / zuhur etti / yedi Beyza
 Bunca eşya / yedi derya / yedi Beyza / sensin Huda

Yedi ayet / yedi kudret / aşka geldi / seni yazdı
 Yedi kudret / cebbar oldu / şekil verdi / âdem çizdi
 Aşka geldi / şekil verdi / sana güzel / sözler dizdi
 Seni yazdı / âdem çizdi / sözler dizdi / seni sezdi

Yedi tamu / sekiz cennet / senin lütfün / oldu billâh
 Sekiz cennet / ehli olan / bu dünyada / dedi Allah
 Senin lütfün / bu dünyada / bize Kuran / din bismillah
 Oldu billâh / dedi Allah / din bismillah / dost eyvallah

Yedi kat yer / yedi kat gök / yedi derya / seni söyler
 Yedi kat gök / yedi Beyza / durmaz seni / zikir eyler
 Yedi derya / durmaz seni / dalgası mevç / vurup toylar
 Seni söyler / zikir eyler / vurup toylar / umman boylar

Tevrat Zebur / İncil Kuran / kalbe yazıp / sensin salan
 İncil Kuran / yüz yirmi cüz / nebilere / farzdır gelen
 Kalbe yazıp / nebilere / uyar gerçek / mümin olan
 Sensin salan / farzdır gelen / mümin olan / demez yalan

Gerçek arif / sezdi bunu / bu uğurda / aktı kanı
 Sezdi bunu / âşık olan / Mansur darda / verdi canı
 Bu uğurda / Mansur darda / kimler astı / Pir Sultanı
 Aktı kanı / verdi canı / Pir Sultanı / iyi tanı

Sana candan / âşık olan / ölümsüzlük / suyu içti
 Âşık olan / Kul Murtaza / şirin candan / maldan geçti
 Ölümsüzlük / şirin candan / geçmeyen / bir bir seçti
 Suyu içti / maldan geçti / bir bir seçti / kapı açtı

2.3.10 Sefalama

Sefalama Cem töreni başladığında Dedeye ve ceme katılanlara hoş geldiniz demek için söylenen deyiştir.

Aşık sefalamasını 5'li hece ölçüsüyle söylemiştir. Kıta yerine beş mısradan oluşan bentler kullanılmıştır. Şiirin kafiye dizilişi aaaxx bbbxx... şeklindedir.

ALLAH EYVALLAH
 Hak mihman oldun
 Can kerem kıldın
 Sen sefa geldin
 Allah eyvallah
 Nuru Nurullah

Kademi kutlum
Sohbeti tatlım
Sensin Boz atlım
Allah eyvallah
Nuru Nurullah

Hak yolu süren
Bakmadan gören
Muratlar veren
Allah eyvallah
Nuru Nurullah

İkrarım pirde
Özümüz darda
Yüzümüz yerde
Allah eyvallah
Nuru Nurullah

Geldi senemiz
Hesap günümüz
Doldu hanemiz
Allah eyvallah
Nuru Nurullah

Didarım darım
Gül yüzlü pirim
Meydanda serim
Allah eyvallah
Nuru Nurullah

Açıldı meydan
ŞİRİNİ büryan
Canımız kurban
Allah eyvallah
Nuru Nurullah

SONUÇ

Şamanlıktan âşıklığa uzanan çizgide Türk sözlü kültürü önemli evrelerden geçmiştir. Türklerin şaman inancını benimsediği dönemden İslamiyeti kabul edişine kadar olan süreç incelendiğinde müzik,dans,şiir ve dini ayinlerin bir arada olduğu görülmüştür. Zaman içerisinde birbirinde ayrılan bu unsurlar Türklerin İslamiyeti kabulüyle farklı bir formda karşımıza çıkmıştır. Hoca Ahmed Yesevî'nin kadın ve erkeği bir arada tutan ve İslamiyet'in Türkler arasında kabulunu kolaylaştıran yorumu, Anadolu ve Rumeli'ne kadar uzanmıştır. Hoca Ahmed Yesevî'den tac,hırka,seccade, çerağ gibi kutsal emanetleri alarak Anadolu'ya geldiğine Hacı Bektaş Veli bir tarikat kurmasa da tekkesinde yetişen dervişler Anadolu ve Balkanlar'da fetih faaliyetlerinde bulunmuş aynı zaman gittikleri yörelerde tekke kurarak inançlarını yaymışlardır.

İslam'ın kabulü ve Ahmed Yesevi'nin hikmetleriyle temeli atılan Tekke-tasavvuf edebiyatı zaman içerisinde güçlü bir gelenek haline gelmiştir. Dini bir karaktere sahip bu edebiyat, ladini bir söyleme sahip Aşıklık geleneğini doğurmuştur. Kendine ait türleri ile günümüzde varlığı sürdüren Tekke-Tasavvuf edebiyatı Aşıklık geleneği ile sıkı bir etkileşim içine girmiş ve eğitim süreçlerinden, şiir söyleme geleneğine kadar pek çok noktada ortak bir paydada buluşmuştur.

Murtaza Şirin günümüzde bu iki geleneğinde güçlü bir temsilcisi olmuştur. Şiirlerinin tasavvufi karakteri yanı sıra usta-çırak ilişkisi gibi aşıklık geleneğinin eğitim süreci içerisinde yetişmiştir. Küçük yaşlardan bu yana cemlere katılmış ve Alevî-Bektaşî inancında "Yedi Ulu Ozan" olarak bilinen Nesimî, Fuzûlî, Hatayî, Pir Sultan, Viranî, Kul Himmet ve Yeminî'nin eserlerini öğrenmiştir.

Cem törenlerinin yapısı incelendiğinde sözlü kültürün hakim olduğu bir yapı mevcuttur. On iki hizmet çerçevesinde yürütülen cemlerde sazı ve sözü ile cem bülbülü sayılan zâkirlerin yeri oldukça önemlidir. Anadolu'da dede olmadan cem yürütüldüğü görülmekle beraber, zakir olmadan cem törenin gerçekleşmesi imkansızdır. Anadolu'da yapılan sözlü kültür araştırmalarında

zakirlerin piri olarak İmam Caferi Sadık, İmam Hasan ve Abdüssamed kabul görmektedir. Murtaza Şirin örneğinde işlediğimiz cem zakirliği bölümünde kabul gören bu isimlerin yanında Allah, Cebrail ve Hz. Davud'un da zâkirlerin piri olarak kabul edildiğini tespit ettik.

Cem erkanları bölümü alana yenilik getirmesini umduğumuz sonuçlar içermektedir. On yedi erkan bir arada verilmiştir. tapanlama erkanı, erkan çubuğu erkanı, mücerret erkanı, dedeler seyitler erkanı gibi sözlü kültürde varlığını sürdüren erkânları, anlatmaya çalıştık.

Zâkirlik bölümünün diğer bi önemli noktası ise Murtaza Şirin'den derlenen Hz. Muhammed'in Miraç'a çıkarken yedi ulu ozana ait katmanlar görmesidir. Sözlü gelenek içerisinde bu tarz bir anlatıya ilk defa rastlanmıştır.

Zakir'in cemdeki görevinin tespiti için Seyit Ali Sultan Ocağına mensup taliplerce yapılan cem töreni anlatılmıştır. Bu cem sırasında zâkirin okuduğu sefalama,duvaz, taçlama, miraçlama,semah, mersiye ve tevhidlerin sayısını ve kime ait olduklarını belirttik.

Zâkir Murtaza Şirin Malatya Hekimhan doğumludur ve buradaki Seyit Ali Sultan ocağına bağlıdır. Ancak cem zakirliği yaptığı yerler daha çok Çorum,Amasya, Yozgat gibi Orta Anadolu illeridir. Murtaza Şirin cem törenleri çoğunlukla kış mevsiminde yapıldığı için bu dönemde Seyit Ali Sultan Ocağına bağlı köylere gider ve zâkirlik yapmaktadır. Bilindiği gibi aşıklık geleneğine mensup saz şairleri yöre yöre gezmekte ve buralarda sanatlarını icra etmektedirler. Farklı bir formda olsa da zâkirler aşıklık geleneğini yaşatmaktadır.

Murtaza Şirin cem sırasında cem birleme bölümünden sonra Şah Hataî'den Taçlama adı verilen bir şiir okur. Taçlamanın varlığına Mehmet Yaman'ın çalışmalarında rastlamakla beraber cem töreninin bu bölümüyle ilgili net bir değerlendirme bugüne kadar yapılmamıştır.

Her evli ve Alevî inancına mensup erkeğe yapıldığı gibi Murtaza Şirin'e de musahip nişanı vurulmuştur. Musahip nişanıyla beraber birbirine söz veren iki erkek artık cem törenlerine beraber katılmalı ve Tarık hizmetinden beraber geçmelidir. Ancak zaman içerisinde farklı yerlere giden ve cem töreni sırasında bir araya gelemeyen musahip kardeşler birbirlerinden izin alarak

“aşına” adı verilen bir başka erkekle beraber Tarık hizmetine girebilmektedir.

Anadolu’da bir çok talibi olan Seyit Ali Sultan üzerine sözlü kültürde bir çok anlatı mevcuttur. Tarihçiler onun Dimetoka’da tekke kurduğunu ispatlamakla beraber Anadolu’da bu kadar talibi olmasının net bir açıklaması yapılamamaktadır. Murtaza Şirin’den derlediğimize göre ise Abdal Musa, Emir Sultan ve Seyit Ali kardeştir. Hoy şehriden Anadolu’ya gemişlerdir ve buradan Balkanlar’a geçerek fetih faaliyetlerinde bulunmuşlardır. Seyit Ali Sultan’ın çocuklarından Şaban Abdal Malatya’ya gelir ve babası adına burada bir tekke açar. Malatya’dak Seyit Ali Sultan Ocağının varlığı bu şekilde açıklanabilir.

Murtaza Şirin’in şiirleri tür olarak incelendiğinde hem âşık edebiyatına hem de tekke tasavvuf edebiyatına ait türlerde eser verdiği görülmüştür.

Murtaza Şirin cem törenlerine katılarak sözlü kültür taşıyıcılığı sürdürmekte zayıflayan âşık edebiyatının türlerini kullanarak şiirler söylemektedir. Bütün bu yönleriyle Murtaza Şirin son dönem âşıkları arasında önemli bir noktaya gelmektedir.

KAYNAKÇA

- AÇA, Mehmet. "Halk Şiirinde Tür ve Şekil". *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları, 2005.
- AKSÜT, Hamza. *Alevîler Türkiye-İran-İrak-Suriye-Bulgaristan*. Ankara: Yurt Yayınları, 2009.
- ARTUN, Erman. *Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları, 2001.
- BOZKURT, Fuat. *Buyruk, İmam Cafer-i Sadık Buyruğu 4.Baskı*. İstanbul: Kapı Yayınları, 2009.
- CEBECİOĞLU, Ethem. 2004, *Tasavvuf Terimleri Deyimleri Sözlüğü*, İstanbul, Anka Yayınları
- DİZDAROĞLU, Hikmet. *Halk Şiirinde Türler*. Ankara: TDK, 1969.
- DİZDAROĞLU, Hikmet. *Halk Şiirinde Tür ve Biçim Sorunları*. Ankara: 1976.
- DİKEROĞLU, Güzide. "Âşık Murtaza Şirin ile Söyleşi". *Hacı Bektaş Veli Dergisi*. Sayı35. Sayfa 521-528.2005
- ERÖZ, Mehmet. *Türkiye'de Alevîlik-Bektaşîlik*, Ankara,1990.
- DİLÇİN, Cem. *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi 3*. Baskı. TDK yayınları.
- ELÇİ, Armağan. "*Hacı Bektaş Veli'nin Işığında Yaşayan Bir İnsan Hazinesi: Âşık Aşur Uygur*". III. *Uluslararası Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Sempozyumu*. Sayfa 187-211. 2009.
- ELÇİ, Armağan. "Duvazlar/Duvazimamlar Üzerine Müzikal Bir Çerçeve". *Hacı Bektaş Veli Dergisi*. Sayı 57, Sayfa 131-174, 2011
- ELÇİ, Armağan. *Alevî-Bektaşî Törenleri ve Semahlar*, Doktora Tezi, Ankara,1998.

- ELÇİ, Armağan."Cemde Âşık ile Müziğin Yeri ve Önemi", Somut Olmayan Kültürel Miras Yaşayan Aşık Sanatı Uluslararası Sempozyum Bildirileri, Ankara,2011.
- ERSAL, Mehmet, "Alevî Cem Zâkirliği: Battal Dalkılıç Örneği", *Alevîlik-Bektaşilik Araştırmaları*. S. 1, Yaz 2009, s. 188-205.
- GÜZEL, Abdurrahman. Torun, Ali, Türk Halk Edebiyatı. Ankara: Akçağ Yayınları, 2005.
- GÜZEL, Abdurrahman. "Tekke Şiiri",*Türk Şiiri Özel Sayısı III, Türk Dil Kurumu Dergisi*. s.445-450,Ocak-Haziran 1989.
- KAPLAN, Doğan."Buyruklara Göre Kızılbaşlık" Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi,Konya, 2008.
- KÖPRÜLÜ, Mehmed Fuad. Edebiyat Araştırmaları. 4.b. Ankara: Akçağ Yayınları, 2004.
- Melikoff, İrene, Uyur İdik Uyardılar, çev. Turan Alptekin, İstanbul 1994.
- NAKİP, Mahir. "Kerkük Divanının Urfa ve Elazığ Divanlarıyla Mukayesesi", *V: Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Bildirileri*. III. Cild, Ankara, 1992, s.155.
- NOYAN, Bedri. Bütün Yönleriyle Bektaşilik ve Alevilik. c.III, Ankara: Ardıç Yayınları, 2000.
- ONAY, Ahmet Talat. Türk Halk Şiirlerinin Şekil ve Nev'i. Ankara: Akçağ Yayınları,1996.
- ÖZDEMİR, Nazife. Çorum Yöresi Alevîlerinde Kamberlik Geleneği. Gazi Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara, 2012.
- TURAN, Fatma Ahsen. Sazın, Sözün Sultanları Yaşayan Halk Şairleri-II. Ankara, 2005.

- TURAN, Fatma Ahsen. “*Şaman Ritüellerinden Alevî Semahlarına Esrarlı Yolculuk*”, *Türk Kültürü Ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, s.56,2010.
- ÖZGÜL, Vatan. ”16. Yüzyıl Öncesinde Dimetoka, Kızıldeli ve Balabanlılar”. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*. s.191-314, sayı 53, 2010
- YAMAN, Mehmet, ”*Alevîlik ve Bektaşîlikte Temel Ayinler*”, Geçmişten Günümüze Alevî-Bektaşî Kültürü, T.C. Kültür Bakanlığı, Ankara, 2010
- YAKICI, Ali. “Âşık Edebiyatında Divan Söyleme Geleneği ve Tulûat Divan”. *Milli Folklor Dergisi*, Yıl 13, Sayı 49, s.71-76
- YILDIRIM, Özlem. “Âşık Taki Koçak”ın Hayatı, Sanatı ve Edebi Kişiliği, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2010.
- YILDIRIM, Rıza. “Bektaşî-Alevî Geleneğine Göre Seyyid Ali Sultan”, *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*. s.59-88, sayı 53, 2010
- YILDIRIM, Rıza, Rumeli'nin Fethi ve Türkleşmesinde Öncülük Etmiş bir Gâzi-Derviş: Seyyid Ali Sultan (Kızıldeli) ve Velâyetnâmesi. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2007
- YILDIZ, Harun. “*Alevî-Bektaşî Geleneğinde Musahiplik*”, Geçmişten Günümüze Alevî-Bektaşî Kültürü, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ankara,2009

EKLER

Ek 1. MURTAZA ŞİRİN FOTOĞRAFLARI

Ek 2. MURTAZA ŞİRİN'İN ŞİİRLERİ¹⁰

5-HECE

ALLAH EYVALLAH

Hak mihman oldun

Can kerem kıldın

Sen sefa geldin

Allah eyvallah

Nuru Nurullah

Kademi kutlum

Sohbeti tatlım

Sensin Boz atlım

Allah eyvallah

Nuru Nurullah

Hak yolu süren

Bakmadan gören

Muratlar veren

Allah eyvallah

Nuru Nurullah

İkrarım pirde

Özümüz darda

Yüzümüz yerde

Allah eyvallah

Nuru Nurullah

¹⁰ Bu bölümde Murtaza Şirin'in seçilen şiirlerine yer verilmiştir.

Geldi senemiz
 Hesap günümüz
 Doldu hanemiz
 Allah eyvallah
 Nuru Nurullah

Didarım darım
 Gül yüzlü pirim
 Meydanda serim
 Allah eyvallah
 Nuru Nurullah

Açıldı meydan
ŞİRİNİ büryan
 Canımız kurban
 Allah eyvallah
 Nuru Nurullah

7-HECE
 ALİ DENDİR ALİ'DEN

Hakkın rahmet deryası
 Ali'dendir Ali'den
 Dört kitabın ihyası
 Ali'dendir Ali'den

Mürşidimiz pirimiz
 Muhammed'dir varımız
 Didarımız darımız
 Ali'dendir Ali'den

Düşün taşın bin defa
İkilikte yok vefa
Hak Muhammet Mustafa
Ali'dendir Ali'den

Hasan ile Hüseyin
İmam Zeynel Abidin
Bunca kitap bunca din
Ali'dendir Ali'den

İmam Bakır seyranı
İmam Cafer Meydanı
Kazım Rıza kervanı
Ali'dendir Ali'den

Taki Naki Askeri
Mehdiden al haberi
Elindeki teberi
Ali'dendir Ali'den

On dört Allah'ı sesler
On yedi kemerbest'ler
Bu duazlar nefesler
Ali'dendir Ali'den

Kâinatın mayası
Yerin göğün binası
ŞİRİNİ'NİN sevdası
Ali'dendir Ali'den

MUHAMMET'TİR

Evvelinde evveli
 Muhammet'tir Muhammet
 Yerin göğün temeli
 Muhammet'tir Muhammet

İlkin ilki var olan
 Hakikate yar olan
 Sır içinde sır olan
 Muhammet'tir Muhammet

Kandildeki nurumuz
 Mürşidimiz pirimiz
 İkrarımız darımız
 Muhammet'tir Muhammet

Haktır Kiblegahımız
 Arşı tutan ahımız
 Kandildeki şahımız
 Muhammet'tir Muhammet

Kırklardaki başımız
 Gözden akan yaşımız
 Hayalimiz düşümüz
 Muhammet'tir Muhammet

Hak kelamı söyleyen
 Hakka teslim eyleyen
 Bizi Hakka bağlayan
 Muhammet'tir Muhammet

Hakikati bildiren
Kini kibri kaldıran
ŞİRİNİ'Yİ güldüren
Muhammet'tir Muhammet

ALİ'DENDİR ALİ'DEN

Bizim Hakkı sevmemiz
Ali dendir Ali den
Yola boyun eğmemiz
Ali dendir Ali den

Gayretimiz çabamız
Nasuh Nusuhtövbemiz
Penci Ali abamız
Ali dendir Ali den

Bunca gelen seyitler
Şehit düşen yiğitler
Mersiyeler ağıtlar
Ali dendir Ali den

Muhammet'tir varımız
Mürşidimiz pirimiz
İkrarımız darımız
Ali dendir Ali den

Hakka âşık olmamız
Halka ışık olmamız
Aça kaşık olmamız
Ali dendir Ali den

Bu sevdaya düşmemiz
Dalgalanıp coşmamız
Haktan yana koşmamız
Ali dendir Ali den

Damardaki kanımız
İmanımız dinimiz
Can içinde canımız
Ali dendir Ali den

Kuran'ı Hak bilmemiz
Allah için ölmemiz
KUL ŞİRİNİ olmamız
Ali dendir Ali den

CAN CANI

Öz nurundan öz canı
Verdi buldu can canı
Teslim oldum ben ona
Bir eyledi can canı

Can canı bir eyledi
Her işin sır eyledi
İlham verdi kâmile
Cahili kör eyledi

Cahil kendin bilmedi
Arayıp ta bulmadı
Bin kez öldü dirildi
Verileni almadı

Alanlar hep dirildi
Saf saf oldu görüldü
Kendini yok edene
Haktan kısmet verildi

KUL ŞİRİNİ yok oldu
Yok, olunca tek oldu
Bu canını canana
Kurban verdi pak oldu

KULUYUZ

Teslim olduk Allah'a
Dolu geldik doluyuz
İnandık bir İlahı
Kulu geldik kuluyuz

Uyur iken ayıldık
Hak yoluna koyulduk
Harabattan sayıldık
Deli geldik deliyiz

Haram yeyip içmedik
Ölüp mundar göçmedik
Sırrımızı açmadık
Veli geldik veliyiz

Hak yolundan sapmadık
Asla yanlış yapmadık
Nefsimize tapmadık
Ölü geldik ölüyüz

Muhammedin Haydar'ın
Kerbela'da serdarın
KUL ŞİRİNİ Hünkârın
Gülü geldik gülüyüz

UNUTMADIM

Haram lokma yutmadım
Aşka hile katmadım
Ben beni unuttum da
Allah'ı unutmadım

Unutmadım Allah'ı
Andıkça yedüllahi
Döne döne kurbanım
Hem vallahi billahi

Yeminim var ahtım var
Gayretim var cehtim var
Kurban kabul ederse
Ne aydınlık bahtım var

Kurban olsun sultanım
Yoluna yüz bin canım
İnandım iman ettim
Kuran'ımsın Kuran'ım

Yapan çatan Kuransın
Kâinatı saransın
Seven tövbekâr kulun
Hatırını soransın

Yüreğimde kışlarsın
 Nakış nakış işlersin
 Gafur ismin affeder
 Sil yeniden başlarsın

Yeri göğü taradım
 Bilmem neye yaradım
Âşık ŞİRİNİ oldum
 Bende seni aradım

SEYİT MAHMUT HAYRANI

Gönülleri ışıttın
 Seyit Mahmut Hayran'ı
 Car diyeni ışıttın
 Seyit Mahmut Hayran'ı

Erenlerin dilisin
 Sevgi saygı selisin
 Ehlibeytin gülüsün
 Seyit Mahmut Hayran'ı

Hakkın gizli sırrısın
 Hakikatin nurusun
 İnsanlığın yârisin
 Seyit Mahmut Hayran'ı

Muhammed'in soyusun
 Sinsile'si boyusun
 Hakkın gizli yayısın
 Seyit Mahmut Hayran'ı

Kerametler işledin
 Müminleri aşladın
 Silip baştan başladın
 Seyit Mahmut Hayran'ı

Kışın bostan bitirdin
 Keykubat'a yetirdin
 Kor içinde oturdun
 Seyit Mahmut Hayran'ı

Bin bir dona büründün
ŞİRİNİ'YE göründün
 Tacı Ahmer vurundun
 Seyit Mahmut Hayran'ı

SEYİT MAHMUT HAYRANI

Aslanı at eyledi
 Seyit Mahmut Hayran'ı
 Kırşehir'i boyladı
 Seyit Mahmut Hayran'ı

Hünkâr taşı yürüttü
 Durdu onu seyretti
 Bir oldu bire yetti
 Seyit Mahmut Hayran'ı

Gönül dostunu buldu
 Yılanı dağa saldı
 Hünkâra mihman oldu
 Seyit Mahmut Hayran'ı

Mihman oldu pirine
 Ya kim girdi fırına
 Erdi anın sırrına
 Seyit Mahmut Hayran'ı

Elbisesin vermişti
 Satıp sofra sermişti
 Bu sırra da ermişti
 Seyit Mahmut Hayran'ı

Pire haber verildi
 Hülle donu görüldü
 Sana sofra serildi
 Seyit Mahmut Hayran'ı

Hülle donu giyindi
 Ana sultan sevindi
 Ağlayanlar avundu
 Seyit Mahmut Hayran'ı

KUL ŞİRİNİ özünden
 Sevgi akar sözünden
 Ayrılmayız izinden
 Seyit Mahmut Hayran'ı

YAR ALLAH

Yarsın Allah yaransın
 İkrarında duransın
 Ayı günü dünyayı
 Kâinatı kuransın

Yarsın Allah yaransın
 Halimizi soransın
 Senden umut kesilmez
 Yaramızı saransın

Yarsın Allah yaransın
 Pirlar piri Pir ansın
 Dört kitapta zalimin
 Defterini dürensın

Yarsın Allah yaransın
 Tevrat Zebur Nuransın
 İncil geldi İsa'ya
 Muhammet'e kuransın

Yarsın Allah yaransın
 Sevenlere varansın
ŞİRİNİ sana âşık
 Yüreğinde her ansın

SEN BENİ

Sen beni yar sen beni
 Nasıl sevdin sen beni
 Ölç'em dedim sevgini
 Kayıp ettim ben beni

Ben seni yar ben seni
 Candan sevdim ben seni
 Âşık oldum öldürdün
 Bana verdin sen seni

Sen beni yar sen beni
 Koru gözle sen beni
 Bana sahip olmazsan
 Otaramam ben beni

Ben seni yar ben seni
 Anlatamam ben seni
 Ben kendimi yitirdim
 Bende buldum ben seni

Sen beni yar sen beni
 Mecnun ettin sen beni
ŞİRİNİ'YİM yoluna
 Kurban eyle sen beni

TESLİMİYET

Gitmiyorsa hoşuna
 Emek çekme boşuna
 Sen Allah'a teslim ol
 Bak Mevla'nın işine

Benlik ile girişme
 İlham ile yarışma
 Sen Allah'a teslim ol
 Gerisine karışma

İlham gelir gelenden
 Sende seni bulandan
 Sen Allah'a teslim ol
 Kurtulursun yalandan

Yalan seni batırır
 İmanını götürür
 Sen Allah'a teslim ol
 Sende neler bitirir

KUL ŞİRİNİ neslindir
 Ervahtaki mislindir
 Sen Allah'a teslim ol
 Teslim alan aslındır

YEKTİR ALLAH

Seni beni var eden
 Yektir Allah eyvallah
 La ilahe illallah

Çağırınca car eden
 Yektir Allah eyvallah
 La ilahe illallah

Cümlemizi yaratan
 Öz nurundan nur katan
 Kalplerde mekân tutan

Yektir Allah eyvallah
 La ilahe illallah

Dinimizin direği
 Budur yolun süreği
 Zikrimizin gereği

Yektir Allah eyvallah
La ilahe illallah

İkrarımız sözüümüz
Yeddi hattır yüzümüz
Kalpte açık yazımız

Yektir Allah eyvallah
La ilahe illallah

Kuran elde tapumuz
İslamiyet yapımız
İman ettik hepimiz

Yektir Allah eyvallah
La ilahe illallah

Muhammet'tir şahımız
Arşı tutar ahımız
Haktır Kible gâhîmiz

Yektir Allah eyvallah
La ilahe illallah

Ali hakkın nurudur
Sır içinde sırrıdır
Cebrail'in piridir

Yektir Allah eyvallah
La ilahe illallah

Ulu sevda çınarım
 Derya umman kenarım
 On ikidir pınarım

Yektir Allah eyvallah
 La ilahe illallah

ŞİRİNİ aşk delisi
 Hacı Bektaş Velisi
 Yerin göğün ulusu

Yektir Allah eyvallah
 La ilahe illallah

Yektir Allah bir Allah
 Muhammet Resulullah

8-HECE
 HACI BEKTAŞ

Dergâhına Hacı Bektaş
 Yüzümü sürmeye geldim
 Katre katre gözümde yaş
 Armağan vermeye geldim

Gözyaşımı sel eyledim
 Elif kadim dal eyledim
 Hak yolunu yol eyledim
 Katara girmeye geldim

Katarına yeldirensin
 Kulu kula bildirensin
 Cenazeni kaldıransın
 Sırrına ermeye geldim

Sır içinde sırların var
 Katar tutmuş erlerin var
 Elvan elvan nurların var
 Seyrini görmeye geldim

Nur içinde nurum sensin
 Ela gözlü pirim sencin
ŞİRİNİ'YEM yârim sensin
 Kanımı sermeye geldim

HACI BEKTAŞ DEYİP GELDİM

Bedir ay gibi gül yüzlüm
 Hacı Bektaş deyip geldim
 Kalem kaşım Ali gözlüm
 Yoluna baş koyup geldim

Aydınlandım ilmin ile
 Ben sevdana yele yele
 Şah olduğun bile bile
 Günlerini sayıp geldim

Nice bir kaynayıp coştum
 Nefsim ile çok savaştım
 Geldim dergâhına düştüm
 Derde derman duyup geldim

Çağıranı işitensin
 Tüm evreni kuşatansın
 Bilim ile ışıtansın
 Hızır ilmin kuyup geldim

Her sözün bir ışık saçar
 Cahil olan bundan kaçar
ŞİRİNİ bin kapı açar
 Dört kapıya uyup geldim

SEYİT ALİ

Erler evliyalar başı
 Seyit Ali'm Kızıl Deli'm
 Durmaz akar gözüm yaşı
 Seyit Ali'm Kızıl Deli'm

Ey benim gül yüzlü şahım
 Sensin benim kible gâhım
 Sana ulaşmaktır ahım
 Seyit Ali'm Kızıl Deli'm

Sevdan benim derdim oldu
 İssız beller yurdum oldu
 İsmim dilde virdim oldu
 Seyit Ali'm Kızıl Deli'm

Goncalarım har eyleme
 İşim gücüm zar eyleme
 Şu sinemi kor eyleme
 Seyit Ali'm Kızıl Deli'm

Nice engellerden aştım
 Ulu bir kervana düştüm
ŞİRİNİ yem yandım piştim
 Seyit Ali'm Kızıl Deli'm

ABDAL MUSA

Sığınanı koyma zorda
 Geldim Abdal Musa Sultan
 İçim dışım ah-u zarda
 Öldüm Abdal Musa sultan

Eni sonu nurdur zatın
 Hükmün yürür zahir batın
 Hudutsuzdur velayetin
 Bildim Abdal Musa sultan

Gülden bir nişanın aldım
 Bülbül gibi zarda kaldım
 Aşkına düştüm sarardım
 Soldum Abdal Musa sultan

Suç işledim bile bile
 Sevenleri verme sele
 Bütün kusurumu ele
 Aldım Abdal Musa sultan

Seyit Ali sultan pirim
 Varım yoğum desti girim
KUL ŞİRİNİ derki yârim
 Buldum Abdal Musa sultan

KUR'ANA GELDİM

Seyit Mahmut Hayrani'ye
 Can verdim canana geldim
 Elaman pir diye diye
 Derdime dermana geldim

Dara durdum sorgulandım
 Hesap verdim ırgalandım
 Dört kapıda yargılandım
 Hak emri fermana geldim

Dört kapı kırk makam geçtim
 Nefse karşı sancak açtım
 Can verdim cananı seçtim
 Girmeye meydana geldim

Yola girdim yoldaş ile
 İkrar verdim can baş ile
 Kefen giyip kardeş ile
 Tığlandım kurbanı geldim

Ben beni gördüm uyandım
 Hakkın nuruna boyandım
 Cümle canı bir sayandım
 Meclisi irfana geldim

Sır topladım sır içinde
 Elvan elvan nur içinde
 Yüz yıl gezdim zar içinde
 Yâr dedim yarana geldim

Yar dedikçe yaralandım
 Aşk elinden paralandım
KUL ŞİRİNİ'M zar alandım
 Dermana Kurana geldim

MAHMUT HAYRANI'NİN

Ezel baharda açılır
 Gülü Mahmut Hayraninin
 Konuştukça nur saçılır
 Dili Mahmut Hayraninin

Nesli İbrahim'den geldi
 Musa'yı Kazımı buldu
 Muhammet Ali'den kaldı
 Yolu Mahmut Hayraninin

Vahşi aslanı getirir
 Mar'ı gem eder oturur
 Zemheride gül bitirir
 Yeli Mahmut Hayraninin

Arayan Mevla'sın bulmuş
 Aramayan bağrın yolmuş
 Ecdadından miras kalmış
 Hali Mahmut Hayraninin

ŞİRİNİ'M Hak hali geldi
 Hali olan Veli geldi
 Süzülmüş sır dolu geldi
 Dolu Mahmut Hayraninin

PİR KUREYŞAN

Pir Kureyşan dergâhına
Ben serimi vere geldim
Ağah olup sır gâhına
Bu kanımı sere geldim

Can verip canana yettim
Gözyaşını kana kattım
Kureyşandan etek tuttum
Hak yolunu süre geldim

İbrahim'i Mükerrerem'den
Süzülensin kerem senden
Bir ihsan kıl görem senden
Yaralarım sara geldim

Hacı Kureyşan ocağı
Nur belenmiş dört bucağı
Elimizde aşk bıçağı
Vurup nefsi kıra geldim

Kanım serdim Mürvet ile
İçim doldu bin dert ile
KUL ŞİRİNİ'M bu virt ile
Hal hatırlar sora geldim

MEDET PİR KUREYŞAN

Düşmüşün elinden tutan
Medet pir Kureyşan medet
Çağırınca gelip yeten
Medet pir Kureyşan medet

Kelep kelep oldum geldim
Noksanımı bildim geldim
Nice bin kez öldüm geldim
Medet pir Kureyşan medet

Bu kesik başım meydanda
İki elim kızıl kanda
O cihanda bu cihanda
Medet pir Kureyşan medet

Gün geçtikçe artar derdim
Diken oldu yerim yurdum
Senden ola bize yardım
Medet pir Kureyşan medet

Bu can kurbandır canına
Dara durdum divanına
Affetmek düşer şanına
Medet pir Kureyşan medet

Yeşil olup ak nur olan
Âlemi gümana salan
Dondan dona girip gelen
Medet pir Kureyşan medet

KUL ŞİRİNİ durdum dara
Sen düşürme ahu zara
Kurtarmazsan kim kurtara
Medet pir Kureyşan medet

SÖYLER

Gerçek Allah âşıkları
Muhammet Mustafa söyler
Doğar Hakkın ışıkları
Muhammet Mustafa söyler

Derya umman bahri ile
Aklı ile fikri ile
Daim Allah zikri ile
Muhammet Mustafa söyler

Kismetimiz veren ile
Halimizi gören ile
Ayet ile kuran ile
Muhammet Mustafa söyler

Şahı Merdan Ali ile
Hacı Bektaş veli ile
Âşık aşkın hali ile
Muhammet Mustafa söyler

Özün hakka bağlayarak
İçin için ağlayarak
Coşup aşkla çağlayarak
Muhammet Mustafa söyler

Yakıp sinenin kavurup
Külünü göğe savurup
Benlik duvarın devirip
Muhammet Mustafa söyler

Yüzü yerde özü darda
KUL ŞİRİNİ kalır zarda
 Dağda taşta orda burda
 Muhammet Mustafa söyler

ÂDEM DEĞİL MİSİN?

Âdemdir bai-bismillah
 Ya sen âdem değil misin?
 Âdemde sır oldu Allah
 Ya sen âdem değil misin?

Seni dünyaya kim saldı
 Damızlığın nerden geldi
 Âdem Havva nasıl oldu
 Ya sen âdem değil misin?

Hakkın halifesi dendi
 Melekler secdeye indi
 Evren senin için döndü
 Ya sen âdem değil misin?

Âdem rahim Âdem rahman
 Âdem ayet Âdem Kuran
 Kimdir kalbimizde duran
 Ya sen âdem değil misin?

Nuh tufanda yaptı gemi
 Boğulmadı sürdü demi
 Âdemdir her derdin emi
 Ya sen âdem değil misin?

Buluştaki ümitlerle
Ful çalışan mucitlerle
Aran yok mu icatlarla
Ya sen âdem değil misin?

Gökte demir ile uçtun
Sürüp denizleri geçtin
İnsanlığa çığır açtın
Ya sen âdem değil misin?

Sesini duyur dünyaya
Gider ta güneşe aya
Bak **ŞİRİNİ MURTAZA'YA**
Ya sen âdem değil misin?

EVEL ALLAH

Evvel Allah ahir Allah
Batın Allah zahir Allah
Tevrat Zebur İncil Kuran
Dört kitapta zuhur Allah

Sana senden yakın Allah
Dört bir yana bakın Allah
Kâinat onun içinde
Deme nerde sakın Allah

Arıyorsan özde Allah
Görüyorsan gözde Allah
Yoktan hiçbir şey var olmaz
Çıkan nefes sözde Allah

Can içindeki can Allah
Damarında ki kan Allah
Nice nice buluş yapan
İnsanda ki izan Allah

Her bir şeyi yapan Allah
Çağırana kopan Allah
Rahmeti uçsuz bucaksız
Süphan Allah Süphan Allah

Kâinatı kuran Allah
Yörüngeye vuran Allah
Cemi cümlenin rızkını
Düzenleyip veren Allah

Gece Allah gündüz Allah
Yer gök arş kürs dümdüz Allah
KUL ŞİRİNİ tüm eşyanın
Zikri fikri her giz Allah

SEVMEZ MİYİM

Beni sevip yaratansın
Ya ben seni sevmez miyim?
Candan övüp var edensin
Ya ben seni övmez miyim?

Ferhat kayaları deldi
Keys kendini çöle saldı
Kerem tutuştu kül oldu
Ben bağrımı dövmez miyim?

Kurumasın gözüm yaşı
 Gezerim dağ ile taşı
 Ya Rab sensin kırklar başı
 Sana boyun eğmez miyim?

Bizi çağır illerine
 Kurban olam yollarına
 Seni seven kullarına
 Hizmet edem değmez miyim?

Cümlemizin aslı senden
 Sana kurban olmak benden
KUL ŞİRİNİ geçti candan
 Ölüp ölüp doğmaz mıyım?

OLUR

Aşkın dalgası vurdukça
 Başım duman duman olur
 Ürperir birden yüreğim
 Halim gayet yaman olur

ÜRperirim hem titrerim
 Başka vücuda girerim
 Zamanda onu ararım
 Nice bin yıl zaman olur

Yolculukta yorulurum
 Gâh sever gâh darılırım
 Ondan ona sarılırım
 Gümanım da iman olur

Yalvarırım tüm hücreme
 Bir hücremin her yerine
 Sözüm geçmezse birine
 İşim gücüm figan olur

Hücremi çekerim dara
 Dururuz karşı didara
 Sarılınca bizde yara
 Bu gönül gülistan olur

Gülistanda güller açar
 Bülbüller dem tutar uçar
 Hak kulunu koymaz naçar
 O dergâhtan ferman olur

Sevdam benim sermayemdir
 Yâre kavuştuğum demdir
 Hakla hak olan zerremdir
KUL ŞİRİNİ'M tamam olur

SOFİ KARDEŞ

Allah diyen sofi kardeş
 Deyince yürek yandı mı?
 Kat-re kat-re gözünden yaş
 Akıp arşa dayandı mı?

Etin diken diken olup
 Esriyip hem bitap kalıp
 Canı Hakka teslim kılıp
 Ruh âlemi dolandı mı?

Ruhun indimi secdeye
Elaman Mürüvvet diye
Yüz sürüp veçhi kibleye
İki gözün sulandı mı?

İki gözün sulanınca
Ruh âlemi dolanınca
Yedi secde kılınınca
İki cihan sallandı mı?

Allah aşkıyla yanıp ta
Çilesine dayanıp ta
Hak nuruna boyanıp ta
Hiç benliğin uyandı mı?

Damardan kandan ilikten
Geçtin mi sen ikilikten
Usanmadan iyilikten
Can bu yola atandı mı?

Bülbül güle kul Huda'ya
Girdi ulu bir sevdaya
Bir kul ki nefesine uya
Perişandır aldandı mı?

Kul mürşidi kâmil bulur
Hizmet eder kısmet alır
Bir insanı kâmil olur
Aşılınıp budandı mı?

O sır olmuş ayada günde
 Mevcut her taraf her yönde
 Dört kitap der Allah sende
 Kulakların kadandı mı?

Sen bir zaman boşa gezdin
 Nefse uydun candan bezdin
KUL ŞİRİNİ'M deme yazdın
 Şimdi diller ballandı mı?

AŞK KAPISI

Kul Allah-a âşık olsa
 Aşk kapısı aralanır
 Allah Allah gibi sever
 Rahmeti bol sıralanır

Kulun gayretini güder
 Öldürür bir bedel öder
 Sana kendin verir gider
 Her bir derdin çarelenir

Birleşirler bir bedende
 İki ruh bir olur tende
 Sen yok olur isen onda
 Bütün suçun kürelenir

Beden ölür ruhun ölmez
 Bunu yaşamayan bilmez
 Âşıkların gülü solmaz
 Bülbül gibi zarelenir

Gelin candan maldan geçin
 Hakkın dolusunu için
KUL ŞİRİNİ sizin için
 Yas çekip hem karalanır

ULU GİBİ

Ulu gibi ulu gibi
 Var mı canan ulu gibi
 Kullarını var mı seven
 Ululardan ulu gibi

Akıl almaz fikir almaz
 Yaşamayan bumu bilmez
 Hakka âşık olan solmaz
 O dergâhın gülü gibi

Seherde cümbüşe başlar
 Dağlar taşlar cümle kuşlar
 Düşündükçe akar yaşlar
 Gözümüzden dolu gibi

Allah aşkı bizi yakar
 Beynimizde şimşek çakar
 Aşkım deli dolu akar
 İlbaharın seli gibi

Muhammet'tir din Server'ı
 Kuran yazılından beri
 Var mı yolun hak rehberi
 Şahı Merdan Ali gibi

Elifi taç vurun arak
 Bin bir dondan görünerek
 Var mı gelen salınarak
 Hacı Bektaş veli gibi

Aklı fikri bulanıyor
 İki gözü sulanıyor
 Sevdasıyla dolanıyor
KUL ŞİRİNİ deli gibi

HASAN İLE HÜSEYİNDİR

Benim yüreğimde yatan
 Hasan ile Hüseyin'dir
 Günle doğup ayla batan
 Hasan ile Hüseyin'dir

Damarımda akan kanda
 Dolaştığım dört bir yanda
 Ümit gâhım dû cihanda
 Hasan ile Hüseyin'dir

Yükseldikçe feryatlarım
 Bil ki beni yer dertlerim
 Uluya kurban zatlarım
 Hasan ile Hüseyin'dir

Bendesiyim Hak bende'si
 İyi bilir Şah kendisi
 Sekiz cennet efendisi
 Hasan ile Hüseyin'dir

KUL ŞİRİNİ eder zarı
 Zardır gerçek aşkın sırrı
 Muhammet'in gözü nuru
 Hasan ile Hüseyin'dir

ÂŞIKLAR SEMAHI

Bin kez düşün bir kez konuş
 Kâinatın ilahı var
 Kendi kendine bir danış
 Sence bunun izahı var

Yalan dolan hak olur mu?
 Yoktan bir şey çok olur mu?
 Var olan şey yok olur mu?
 Koruyan bir pena hı var

İlkin ilki ilk öncesi
 Yaratıldı gör nicesi
 Düşünürün düşüncesi
 Cahillerin silahı var

Âlim insanlığı yormaz
 Geleceğe tuzak kurmaz
 Erdemli can ödün vermez
 Savunduğu cenahı var

Kaçma benden kenar kenar
 Dolaşalım diyar diyar
 Bunca canlı nasıl doyar
 Besleyen bir Allah'ı var

Biliyorsan doğru söyle
 Yanlış yola gitme öyle
 Kusuruna tövbe eyle
 Hepimizin günahı var

Allah affeder günahı
 Sıtkile dönün semahı
 Muhammet kırkların şahı
 Bir pervazda bin ahi var

ŞİRİNİ'NİN sözü budur
 Hakikatin yüzü budur
 İbadetin özü budur
 Âşıkların semahı var

EVREN SEMAHI

Onun nurundan güneşler
 Yandı Allah Allah Allah
 Semah tuttu dağlar taşlar
 Döndü Allah Allah Allah

Kondu evren teorisi
 Melekleri tüm perisi
 Zikreleyip her birisi
 Andı Allah Allah Allah

Her şeye bir ibretle bak
 Semah döner her şey mutlak
 Peygamberler eyledi çark
 Yundu Allah Allah Allah

Muhammed'e miraç turdu
 Kırkların cemine girdi
 Salman keşkölünü verdi
 Sundu Allah Allah Allah

Semah oldu din meyvesi
 Evliyalar sermayesi
 Müminlere farz dönmesi
 Kondu Allah Allah Allah

Şu evrenin bak özüne
 Semahına niyazına
 Feriştahlar yeryüzüne
 İndi Allah Allah Allah

Bize hor bakarsın niçin
 Semah dön af olsun suçun
 Dönen döndü Allah için
 Kandı Allah Allah Allah

KUL ŞİRİNİ semah tuttu
 Kanatlandı Hakka gitti
 Birlik âlemine yetti
 Candı Allah Allah Allah

ATEŞTEN GÖMLEK SEMAHI

Ateşten bir gömlek giydim
 Ateşine yandığımda
 Teslim oldum Hakka uydum
 Semah tutup döndüğümde

Erenlerle katar tuttum
Gözyaşımı kana kattım
Canı hakka teslim ettim
Tutuşup ta söndüğümde

Kor eyledi baştanbaşa
Pervaz vurdum coşa coşa
Bu dünyadan çıktım dışa
Allah ismin andığımda

Elif dedim Allah dedi
Mim Muhammet vallah dedi
Ayın Ali billâh dedi
Semahımı sunduğumda

Dedim semah der ibadet
Dedim dönme der marifet
Dedim uyum der hakikat
Aldım bilme kandiğimde

Meğer semah bilim imiş
Bunu bilen âlim imiş
Yörüngeler yolum imiş
Gördüm yola konduğumda

KUL ŞİRİNİM semah tutar
Telli turnam katar katar
Semah alır semah satar
Kuran ile indiğimde

ÂŞK SEMAHI

Semah dönüp Sıtkı candan
Allaha el açıyoruz
Arınarak gazez kinden
Kendimizden geçiyoruz

Aslımızı arıyoruz
Aşkı aşka karıyoruz
Menzil menzil yürüyoruz
Abu hayat içiyoruz

Bir pervazda bin menzile
Konuyoruz gülden güle
Hak aşkına öle öle
Gonca güller biçiyoruz

Âşıklara olmaz sual
Sözüm doğru değil maval
Sevenlere ermez zeval
Diri konup göçüyoruz

El ele el hakka bağlı
Şah Hüseyin Ali oğlu
Mateminden sinem dağlı
Kanlı yaşlar saçıyoruz

Semah gerçek ibadettir
Haktan kula hidayettir
Menzili hak nihayettir
Haktan yana uçuyoruz

Zaman döner zemin döner
 Cahil bilmez bizi kınar
ŞİRİNİ bu aşka yanar
 Hastan hası seçiyoruz

YÜZE GELDİM

Yüze geldim yüze geldim
 Bir mübarek yüze geldim
 Hayalimde görür iken
 Yar ile yüz yüze geldim

Yüze geldim yüze geldim
 Kulaç kulaç yüze geldim
 Vuslat için kan ağladım
 Gözyaşımnda yüze geldim

Yüze geldim yüze geldim
 Bin bir saydım yüze geldim
 Doksan dokuza yüz sürdüm
 Allah dedim yüze geldim

Yüze geldim yüze geldim
 Çilelerde yüze geldim
 Gözyaşımnda boğulurken
 Dipten çıktım yüze geldim

Yüze geldim yüze geldim
 İsyân ettim yüze geldim
KUL ŞİRİNİ'M Hak yolunda
 Ben derimi yüze geldim

BENDE

Aman bende aman bende
 Bir sevda var bu bedende
 Sevdamın sırrı sır oldu
 Pirin elindeki bende

Bin bir türlü hal oluşur
 Can canan ile buluşur
 Onu gören kul konuşur
 Dil tutulur inan bende

Dil tutulur tarif etmez
 Gül açarken bülbül ötmez
 Gözüm bakar gücüm yetmez
 Yedi yerden vurdu bende

Teslim aldı küçük yaşta
 Akil yaşta değil başta
 Bağı bostan sular işte
 Gözyaşlarım döndü bende

Gözyaşımı sele kattım
 Sevdamı içime attım
 Onu buldum kendim yittim
 Onda bende varım bende

KUL ŞİRİNİ budur halim
 Âşık ölmez ölür ölüm
 Eteğinden kesmem elim
 Bendeyim yoluna bende

İLME HİZMET

Çağ ışıktan hızlı geçer
Yakalayıp tutmalıyız
Kapısını bilim açar
İlme hizmet etmeliyiz

Altı çağ altı bin sene
Geçirdik bakarsan düne
Bir çağ var yakın bu güne
Ona adım atmalıyız

Aman ha geçmeden vakit
Çevir bendi suyun akıt
Bilim öğren oku okut
Deryasını yutmalıyız

Din dil mezhep ırk sormadan
Güzel anlat kalp kırmadan
Gece gündüz hiç durmadan
Bilim alıp satmalıyız

Sevgiye bin saygı banıp
Bütün insanlığa sunup
İnsan aşkı ile yanıp
Bire bini katmalıyız

Toplumsaldır benim pirim
Onun için çok severim
Yollarına kurban serim
Bir ölüp bin bitmeliyiz

Tanı dostum ilmi tanı
Bizden evvel gelen hanı
Bilim kurtarır vatanı
Hep izinden gitmeliyiz

Sun toplumsal bir barışı
Uygarlıkta et yarışı
ŞİRİNİ'NİN bu görüşü
Hep bir dilden ötmeliyiz

KIR ÇİÇEĞİ

Kır çiçeği katmerleşmiş
Koparmaya kıyamadım
Bir söz verdim mühürlenmiş
Ben sözümde cayamadım

Şöyle dertlerini açtı
Ah çekti kendinden geçti
Ağladı bir koku saçtı
Tarifini diyemedim

Serencamlar onu bulmuş
Yeller yaprağını yolmuş
Dağ başında susuz kalmış
Bir damla su koyamadım

Kızardı bir soru sordu
Bin türlü çilesi vardı
Biri yüreğimi sardı
Diğerlerin sayamadım

Dedim sana başarılar
Dalına kondu arılar
Bu dert **ŞİRİNİ** yaralar
Sohbetine doyamadım

SEVİYORUM

Bana ne söylersen söyle
Ben seni hep övüyorum
Sen bana hakaret eyle
Ben seni çok seviyorum

Bu sevdama yoktur biçim
Yanıyorum için için
Ne olursa olsun suçun
Toplum suçun kovuyorum

Sevgi bulunmayan gevher
Geç anladım bunu meğer
Muhabbet dünyayı değer
Onun için ölüyorum

Sen nadide bir çiçeksin
Eşsiz emsalsiz gökçeksin
Bu sevdamı bileceksin
Diye bir gün bekliyorum

ŞİRİNİ'M bu emek boşa
Gitmeyecek asla hâşâ
Ta yürekten coşa coşa
Sana doğru geliyorum

HAK SIRRINI FARŞ EYLEDİ

Hak sırrını farş eyledi
 Kün emri lisana geldi
 Bütün kâinat söyledi
 Sır Kef ile Nun'a geldi

Muhammed'e sevdalandı
 Nur nuruyla boyalandı
 Yedi derya dalgalandı
 Kâinat meydana geldi

Dört melek yarattı nurdan
 Âdemi halk etti sırdan
 Sekiz beşten beşte birden
 Çıktı Hak ihsana geldi

Kendini bilmeyen azdı
 Bileni katara yazdı
 İdris nebi hülle dizdi
 Firdevs sağken ona geldi

Şit'a alkan Nuh'a tufan
 Salih'e bir deve ihsan
 Üzeyir'e etti beyan
 Yüz yıl sonra cana geldi

Lut ile Hut kavmi battı
 İbrahim narı nur etti
 İshak bilme bilim kattı
 İsmail kurbana geldi

Hızır İlyas iki kardeş
Hak yolunda oldu sırdaş
Yakup'un gözünden kan yaş
Yusuf'u Kenan'a geldi

Bünyemin gizli ağladı
Kardeş hasreti dağladı
İmran'dan nesil çağladı
Kutsanarak yuna geldi

Şuayb Yeşu Musa nurdan
On emir getirdi turdan
Asa yılan oldu sırdan
Sihirbazlar dine geldi

Samuel Davud'a vardı
Calut'u bir korku sardı
Süleyman'ın mührü sırdı
Sultanlığı cine geldi

Zülkarneyin demir biçti
İlya Elyesa'yı seçti
Hezikel bir kapı açtı
Yeremya bir dâna geldi (bilge kişi)

Eyyup deritten derde düştü
Şükür dedi virde düştü
Teni iki kurda düştü
Girdi göle yuna geldi

Zülkifli Yuşa'ya yetti
Danyal hikmet alıp sattı
Yunusu bir balık yuttu
Deryada çark döne geldi

Zekeriya biçilince
Yahya kanı saçılınca
İsa şehit seçilince
Kiliseler çana geldi

Evvel dendi ahir dendi
Melekler secdeye indi
Devran Muhammet'le döndü
İnsi cin imana geldi

Muhammet sırdaşı Ali
Damadı kardeşi Ali
Kuzeni çardaşı Ali
Kör olan isyana geldi

SEFİL ŞİRİNİ üzüldü
Hüzünler arşa yazıldı
Ulu bir katar dizildi
On iki imama geldi

DÜŞTÜ

Atam Hüseyin'in göçü
Kerbela'da kana düştü
Yetmiş bin askerin gücü
Azazil'den yana düştü
Sardılar dört yanımızı

İnkâr edip dinimizi
Akıttılar kanımızı
Şehitler yan yana düştü

Kadınlar kimsesiz kaldı
Zeynep ana saçın yoldu
Liderliği ele aldı
Bir esir kervana düştü

Kervan ulaşınca Şama
Mümin Müslim düştü gama
Sor Muhammet Mustafa'ma
Adalet kurana düştü

İmam Zeynel ilmin açtı
Yezitler telaşa düştü
Konuştukça doldu taşı
Saygı candan cana düştü

Konuşan haklı bir sestü
Yezit âlimleri sustu
Muhammet'ten bir yel esti
Kin kibir Mervan'a düştü

Muhammed'in yeli dindir
Ol dinin düşmanı kindir
KUL MURTAZA ŞİRİN candır
Hak dedi rahmana düştü

DÜŞTÜ

Sen hak ile hak olmuşsun
 Senin senden haberin yok
 Emarede pak olmuşsun
 Senin senden haberin yok

Şah Hüseyin diye yandın
 Uğundurup oruç sundun
 Yas çekerek hakka döndün
 Senin senden haberin yok

Üçü geçtin beşi geçtin
 Hakkın didarını açtın
 Altısında dolu içtin
 Senin senden haberin yok

Altı gün yeyip içmedin
 Ölümden korkup kaçmadın
 Sırrı sır ettin açmadın
 Senin senden haberin yok

Dolaştı tüm dergâhları
 Hayran kıldı tüm Şahları
 Sildiler tüm günahları
 Senin senden haberin yok

Şeriat Tarikat kıldın
 Marifetten nasip aldın
 Hakikatte hakkı buldun
 Senin senden haberin yok

ŞİRİNİ'YE gönül kattın
 Hüseyin'in yasın tuttun
SEVGİ sen bir sırra yettin
 Senin senden haberin yok

HÜSEYİN

Hüseyin dediğim zaman
 Dert içimi yakar gider
 Duygularım vermez aman
 Gözyaşlarım akar gider

İçimi bir hüzün kaplar
 Bu acıyı kim hesaplar
 Yüz binlerce hançer saplar
 Ciğerime çakar gider

İki cihanın güneşi
 Mazlumlukta yoktur eşi
 Ahı sardı dağı taşı
 Tabuları yıkar gider

Yaratılış berdar'ıdır
 Velilerin Hünkârıdır
 Şehitlerin serdarıdır
 Kızıl nurlar eker gider

ŞİRİNİ yanar yandıkça
 Boyasına boyandıkça
 Şah Hüseyin'i andıkça
 Aklım fikrim çıkar gider

EMMİ GİTME

Kerbela bir kanlı çöldür
Emmi gitme kurban olam
Orda açan kızıl güldür
Emmi gitme kurban olam

Muhammedin torunusun
Hakkın gizli ürünüsün
İnsanlığın yarınısın
Emmi gitme kurban olam

Bunlar cani vermez aman
Zalimlerde olmaz iman
Yalvarırım dön elaman
Emmi gitme kurban olam

Yezidin hırsı inemedi
Gözyaşımız hiç dinmedi
Beş emmim gitti dönmedi
Emmi gitme kurban olam

Kerbela'yı kan bürüdü
Gözümüzde yaş kurudu
Zeynep'in bağı eridi
Emmi gitme kurban olam

Ne Abbas kaldı ne Ekber
Gelin Kasım'ını bekler
Kan ağlar çarkı felekler
Emmi gitme kurban olam

Altı aylık Askar hanı
Dökülür mü masum kanı
Şahadettir bunun sonu
Emmi gitme kurban olam

Sudan yanımız tutuldu
İslamiyet unutuldu
Gidenlerden kim kurtuldu
Emmi gitme kurban olam

Hakkı tanıyan olmadı
İmdada kimse gelmedi
Başka kimsemiz kalmadı
Emmi gitme kurban olam

Girme bu kanlı meydana
Boyanırsın kızıl kana
Bunlar düşmandır Kuran'a
Emmi gitme kurban olam

Benim imam Hasan kızı
İçerimden gitmez sızı
Kime teslim ettin bizi
Emmi gitme kurban olam

KUL ŞİRİNİ parçalandı
Tufan koşturdu sur çalındı
Sinemize kor çalındı
Emmi gitme kurban olam

ÖLÜMÜZÜ

Düşündükçe halimizi
Ciğerlerim paralanır
Beğenmezler ölümüzü
Yaratıcım zarelenir

Seni beni hak yarattı
Sevdi nurundan nur kattı
Seni böyle kim aldattı
Kalbin bana karalanır

Kafa yorma kuru sözle
Hakka giden yolu izle
Kuran ayetini gözle
Günahların kürelenir

Ne söylüyor sana kuran
Oku Fatiha'yı her an
Dosdoğru yol hakka varan
Yolu süren çarelenir

Cahil odur yolu bilmez
Evliyada hali bilmez
Kurandaki dili bilmez
Ahkâm keser törelenir

Bu gerçeği bile bile
Emeğini verme yeke
Ne dilersen haktan dile
Rahmeti bol sıralanır

İslam dini barış dini
 Öldür kibir ile kini
KUL ŞİRİNİ sever seni
 Derdin ile yaralanır

TASAVVUFA DALMAN GEREK

Nizam bozkurt özden alıp
 Tasavvufa dalman gerek
 Bir mürşidi kâmil bulup
 Ölmeden ön ölmen gerek

İçten içe sırlar sende
 Arama boş yere tende
 Damardan içeri kanda
 Can içinde bulman gerek

Can çıkarsa canan doğar
 Nurun arş yüzüne ağar
 Rahmet olur yere yağar
 Bu sevdaya yelmen gerek

Çıkma aşkın pazarından
 Güneş yansın efkârından
 Bir nur doğar mezarından
 Ebediyen kalman gerek

Her kuluna âşık canan
 Aşka düşer bilen insan
 Melekleri eder hayran
 Bu sırları bilmen gerek

Sır saklıdır sır içinde
 Bulan kaldı nur içinde
 Er olursun er içinde
 Böyle bir can olman gerek

KUL ŞİRİNİ budur sözüm
 Anlayana var niyazım
 On ikiye bağlı özüm
 Bu katara girmen gerek

YALVARA YALVARA

Gel âşık benzini sarart
 Yâre yalvara yalvara
 Gidip Şar'a alak murat
 Nura yalvara yalvara

Başın açık ayak yalın
 Gözlerinden aksın selin
 Delin dertli bağrım delin
 Dara yalvara yalvara

KURBANİ canından geç gel
 Hamını hasını seç gel
 Hakka doğru elin aç gel
 Bire yalvara yalvara

DEDİLER

Cümlemiz vardan var olduk
 Söyledim yalan dediler
 Dedim yoktan nasıl geldik
 Konuşma kalan dediler

Anam babam daha dünkü
Güneşten yaşlıyım çünkü
Biliyormuş gibi sanki
Daha dünsün can dediler

Aydan dünyadan güneşten
Onlarca büyüğüm yaştan
Konuşalım başlangıçtan
Dedim öyle san dediler

Bir şey var olur mu yoktan
Cümlemiz var olduk haktan
Dedim bu emir Allah'tan
Bu nasıl insan dediler

Canlı yaratıldı birden
Suyu neşeden hem zardan
Dedim onun işi sırdan
Sen de sen inan dediler

Dedik her şey aşikâra
Doğadaki ilmi ara
Oku da olma maskara
Nedir okunan dediler

ŞİRİNİ bir bir okudu
Okuduğu tüm Hak ıdı
Onları lakin lak lak ıdı
Sonra elaman dediler

BULDUM DEME

Hakkı kendi vücudunda
 Bulmadıysan buldum deme
 Okuyup ta Hızır ilmin
 Almadıysan aldım deme

Benliğini ver talana
 Alışmasın dil yalana
 Canım kurban can olana
 Olmadıysan oldum deme

Gerçeklerin Hu demine
 Özün çeker er yemine
 Hak Muhammed pir cemine
 Gelmediysen geldim deme

Gel talip ol olma kalıp
 Kendi kendin okur talip
 Ölmeden evveli ölüp
 Ölmediysen öldüm deme

İnkâr etme gel dününü
ŞİRİNİ der bu gününü
 Kalp evinden tüm kinini
 Silmediysen sildim deme

VAY HALİME

Eğer bir can incittimse
 Vay halime yanıyorum
 Vicdanımı terk ettimse
 Hayvanlara çunuyorum

Düşenlere güldü isem
Zalimlerle oldu isem
Mazlum ahı aldı isem
İnsan olmam sanıyorum

Aça azık vermediysem
Yetimleri sormadıysam
Yoksulları görmediysem
İçin için kanıyorum

Âlimleri üzdü isem
Cahillerle gezdi isem
Yanlış kelimeler yazdı isem
Vicdanıma sunuyorum

Bu Murtaza **KUL ŞİRİNİ**
Ozanların şiirini
Çaldı isem tek birini
Ben kendimi kınıyorum

ARARIZ

Bize tan eyleyen softa
Biz onu bizde ararız
Sen bilmezsin ne tarafta
Hâlbuki sizde ararız

Tanıyamadın sen seni
Can içinde saklı onu
İncitmeyiz asla canı
Ağlayan gözde ararız

İçimizde dışımızda
Bu sevdalı başımızda
Neye baksak karşımızda
Nefeste sözde ararız

Bu dünyaya meyletmeyiz
Arkamızdan söyletmeyiz
Nefis için seyretmeyiz
Gelinde kızda ararız

Boş görmeyiz hiçbir canı
Kucaklarız tüm insanı
Çalarız telli Kuran'ı
İnleyen sazda ararız

Tabiatın çiçeğinde
Her güzelin gökçeğinde
Yüce dağlar eteğinde
Baharda yazda ararız

Okyanusun derininde
Dalgasının her birinde
Kâinatın her yerinde
Yokuşta düzde ararız

Olmadığı yer var mıdır?
Ondan başka yar var mıdır?
Onun gibi sır var mıdır?
Gizemli yüzde ararız

Biliriz ki hak âdemde
 Kim bilir ki acep kimde
 Erin attığı kademde
 Uğurlu izde ararız

Âlim isen ilme eğil
 Eğilmezsen yoldan kovul
 Sünnette vacipte değil
 Onu biz farzda ararız

Ölü okuma Kuran'ı
 Diril bulasın dermanı
 Budur ayetin fermanı
 Erdemli uzda ararız

Ayet odur Kuran odur
 Kalbimizde duran odur
ŞİRİNİ'Yİ soran odur
 Sevdalı özde ararız

YERİNDEN AL

Allah sırrı aşk'ta yatar
 Gel bu ilmi yerinden al
 Âşık olan nura batar
 Sırrı aşkın narından al

Âşıklarda ar olur mu?
 Ar olanda yar olur mu?
 Hakkı bulmak zor olur mu?
 Sırrı erler erinden al

Aşk mayası erler eri
 Aşktır âşıkların piri
 Yüzüldüler diri diri
 Dar çekenin darından al

Masumdular basıldılar
 Yüzüldüler asıldılar
 Çarmıklarda kesildiler
 Peygamberler pirinden al

Boş sözleri yazıp çizme
 Karıncayı bile ezme
 On ikiden dışa gezme
 İmamların birinden al

Gönderildin yaşıyorsun
 Nefsin için şaşılıyorsun
 Hep peşinden koşuyorsun
 İmanını şerrinden al

Böyle gelmiş gitmez böyle
 Müşkülün mürşide söyle
 Sen küfrünü iman eyle
 Gel **MURTAZA ŞİRİNDEN** al

ORUÇ

Yaratılış için oruç
 Tutan gelsin bu meydana
 Özden edip Hakka huruç
 Yeten gelsin bu meydana

Hakka yeten kullar ile
 Zikir eden diller ile
 Sevgi saan güller ile
 Biten gelsin bu meydana

Kul Allaha sevgisini
 Sunmak için saygısını
 İçindeki duygusunu
 Katan gelsin bu meydana

Âşık olup yaratana
 Yalvaralım kana kana
 Bülbül gibi Haktan yana
 ten gelsin bu meydana

Nebiler veliler tuttu
 Uğunduran hakka yetti
KUL ŞİRİNİ nura battı
 Batan gelsin bu meydana

DOYAMADIM

Bir güzelin sevdasına
 Doyam dedim doyamadım
 Geldi geçti güzel mrm
 Sayam dedim sayamadım

Verdim yaşam savaşını
 Yitirdim dostla eşimi
 Yoksul yoluna başımı
 Koyam dedim koyamadım

Cahil olan bilmez bunu
Can içinde bulmaz canı
Haramdır nimeti nan'ı
Yiyem dedim yiyemedim

Cahil bilmez hatasını
Hesap etmez ötesini
Haram zade atasını
Diyem dedim diyemedim

Hak kıtından kesme eli
Budur gerçeklerin yolu
Candan zikreleyen dili
Duyam dedim duyamadım

Süren pirlere süreğini
Bilir yolun gereğini
Tüm canlıların yüreğini
Yuyam dedim yuyamadım

Hakkın hukukunu bildim
Erenleri örnek aldım
Sözümde hep sadık kaldım
Cayam dedim cayamadım

KUL ŞİRİNİ duygusunu
Bilen bilir kaygısını
Gerçek İslam sevgisini
Yayam dedim yayamadım

YOL KALMASIN

Gerçekler uyarır bizi
Gönül kalsın yol kalmasın
Budur dört kitabım özü
Gönül kalsın yol kalmasın

Pirim Kızıl Delilerden
Muhammet'le Alilerden
Yol uludur Velilerden
Gönül kalsın yol kalmasın

Bilen bilir doğru yolu
Bilmeyen iblisin kulu
Dedi ululardan ulu
Gönül kalsın yol kalmasın

Ne der Bakara suresi
Yüz yirmi'dir bak sırası
Yol bize Allah mirası
Gönül kalsın yol kalmasın

Bunu bilen yola uyar
Yol bilmez talibi soyar
Hakkı seven bizi duyar
Gönül kalsın yol kalmasın

Her şey yolu yoluyunan
Hak birleşir kuluyunan
Allah kurmuş eliyinen
Gönül kalsın yol kalmasın

KUL ŞİRİNİ doldu taştı
 Allah aşkı ile coştı
 Dosta giden yola düştü
 Gönül kalsın yol kalmasın

DARA ÇEKTİ

Şah Hüseyin dalgalandı
 Fatima'yı dara çekti
 Yer gök arş kürs ırgalandı
 Nurda nuru nura çekti

Fatma ana dara düştü
 Hasan atasına koştı
 Ali gördü akli şaştı
 Özün yolda Şar'a çekti

Hasan Muhammede gitti
 Darda kalanlara yetti
 Oda özünü dar etti
 Dar içinde cara çekti

İki sevgi bir gönülde
 Olur, mu beyan et dilde
 Üçü de kaldı müşkülde
 Hakk hüseyini pire çekti

Şah Muhammet elin açtı
 Allah yolu ulu seçti
 Hüseyin ilmini saçtı
 Darı mah'ı mire çekti

Hüseyin eyledi beyan
 Hayran kaldı bunu duyan
 Kalbe bin bir sevgi koyan
 İkrarında dura çekti

Baba ata hürmet ile
 Anayı sev nimet ile
 Evladını şefkat ile
 Bin bir türlü yere çekti

Hanımını şehvet ile
 Nebileri izzet ile
 Velileri hasret ile
 Allah aşkı zara çekti

Nurlar nurla cilveleşti
 Muhammet aslanı seçti
 Hüseyin postunu açtı
 Aslanı ejdere çekti

KUL ŞİRİNİ böyle oldu
 Erenler muradın aldı
 Yol erkân yerini buldu
 Cümle canı bire çekti

AHAT AHMET

İki mimden Ahat Ahmet
 Nurdan geldi nura gitti
 Kâinata yağdı rahmet
 Sırdan geldi sırra gitti

Sırdan bir kapı açıldı
 Birden beş çıktı seçildi
 Sekize şefi saçıldı
 Şar'dan geldi Şar'a gitti

Muhammet nuru çar oldu
 Andan anasır var oldu
 Bütün canlıya yar oldu
 Dardan geldi dara gitti.

İnsin cinin peygamberi
 Oldu ta ezelden beri
 İki cihanın serverı
 Birden geldi bire gitti

ŞİRİNİ bu şirin canım
 Kesin başım aksın kanım
 Muhammed'ime kurbanım
 Turdan geldi tura gitti

NOKTA İLE

Tatlı canı kurban verdim
 Pazar ettim yekta ile
 Kanımı yoluna serdim
 Be altında nokta ile

Kuran ile Kurra attım
 Fatiha suresin uttum
 Dört kitabın ilmin yuttum
 Be altında nokta ile

Veren kendi alan kendi
 Emreyledi devran döndü
 Âşıklar ilmîne kandı
 Be altında nokta ile

Bir noktaydı bu kâinat
 Yoktu inisi cin mahlûkat
 Nazar kıldı buldu hayat
 Be altında nokta ile

Nokta aşkla vurulup tur
 Bu kâinat kurulup tur
KUL ŞİRİNİ bir oluptur
 Be altında nokta ile

ŞATHİYE

Sır makamın gayet yüce
 Düşer hangi yöne tanrı
 Düşünürüm gündüz gece
 Benzer misin bana tanrı

Sen bir gizli hazineydin
 Âdemi don ettin giydin
 Acep sırrın niçin yaydın
 Gezdin candan cana tanrı

Âdeme sır oldun girdin
 İsteyince bir eş verdin
 Cennetinden niçin sürdün
 Sevdalıydın ona tanrı

Ahseni takvim yarattın
Hem öz nurundan nur kattın
Oynadın iblisi üttün
Sır vermedin cine tanrı

Kurmuşsun bir köprü kıldan
Hesap sorarmışsın kuldan
Eğer anlıyorsan halden
Evvela sen dene tanrı

Cehennemde kaynar kazan
Onda yanar yoldan azan
Var mı karşı gelip kızan
Emreyle ki söne tanrı

Cennetinde çokmuş huri
Gayet güzelmiş her biri
Söyle bunun var mı yeri
Ben âşık'ım sana tanrı

Cebrail'in çağırdı mı?
Üfleyip de yoğurdu mu?
Gün gelince doğurdu mu?
Seni Meryem ana tanrı

Köle olup satıldın mı?
Ateşlere atıldın mı?
Çarmıklarda tutuldun mu?
Girip dondan dona tanrı

Döne döne gelen sensin
 Hak yolunda ölen sensin
 Bildim baki kalan sensin
 İlelebet yine tanrı

Seven sevdiğine doymaz
 Deri yüzüp insan soymaz
 Âşık olan cana kıymaz
 Ağlar kana kana tanrı

Gizlendin can oldun tende
 Yerde gökte ayda günde
ŞİRİNİ yok oldu sende
 Geldin döne döne tanrı

VARSIN Kİ VARIZ

Bizi yaratmasan Allah
 Sen nerede kalacaktın
 Düşünürüm vallah billâh
 Acep kimi bulacaktın

Hesap ettim derin derin
 Görünmüyor cinin perin
 Nerede olurdu yerin
 Kimden haber salacaktın

Söylendi kim kime seni
 Yaratmasan eğer beni
 Bahşetmesen bize teni
 Kimden kime dolacaktın

İçimdesin dışımdasın
 Bu sevdalı başımdasın
 Her tarafta karşımdasın
 İlelebet olacaktın

Cümle can senden var olduk
 Özümüzde seni bulduk
ŞİRİNİ der sağken öldük
 Eni sonu alacaktın

ŞATHİYE

Müşkülüm var ey yaratan
 Sana seni soruyorum
 Perde kalksın gel aradan
 Yana yana arıyorum

Sır içinde sır sorular
 Kâinatı tüm korular
 Kirliliği hep durular
 Çok düşünce yoruyorum

Kanatlılar niçin uçar
 Çırpındıkça hayat saçar
 Bu temizlik gözden kaçır
 İbret ile görüyorum

Gördüm temizlenir doğa
 Ciğerime giden hava
 Ayı koydun yağmur yağa
 Denizleri koruyorum

Yedi dakika havasız
Kalsa olur canlı cansız
Devran döner miydi sensiz
İkrarımda duruyorum

Susuzluk yedi gün oldu
Nice sırlar sende kaldı
Kul verdiğin kadar aldı
Arayana veriyorum

Açlığa yetmiş gün koydun
Sen bunları nerden duydun
İsmini âleme kaydın
Dört bir yanı tarıyorum

Bulutlarda tonlarca su
Tutmak için yoktur kabı
Nasıl yaptın bu hesabı
Akli akla vuruyorum

Sırların yazmakla bitmez
Can üretir can incitmez
Tarifine gücün yetmez
Düşündükçe eriyorum

Nutfe den sen can yarattın
Öz nurundan bir nur kattın
Sır içinde sır ürettin
Senin ile ürüyorum

Nutfe hücrecini buldu
Bin bir halden Âdem oldu
Bölününce Havva geldi
Amiplere giriyorum

Geçti nice zaman evre
Vatan oldu dağ taş dere
Kabuğumu yara yara
Bu dünyayı sarıyorum

Dün öyleydik bugün böyle
Birden geldik biri söyle
Sen bizlere yardım eyle
Sevgi ile yürüyorum

KUL ŞİRİNİ yaza yaza
Azdan çoğa çoktan aza
Ey insanlık çağrım size
Hoşgörüyle varıyorum

YÜCE TANRI

Ayı güneşi var ettin
Oldu gündüz gece tanrı
Sen bizi çıplak yarattın
Senin halin nice tanrı

Kendi aklımıza uyduk
Kapanmayı mubah saydık
Üstümüze neler giydik
Bizde düzgün paça tanrı

Her Şeyi sana mal ettik
Mazlumların hakkın yuttuk
Adaleti hep unuttuk
Yüz vermedik aça tanrı

Lidyalı parayı buldu
Mucidi Grazüs oldu
En sonunda yandı öldü
Doyamadı taca tanrı

İcat ettik biz parayı
Soyduk fakir fukarayı
Yaptık köşkü hem sarayı
Birde seçtik loca tanrı

Girdik kara bir libasa
Kendimizden koyduk yasa
Ehlibeyti kese kese
Seni saydık hiçe tanrı

Başımıza vurduk kavuk
Olduk gittik bir dalkavuk
Mazluma dar geldi kovuk
Sarıldık hep piçe tanrı

Farza karşı koyduk sünnet
Yoldan çıktı nice ümmet
Kuran'a etmedik minnet
Ne ayet ne hece tanrı

Sünnete vacip ekledik
Teravide çok bekledik
Sana şirki körükledik
Allah çıktı kaça tanrı

Kılıç devrin çöpe attık
Türlü türlü silah yaptık
İnsanlıktan yoldan saptık
Bak yapılan suça tanrı

Nice doğrulardan kaçtık
Kan katranla zehir içtik
Çıkar için savaş açtık
Günah dedik maça tanrı

İblis attan hiç inmedi
Gözümüzde yaş dinmedi
Verdiğini beğenmedi
Bak peruklu saça tanrı

Küpe taktık gül kulağa
Rimel göze ruj dudağa
Boya çaldık al yanağa
Tırnaklarda oje tanrı

Yoksul yüklendikçe gamı
Sürdük güzel biz yaşamı
Son modelde ihtişamı
Giydik seçe seçe tanrı

Fabrikalar tüm zehir-i
 Saldı yırttı atmosferi
 Doğada ki dengeleri
 Bozduk uçtan uca tanrı

KUL ŞİRİNİ eder hizmet
 İnsanlığa ilelebet
 Gayret ver bizlere gayret
 Yücelerden yüce tanrı

KOCA TANRI

Sen hiç yatıp uyudun mu?
 Acep gündüz gece tanrı
 Ninnilerle büyüdün mü?
 Merak ettim koca tanrı

Tüm canlıyı yaratansın
 Varlığından var edensin
 Suyu cansız yürütensin
 Güçsün sen o güce tanrı

Sen güçlüsün ben zayıfım
 Sana ulaşır mı ahım
 Kırılma ey padişahım
 Gider misin hacca tanrı

Yoklar mısın kollarını
 Sorar mısın hallerini
 Uzatıp ta kollarını
 El attın mı aç a tanrı

Alnımızda varmış yazın
Mizanda var hak terazin
Kullarına ne garezin
Sen itmişsin suça tanrı

Yarmışsın bir kılı kırka
Bak şu düzene şu çarka
Kullar yaşar korka korka
O köprüden geç a tanrı

Cehennemde ateş olmaz
Düşündükçe aklım almaz
Kaynar kazanların durmaz
Orda var mı baca tanrı

Cennetin var tamu niçin
Sen yazmışsın kula suçun
Böyle olmadığı için
Sözüm hece hece tanrı

Hesap edilmezken yaşın
Meryem'le ne idi işin
Yok, iken bir oğlun eşin
Bölünmüşsün üçe tanrı

Boğulurum gözyaşına
Söyle bunların işi ne
Kavuk vurdun mu başına
Örtündün mü peçe tanrı

Sevmeyenler bilemedi
Seni seven gülemedi

Hüseyin su bulamadı
İçmedin ki içe tanrı

Sana âşık olan mutlak
Yandı dedi hep Enel'hak
Hep asıldı yüzüldü bak
Kesildiler yüce tanrı

Tabulara uyduk azdık
Sana şathiyeler yazdık
Sanmam senden ayrı gezdik
Bir uçtan bir uca tanrı

ŞİRİNİ der bu halimiz
Hakkı söyler hak dilimiz
Tüm azamız hem elimiz
Girmişiz içi içe tanrı

ÜMİT

Bizim eve hak adalet
Gelir desem gelir mola
Kötü iyi kıymetini
Bilir desem bilir mola

Adaletsiz şerrin közü
Yaktı yakar bağrımızı
Mazlum olan kulun yüzü
Gülür desem Gülür mola

Kendince var bir töresi
Çalar çarpar cep faresi
İnsanlığın yüz karası
Ölür desem ölür mola

Kazandığın kadar harca
Çaldığını ver ilaca
Dertler seni parça parça
Bölür desem bölür mola

Durma halkın ver hakkını
Bozan yoktur fiyakanı
Hakikat bir gün yakanı
Yolur desem yolur mola

İnsanlığa açtın yara
Sarılasın tabutlara
Eşin dostun ardın sıra
Ulur desem ulur mola

Uşakların var emrinde
ŞİRİNİ der hal yerinde
Müddetin günün birinde
Dolur desem dolur mola

MÜHÜRLÜ KALP

Gerçeği hiç dinlemedin
Senin kalbin mühürlenmiş
Manasını anlamadın
Senin sezgin zedelenmiş

Konuştuğun hep safsata
 Bence girdin k3r cihada
 Kan ağlıyor yedi kıta
 Sana uyan zehirlenmiş

Ne verdin bak insanlığa
 Kucak aıtın karanlığa
 Düşman oldun aydınlığa
 İçin dışın hep kirlenmiş

Çaldın çarptın yedin yuttun
 Ne kazandın neyi uttun
 Geleceği hep unuttun
 Duyguların hep k3rlenmiş

Usandık biz yaza yaza
 S3z kar etmez hokkabaza
 Vuran vurdu kimsesize
KUL ŞİRİNİ kederlenmiş

YEDİ ULULAR

Biz âşıklar bu d3nyaya
 İkrar verip gelmedik mi?
 Hak aşkına doya doya
 Sazımızı çalmadık mı?

Karanlığı yara yara
 Zincirleri kıra kıra
 S3z3m3zde dura dura
 Berdar olup 3lmedik mi?

Gâh **Hallac-ı Mansur** olduk
 Zalimlere korku saldık
 Bin kırbaçlık ceza aldık
 Çarmıklarda kalmadık mı?

Görün **Yemini'ye** noldu
 Aradığı dostu buldu
 Hakikati sırdan aldı
Fazilet'le dolmadık mı?

Fuzuli'miz Kerbela'da
 Girdi ulu bir feryada
 Eriştirdi Şah murada
 Cananımız bulmadık mı?

Nesimi'ler yüzölünce
 İsmi arşa yazılınca
 Mezarımız kazılınca
 Ziyaretgâh olmadık mı?

Hacı Ali aşka daldı
 Balta ile şehit oldu
 Harabede Hızır buldu
Verani'yi bilmedik mi?

Şah Hatayı şahlar şahı
 Hala arş yüzünde ahı
 Dinde sürüp doğru rah'ı
 Hak aşkına yelmedik mi?

Pir Sultan'a darağacı
 Çekilir mi böyle acı
 Kan ağladı kardeş bacı
 Bağrımızı yolmadık mı?

İnsanlığın kurbanıyız
 Halkın canlı Kur'an'ıyız
 Hakikat'in lisanıyız
 Feyzi Haktan almadık mı?

KUL ŞİRİNİ'M bile bile
 Çektik bin bir türlü çile
 Sevgi ile dola dola
 Kin kibiri silmedik mi?

YEDİ ULU

Muhammed Miraç deminde
 Yolu bir nara duş oldu
 Girmedi Cibril eminde
 İlerisi ateş oldu

Muhammed kendini attı
 Ateş Muhammed'i yuttu
 Can verdi canana yetti
 Refref ile sırdaş oldu

Refref ışıktan da hızlı
 Süzülürken nazlı nazlı
 Sır içinde sırlar gizli
 Akıl almaz bir iş oldu

Bir makam gördü alınmaz
Haddi hududu bulunmaz
Acep kimindir bilinmez
Aklı fikri bir hoş oldu

Hal içinde hale girdi
Böyle yedi makam gördü
Acep kimin diye sordu
Sırlar Ahmed'e farş oldu

Muhammed kılınca zarı
Dedi sende anahtarı
Asıl yüzül diri diri
Dertler dertlere baş oldu

Sırlar aldı o nidadan
Gün geldi göçtü dünyadan
Görev alınca Hûda'dan
Âşıklara kardaş oldu

Tekrar zuhur etti geldi
Bin kırbaçlık ceza aldı
Çarmıkta asılı kaldı
Mansur ile yoldaş oldu

Bulunca aşkın demini
Zuhur etti can **Yemini**
Yedi zulmün hançerini
Vücudu hurdahaş oldu

Fuzuli'yle Kerbela'da
 Düştü ulu bir feryada
 Hüseyni geldikçe yâda
 İki gözü kan yaş oldu

Nesimi geldi yüzüldü
 Aşk defterine yazıldı
 Makamı nurdan kazıldı
 Zalimin bağrı taş oldu

Verani'yle sırrın açtı
 Kâfir balta ile biçti
 Viranede bir gün geçti
 Hızır ile yoldaş oldu

Şah Hatayi acem hanı
 Yol âşık'ı yol sultanı
 Duazda okur Kuran'ı
 Tekrar yolu kurmuş oldu

Nurdur âşıkların sözü
 Söylenir Kuranın özü
Pir Sultan uyarır bizi
 Yedi ulu ermiş oldu

Yedi ulu sultana bak
 Bu yolda dedi ene'l Hakk
ŞİRİNİYE verdi sebak
 Hak aşkıyla sarhoş oldu

DİLBERİM

Benim canım can dilberim
Birincisi Hak Huda'dır

Öz nurundan nur bezetti
İkincisi Mustafa'dır

İkisinin gizli sırrı
Hem Ali'yül Murtaza'dır

Fatima'da birleştiler
İmam Hasan Mücteba'dır

Şehitlere serdar olan
Şah Hüseyni Kerbela'dır

Dinimizin abidesi
İmam Zeynel Al-Aba'dır

Hakikatin temel taşı
Şahım Bakır ol bekadır

Müminlere yol gösteren
İmam Cafer Rahnuma'dır

Âşıkların zikri daim
Bil Musa'yı Kazım'adır

Bütün dervişlerin başı
Ali Musa hem Rıza'dır

Taki Hak hidayet nuru
Naki derde pür devadır

Yerin göğün anahtarı
Hasan Askeri liğadır

ŞİRİNİ-yem gözüm yolda
Sanma emek behavadır

Varım yoğum geleceğim
Mehdi sahibi livadır

ÇİLE DÜŞTÜ

Muhammet'in yavruları
Acınacak hale düştü
Kırıldı kaburgaları
Fatima'na ele düştü

Gözü yaşlar ile doldu
Üç gün sonra şehit oldu
Şahı Merdan garip kaldı
Ehlibeyte çile düştü

Gezer kendi hali ile
Uğraştılar veli ile
Cenazesin eli ile
Çekti Ali yola düştü

Gezdiler Hindi Frenk'i
Yok, idi zehir'in dengi
Hasan'ın kanının rengi
Dudağından güle düştü

Zulüm sardı dağı taşı
 Ağlattı kurt ile kuşu
 Mazlum Hüseyin'in başı
 Kerbela'da çöle düştü

Zeynel sürülünce Şam'a
 Hakkı seven düştü gama
 Bakır kiriş yedi amma
 Feryadı bülbüle düştü

Katlettiler hem Cafer'i
 Bilmediler peygamberi
 Kazım, Rıza yol rehberi
 İkrar mümin kula düştü

Çile elem zar Taki'ye
 Oğlu Ali'yül Naki'ye
 Kastettiler Askeri'ye
 Zulüm dilden dile düştü

Kanlar aktı yudum yudum
ŞİRİNİ yazıldı adım
 Mehdi de kaldı umudum
 Hayli uzun yıla düştü

DÖRT DAR

Özüm darda yüzüm yerde
 Aman ya Rab sen bilirsin
 Yalvarırım perde perde
 Aman ya Rab sen bilirsin

Hak Muhammet Ali Haydar
Fatima darıdır bu dar
Gafuru Rahimsin Settar
Aman ya Rab sen bilirsın

Fazlı gibi hançer yedim
Kanım aktı yudum yudum
Kan ile yazıldı adım
Aman ya Rab sen bilirsın

Mansur gibi durdum dara
Ellerim kan yüzüm kara
Kurtarmazsan kim kurtara
Aman ya Rab sen bilirsın

Dört kapıda dört dar mutlak
Nesimi dedi Enel hak
Asıldık hem yüzüldük bak
Aman ya Rab sen bilirsın

Sevenleri darda koyma
Âşıkları zarda koyma
Cehennemde narda koyma
Aman ya Rab sen bilirsın

Hasan ile zehir içtim
Kerbela'dan yana geçtim
Hüseyin'le kanım saçtım
Aman ya Rab sen bilirsın

Zeynel Bakır Cafer Kazım
 Rıza Taki Naki bizim
 Askeriye bağılı özüm
 Aman ya Rab sen bilirsin

Yetiş Mehdi sahip zaman
 Sevenlere verme güman
KUL ŞİRİNİ der elaman
 Aman ya Rab sen bilirsin

CEM OLALIM

Cem olalım akın akın
 Yolu doğru süren gelsin
 Kötülükten zinhar sakın
 Haklı hesap soran gelsin

Canlar gelsin cem kurulsun
 Hesaplar bir bir sorulsun
 Haklının hakkı verilsin
 Zulmü yıkıp yoran gelsin

Oku Kevser suresini
 Sar müminler yarasını
 Hasan ciğer paresini
 Kan kusarken gören gelsin

Kerbela'nın kandır suyu
 Sular Muhammedin soyu
 Hüseyin'in kandan çayı
 Aktı yaram saran gelsin

Hak sancağı açılınca
Kızıl kanlar saçılınca
İyi kötü seçilince
İmam Zeynel Pir'an gelsin

Seçiliriz hak mizanda
İki melek var yazanda
Kaynatıldı pir kazanda
İmam Bakır yaren gelsin

Yürüdük Pir ikrarına
Durduk hakkın didarına
İmam Cafer katarına
Uyup cem'e giren gelsin

Kazım Rıza dedik uyduk
Canan için cana kıydık
Cümle canlıyı bir saydık
Taki Naki baran gelsin

Canan için canımıza
Kıydık girdi kanımıza
Nur doğdu dört yanımıza
Muhammed'im biran gelsin

Kevser Fatma bak kan ağlar
Muhammedin soyu çağlar
On ikiyi Asker bağlar
Mehdi sahipkiran gelsin

KUL ŞİRİNİ etek tuttu
Mürşit onu tam eğitti

Bizde Hak tekâmül etti
Tevrat İncil Kuran gelsin

VAHDETİ VÜCUT

Dünyaya geldim geleli
Sen bendesin ben sendeyim
Ben beni bildim bileli
Sen bendesin ben sendeyim

Tevrat ile sırlar çözdüm
Zebur hikmetini sezdim
Kanım ile İncil yazdım
Sen bendesin ben sendeyim

Nefesim Hak Kuran tanık
İçim dertli sinem yanık
Ruhum boyana boyanık
Sen bendesin ben sendeyim

Kulhûvallah'hû Ehat'ta
Hem Allahû Hüssemette
Lem Yelit Velem Yülette
Sen bendesin ben sendeyim

Velem Yekün-den bu haber
Levhü Kufüfen sera ser
Ehat'ta olduk beraber
Sen bendesin ben sendeyim

Besmelede hidayette
Yasin deki nihayette
Fatiha yedi ayette
Sen bendesin ben sendeyim

Muhammet'le Ali birdir
Eri erden seçen ködür
Hak Âdemde gizli sırdır
Sen bendesin ben sendeyim

Hasan Hüseyin'le geldin
Zeynel Bakır Cafer oldun
Cahili gümana saldın
Sen bendesin ben sendeyim

Kazım Musa Rıza nurun
Taki Naki destigirin
Sevenin kalbinde yerin
Sen bendesin ben sendeyim

Hasan Askeriyi seçtin
Sır oldun Mehdiye geçtin
Sevenlere kucak açtın
Sen bendesin ben sendeyim

Ululardan ulu ile
Hacı Bektaş Veli ile
Pirim Kızıl Deli ile
Sen bendesin ben sendeyim

Ölmeden sağ iken öldüm
 Men Araf da seni buldum
 Kulun **KUL ŞİRİNİ**'N oldum
 Sen bendesin ben sendeyim

DÜŞTÜ

İçten içe yanar iken
 Yazık sevdam dile düştü
 Daldan dala konar iken
 Garip bülbül güle düştü

Bülbülü bir figan aldı
 Domur açtı gonca oldu
 Mor menekşe ayrı kaldı
 Boynu eğik hale düştü

Yarattı dört melek nurdan
 Âdemi hak yaptı sırdan
 Sekiz beşten beşte birden
 Çıktı Allah kula düştü

Şıt'a al kan Nuh'a tufan
 Salih'e bir deve ihsan
 Üzeyir'e etti beyan
 Uyudu yüz yıla düştü

Nuh nebinin kavmi azdı
 Kurtulanlar derya yüzdü
 İdris hülle biçti dizdi
 Firdevs gibi ile düştü

Hut ile Lut kavmi battı
 İbrahim narı nur etti
 İsak bilme bilim kattı
 Kurban İsmail'e düştü

Hızır İlyas iki kardeş
 Hak yolunda oldu sırdaş
 Yakup Yusuf için göz yaş
 Döktü çünkü köle düştü

Zuhur etti İmran soyu
 Şuayb'ın çok kıttı suyu
 Musa geldi coştu kuyu
 Gören halden hale düştü

DÜŞTÜ DEVAMI

Yeşu Harun ile doldu
 Samuel'e Davut geldi
 Süleyman bir kral oldu
 Çok hayırsız döle düştü

Zülkarney çok demir biçti
 İlya Elyasa'yı seçti
 Eyyup derde kapı açtı
 Kaderine çile düştü

Zekeriya hızar ile
 Benziyordu Yahya güle
 Şehit oldu bile bile
 Başı elden ele düştü

İsa Haktı neler çekti
 Çarmıklarda kanın döktü
 Avuç avuç tohum ekti
 Taşa çöle göle düştü

Muhammet Ahmet-i Muhtar
 Musahibi Ali Haydar
 Salman Fazlı bile Kamber
 Hakka giden yola düştü

On iki nur bendin yardı
 Şah Hasan'ı zehir vurdu
 İnsanığa canın verdi
 Şah Hüseyin çöle düştü

Zeynel Bakır Cafer saki
 Kazım Rıza Taki Naki
 Asker'i den Mehdi baki
 Haber kuldun kula düştü

KUL ŞİRİNİ'M niyaz ile
 Sıdkı candan avaz ile
 Hak inildetir saz ile
 Gözyaşlarım tele düştü

OL DEYİNCE

Yaratıcım ol deyince
 Bir üredi bine geldi
 Öz ruhundan üfleyince
 Âdem Havva Ana geldi

Kabil Habil ile netti
Kardeşini şehit etti
Kabil kalıbını sattı
İblis giydi kana geldi

Aydınlıktan karınlığa
Karanlıktan aydınlığa
Hizmet edip insanlığa
Erler döne döne geldi

İbrahim ateşe girdi
Cananına canın verdi
Musa Firavunu vurdu
Asa Haktan ona geldi

Eyyup dertle avaz'landı
Zekeriya gammazlandı
Mazlum Yahya boğazlandı
Zulüm gayet fena geldi

Çarmıklara kim gerildi
Çivilendi hem sarıldı
İsa ile Hak dirildi
Üç gün sonra cana geldi

Hak Muhammet Ali kendi
Kuran insanlığa indi
İmam Hasan zehirlendi
Ciğer tane tane geldi

Şah Hüseyin düştü çöle
 Kurban oldu bile bile
 İmam Zeynel çekti çile
 Parçalanan sine geldi

İmam Bakır boğulunca
 Yurt yuvası dağılınca
 Cafer Kazım pir olunca
 İmam Rıza yine geldi

İmam Taki Naki Asker
 Tükenir-mi nesli Kevser
 Mehdi gelir hak sera ser
 Nesli Şah cihana geldi

KUL ŞİRİNİM sevdam haktır
 Hakka ayan özüm paktır
 Cahilde din iman yoktur
 Düşmanlığı dine geldi

MUHAMMETTİR MUHAMMET

Dilberlerin dilberi
 Muhammet'tir Muhammet
 Veliler peygamberi
 Muhammet'tir Muhammet

Can içinde sır olan
 Tüm canlıya yar olan
 Nebilere pir olan
 Muhammet'tir Muhammet

Hatice'nin sırdaşı
 Daralanın cardaşı
 Şahı Merdan kardeşi
 Muhammet'tir Muhammet

İmam Hasan Hüseyin
 Şahı Zeynel Abidin
 Bunca ayet bunca din
 Muhammet'tir Muhammet

İmam Bakırla gelen
 Cafer'de ilim olan
 Müminlerle yol alan
 Muhammet'tir Muhammet

Kazım rızanın nesli
 Taki Naki'nin aslı
 Kurandaki sır sesli
 Muhammet'tir Muhammet

Hasan Asker ligası
 Mehdi sahip livası
ŞİRİNİN sevdası
 Muhammet'tir Muhammet

11-HECE

KURBAN

Tekbirlenmek için geldi meydana
 Ululardan Ulu sen kabul eyle
 Hak Muhammet dedik uyduk Kurana
 Şahı Merdan Ali sen kabul eyle

Tevrat Zebur İncil dört kitap haktır
 Bütün nebilere şek şüphem yoktur
 Haktan gelen emir zatı mutlakdır
 Evliyalar yolu sen kabul eyle

Dört can kurban ile çekildi dara
 Ya Hasan Hüseyin uğratma zara
 Bir üzümü pay eyledin kırklara
 Hakkın yeşil eli sen kabul eyle

Muhammet Hanefi önerdi yaşı
 Konuşturdu Zeynel Abidin taşı
 Bakır'a attılar kanlı kirişi
 Mor kesilen dili sen kabul eyle

Caferi sadığa geldi hilafet
 Çevirdi yüzünü etmedi rağbet
 Kazım Musa Rıza elaman Mürvet
 Sultan Mürsel Balı sen kabul eyle

Taki Naki Hasan Ali Askeri
 Mehdidedir yerin göğün haberi
 Medet senden medet Horasan piri
 Hacı Bektaş Veli sen kabul eyle

Aman ya Rap sen bilirsin elaman
 Çağır **KUL ŞİRİNİ** zaman bu zaman
 Sen unutma bizi ya Hacım sultan
 Yetiş Kızıl Deli sen kabul eyle

MUSTAFA SÖYLE

Dilim seni dilik dilik dilirim
 Söylersen Allah de Yahova söyle
 Başıma geleni senden bilirim
 Söylersen Muhammet Mustafa söyle

Hatice'yi Kübra Fatima Zehra
 Hem Güruhu Naci Meryem'le Sara
 Üç can bir bacıyla duralım dara
 Söylersen Ali gel Murtaza söyle

İmam Hasan ile içelim zehri
 Dalıp deryalara olalım bahri
 Kerbela çölünün çekilmez kahrı
 Söylersen Hüseyin-i Kerbela söyle

Şam yoluna esir kervan çekildi
 İmam Zeynel bir ah çekti irkildi
 İmam Bakır kiriş ile yıkıldı
 Söylersen Caferi Rahnuma söyle

Musa'yı Kazımı esir tuttular
 Rızanın payına zehir kattılar
 Takı'yı Naki'yi şehit ettiler
 Söylersen hüzünlü bir hava söyle

Akıl fikir almaz tuzak kuruldu
 Askerinin dört bir yanı sarıldı
 Muhammet Mehdiye sancak verildi
 Söylersen Mehdi de hem liva söyle

Muhammet neslinden el etek tuttuk
ŞİRİNİ bu yolda can kurban ettik
 İnsanlık bu ise menzile yettik
 İnsanlığa candan merhaba söyle

KEVSER

Kevser suresinde indi üç ayet
 Emir insanlığa Süphan'dan geldi
 Kevser'in soyuna olmaz nihayet
 Tevrat Zebur İncil Kuran'dan geldi

Kelkevser'in Fatima'dır bendesi
 İki nur cennetin bil efendisi
 Venhar dedi kurban oldu kendisi
 Daim bir kararda durandan geldi

Salât eyle yalvar bari Huda ya
 Hasan Hüseyin'e Zeynel Abaya
 Muhammet Bakırı kondur saraya
 İmam Cafer yolu erkândan geldi

İmam Kazım Rıza haber verildi
 Zuhur etti Taki Naki görüldü
 Epter diyenlerin soyu dürüldü
 Zulüm Ebu cehil Mervan'dan geldi

Nereye baktıksa gördük sera ser
 İmamlar soyundan akıyor Kevser
 Günümüzde senle benle beraber
 Muhammed'in nesli canandan geldi

Muhammede zürriyetsiz diyenler
 Dünya çıkarına nefse uyanlar
 Zürriyetsiz kaldı halkı soyanlar
 İçindeki zannı gümandan geldi

On iki can Muhammede ulaştı
 Askeride dalgalandı nur coştı
KUL ŞİRİNİ Mehdi dedeme düştü
 Sırrı sır eyledi seyrandan geldi

ÖLEYİM DEYİ

Aşkın potasına girdim eridim
 Tanıyıp kendimi bileyim deyi
 Nefsin ateşinden özüm korudum
 Bir bahri ummana dalayım deyi

Bir bahri ummana daldım uyandım
 Bin bir türlü dona girdim boyandım
 Her gördüğüm canı Hızır sayandım
 İkrarıma sadık kalayım deyi

Besmelede beyde gördüm adını
 Muhammet Ali'yi nur evladını
 İkrar verdim aldım ilmi ledün'ü
 Hasan Hüseyin'i bulayım deyi

Zeynel Abidin'le zindanı gezdim
 Bütün mahlûkatın şeklini çizdim
 Muhammet Bakır'dan matahım dizdim
 Cafer'den dersimi alayım deyi

Musa'yı Kazım'la kurşunu yuttum
 Rıza'dan Taki'den Naki'ye yettim
 Hasan Askeri'den el etek tuttum
 Mehdi ile kılıç çalayım deyi

On ikiyi bilen bulur kapıyı
 Bin bir koldan bire bağlar yapıyı
ŞİRİNİ canandan almış tapıyı
 Ölmeden ezeli öleyim deyi

YALVAR

Seher vakti tan yerine vurunca
 Cümle cana nasip verene yalvar
 Tabiatı bülbül sesi sarınca
 Bülbülü bağrına sarana yalvar

Örülür güllere bülbül dem tutar
 Kuşlar sedasını sedaya katar
 Arş yüzünden gelir bir ulu katar
 Kutbilaktap olup görene yalvar

O kervandan elvan elvan nur yağar
 Bülbüllerin zikri semaya ağar
 Daha gün doğmadan gör neler doğar
 İç içe düzeni kurana yalvar

İç içe kuruldu yürüdü düzen
 Orada on iki kaydedip yazan
 Her dem korur gözler elinde mizan
 Bir kılı kırk bölüp yarana yalvar

Ay on iki burç on iki bilene
 Bilip Muhammed'e ümmet olana
 Şura da müjde var secde kılana
 Haktan nazil olan Kuran'a yalvar

Ahzâp suresinde otuz üçe bak
 Allah ehlibeyti etti piri pak
 Muhammet Fatima Ali'dir mutlak
 Şah Hasan Hüseyin nurana yalvar

Zeynel Abidin'dir dinin ziyneti
 Muhammet'ten hadis duydu ümmeti
 Bakırın kazanda geldi himmeti
 Ateşin üstünde durana yalvar

İmam Cafer Kazım Rıza pir geldi
 Taki Naki Askeriden nur geldi
KUL ŞİRİNİ Mehdi dedem sır geldi
 Yüz suale cevap verene yalvar

YOLDAN İÇERİ

Muhabbet eyledim sadık yar ile
 Nice haller gördüm halden içeri
 Can verdik can bulduk bir ikrar ile
 Dört kapı kırk makam yoldan içeri

Bu yolu kandilde sürdürdü peygamber
 Şahı Merdan Ali salmanla kamer
 Hasan Hüseyin-in anası Kevser
 Rahmet gölü vardır gölden içeri

Fatima kan ağlar Sara dardadır
 Hatice'yle Meryem ahu zardadır
 Kerbela da imam Zeynel zordadır
 Fırat nehri akar çölden içeri

Bakır Cafer Kazım yolun rehberi
 Rıza Taki Naki Hasan Askeri
 Mehdidedir yerin göğün haberi
 El elden üstündür elden içeri

El ele el Hakka bağlı ezeli
 Yolu böyle kurdu Hup'lar güzeli
ŞİRİNİ'NİN ervahını yazalı
 Nice yıllar gördüm yıldan içeri

AHMEDİ MUHTARA

Gözyaşımız yağmur gibi saçılır
 Ahmet'i Muhtara bağışla bizi
 Mürüvvet deyince kandan geçilir
 Ahmet'i Muhtara bağışla bizi

Saçılan yaşlardan değirmen yürür
 Beynimiz uğuldar sinemiz erir
 Ya Rap gafur ismin âlemi korur
 Ahmet'i Muhtara bağışla bizi

Ahmet'i donattın yeşil nur ile
 Bir kandile koydun sadık yar ile
 Mürüvvet'e geldik ahu zar ile
 Ahmet'i Muhtara bağışla bizi

Muhammet Ali'den el etek tuttuk
 Hasan Hüseyin'e göz gönül kattık
 Zeynel Abidin'e can kurban ettik
 Ahmet'i Muhtara bağışla bizi

Bakırda nur oldun secdeye indik
 Caferi sadığın İlmine kandık
 Kesik başımızı tercüman sunduk
 Ahmet'i Muhtara bağışla bizi

İmam Kazım imam Rıza atası
 Taki'nin Naki'nin sensin put ası
 Kul beşerdir Ya Rap olur hatası
 Ahmet'i Muhtara bağışla bizi

Hasan askeridir seçilip gelen
 Muhammet Mehdidir sır ile dolan
 Sensin düşmüşlerin elini alan
 Ahmet'i Muhtara bağışla bizi

Günahkârım amma sıfatım soyma
ŞİRİNİ kuluna cevredip kıyma
 Yarın mahşer günü arada koyma
 Ahmet'i Muhtara bağışla bizi

BİR TOP NUR GELDİ

Muhammed gönlünü verince nura
 Kandilden ezeli bir top nur geldi
 Hatice Fatima Meryem'le Sara
 Bir nur parçalandı birden çar geldi

Bir kandil yarattı özü nurundan
 Bir Zehra yıldızı doğdu terinden
 Evren karar kıldı Ali sırrından
 Bey altında nokta oldu sır geldi

Kerbela çölünün kahraman kızı
 Sıttı Zeynep oldu batın yıldızı
 Ümmi Gülsüm çekti derin bir sızı
 İkisine birden ahu zar geldi

Hasanın ciğeri kanlı saçıldı
 Kerbela çölünde sancak açıldı
 Mümin olan münafıktan seçildi
 Şah Hüseyin cümlemize pir geldi

İmam Zeynel esir düştü yürüdü
 Bilgisinden nice Şamlı eridi
 İmam Bakır bir kazanda sır idi
 İmam Cafer Kazım Rıza yar geldi

Taki Naki Ali asker nuruna
 Akıl ermez yaratanın sırrına
KUL ŞİRİNİ durdu Mehdi darına
 Yetiş dünya başımıza dar geldi

SÖYLER

Gönül düştü bir bilinmez sevdaya
 Dilberler dilberi sultanı söyler
 Halimiz malumdur yüce Mevla'ya
 Yüreğimiz Şahı Merdan'ı söyler

İki gül cennetin şol efendisi
 Beni yakan iki gülün kendisi
 Aşkından kül oldu nice bendesi
 Biri zehir biri al kanı söyler

Dinin abidesi dinin ziyneti
 Onu bilir Muhammed'in ümmeti
 Kaynadıkça kazan coştı himmeti
 İsmi azam okur Kuran'ı söyler

Yedi derya ilmin yutup sır eden
 Müminleri ehlibeyte yar eden
 Medet Bağdat diyarını nur eden
 Ondan gelen nuru nuranı söyler

İki güzelim var birliğe yetti
 Bir güzelim kendin hep asker etti
 Bir güzelin nuru âlemi tuttu
 Kuran'da sureyi İmran'ı söyler

KUL ŞİRİNİ bir sevdaya duş oldu
 Altısında düştüm elli yaş oldu
 Bir güzel var cümle ere baş oldu
 Ser çeşmenin başı Hünkârı söyler

BAĞIŞLA BİZİ

Gafursun Rahmansın Rahim olansın.
 Muhammet nuruna bağışla bizi.
 Nice düşmüşlerin elin alansın
 Fatima zarına bağışla bizi.

Atasından ayrı düştü zar ile
 Muhsin şehit yürek yandı kor ile
 Her türlü cenk etti kalbi kör ile
 Ali'nin sırrına bağışla bizi.

Canım kurban Muhammed'in soyuna
 Hasan Hüseyin'in usul boyuna,
 Zeynel'in Bakırın yüzü suyuna
 Cafer'in darına bağışla bizi

Musa'yı Kazımı gönderen sensin
 Rızayı nuruna bandıran sensin
 Bu çarkı devranı döndüren sensin
 Bu güne yarına bağışla bizi

Muhammet Taki den Naki'yi saldın
 Hasan Askeride hak kelam oldun
 Nice **ŞİRİNİ'NİN** elini aldın
 Mehdinin yârine bağışla bizi

GELDİM

Medet Allah ya Muhammet Mustafa
 Divanına kurban olmaya geldim
 Hakikat'in sırrı Ali Murtaza
 Yolunda can verip ölmeye geldim

Hasan Hüseyin'e özümü kattım
 Karalar giyindim yasını tuttum
 Zeynel Abidin'in darına yettim
 İkrarımda sadık kalmaya geldim

Katar tuttuk İmam Bakır el verdi
 İmam Cafer erkân vurdu yol verdi
 Aşka düştüm Kazım Rıza hal verdi
 Hal içinde hali bilmeye geldim

Taki Naki Askeriye yar oldum
 Mehdi katarına girdim er oldum
 Kendim yittim Hakikat la bir oldum
 Allah sevdasına yelmeye geldim

KUL ŞİRİNİ'M bir sevda var başımda
 Gündüz hayalimde gece düşümde
 Dört yanımda tüm eşyada karşımda
 Sırdan Ledün ilmin almaya geldim

İMANDAN BİZİ

Kâinattan İkrar alıp kuransın
 Ayırma ikrardan imandan bizi
 Ezeli ervahta bize soransın
 Çıkarma ahtile âmândan bizi

Bütün peygamberler ikrarlı geldi.
 Çağırdı ümmetin ikrarın aldı
 İkrar vermeyenler arada kaldı
 Kurtarasın zannı gümandan bizi

Yüz yirmi cüz geldi dört kitap indi
 Fatima'tı Zehra ikrarın bendi
 İkrardan ayırma bu derdi mendi
 Koru gözle yahşi yamandan bizi

Şah Hasan Hüseyin bendin pınarı
 Zeynel Bakır Cafer ulu çınarı
 Bunları sevmeyen sevdi dinarı
 Sakla bekle kötü zamandan bizi

Allah aşkı ile yanar sinemiz
 Hesap vermek ile geçer senemiz
 Kazım şah Rızaya açık hanemiz
 Koparma dest ile damandan bizi

Taki Naki Askeriden nur geldi
 Salındı cihana Mehdi bir geldi
KUL ŞİRİNİ sır içinde sır geldi
 Sor İslam dininden Kurandan bizi

MAHRUM EYLEME

Muhammet Mustafa yüzü suyuna
 Bizi didarından mahrum eyleme
 Bağışla Kuran'a Ali soyuna
 Bizi didarından mahrum eyleme

Âdemin çilesi zarı aşkına
 Halil İbrahim'in narı aşkına
 Musa peygamberin turu aşkına
 Bizi didarından mahrum eyleme

Hatice Fatima Meyrem'le Sara
 İmam Hasan dedik çekildik dara
 Şah Hüseyin için uğratma zara
 Bizi didarından mahrum eyleme

Kevser suresinin belgesi olan
 Kerbela çölünde kimsesiz kalan
 Biziz Zeynel için bağrını yolan
 Bizi didarından mahrum eyleme

Muhammet Bakır'la urgana düştük
 Caferi Sadıkla erkâna düştük
 Kazım kurşun yuttu yan yana düştük
 Bizi didarından mahrum eyleme

İmamı Rızanın ahtı hakkı-çün
 Taki'nin Naki'nin cehti hakkı-çün
 Hasan'ül Askeri Mehdi hakkı-çün
 Bizi didarından mahrum eyleme

On ikiler konuğu göçtü zar ile
KUL ŞİRİNİ'M bağrım yandı kor ile
 Yalvarırız talip ile pir ile
 Bizi didarından mahrum eyleme
 Darı didarından mahrum eyleme

ÖZÜM DARDADIR

Cenabı Hak ya Muhammet Mustafa
 Günahkâr kulunum özüm dardadır
 Dört kitabın sırrı Ali Murtaza
 Aman medet Mürvet yüzüm yerededir

Hakkın birliğine iman getirdim
 Yedullah'a uydum ikrar yetirdim
 Erenler yer verdi geçtim oturdum
 Bir elim rehberde biri pirdedir

Musa'da on iki kavmini bildi
 Davut'ta on iki sıptınan geldi
 İsa'da on iki havari oldu
 On ikisiz hangi yıl var nerededir

On iki saattir gündüz ve gece
 Bize on iki burç on iki baca
 Güneş direk gelse yaşamın nice
 Bunu bilmeyenin eli kördedir

Muhammet'in on ikisi var idi
 Şah Hasanım Şah Hüseynim der idi
 İmamlarım dedi Hakka yürüdü
 Kerbela'da imam Zeynel zardadır

İmam Bakır niçin girdi kazana
 Ne diyelim fetva verip yazana
 İmam Cafer üstat oldu ozana
 Kulağı Kuranda gözü nurdadır

On ikiyi Zakir isen zikreyle
 Kazım kurşun yuttu düşün fikreyle
 Ağu'lar iç Rıza gibi şükreyle
 Hakk'a şükredenin eli Şar'dadır

Sabır köşesinde Taki oturur
 Naki seni Askeri'ye yetirir
 Livayilhamt sancağını getirir
KUL ŞİRİNİ'M Mehdi dedem sırdadır

SÖYLERİM

Bismi Şah okunur gülbank çekilir
 Kabul eyle Hüda seni söylerim
 Gözyaşımız ıpıl ıpıl dökülür
 Arşa çıkar seda seni söylerim

Besmele çekeriz elhamdülillah
 Rabbil alemiyn'sin Allah eyvallah
 Errahmanirrahiym korursun vallah
 Cümle derde deva seni söylerim

Maliki yevmiddin sahıpsin öze
 İyyâke nağbüdü kerem kıl bize
 İyyâke nestaiyn eyleme ceza
 Nur cennet ül meva seni söylerim

İhdinassırâtal müstakiym yolum
 Sırâtalleziyne bağılı bir kulum
 En'amte aleyhim malumdur halim
 Kapında bir geda seni söylerim

Ya gayrilmagdûbi aleyhim zarda
 Ve leddâlliyn bizi koymasın zorda
 Yedi ayet tamam okundu burda
 Muhammet Mustafa seni söylerim

Ehlibeytim dedin el etek tuttuk
 İhlâsla inandık göz gönül kattık
 Kuran sayesinde kemale yettik
 Ali'yül Murtaza seni söylerim

Hak İslam dininin özüne uyduk
 Âdem'den Hatem'e dünyaya yaydık
 Yedi kez zehir'in tadına doyduk
 Hasan'ı Mücteba seni söylerim

İnsanlık yoluna tuzak kurdular
 Ehlibeyti dört bir yandan sardılar
 Su vermeyip birer birer kırdılar
 Hüseyni Kerbela seni söylerim

Şam'a çekilince esir kervanı
 Kan ağlattı kurdu kuşu insanı
 Yezit Mevran reva gördü zindanı
 İmam Zeynel Aba seni söylerim

İslamiyet kurulurken yoktular
 Nasıl türediler nasıl çıktılar
 Mübarek boynuna kiriş taktılar
 İmam Bakır Beka seni söylerim

Cabur-el Hayyan'ın hocası olan
 Cebir Teori'sin öğretip salan
 Taşı altın eden Simya'yı bulan
 Cafer'i Rahnuma seni söylerim

İnsanlığı bilim ile ışıtan
 Mazlum insanların sesin işiten
 Erimiş kurşunu yutup nuş eden
 Musa'yı Kazım'a seni söylerim

Sekizinci imam bilim pınarı
 Muhammet neslinin ulu çınarı
 Münkir zehirleyip aldı dinarı
 Ali Musa Rıza seni söylerim

Muhammet Taki'nin güzel huyundan
 Hacım Sultan Ali Naki soyundan
 Çağlayarak geldin Kevser suyundan
 Hasan Asker Lığa seni söylerim

Seksen bin doksan bin yüz bin er geldi
 Hünkâr Hacı Bektaş Veli pir geldi
KUL ŞİRİNİ der ki nurdan nur geldi
 Mehdi Sahip Liva seni söylerim

YALVARAM

Bu gün cem olmuşuz cümle can ile
 Medet Allah Huda diyem yalvaram
 Huzurunda durup bir figan ile
 Muhammet Mustafa diyem yalvaram

Besmele içinde bede sır olan
 Koruyup gözleyip bize yar olan
 İnsanlık yolundu tarumar olan
 Ali'yül Murtaza diyem yalvaram

Bismillahirrahmân ilki kelamın
 Rahiym sıfatıdır sırrı ilamın
 Elhamdülillâhi rabbil'alemiyn
 Hasanı Müçteba diyem yalvaram

Errahmanirrahıym aça bir kapı
 Maliki yevmid-din ervahta tapı
 İyyâke nağbüdü Allahın ipi
 Hüseyni Kerbela diyem yalvaram

Ve iyyâke neste'iyın de bünyat-sın
 İhdinâssırâtal müstakiym hatsın
 Sırâtalleziyne kurtaran zatsın
 Ali Zeynel Aba diyem yalvaram

En'amte aleyhim nimetim veren
 Gayrilmagdûbi dir aleyhim soran
 Ve leddâlliyn oldu bakmadan gören
 İmam Bakır Beka diyem yalvaram

Elham süresinden ihlâsa geçtin
 Dört ayet dört kapı kırk makam açtın
 Yedi derya ilmin sır edip içtin
 Cafer'i Rahnuma diyem yalvaram

Kul hüvallahü de ehat görünen
 Aslı birken bin bir dona bürünen
 Allahüssamed'den yeşil sarınan
 Musa'yı Kazım'a diyem yalvaram

Lem yelid'sin ve lem yûled Halik'sın
 Doğurmadın asla doğmadın ilksin
 Her şey sana muhtaç sen tek maliksin
 İmam Ali Rıza diyem yalvaram

Ve-lem yekün yazdın levhü kalemde
 Bir benzerin yoktur cümle âlemde
 Küfüven-ehadsın yeksın kelamda
 Taki'yi mükteda diyem yalvaram

Muhtaçların elin alıcı sensin
 Kahhar'sın adalet kılıcı sensin
 Her kulun kalbini bilici sensin
 Naki mahı lığa diyem yalvaram

Muhammet'ten iki emanet kaldı
 Biri Kur'an biri Ehlibeyt oldu
 İki nur birleşti Asker'i geldi
 Mehdi Sahip liva diyem yalvaram

Yedi âşık dört kitapta Hak'ın an
 Yedi ayet on dört masum Pak'ın an
 Yedi derya Abu Kevser sakınan
 Ba ismi Kibriya diyem yalvaram

Şeriattan Tarikat'a geçensin
 Marifette arifleri seçensin
 Haki kat'ta sır kapısın açansın
 Hünkârı evliya diyem yalvaram

Nadali okunur gülbank bir daha
KUL ŞİRİNİ elin açtı dergâha
 Candan geçtik teslim olduk Allah'a
 Fil cümle enbiya diyem yalvaram

YEDİ YILDIZ

Yedi yıldız koştı göğün katından
İndi Muhammed'e Kuran'a düştü
Bu ilmi okumak zahir batından
Ali gibi Şahı Merdan'a düştü

Biri ilmin şehri biri kapısı
Kuran değil midir dinin tapusu
Seçilince münafiğin hepsi
Irgalandı zulüm Süfyan'a düştü

Hakkın emri ile Cebrail geldi
Muhammet Mustafa ummana daldı
Makamı maymunlar elinde kaldı
Müddeti bin aylık zamana düştü

Bir yiğit göründü cemali nurdan
Sürdü maymunları yok etti zordan
Bin domuz sürüsü türedi birden
Zaman dokuz bin ay durana düştü

Bir kapı açıldı arşın yüzünden
Yol ulaşır Ehlibeyt'in izinden
Bir nehir çağladı Kevser kızından
Gayret kuldan çıktı Süphan'a düştü

Fatima'nın Kevser idi bir adı
Ali sevdalandı durmaz feryadı
Kuran'ı hatmetti oldu muradı
Kast eylemek ibni Milcan'a düştü

Nübüvvet velayet nuru bir oldu
 Hasan Müctebaya tuzak kuruldu
 Yedi kez imama zehir verildi
 Sekizinci yine Mervan'a düştü

Bu nasıl din idi nasıl usuldü
 Kuran'ı Kerim'in üstü basıldı
 Hüseyin'in sudan yanı kesildi
 Kerbela çölünde al kana düştü

Ninova da kanla tarih yazıldı
 Esirimiz Şam yoluna dizildi
 Zeynel Abidin'in benzi bozuldu
 Zincirli laleli zindana düştü

Hiç bitmedi zulmün gelmedi sonu
 Bakır'ın kazanda kaydadı donu
 Kırklardan bölündü Cafer'in hon'u
 Kuran'ı hak bilen erkâna düştü

İmam Kazım kurşun ile yakıldı
 Zehir içti imam Rıza yıkıldı
 Taki'nin Naki'nin kanı döküldü
 Matemini çeken figana düştü

Hasanül Askeri boyandı kana
 Umudumuz kaldı Mehdi devrana
 Fatima el açtı Allah'tan yana
 Kanlı gömleklerle meydana düştü

Fatima inince mahşer yerine
 Haktan on iki nur indi zarına

KUL ŞİRİNİ durdu darlar darına
Mahşer günündeki ihsana düştü

FATİHA İHLÂS

Muhammet Ali'nin sırrı sendedir
Yetiş Düzgün Baba âmâna geldim
İçim yanar Allah aşkı bendedir
İkrar verdim desdi demana geldim

Bayı besmeledir dilimde virdim
Elhamdülilâh'ta bir şehre girdim
Rabbil alemiyn'de zatını gördüm
Errahmanirrahıym imana geldim

Maliki yevmiddin canda canandır
Ezelden ebede dindir imandır
İyyâke nağbüdü zikrim tamamdır
Medet İmam Hasan dermana geldim

İhdinâssırâtal müstakiym yolum
Sırâtalleziyne nimetli kulum
En'amte aleyhim çağırır dilim
Hüseyni Kerbela ben sana geldim

Gayrilmagdûbi de münkir seçildi
Aleyhim de maskeleri açıldı
Ve leddâlliyn suça ceza biçildi
Zeynel'in elinde fermana geldim

Muhammet Bakırdan İhlâsı yuttum
 Kul hüvallahü den ehat'a yettim
 Allahüssamed'den el etek tuttum
 İmam Cafer ilmi Kurana geldim

Lem yelid'sin ve lem yûled'de teksin
 Doğurmadın asla doğmadın yeksin
 Ve-lem yekün levhü kalemde ilksin
 Musa'yı Kazım'dan meydana geldim

Yetiş Düzgün Baba halim yamandır
 Çağırır dururuz hayli zamandır
 Küfüven-ehad'da zikrim tamamdır
 Dört kitap okudum Furkan'a geldim

Üç İhlâsı bir Elhamı okudum
 On ikiler destur verdi şakıdım
 Ledün ilmin ilmek ilmek dokudum
 Bu yolda can verdim canana geldim

İmam Ali Rıza Taki atası
 Ali Naki âşıkların putası
SEFİL ŞİRİNİ'NİN çoktur hatası
 Askeriden Mehdi devrana geldim

ULUCUYUM BEN

Bana mezhebimi sorma arkadaş
 Muhammet Mustafa Ulucuyum ben
 Hakkı sevenlere olmuşum yoldaş
 İslam'ın öz nuru Aliciyim ben

Cehennemler korkar benim korumdan
 Dağlar taşlar inler ahu zarımdan
 Böyle bir sevdâyı aldım yârimden
 Aşk ile bağrımı yolucuyum ben

Hasan Hüseyin'dir gonca güllerim
 Gece gündüz zikrin eyler dillerim
 On iki İmama çıkar yollarım
 Hünkâr hacı Bektaş veliciyim ben

Zeynel Abidin'dir dinde durağım
 Kerbela dendikçe artar firağım
 Allah aşkı ile yanar yüreğim
 Dökülür güz yaşım dolucuyum ben

İmam Bakır Cafer yolum erkânım
 Hakkın hukukudur halde Furkan'ım (demi devranım)
 Kazım Musa Rıza canlı Kuran'ım
 Din İslam uğruna ölücüyüm ben

KUL ŞİRİNİM sevgi saygı beslerim
 Taki Naki Askeriyle süslerim
 Her yıl bir ayetle Mehdi seslerim
 Ne zaman gelecek biliciyim ben

MUHAMMET

Deryalar mürekkep ağaçlar kalem
 Olsa yazamazlar seni Muhammet
 Seni anlatmaya yetmiyor kelim
 Sensin var oluşun canı Muhammet

Muhammet Mustafa Habibullah'tır
Bu dünyada baki kalan Allah-tır

İslamiyet dedin çöktün oturdun
Sevgiyi saygıyı çektin getirdin
Hoş görüyle gonca güller bitirdin
İnsanlığın ayı günü Muhammet

Muhammet Mustafa Habibullah'tır
Bu dünyada baki kalan Allah-tır

Zalimlere asla ödün vermedin
İnsanları ayırıp hor görmedin
Hakkın olmayana elin sürmedin
Sergiledin güzel dini Muhammet

Muhammet Mustafa Habibullah'tır
Bu dünyada baki kalan Allah-tır

İnsanlık aşkıyla yandın eridin
Kanat açtın köleleri korudun
Kadınların hakkın verem der idin
Sildin gönüllerden kini Muhammet

Muhammet Mustafa Habibullah'tır
Bu dünyada baki kalan Allah-tır

Kaplayınca canlar mahşer düzünü
KUL ŞİRİNİ görmek diler yüzünü
Allah sevdalısı garip kuzunu
Aman sahip çıkıp tanı Muhammet

Muhammet Mustafa Habibullah'tır
Bu dünyada baki kalan Allah'tır

AHMEDİ MUHTAR

Nebiler serverı Allahın dostu
Muhammet Mustafa Ahmed'i Muhtar
Nurdan nur süzüldü haslardan hastı
Muhammet Mustafa Ahmed'i Muhtar

Muhammet Mustafa Habibullah'tır
Bu dünyada baki kalan Allah'tır

Gök kubbe içinde kandile konu
Dört melek var oldu dördü-de kendi
Kandilden süzüldü Âdeme indi
Muhammet Mustafa Ahmed'i Muhtar

Muhammet Mustafa Habibullah'tır
Bu dünyada baki kalan Allah'tır

Dost dostunu ilan etti duyurdu
Meleklerle secde emri buyurdu
Aza-zili katarından ayırdı
Muhammet Mustafa Ahmed'i Muhtar

Muhammet Mustafa Habibullah'tır
Bu dünyada baki kalan Allah'tır

Âdemden bu güne süzüldü geldi
Dört kitap içinde yazıldı geldi
Kırklar meclisinde ezildi geldi
Muhammet Mustafa Ahmed'i Muhtar

Muhammet Mustafa Habibullah'tır
Bu dünyada baki kalan Allah'tır

Dört kapıda kırk makamda bir oldu
Beş esmada insanlığa yar oldu
Hüseyin'di **ŞİRİNİ'**YE pir oldu
Muhammet Mustafa Ahmed'i Muhtar

Muhammet Mustafa Habibullah'tır
Bu dünyada baki kalan Allah'tır

MUHAMMET

Anam babam oğlum kızım soyumla
Yoluna kurbanım senin Muhammet
İlim aşiretim şirin köyümle
Yoluna kurbanım senin Muhammet

Dört kitap içinde canlı kuransın
Düşmüşlerin yarasını saransın
Mahşer günü ümmetini soransın
Yoluna kurbanım senin Muhammet

Sancak açılınca ulu divanda
Arştan elvan elvan nurlar yağanda
Şefaata kanısın iki cihanda
Yoluna kurbanım senin Muhammet

Arasam âlemde yoktur bir eşin
Dertten kurtulmadı mübarek başın
Torunların için aktı gözyaşın
Yoluna kurbanım senin Muhammet

Mucizenle ayı ikiye böldün
 Dört kitap içinde haberli geldin
 Sonunda hat emil enbiya oldun
 Yoluna kurbanım senin Muhammet

Gök kubbede nura karışan sensin
 Doksan bin kelamı danışan sensin
 Hakla hem dem olup konuşan sensin
 Yoluna kurbanım senin Muhammet

Beş üç birden oldu sekizde cennet
 Mümine buyruldu farz ile sünnet
SEFİL ŞİRİNİYİ edesin ümmet
 Yoluna kurbanım senin Muhammet

VAYLOĞ DEDE

Aslını sorarsan Vayloğ dedemin
 Nesli Şeyh İbrahim Veli değil mi?
 Araf suresinde gerçek âdemin
 İkrarı ta kalu beli değil mi?

Yüz yetmiş ikidir Kur'an da ayet
 Manası meydanda açıktır gayet
 Cahiller gerçeği görmez nihayet
 Onlarca veliler deli değil mi?

Meydanında nice arif söz alır
 Sohbet olur gerçek talip haz alır
 Kimi oğlan alır kimi kız alır
 Veren ululardan ulu değil mi?

Ümidi yitene bir hayat olur
 Gâh güvercin olur gah at olur
 Bir nefes eylese bin murat olur
 Aslı Hak Muhammet Ali değil mi?

Musa'yı Kazım'a soyu dayanır
 Deve olur dondan dona boyanır
 Tevhidinden uyuyanlar uyanır
 Bu hal gerçeklerin halı değil mi?

Allah aşkıyla tutuşup yanar
 Kaynar kazanlara elini sunar
 Lokmayı çıkarır yiyenler kanar
 Yanmayan dedemin eli değil mi?

Kurulunca kâinatın bünyad'ı
 Âşıkların arşa çıktı feryadı
 Cümlemizin hem mürşidi üstadı
 Hünkâr Hacı Bektaş Veli değil mi?

Hasan Çelebi'de posta oturan
 Anamı atamı çekip getiren
 Ataşın üstünde lokma yetiren
 Bu yol erenlerin yolu değil mi?

KUL ŞİRİNİ geldim lokmanın aslı
 Âdemden süzülür dedemin nesli
 Göçtü bu dünyadan kalmışım yaslı
 Akıp giden aşkın seli değil mi?

SARANA KADAR

Benim yaralarım yar yarasıdır
 İyileşmem yâri görene kadar
 Onun bir bakışı tek çaresidir
 Beklerim halimi sorana kadar

Bütün tabiplerden umudu kestim
 Derdim yar derdidir bağıma bastım
 Ben yâre küsmedim kadere küstüm
 Barışmam yârime erene kadar

Anlatılmaz derdim sığmaz kelâma
 Gelmedi böyle bir güzel âleme
 Türlü türlü engel çıksa yoluma
 Bırakmam peşini sarana kadar

Gecelerim gündüzümle buluşur
 Bazen olur aklım fikrim karışır
 Güzel ömrüm zaman ile yarışır
 Çırpınır bu kalbim durana kadar

Zaman mevhumunu kaldır aradan
 Yalvarırım yeri göğü yaradan
ŞİRİNİ'Yİ âşık ettin sıradan
 Kan ağlarım sana varana kadar

BEZENDİM GELDİM

Eğer benim aslım neslim sorarsan
 Helal lokmaya el uzandım geldim
 Âlim kişi isen ilim ararsan
 Bu vücut ilmüne bezendim geldim

Doğada ki tüm canlıda aradım
 Eledim yoğurdum sıkça taradım
 Gerçekler yanında işe yaradım
 Ben bende ki beni kazandım geldim

Gerçeği savundum yalandan kaçtım
 Perişan yaşadım kan zehir içtim
 Bazen oldu nefsin toruna düştüm
 Her zaman gerçeği yazandım geldim

Çağırdılar gittim hiç erinmedim
 Çağrılmayan yere hiç görünmedim
 Kuzu postu giyip hiç bürünmedim
 Erenler haline özendim geldim

Evvelim ahirim hesaba gelmez
 Cahil olan kişi bu sırrı bilmez
KUL ŞİRİNİ der ki gerçekler ölmez
 Sır içinde sırrı çözendim geldim

AĞLARIM

Vücudum şehirden bir kapı açtım
 Uğraşırım girmek için ağlarım
 On menzilde bir bir panzehir içtim
 Hedefime varmak için ağlarım

Düşündüm taşındım buldum fendimi
 Ölmeden öldürdüm kendi kendimi
 Birinci kapıda pir efendimi
 İkrar verip görmek için ağlarım

İkinciye vardım talip kapusu
 Yedullah ayeti onun tapusu
 Kefen giydi mümin kulun hepsi
 İkrarımda durmak için ağlarım

Üçüncüye vardım marifet dendi
 Bin bir yerden akar pınarı bendi
 İlmimi bilmeyen yandı ha yandı
 Akıl mantık yormak için ağlarım

Dördüncü hakikat bak işimize
 Bir anı sığdırdık bin yaşımıza
 Nice sır açıldı gözyaşımıza
 İnip yüzler sürmek için ağlarım

Dört kapı kırk makam burada tamam
 Yardımcımız olsun on iki imam
 Çağır **KUL ŞİRİNİ** zaman bu zaman
 Hakikate ermek için ağlarım

HABER VER

Bütün bu kâinat yaratılmadan
 İlkin ilki kimdi birden haber ver
 Tüm canlı mahlûkat var edilmeden
 Şekil veren kimdi sırdan haber ver

Canlılar mayası neden çalındı
 Sebep ne idi ki sudan bölündü
 Neden bu toprağa secde kılındı
 Kabuk içinde ki zardan haber ver

Kimler ekte biçti kimler bitirdi
 Kimler insanlığa çözüm getirdi
 Kimler iyiliği yıktı batırdı
 Geleceği görmez körden haber ver

İlme hizmet eden hakka yaklaştı
 Cahil olan ilme karşı savaştı
 Gerçeğe gerçeği göstermek düştü
 Kim haklı kim haksız burdan haber ver

ŞİRİNİ der eğer hesap eylesen
 Hep seni korudu içinde ki sen
 Âşık olacaksın kendini bilsen
 Uğradiysan ulu Şar'dan haber ver

BİLMEK DİLERSEN

Sen bende ki beni bilmek istersen
 Sen seni tanıda sana sor sana
 Gerçeği arayıp bulmak istersen
 Sende bir sen gizli ona sor ona

Kendi kendin bilen boşa yorulmaz
 Kamil odur çürük dala sarılmaz
 Aşka düşmeyince menzil görülmez
 Bu yolda baş veren cana sor cana

Gerçekler acıdır sakın kırılma
 Meyvesi tatlıdır asla yorulma
 Sen kendi kendini övüp kurulma
 Eşe dosta bir de bana sor bana

Âşıkların yolu sıratın ince
 Marifet olmazsa geçilmez bence
 Gözyaşıyla açar bizdeki gonca
 Giyindiği kızıl dona sor dona

Gerçek âşıkların yazıldığını
ŞİRİNİ’NİN nerden süzüldüğünü
 Yenmek için nasıl ezildiğini
 Sen buğdaya sorma una sor una

BEN AŞIKIM DEYİP

Ben âşık’ım deyip posta oturan
 Bir üstat elinde yoğrulsun gelsin
 Tane görünüp’te saman getiren
 Çıkıp yele karşı savrulsun gelsin

Bir taneye baksın birde samana
 Yazık eylemesin akan zamana
 Gönlünü kaptırsın kaşı kemana
 Aşkın potasında kavrulsun gelsin

İnsanlık yolunda yansın erisin
 Dört bir yanı sevgi ile bürüsün
 Er Pir deyip yüzün yerde sürüsün
 Darı Mansur olup doğrulsun gelsin

O zaman bir ateş düşer özüne
 Yol uğratır ser çeşmenin gözüne
 Melekler yüz sürer ayak tozuna
 Kızıl ırmak gibi kıvrılsın gelsin

Muhammet Aliye belin bağlasın
 Kırklar meclisinde coşsun çağlasın
 Ehlibeytin yasın çeksın ağlasın
KUL ŞİRİNİ gibi çevrilsin gelsin

BULAMAZSIN

Yüzün yerde özün darada olmazsa
 Bir gerçeğe giden yol bulamazsın
 Yüreğini aşk ateşi sarmazsa
 Ben bülbülüm desen gül bulamazsın

Teslim ol Mürşide seni pişirsin
 Yeniden yaratıp aşka düşürsün
 Pota da eritip bentten taşırınsın
 Böyle hal içinde hâl bulamazsın

Beline bir gayret kemeri kuşan
 Çiğnesinler seni yollara döşen
 Bir gerçek veliden görürsün nişan
 Öyle yeşil benli el bulamazsın

Zerre iken bir ummana götürür
 Dalga vurur deryalara yetirir
 Nice meyveleri sende bitirir
 Yoksa derya deniz göl bulamazsın

Seni senden alır hem sana verir
 Çağırmadan duyar bakmadan görür
 Gün olur **ŞİRİNİ** bağrına sarır
 Böyle bir samimi kol bulamazsın

BİZİM

Bize tan eyleme yalancı softa
 Nurdan çalınmıştır mayamız bizim
 Bilmezsin hakikat hangi tarafta
 Güçlüdür altıncı duyumuz bizim

Kendini bilmezsin boşa yaşarsın
 Bir nefsin peşine düşmüş koşarsın
 Kuran'a uymazsın yoldan şaşarsın
 Uzayı dolaşır yayamız bizim

Sen gittiğin yolu yol mu sanırsın
 Sen kendini mümin kul mu sanırsın
 Elindeki çalı gül mü sanırsın
 Goncadan görünmez ayamız bizim

Lâl taşını çay taşından seçeriz
 Orda sarraf vardır değer biçeriz
 Sırat köprüsünden ihsan geçeriz
 Ervahta yazılı üyemiz bizim

Okuduk bu ilmi Kuran'dan aldık
 Ucu bilinmeyen ummana daldık
 İslam'ın ruhunu insanda bulduk
 Ona hizmet etmek gayemiz bizim

Göçmedik dünyadan Hakkı bulmadan
 Can verdik canana öldük ölmeden
 İslam olamazsın insan olmadan
 Böyledir ud edep hayâmız bizim

Hakkın çığırından dışa gitmeyiz
KUL ŞİRİNİ bunda çıkar gütmeyiz
 İncinsek de asla can incitmeyiz
 Hakkın boyasından boyamız bizim

CAM MEKÂN

Âşık odur cam mekânda otura
 Arif ise oynamaya taş ile
 Gnllerde bin bir gonca bitire
 Soldurmaya afet boran kış ile

Aşkın potasına girip eriye
 Engin akıp yüzün yerde sürüye
 Gönülleri menzil menzil brye
 Gller aa gözden akan yaş ile

Yana yana bula özün özünü
 İnsanlığa toprak ede yüzünü
 Aşkla düzenleyip gönül sazını
 Uğraş vere tırnak ile diş ile

Camdan er ağları yakıp uyara
 Asla gnllerde amaya yara
 Mansur gibi özün çekseler dara
 Bu yoldan dönmeye canı baş ile

KUL ŞİRİNİ derki budur amacım
 Ben insanım insanlığa muhtacım
 Erdemli insandır gönül ilacım
 Dolu gerek işim yoktur boş ile
 Hak bulunmaz hayal ile dş ile

VÜCUT İLMİ

Kavukta keramet arayan softa
 Sen vücut ilmini okumamışsın
 Bu ilmi okuyan toplandı safta
 Sen vücut ilmini okumamışsın

Körpe beyinlere zehir saçarsın
 Ecel şerbetini bir gün içersin
 Dünyadan ahrete mundar göçersin
 Sen vücut ilmini okumamışsın

Afet geldin boran geldin kış gittin
 Kalbin mühürlendi bağrın taş gittin
 Bu dünyaya dolu geldin boş gittin
 Sen vücut ilmini okumamışsın

Vücutunda gizli büyük kâinat
 Sen seni bilmezsin edersin inat
 Nefis yarışında açarsın kanat
 Sen vücut ilmini okumamışsın

Bu fırsat bir daha geçmez eline
 Kapılmış gidersin nefsin seline
 Okuyanlar girdi Allah yoluna
 Sen vücut ilmini okumamışsın

Ne kendini bildin ne de Kuran'ı
 Senin içindeki gizli duranı
 Bundan tanımadın Şahı Merdan'ı
 Sen vücut ilmini okumamışsın

Ehli beyit ile çenge giriştin
 Gayret ettin gece gündüz vuruştun
 İblisin atına bindin yarıştın
 Sen vücut ilmini okumamışsın

ŞİRİNİ der her can şerif olur mu?
 Kendini bilmeyen arif olur mu?
 Daha bundan güzel tarif olur mu?
 Sen vücut ilmini okumamışsın

HABERSİZ

İbret ile bakmaz güle bülbüle
 Bülbülün çektiği zardan habersiz
 Gerçek anlaşılmadı cahiller ile
 Cahiller ikrardan pirden habersiz

Âşık olan düştü zarı giryan'a
 Ayırtmadan ışık tuttu insana
 Can verdi ulaştı nazlı canana
 Huriyi Kılmandan nardan habersiz

Kimler ağlayacak kimler gülecek
 Kim bilir ki başa neler gelecek
 Cahil kendin bilse onu bilecek
 Kendi içinde ki yardan habersiz

Benim yârim akli baştan alandır
 Aklım başta diyen âşık yalandır
 Gönülden gönül'e akıp dolandır
 Makamı münezzeh yerden habersiz

Evreni kaplamış almış içine
 Seven kullarının kalmaz suçuna
 Ölür ölür dirilirim ucuna
ŞİRİNİ namustan ardan habersiz

ŞAHİTTİR

Nefsim için asla hizmet yapmadım
 Yanlış yorumlayan kullar şahittir
 Doğru bildiğime hile katmadım
 Bizi tan eyleyen diller şahittir

Boyun eğdim gerçek erin işine
 Gönül düştü bir güzelin peşine
 Altısından geldim altmış yaşına
 İnkâr eder ise yıllar şahittir

Hakka teslim oldum kendim eridim
 Yolu doğru sürdürdüm doğru yürüdüm
 Hep Kuran'a Ehlibeyte yar idim
 Gözümüzden akan seller şahittir

Hüseyin'dir ilkin ilkinde kurban
 Kuruldu kâinat var oldu insan
 Yezidin donuna büründü şeytan
 Kan ile sulanan çöller şahittir

KUL ŞİRİNİ' gülmem kahkaha ile
 Ömrümü geçirmem berhava ile
 İnsanığa candan merhaba ile
 Aşk ile sunduğum güller şahittir

HESAP EYLE

On ikinin sırrın bilmek istersen
Günü ayı yılı bir hesap eyle
Eğer bu gerçeği bulmak istersen
Bir kâmil mürşide sor hesap eyle

Bilmek ister isen on iki burcu
Aklı fikire vur karıştır harcı
Zarar ziyan etmez olursun kârcı
Bir dizine kaçtır var hesap eyle

On ikidir kâinatın kapısı
Bunu bilir Nebilerin hepsi
On ikidir yerin göğün yapısı
Biraz üzerinde dur hesap eyle

Ahmet'i Muhtara Muhammet dendi
Kevser suresinden on iki indi
O nurların aslı Muhammet kendi
Düşün taşın kafa yor hesap eyle

KUL ŞİRİNİ derki hocam on iki
Gündüzüm on iki gecem on iki
Dünyadan güneşe bacam on iki
Nasıl sızıp gelir nur hesap eyle

YOLUMUZ

Muhammet Aliye çıkar yolumuz
Kurani hak bilen indi secdeye
Elham suresinde açar gülümüz
Kokularız cennet gülü bu diye

Fatiha'da beş ve altı nice dir
 Âdemden Hatem'e bu yol yücedir
 Bir adımı bedel yüz bin haccadır
 Ta Kandilden mümin kula hediye

Nebiler veliler sürdü buncadır
 Hakk kıtında açılan bir goncadır
 Kılıçtan keskindir kıldan incedir
 Bilmiyorsan yola girdin ne diye

Yol uludur yola bıçak sokulmaz
 Yola bıçak sokan dara çekilmez
 Hatır için taşa tohum ekilmez
 İtibar edilmez yolda adıye

ŞİRİNİ'NİN yolu Hakka ulaşır
 Yolu sürmeyenin yolu dolaşır
 Talip odur koyun gibi meleşir
 Dedesiyle medet Allah Hû diye

BİR BAK

Gerçek âşıkların hali böyledir
 Onu bu sevdaya salana bir bak
 İçindeki aşkı onu söyletir
 Kalpten kalbe girip dolana bir bak

Âşıklar sinesi oyuk oyuktur
 Delik deşik sine Hakka layıktır
 Gaflet uykusundan uyan ayık dur
 Hak için sinesin yolana bir bak

Döküldükçe gözden inci danesi
 Paha yetmez servettir bir tanesi
 Boş mu olur sevenin kalp hanesi
 Ölmeden evveli ölene bir bak

Hak ile hak olur kıyanlar cana
 Sevdiği bir yana âlem bir yana
 Aşk sığmaz arşa kürse cihana
 Benliğinde onu bulana bir bak

ŞİRİNİ'NİN durmaz akar gözyaşı
 Güzel olur güzel sevenin işi
 Severiz seveni Hacı Bektaş'ı
 Muhammet soyundan gelene bir bak

AYIRMA BİZİ

Medet Allah medet ey gani Settar
 Kuranı kerimden ayırma bizi
 Muhammet Mustafa Ahmet'i Muhtar
 Kuranı kerimden ayırma bizi

Yoldaş etme sahtekâra yalana
 Güzel imanımız verme talana
 Canım kurban olsun Hakkı bilene
 Kuranı kerimden ayırma bizi

Nefis tuzağına bizi düşürme
 Seni seven kulu yoldan şaşırma
 Vicdan azabında yakıp pişirme
 Kuranı kerimden ayırma bizi

Teslim oldum sana sundum halimi
 Efsane şeylere yorma dilimi
 Mürvet hak kıtından kesme elimi
 Kuranı kerimden ayırma bizi

KUL ŞİRİNİ dara durduğu zaman
 Bin ayak bir kaba girdiği zaman
 Yeri göğü ateş sardıği zaman
 Kuranı kerimden ayırma bizi

İKRARA DÜŞTÜK

Hakikat yolundan zerre sapmayız
 Ezeli ervahta ikrara düştük
 Dünyaya sarılıp nefse tapmayız
 Muhammet Mustafa Haydara düştük

Yeri göğü arşı kürsü taradık
 Her nefeste doğru yolu aradık
 Hakka teslim olduk Hakka yaradık
 Kurana inandık sağ yara düştük

Teslim olanları Mevla gözetti
 Güzel ahlak ile onu bezetti
 Tuzağa düşene elin uzattı
 Nefis çemberinden kenara düştük

Allahın ipine sıkı sarıldık
 Sorgulandık hesap verdik görüldük
 Seksen bin doksan bin yüz bin derildik
 Ser çeşmenin gözü Hünkâra düştük

Elestü deminden süzüldük geldik
KUL ŞİRİNİ olduk ezildik geldik
 Asıldık kesildik yüzüldük geldik
 Gerçeği savunduk Berdar'a düştük

ÖĞÜT

Sen kendine sadık yar istiyorsan
 Seni yaratana âşık ol yeter
 Eğer sır içimde sır istiyorsan
 Bütün eşya onu zikreder öter

Seni sevdi aşka geldi yarattı
 Kendi öz nurundan sana nur kattı
 Seni don eyledi kendin sır etti
 Yüreğine doldu nur katar katar

O kendi gücüyle âşık insana
 Kendi eserinden yola çıksana
 Çocuğuna torununa baksana
 Yüreğin çırpınır onlarla atar

Allah sana âşık haberin olsun
 İçin dışın ona sevgiyle dolsun
 Kendinden yola çık o seni bulsun
 Teslim olan kulun elinden tutar

Hak cümleyi sevdi ayırt etmedi
 Kendini bilmeyen emrin tutmadı
KUL ŞİRİNİ gece gündüz yatmadı
 Allah sevdasıyla dumansız tüter

İÇİNDE

Bende Şu dũnyada bir gũzel sevdim
 Bin bir ismi vardır birin içinde
 Yâre teslim oldum boynumu eğdim
 Kan ağlayıp ahu zarın içinde

Ona teslim oldum yaramı sardı
 Öldürũp diriltti halimi sordu
 Beni yok eyledi karşımda durdu
 Nice sırlar gizli sırrın içinde

Kendimi yitirdim onu bulunca
 Bana yer kalmadı kendi dolunca
 Veliler nebiler birlik olunca
 Nur nura karıştı nurun içinde

Dört kapıyı kırk makamı açtılar
 İnsanlık yolunda candan geçtiler
 Ölümsũzlũk Şerbetini içtiler
 Çok gelip gittiler turun içinde

KUL ŞİRİNİ derki tũm canlı birdir
 Buna inanmayan sağırdır kŕrdũr
 AŞkın potasında erimek vardır
 Seni er sayarlar erin içinde

ÖYLE GEL

Eğer İslamlığa gŕnũl verdinse
 DũŐũn taşın akıl yor da ŕyle gel
 İnsan olup doğru yola girdinse
 Vicdan mahkemesin kurda ŕyle gel

İslamiyet sevgi barış dinidir
 İnsanlık yolunda yarış dinidir
 Daim bir ikrarda duruş dinidir
 Musahip tut yola gir de öyle gel

Fatiha suresi ne diyor sana
 Hakka giden doğru yola uysana
 Derin sevgi besle bütün insana
 Sen kendi hatanı gör de öyle gel

Bir Allah dini var birde kul dini
 Kul saltanat kurdu kandırdı seni
 Doğruyu söyledim taşladın beni
 Ulaş bir mürşide sor da öyle gel

Mümin olan saltanata uyar mı?
 Hakkın yarattığı cana kıyar mı?
 Allah Böylesini kulu sayar mı?
ŞİRİNİ'YE kulak ver de öyle gel

GÜZELDİR

Gel kardeş inelim özün özüne
 Sevgimi güzeldir kin mi güzeldir
 Allah nurundan nur katmış yüzüne
 İnsan mı güzeldir cin mi güzeldir

Düşündün mü neden işin dolaşık
 Hep geride kaldın kafan karışık
 Bir gün ileriye tutmadın ışık
 Yarın mı güzeldir dün mü güzeldir

Haklı kelam nerden gelirse haktır
 Hakkı savunanın yüreği paktır
 Canı bilmeyenin cananı yoktur
 Canan mı güzeldir can mı güzeldir

Yarınlar ümittir niçin kaçarsın
 Bütün insanlığa sorun açarsın
 Dünyadan ahrete bir gün göçersin
 Ruhun mu güzeldir ten mi güzeldir

İçindeki sesi sana duyuran
 Doğru kelam edip doğru buyuran
 Senden fazla seni sevip kayıran
 Seven mi güzeldir sen mi güzeldir

SEFİL ŞİRİNİ'DİR seni sesleyen
 Bin bir türlü nefes ile süsleyen
 Güneş değil midir bizi besleyen
 Gündüz mü güzeldir tan mı güzeldir

YAVAŞ YAVAŞ

Tanımak istersen eğer insanı
 İbretle seyreyle bak yavaş yavaş
 Vücut ilmin oku kendini tanı
 Sende zuhur eder Hakk yavaş yavaş

Kendini bilmeyen onu bilemez
 Boşlukta dolaşır mutlu olamaz
 Onda kaybolmayan onu bulamaz
 Sen kendi kendinden çık yavaş yavaş

Doksan dokuz ismin eline yazmış
 İllallah adını kalbine çizmiş
 Senin için koca evreni dizmiş
 Sende gayretini çek yavaş yavaş

Her şey ondan oldu ona dönecek
 Bu gerçeği bilen onu anacak
 Cahil belki bizi yalan sanacak
 Sonra onu sarır şok yavaş yavaş

Konuşan dilimdir çıkan sesimdir
 Sevincimdir hüznün dolu yasımdır
 Aslım odur **KUL ŞİRİNİ** isimdir
 Ona doğru çıkar kök yavaş yavaş

BİLMEM UYDUM MOLA

İnsanlık yoluna uyayım dedim
 Bilmem uydum mola uymadım mola
 Haklı Hak kelamın duyayım dedim
 Bilmem duydum mola duymadım mola

Bu dünyada sırt çevirdim sefama
 Dağ dayanmaz taşlar erir cefama
 Ariflerden gelen sözü kafama
 Bilmem kuydum mola kuymadım mola

Sevgi akar yüreğimden kanıma
 Kar eylemiş imanıma dinime
 Nazlı yar yolunda şirin canıma
 Bilmem kıydım mola kıymadım mola

Güneşleri yakan bizim korumuz
 Dağı taşı tırmalıyor zarımız
 Can tercüman edip küllü varımız
 Bilmem koydum mola koymadım mola

KUL ŞİRİNİ derki aşkım ezeli
 Benim yârim kâinatın güzeli
 Kendimi yitirip onda gezeli
 Bilmem doydum mola doymadım mola

GÖRESİN

Bana kin besleme senin dostunum
 Sen seni tanı ki beni göresin
 Yaratılış benzerinim mislinim
 Can içinde yatan canı göresin

Ne sen varsın ne ben varım bir o var
 Ona teslim olduk kalmadık kenar
 Gerçek âşıkların gözleri pınar
 O çeşmeden akan kanı göresin

Allah aşkı ile kan ağlar içim
 Tüm canlıda hakkı görmek mi suçum
 Hoşgörüyü dolu sevgiye açım
 Benim içimdeki seni göresin

Seni beni Âdem deyip yaratan
 Ayırtmadı asla demden sıradan
 Biz kardeşiz müşkül kalksın aradan
 Cananı sır eden teni göresin

KUL ŞİRİNİ'M Hakkı sevmek işimiz
 Muhammet'tir evvel ahir başımız
 Şahı Merdan Ali can yoldaşımız
 Kuranı anla ki dini göresin

DÜŞTÜM

Yolum nur içinde nura uğradı
 Pertev nur içinde nur dara düştüm
 Her bakışta ciğerciğim doğradı
 Dilberler sultsını dilbere düştüm

Aşkı filizlendi dört bir yanımdan
 Haberin al cesedimden canımdan
 İliğimden damarımdan kanımdan
 İçimdeki Sırrı Settar'a düştüm

Sevdiğini sevdim candan içeri
 İlikten damardan kandan içeri
 Bende beni gördüm benden içeri
 Hiç sonu gelmeyen ikrara düştüm

Özüm teslim ettim çıktım kenara
 Kendi bildiğince yapa onara
 İki gözüm döndü iki pınara
 Güldüğümde külli zarara düştüm

Bu aşkın çilesi kesti amanım
 Gizlice yanarım çıkmaz dumanım
ŞİRİNİ'YEM Haktır dinim imanım
 Muhammedi sevdim Haydara düştüm

KURAN AŞKINA

Seni benden beni senden ayırma
 Daim bir kararda duran aşkına
 Güzel ahlak güzel dinden ayırma
 Muhammet Mustafa Kuran aşkına

Küçüktüm düştüm senin peşine
 Âşık olmayanın Hakta işine
 Elaman uğratma gönül kışına
 Nice bin bir dona giren aşkına

Bin bir ibadet var aşkın zarında
 Benim sevdam derinden de derinde
 Beni bana koyma mahşer yerinde
 Çağırmadan duyup gören aşkına

Halimiz ayandır sırrı Settar'a
 Ona teslim olduk durduk didara
 Şefaât kılasın bu günahkâra
 O gün beni benden soran aşkına

Kul odur ki kendin Hakta erite
 Gözyaşından değirmenler yürüte
 O gölde yıkanıp özün arıta
 Nefis çemberini kıran aşkına

Kul odur ki bunda nefsin öldüre
 Hak aşkını yüreğine doldura
 Kendi cenazesin kendi kaldıra
 Hacı Bektaş piri Pir-an aşkına

ŞİRİNİ der bu evreden süzül ek
 Erenlerin katarına dizil ek
 Hak kıtında kayıt olup yazıl ak
 Cümle cana nasip veren aşkına

ULANIR GİDER

Koca kâinatı yutar sevdamız.
 Düşündükçe aklım bulanır gider.
 Nefis ile bitmez oldu kavgamız
 Işın kılıçları bilenir gider.

Gözyaşım düştükçe aşkın narına
 İnciler karışır Hakkın nuruna.
 Seven sevenini koymaz yarına.
 Kudret eleğinden elenir gider.

Cananını seven varından geçer.
 Bin can kurban eder kanını saçar.
 O kerem kanıdır koyar mı naçar.
 Nur nura karışır bölenir gider.

Onu bulan kendi kendin yitirir.
 Nefis gemisini vurup batırır.
 Vücudunu teneşire yatırır.
 Aşk atına biner dolanır gider.

Aşk atına değme her can binemez.
 Binmeyenler Hakk aşkına yanamaz.
 Kendi kendin bilen eli kınamaz.
 Akar gözyaşları sulanır gider.

Mekân tutar gönüleri kırmadan.
 İnsanlığa hizmet eder durmadan.
 Muradını alır kabre varmadan.
 Dünya varlığından talanır gider.

ŞİRİNİ yok oldu O var olunca.
 Kendini yitirdi Onu bulunca.
 Yaratandan bize ilham gelince
 Nefesler nefese ulanır gider.

KIRMIZI GÜLLER

Burcu burcu kokan kırmızı güller.
 Muhammet Mustafa terinden misin?
 Hiçbir çiçekte yok sendeki haller.
 Kerbela şahının nurundan mısın?

Yel vurdukça miski amber saçılır.
 Goncaların seher vakti açılır.
 Zannetmem ki sana kıymet biçilir.
 Cenneti Âlânın Şar'ından mısın?

Yaratan sırrını goncana vermiş.
 Onun için bülbül figana girmiş.
 Âşıklar kelimelerin seninle örmüş.
 Lûli mercan yekta düründen misin?

Seher vakti kokun âlemi tutar.
 İsmi Azam okur bülbüller öter.
 Kıymet bilmeyenler koklayıp atar.
 Kıymet bilenlerin yârinden misin?

Bülbül gaflet uykusundan uyanır.
 Gül açılmış ahı arşa dayanır.
KUL ŞİRİNİ yanar birde O yanır.
 Hakikatin gizli sırrından mısın?

KAMİL İLE SOHBET

Kamil ile sohbet ettik uyandık
 Oynadı damarlar kan kana geldi
 Hakkın boyasına girdik boyandık
 Gönül çüş eyledi can cana geldi

Kâmilin sohbeti derde em oldu
 Cahil ile has sohbetler ham oldu
 Çıkarıcıya masum canlar yem oldu
 Sıralandı dertler gam gama geldi

Kâmilin sohbeti Hak'tan beratlı
 Ruha gıda verir akışı tatlı
 Cahil kin bakışlı Hınzır suratlı
 İblisle don giydi ten tene geldi

Kâmilin sohbeti Hakka ulaşır
 Arif olan nefsi ile güreşir
 Cahilin mecliste dili doluşur
 Sohbetten bir haber tan tana geldi

KUL ŞİRİNİ'M bu sohbetin aslı ne.
 Allah nazar kıldı Ali nesline.
 Kamiller yazıldı misli misline.
 Âşıklar sadıklar yan yana geldi

SEN DEĞİL MİSİN?

Kendi varlığından bizi var edip
Nuruna bandıran sen değil misin?
Müminin kalbine girip yer edip
Zikrini andıran sen değil misin?

Çok ince detaylı hesap kuransın
Bütün vardan yoktan amel soransın
Kâinatı çevreleyip saransın
Devranı döndüren sen değil misin?

Görünmeden kâinatı gözleyen
Mahlûkatı adaletle izleyen
Bütün ayıpları örtüp gizleyen
İblisi sindiren sen değil misin?

Medet senden Arşın Kürsün sultanı
Nice dertli kulun sensin dermanı
Tevrat'ı Zebur'u İncil Kuranı
Beş kitap gönderen sen değil misin?

Dört peygamber geldi dört büyük kitap
Beşinciyle bize eyledin hitap
Bu Kuran'ı natık ayrı bir hesap
Bunları indiren sen değil misin?

Esmayı Hüsna da Gafur olansın
Adaletle kâinata dolansın
Nice düşmüşlerin elin alansın
Acılar dindiren sen değil misin?

Teslim olmayanı yoldan şaşırın
 Teslim olan kulu dağdan aşırın
ŞİRİNİ'Yİ bir sevdaya düşüren
 Yakıp da yandıran sen değimlisin?

ŞİİRDEKİ AKIŞ

Şiirdeki akış bütün güzellik
 İçten duygulanıp yazandan gelir
 İlkbaharda güle düşen gazellik
 Ayağı uyağı bozandan gelir

Eğer anlam yoksa eğer haz yoksa
 Aşk içinde duyulmamış söz yoksa
 Bir derinlik olup eğer öz yoksa
 Boşa karalayıp çizenden gelir

Hal bilmeyen kişi ne bilir halden
 Söz kar etmez imiş ne gelir elden
 Üç beş kelam çalmış sağ ile soldan
 Gerçek kelam sırrı çözümlenir

Kendini bilmeyen kelam bilir mi?
 Bin nasihat versen birin alır mı?
 Kendini bulmayan Hakkı bulur mu?
 Nefsine kul olup azandan gelir

KUL ŞİRİNİM şirin konuş Şar senin
 Bir misli bulunmaz nazlı yar senin
 Aşk içinde gizli aşkın var senin
 Ölümüne sevmek ozandan gelir

SALÂVAT GETİR

Ahmet'i Muhatara salâvat getir
 Kevser suresinde soyu ne güzel
 Er isen postunda er gibi otur
 Gerçek seyitlerin huyu ne güzel

Bakın Hak'tan gelen gerçek yasa ya
 Zülfikar Ali'ye asa Musa'ya
 Nefes verdi Meryem oğlu İsa'ya
 Halacı Mansur'un yayı ne güzel

Hak'tan insanlığa tek İslam indi
 Dört kitap içinde buyurdu kendi
 Hak âşıklarında nefes tükendi
 Saz keman yanında ney'i ne güzel

Anlattık her şeyi bin bir dil ile
 Ahlak sergiledik güzel hal ile
 Hakk'a vasıl olduk kısa yol ile
 Arif olan aldı payı ne güzel

On iki burç dünya güneş arası
 On ikidir kâinatın töresi
 On ikidir yılda aylar sırası
 İlk Muharrem matem ayı ne güzel

Nebiler veliler onu tuttular
 Sıdk ile tutanlar Hakk'a yettiler
 Katarlanıp dergâhına gittiler
 Kırklarda içtiler meyi ne güzel

Dalga gelir aklım fikrim dolaşır
 Gözyaşımız divanına ulaşır
 Muharrem de koyun gibi meleşir
MURTAZA ŞİRİN'İN köyü ne güzel

ALLAHI ZİKRETMEK

Allah'ı zikretmek ne güzel iştir
 Kalp evini silip arıtmak gerek
 Biz bunu biliriz gerisi boştur
 Canı cananına yürütmek gerek

Yürüyüp de menzil alayım dersen
 Bir kâmil mürşidi bulayım dersen
 Ölmeden evveli öleyim dersen
 Evvel nefsi yakıp eritmek gerek

Küfrünü imana satayım dersen
 Başımdan belayı atayım dersen
 Bu dünyadan yüküm tutayım dersen
 Özünü yalandan farıtmak gerek

Özünü birleyen sözünü birler
 Ona yardım eder gerçekler pirlere
 Batın kapısından açılır sırlar
 Bini kırka verip bir etmek gerek

Bunu bilen girer birlik yurduna
 Düşer gider bir sevdanın ardına
 Sevenin sevdadan başka derdi ne
 Hap ahu figanda zar etmek gerek

Aşkın potasında eriyip akın
 Gün be gün çoğalan bir ateş yakın
 Onu kendin edip kendinden çıkın
 Benlik pınarını kurutmak gerek

Almayana değil sözüm alana
KUL ŞİRİNİ yan dolana dolana
 Canım kurban olsun halden bilene
 Güzel fikirleri üretmek gerek

GEL YETİŞ

Ehlibeyti seven kullar dardadır.
 Şah Hüseyin Celal Abbas gel yetiş
 Allah diyen kullar ahı zardadır
 Şah Hüseyin Celal Abbas gel yetiş

Allah'ı seven çok amma dilinde,
 Uygulama yoktur yaşam halinde.
 Ut edep kalmadı kızda gelinde
 Şah Hüseyin Celal Abbas gel yetiş

Çıkarını gören yolu bozuyor.
 Yola girmeyenler kitap yazıyor
 Ona uyan kullar yoldan azıyor
 Şah Hüseyin Celal Abbas gel yetiş

Ayin erkân gitti dilde cem kaldı
 Kurumadı gözlerimde nem kaldı
 Sizden başka çağıracak kim kaldı
 Şah Hüseyin Celal Abbas gel yetiş

Adalet kılıcın elinde tutan,
 Güneş ile doğup ay ile batan
 Darda kalanların carına yeten,
 Şah Hüseyin Celal Abbas gel yetiş

İsmi Azamdaki Ulu aşkına
 Muhammet Mustafa Ali aşkına
 Hünkâr Hacı Bektaş veli aşkına
 Şah Hüseyin Celal Abbas gel yetiş

Yerin göğün arşın kürsün nurusun
 Allah diyen mümin kulun yârisin
SEFİL ŞİRİNİ’NİN nazlı pirisin
 Şah Hüseyin Celal Abbas gel yetiş

MURADIM

Vücudum şehrini bir baştanbaşa
 Bir dilberin aşkı sardı gidiyor
 Feryadım saçıldı dağ ile taşa
 Onulmaz bir yara verdi gidiyor

Aşkın acısına tahammül eyle
 Söylersen derdini ehline söyle
 Nur ile müzeyyen gerdanı yayla
 Işın hançerini vurdu gidiyor

Çekmeyenler ne bilecek bu derdi
 Ana yok baba yok bilinmez yurdu
 Sevenin dilinde ezberi viridi
 Âşıklara tuzak kurdu gidiyor

Yaratıcı kulu aşkla yarattı
 Aşka geldi öz nurundan nur kattı
 Ona âşık olan bunu fark etti
 Seven sinesini yardı gidiyor

Böyle bir acayip derde uğradım
 Sır içinde sırlar verdi kavradım
 Açıktan göründü aldım muradım
ŞİRİNİ ALLAHİ gördü gidiyor

ULUMUZ BİZİM

Akıl fikir almaz bizdeki hali
 Tıpkı hakka benzer halimiz bizim
 Kurana bağlıdır gerçeğin yolu
 Hakka doğru gider yolumuz bizim

İkrar vermeyenler yola giremez
 Yola girmeyenler hakka eremez
 Özü çürük bizden hesap soramaz
 Zülfikar oynatır Ali'miz bizim

Hakka teslim olur candan geçeriz
 Bütün insanlığa ışık saçarız
 Dünyadan ahrete diri göçeriz
 Allah'ı zikreder ölümüz bizim

Allah aşkı ile dolup taşarız
 Tüm canlıyı kardeş bilir yaşarız
 Ayrı görenlere bakar şaşarız
 Cümle canda mevcut Ulumuz bizim

Muhammet Mustafa aşkın ocağı
 Bütün ümmetine açmış kucağı
ŞİRİNİ ölçülmez aşkın sıcağı
 Cehennemi yakar külümüz bizim

YARA BEN

Bir meçhule doğru sürüklenirim
 Varamadım varacağım yere ben
 Dert zincirleriyle körüklenirim
 Halim arz edemem nazlı yâre ben

Benim yârim kâinatın yâridir
 Düştüm sevdasına yakar eritir
 Ah çektikçe damarımı kurutur
 Âşık oldum Allah gibi nura ben

Melekler felekler ağlar zarımdan
 Volkanlar titreşir yanan korumdan
 Tığı bent vurdular yedi yerimden
 Berdar olmak için durdum dara ben

Keremi kül eden aşkı beslerim
 Anlatsam zamana sığmaz hislerim
 Gizli gizli ağlar içten seslerim
 Düştüm işte böyle ahu zara ben

Bir beni yakan var benden içeri
 İlikten damardan kandan içeri
KUL ŞİRİNİ saklar candan içeri
 Uğramışım sır içinde sıra ben

SENİ SÖYLERİM

Zikrim fikrim la ilahe illallah
 Kâinatı saran seni söylerim
 Muhammet Mustafa Hak Resulullah
 Ehli beyit Kuran seni söylerim

Muhammed'in bir sır vardır terinde
 Her aşığın bir sevda var serinde
 Bin ayak bir kapta mahşer yerinde
 Kuldun hesap soran seni söylerim

Gece yarısını geçti karıdı
 İçimizde Şahı Merdan var ıdı
 Ah çektikçe damarlarım kurudu
 Gökkandilde duran seni söylerim

Seher vakti geldi bak kuşlar ile
 Ötüşür gözümde şu yaşlar ile
 İnsanlık yolunda savaşlar ile
 Halımızı gören seni söylerim

KUL ŞİRİNİ'M yalvarırım Huda'ma
 Hünkâr Hacı Bektaş Veli dedeme
 On ikiler yardım ede bu deme
 Coşup dalga vuran seni söylerim

SEVDAMIZ

Kitaplara sığmaz bizim sevdamız
 Allah sevdasına düşenler bilir
 Aşkla yoğrulmuştur nurdur mayamız
 Yanıp küresinde pişenler bilir

Gerçek âşık olan tutuşur yanar
 Eriyip hallolur aslına döner
 Bunda kendi kendin aşmaktır hüner
 Kırıp kabuğunu aşanlar bilir

Sağ iken ölmeden evveli ölür
 Kendi yaşar görür öğrenir bilir
 Vücut elbisedir ruh baki kalır
 Bu işin peşinde koşanlar bilir

Cahil ne bilecek ilmi ledün-u
 Nefsi bırakmazken dünya tadını
 Âşıklar unuttur kendi adını
 Kırklar meydanında coşanlar bilir

ŞİRİNİ der Allah bizim varımız
 Nuruna karıştı sevda nurumuz
 Dünyada olmasın varsın yerimiz
 Bizi o dünyada şaşanlar bilir

AYIRMA

Gül yüzlü güzelim bülbül avazlım
 Beni senden seni benden ayırma
 Hasret acısını çekemem nazlım
 Beni senden seni benden ayırma

Senin gölgen benim gölgem bir olsun
 Aramızda sır içinde sır olsun
 Bizi kıskanın gözü kör olsun
 Beni senden seni benden ayırma

Bir gün dönüm noktasına varılsa
 Taşlar parçalansa dağlar yarılsa
 Ulu divan olup mahşer kurulsa
 Beni senden seni benden ayırma

Yedi ayet yedi nokta Hak için
 Şahı Merdan Abu Kevser sak için
 On iki nur on dört Masum pak için
 Beni senden seni benden ayırma

Aşkına düşeli göz göre göre
 Ölüp dirilirim günde bin kere
KUL ŞİRİNİ kurban bastığın yere
 Beni senden seni benden ayırma

BİR BAK

Gerçek âşıkların hali böyledir
 Onu bu sevdaya salana bir bak
 İçindeki aşkı onu söyletir
 Kalpten kalbe girip dolana bir bak

Âşıklar sinesi oyuk oyuktur
 Delik deşik sine hakka layıktır
 Gaflet uykusundan uyan ayık dur
 Hak için sinesin yolana bir bak

Döküldükçe gözden inci danesi
 Paha yetmez servettir bir tanesi
 Boş mu olur sevenin kalp hanesi
 Ölmeden evveli ölene bir bak

Hak ile hak olur kıyanlar cana
 Sevdiği bir yana âlem bir yana
 Aşkı sığmaz arşa kürse cihana
 Benliğinde onu bulana bir bak

ŞİRİNİ'NİN durmaz akar gözyaşı
 Güzel olur güzel sevenin işi
 Severiz seveni Hacı Bektaş'ı
 Muhammet soyundan gelene bir bak

AĞLARIM

İçimdeki hasretimsin ahımsın
 Ellerimi açar açar ağlarım
 Tapınağım secdem Kible ğahımsın
 Gözyaşımı saçar saçar ağlarım

Seher vakti kuşlarınla öterim
 Sabrı kararım yok yanar tüterim
 Anlatılmaz betelerden beterim
 Kelamları seçer seçer ağlarım

Bir derdim var bin dermana değişmem
 Oruçluyum kimselerle dövüşmem
 Bir tek muradım var sana kavuşmam
 Benliğimden geçer geçer ağlarım

İsmini andıkça fizahım artar
 Duygular depreşir bağrımı yırtar
 Gafuru rahimsin elaman kurtar
 Ektiğimi biçer biçer ağlarım

Teslim kapısında çöküp oturdun
 Cümle mahlûkatın rızkın yetirdin
ŞİRİNİ'DE gonca güller bitirdin
 Gizli gizli açar açar ağlarım

KURBANIM

Fatiha suresi ayet beş ile
 Hakikate giden yola kurbanım
 Bağrı yanıp gözden akan yaş ile
 Allah'ı zikreden dile kurbanım

Allah âşık oldu bizi yarattı
 Âdem nice bin yıl kalıpta yattı
 Aşka geldi öz nurundan nur kattı
 Hal içinde olan hale kurbanım

Ruh nuru görünce girdi Âdeme
 Âdem âşık oldu bari Huda'ma
 Bütün âlem aşkla geldik bu deme
 Haram karışmamış bele kurbanım

Gerçek bel evladı yolunu tanır
 Dünya ve ahrette delili yanır
 Cahil bu dünyayı kendinin sanır
 Sonunu düşünen kula kurbanım

İnsanı insana bulduran sensin
 Gözünden perdeyi kaldıran sensin
 Gizli sırlarını bildiren sensin
 Aşk dolusu sunan ele kurbanım

KUL ŞİRİNİ hayır gelsin sonumuz
 Hakka kurban olsun tatlı canımız
 Kuran kitabımız İslam dinimiz
 Sevgi saygı dolu dine kurbanım

YAR YÂDA GELDİ

Aşkın dalgasıdır kimse gülmesin
 Kınamayın beni yar yâda geldi
 Canından geçmeyen âşık olmasın
 Canım kurban ettim ar yâda geldi

Bu nasıl vaziyet bu nasıl durum
 Akılla ölçülmez yapılmaz yorum
 Tepeden tırnağa yanan bir korum
 İçim dışım ahu feryada geldi

Volkanlar oluşur sanki özümde
 İnci daneleri damlar yüzümde
 Karşımda cemali bir dem gözümde
 Sanki gerçek sanki rüyada geldi

Nerede muhabbet ettiğim günler
 Sazımı sesime kattığım günler
 Dünyayı bir pula sattığım günler
 Oturup durduğum yer yâda geldi

Mecnun Leyla için çöller dolaştı
 Kerem yandı Aslı Han 'a bulaştı
 Karada kalana Hızır ulaştı
 Çağırana İlyas deryada geldi

Güzel seven âşık güzel hallidir
 Sevda çeken her halinden bellidir
 Âşıkların yâri yeşil ellidir
 Hacı Bektaş Veli pir yâda geldi

KUL ŞİRİNİ'M der ki sonu nola'cak
 Arayan Mevla'sın buldu bulacak
 Gerçek âşık odur kurban olacak
 Malım mülküm verdim ser yâda geldi

NE GÜZEL

Eridi kalmadı dağların karı
 Derelerden akan seller ne güzel
 Dört bir yanı lale sümbül bürümüş
 Kekik reyhan kokan yollar ne güzel

Yücesinde aç kurtları uluşur
 Boz ayılar dişisine çalır
 Engininde koyun kuzu meleşir
 Körpe kuzudaki diller ne güzel

Ahır herki olur tarla sürülür
 Sarmaşıklar bulduğuna sarılır
 Bağ ile bahçeye bülbül örülür
 Burcu burcu kokan güller ne güzel

Yağmur yağar mis kokutur toprağı
 Su zerrecikleri süsler yaprağı
 Bülbülün turacın dem tutma çağı
 Kaysı çiçek açmış dallar ne güzel

Çelebi'nin görülecek zamanı
 Zalim yokluk bize vermez âmânı
SEFİL ŞİRİNİ'NİN dini imanı
 Muhabbeti seven kullar ne güzel

GURBET

Hasançelebi'de doğdum büyüdüm
 Sorma yavrum buralıyım buralı
 Küçükken gurbete gittim toy idim
 Sanma yavrum oralıyım oralı

On iki yaşında ayrıldım burdan
 Hasret ateşiyle kavruldu zardan
 Gözümde ki yaşlar yağmurdan kardan
 Değil yavrum yaralıyım yaralı

Küçük yaştan hasret kaldım yurduma
 Dert ortağı bulamadım derdime
 Akıl ermez ezberime virdime
 Ben bir bahtı karalıyım karalı

Terk eyleme aman yavrum köyünü
 Türlü türlü gurbet ilin oyunu
 Tanır mısın Derviş Ali soyunu
 Bir de yavrum Kelaliyim Kelali

Malatya ilimiz Hekimhan kaza
 Hasançelebi'li adım Murtaza
KUL ŞİRİNİ derler mahlasımıza
 Yavrum ben bu yöreliyim yöreli

BİZİM

Ta ezelden Türk'üz Malatyalıyız
Tarihlere sığmaz şanıımız bizim
Hakka doğru akan aşkın seliyiz
Hamdolsun İslam'dır dinimiz bizim

İslam dini sevgi barış dinidir
İnsanlık yolunda yarış dinidir
İkrarında sadık duruş dinidir
Çölleri suladı kanımız bizim

İnsanlık yolunda sancak açarız
Hak aşkına candan maldan geçeriz
Erdemli insanı aklar seçeriz
Yoluna kurbandır canımız bizim

Hekimhan'dır Malatya'nın incisi
Hasan çelebidir açan goncası
Dağlar maden yüklü vardır sancısı
Cevher yüklü dört bir yanımız bizim

ŞİRİNİ der kini kibri atalım
Kara düşünceye ışık turalım
Sevgi barış tohumunu katalım
Kardeş kardeş geçsin günümüz bizim

MALATYA

Erdemli insanlar mertler yurdusun
Helaldir ekmeğin aşın Malatya
Gerçek âşıkların dilde virdisin
Kutsaldır toprağın taşın Malatya

Aslanlı tepede temel taşların
 Orda belgelenmiş güzel işlerin
 Allah'ı zikreder uçan kuşların
 İsmi azam okur kuşun Malatya

Yedi yerde mekân tuttun kuruldun
 Yaktılar yıktılar tekrar dirildin
 Hakkı sevdin Ehlibeyte sarıldın
 Onun için Hak yoldaşın Malatya

Dört kitap içinde Tevrat'ta varsın
 Arif olan canlar okusun görsün
 Sultan Süleyman'dan bir haber versin
 Üç bin yılı aşar yaşın Malatya

Yıllar yılı sürdü kale yapısı
 Doksan beş burcu var on beş kapısı
 Tarih yazdı gazilerin hepsi
 Şehit dolu için dışın Malatya

Hasan Basri hoşgörülü eridi
 Abdolvahap gazi bir tek bir idi
 Hüseyin gaziler sana yar idi
 Göklere yüceldi başın Malatya

Bunca evliyalar geldi çağrına
 Ahmet duranları bastın bağrına
 Battal gazi şehit oldu uğruna
 Canın kurban verdi peşin Malatya

KUL ŞİRİNİ derki Hekimhanlıyım
 On iki ruhum var yedi canlıyım
 Hasan çelebiden barış yanlıyım
 Sevgidir saygıdır işin Malatya

BİRSİN MALATYA

Çok serencam geldi geçti başından
 İyi ki dünyada varsın Malatya
 Er fişkirir toprağından taşından
 Erenler yaranı sarsın Malatya

Doğu Anadolu yukarı Fırat
 Yerleşim merkezin sunar bir hayat
 Sende yaşayanlar alıyor murat
 Seni sevenlere yarsın Malatya

Derme suyu damarında kanındır
 Kaysı bahçeleri dört bir yanındır
 Bu dünyada tescillenmiş ünündür
 Kaysınla dünyada birsin Malatya

Malatya ovası yığma höyükler
 Nice sırlar geçmişini sayıklar
 Açıldıkça tarihini ayıklar
 İnsanlık belgeni görsün Malatya

Aslanlı tepede belgen sıralı
 Neolitik devre vardı varalı
 Bir saray yaptırdı Hitit kiralı
 Asurlardan haber versin Malatya

Üç bin dört yüz yıllık belgen bulundu
 Tiylat zamanında vergi alındı
 Nice krallarla yakan yolundu
 Zulmelinden ahu zarsın Malatya

Asur hükümdarı Sargon alınca
 Senin halkın senden sürgün olunca
 İmar oldun Constantinus gelince
 Yaratana şükür dersin Malatya

Zalim zulmü sevdi hakkı sevmedi
 Seni ağlatanlar asla ovmadı
 Üzerine hak rahmeti yağmadı
 Hak kıtında gizli sırsın Malatya

Milidya Melidi meludu kaldın
 Melid Melirine Melita geldin
 İslam sancağıyla Malatya oldun
 Hasan Basrilerle hürsün Malatya

Hüseyin gaziler bir belli candı
 Abdulvahap gazi aziz sultandı
 Erenler civanı Ahmet Durandı
 Ehlibeyte mekân Şar'sın Malatya

Seyit battal gazi tarihe sığmaz
 Bir geldi pir geldi bir daha doğmaz
 Seni seyredenler seyrine doymaz
 Erenler gözünde nursun Malatya

KUL ŞİRİNİM Hekimhan'dır kazamız

Allah'ı zikreder bütün azamız

Cihat açtık nefse karşı kazamız

Bizi yaratandan sorsun Malatya

CANIM MALATYA

Bağı bostan dört bir yanın sarılmış

Cennet misalisin canım Malatya

Sana bu kısmetler haktan verilmiş

Hak kudretten gelen honum Malatya

Bey dağının boran kışı geçince

Kaysı bahçeleri çiçek açınca

Dört bir yana miski amber saçınca

Damarımda oynar kanım Malatya

Sende yaşayanlar bir can incitmez

Helal haram yiyip ergiye gitmez

Seni tanımayan bunu fark etmez

Hakka doğru gider yönüm Malatya

Sana sığınana uzanan elsin

Yalvarırım Hakka yardımcın olsun

Nuru pertev ile her yanın dolsun

Muhammet dinidir dinim Malatya

Budur **ŞİRİNİN** Haktan duası

Temiz kalsın derman olsun doğası

Gençlere olası bilim yuvası

Seninle yücelir şanımlı Malatya

KERBELAYA VARINCA

Bizim için yüzün süresin şaha
 Fırat suyu Kerbela'ya varınca
 Halımızı bildir ol Kible'gâha
 Fırat suyu Kerbela'ya varınca

Sevenler uzakta ağlar diyesin
 Gözlerinden yaşlar çağlar diyesin
 Yasın çekip kara bağlar diyesin
 Fırat suyu Kerbela'ya varınca

Yolun açık ola çabuk gidesin
 Emanettir kaybetmeye yutasın
 Gözyaşımı şaha teslim edesin
 Fırat suyu Kerbela'ya varınca

Sür yüzünü şaha haslardan hasa
 Bir de niyaz eyle Celal Abbas'a
 Diyesin sevenler hep girdi yasa
 Fırat suyu Kerbela'ya varınca

Duruyor mu toy Kasımın kınası
 Ağlıyor mu Ali-Ekber anası
 Bak kanar mı Aliasgar yarası
 Fırat suyu Kerbela'ya varınca

Hür Şehitte ehlibeytin kurbanı
 Sardılar mendili kesildi kanı
 Bizim için yüz sür göreyim seni
 Fırat suyu Kerbela'ya varınca

ŞİRİNİ der sana coş eyle durul
 Durma gayretli git ak harıl harıl
 Medet de şahıma sıdk ile sarıl
 Fırat suyu Kerbela'ya varınca

BİZİM

Yası matem geldi sinem sızılar
 Asırlara sığmaz anımız bizim
 Kucakta çığırışır emlik kuzular
 Susuzluktan yandı tenimiz bizim

Kerbela'da ikrar verip sultana
 Evvela Hür Şehit girdi meydana
 Açın bakın kolundaki nişana
 Ehlibeyte kurban canımız bizim

Vardı Celal Abbas Fırat'a yetti
 Kırbasın doldurdu hep hücum etti
 Kolları kesildi dişiyle tuttu
 Omuzdan kesildi yenimiz bizim

Yalan dünya dinsizleri tavladı
 Şam sürüsü bizi gafil avladı
 Şehit düştü altı Ali evladı
 Kızıla boyandı donumuz bizim

Dar geldi Asgar'a ana kucağı
 Amanını kesti çölün sıcağı
 Okla vurdu o Harmele alçağı
 Güneşe çevrildi yönümüz bizim

Aliekber için indi melekler
Sesini dinledi çarkı felekler
Şehit düştü parçalandı yürekler
Yası matem oldu günümüz bizim

Toy Kasımın toy kınası eline
Yakılınca döndü baktı geline
Atın sürdü Ninova'nın çölüne
Çevrilmişti dört bir yanımız bizim

Yezit ordusuyla cenge girişti
Amansızca döne döne vuruştı
Damatlık kınası kana karıştı
Kan ile yakıldı kınamız bizim

Hüseyin yürüdü çadıra girdi
Hasta yavrusunun halini sordu
Gizli İmam'iyet sırların verdi
Ondan zuhur etti binimiz bizim

Seyreleyin Hüseynimin işini
Kan eyledi toprağını taşını
İnsanlığa kurban verdi başını
Uzaya saçıldı ünümüz bizim

Ehlibeyti seven hep şehit oldu
Kevser suresinden bir Zeynel kaldı
Otuz dokuz esir saçların yoldu
Kuran'da yücelir şanımız bizim

ŞİRİNİ der matem ayı dolandı
 Bunda şehit olan nura bölendi
 Kerbela toprağı nasıl sulandı
 Oluk oluk aktı kanımız bizim

MEDET ALLAH

Hüseyin gül cismi boyandı kana
 Muhammet ümmeti düştü figana
 Böyle bir er gelmemiştir cihana

Medet Allah can içinde can ağlar
 Hüseyin der mümin Müslim kan ağlar

Ahmet'i Muhtarın nazlı torunu
 Tarihler yazmadı böyle birini
 İlkin ilki kurban verdi serini

Medet Allah can içinde can ağlar
 Hüseyin der mümin Müslim kan ağlar

Yaratılış için kurban olandı
 Bir içinde birdi gidip gelendi
 Kerbela sahrası kana bölendi

Medet Allah can içinde can ağlar
 Hüseyin der mümin Müslim kan ağlar

Dedi bu ikinci kurban oluşum
 Bir ikrar içindir gidip gelişim
 Ninova çölüne düştü bir hışım

Medet Allah can içinde can ağlar
Hüseyin der mümin Müslim kan ağlar

Yetmiş üç yerinden kızıl gül açtı
Gülün tohumunu evrene saçtı
Evlattan ayalden serinden geçti

Medet Allah can içinde can ağlar
Hüseyin der mümin Müslim kan ağlar

Baktı çadırlara varamaz oldu
Zeynep yaraların saramaz oldu
Zülcenah üstünde duramaz oldu

Medet Allah can içinde can ağlar
Hüseyin der mümin Müslim kan ağlar

Zülcenah Hüseyini vermez sırtından
Melekler saf tutmuş bakar ardından
Bir figan yükseldi cennet yurdundan

Medet Allah can içinde can ağlar
Hüseyin der mümin Müslim kan ağlar

Geyikler meleşir ötüşür kuşlar
Şama götürüldü hep kesik başlar
Müminin gözünde kurumaz yaşlar

Medet Allah can içinde can ağlar
Hüseyin der mümin Müslim kan ağlar

Azazil'e uyan Hakka uymadı
 Dört kitapta gelen emri duymadı
 Öldürdü dirildik kana doymadı

Medet Allah can içinde can ağlar
 Hüseyin der mümin Müslim kan ağlar

İblise dost olan Hakka asidir.
 Hakka âşık olan haslar hasıdır
 On muharrem şah Hüseyin yasıdır

Medet Allah can içinde can ağlar
 Hüseyin der mümin Müslim kan ağlar

Anda gelip çattı şehitlik vakti
 Allah'ı kendine hayran bıraktı
ŞİRİNİ'M içime inciler aktı

Medet Allah can içinde can ağlar
 Hüseyin der mümin Müslim kan ağlar
 HÜSEYNİN GÜL CİSMİ

Hüseyin gül cismi düştü toprağa
 Medet Allah yası matemdir matem
 Hüzün değdi gül dalında yaprağa
 Medet Allah yası matemdir matem

Bilmediler hakkın gizli sırrını
 Araya aldılar pirlir pirini
 Kâinat titredi duydu zararını
 Medet Allah yası matemdir matem

Âlem yasa girdi zarı duyunca
 İnsanoğlu insanlığa kıyınca
 Bu yas bitmez yaratılış boyunca
 Medet Allah yası matemdir matem

Hüseyin'in kim olduğun bilensin
 Hay olansın daim baki kalansın
 Mümin ile ağlayansın gülensin
 Medet Allah yası matemdir matem

Uzaya yayılan şöhret şan senin.
 Dört kitapta güzel ahlak din senin
 Kerbela'da akan kızıl kan senin.
 Medet Allah yası matemdir matem

Bu dert bizi erim erim eritir
 Ben çekerim küçük yaştan beridir
 Şah Hüseyin **ŞİRİNİ'**NİN piridir
 Medet Allah yası matemdir matem

YASIN ÇEKENLER

İmam Hüseyin-in yasın çekenler
 Hakikat sırrına yeter mi yeter
 Gözlerinden kanlı yaşlar dökenler
 Hakkın boyasına batar mı batar

Birini tutana bir yıl yazılır
 İki tutan katarına dizilir
 Üçünü tutana Engür ezilir
 Muhammet elinden yutar mı yutar

Dördünü tutanlar beşe erişir
 Altısını tutan canla barışır
 Yedisini tutan nura karışır
 Küfrünü imana satar mı satar

Sekizinde bir saz gibi ötenler
 Dokuz tutup on on bire yetenler
 Bu üç gün içinde oruç tutanlar
 Bin yıllık orucu tutar mı tutar

KUL ŞİRİNİ'M on ikisi hak oldu
 Üçte zilhicce den Masum pak oldu
 Yardımcımız Abu Kevser sak oldu
 Kokusu burnumda tüter mi tüter

AVCI

Nasihat tır avcı kardeş alana
 Her işin doğrusu eğrisi vardır
 Sakın imanını verme talana
 Ararsan bulursun doğrusu vardır

Av yasağı varsa nefsine uyma
 Gizli gidip birde günleri sayma
 Yuvadan yumurta toplayıp doyma
 Kuşun yürek delen çığılsı vardır

Kınalı kecliğe evisin kurma
 Dokunup tetiğe meriyi vurma
 Vicdanın var ise sebebin sorma
 Belki yuvasında yavrusu vardır

Ormanlar yakılır yüreğim yaslı
 Yurdumda ceylanın kalmadı nesli
 Göster sürüsünü var ise aslı
 Hayalde geyiğin öğürü'sü vardır

Kendi canın seven kıyar mı cana
 Bir yaşam bir yana dünya bir yana
KUL ŞİRİNİ söyler sözden alana
 Bütün avcılara çağrısı vardır

İÇİNDE

Deli gönül gitme nefsin peşine
 Yanar tutuşursun közün içinde
 Türlü tevir işler açar başına
 Vicdanın kan ağlar hüznün içinde

Cahil nefse uyar aklına uymaz
 Bu dünyayı versen gözü aç doymaz
 Gerçekler bu günü yarına koymaz
 Karınca misali yazın içinde

KUL ŞİRİNİ sözü yerinde söyler
 Kalbi pak olana kin kibir neyler
 Cahil bir söz ile nice kan eyler
 Söz var can kurtarır sözün içinde

CANAN KAN AĞLAR

Kendi özün tanımazsa bir kişi
 Canı mundar eder canan kan ağlar
 Cesetle tükenmez ruhun savaşı
 Kalbi zara düşer iman kan ağlar

Kişi kendi kusurunu bilirse
 İman tazelenir tövbe kılırsa
 Yüzü yerde özü darda olursa
 Gayreti elinden zaman kan ağlar

KUL ŞİRİNİ kan ağlıyor derinden
 Gözyaşı dökülür yüz bin yerinden
 Gerçek âşıkların ahu zarından
 Gökte melek yerde insan kan ağlar

MİRAC

Muhammet miraçtan selam getirdi
 Kırklar meclisine vardığı zaman
 Edep erkân ile posta oturdu
 Ulunuz kim deyip sorduğu zaman

Biri kırka kırkı bire yazıldı
 Cümlesi de bir katara dizildi
 Bir keşküle kırk damla kan süzüldü
 Muhammet neşteri vurduğu zaman

Kan kana karıştı ayır dediler
 Muhammet gördü ki birlik idiler
 Bir üzümü kırk pay edip yediler
 Salman keşkülünü verdiği zaman

Ol şerbetten biri içti mest oldu
 Cümlesi de cümlemize dost oldu
 Hû dediler iki cihan ses doldu
 Muhammet semaha girdiği zaman

Esridi hep kırklar cümlesi coştı
 Muhammed'in tacı başından düştü
 Kırk pare ettiler kırklar bölüştü
 Beline kemer best sardığı zaman

Yirmi üç can vardı on yedi bacı
 Cümlesi de cümlemize duacı
 Semah oldu mümin kulun miracı
 Şahı Merdan yolu kurduğu zaman

Seksen bin urumun erinden kaldı
 Doksan bin horasan pirinden kaldı
 Şemsi Tebriz'inin yârinden kaldı
 Yunus Taptuk'una erdiği zaman

Semah oyun değil bir ibadettir
 Haktan insanlığa yar hidayettir
 Hakkadır menzili hak nihayettir
 Mümin ikrarında durduğu zaman

Biz döneriz bütün evren dönüyor
 Manadan almayan bizi kınıyor
ŞİRİNİ 'Yİ gören deli sanıyor
 Aşkın dalgaları sardığı zaman

PEYGAMBER ETEĞİ

Mümin dört köşeye niyaz etmeli
 Peygamber eteğin serildiğinde
 Pirin buyruğunu bir bir tutmalı
 Sorgu sual verip görüldüğünde

Âdem'den Hatem'e yol böyle geldi
 Muhammet Mustafa miraçtan aldı
 Kırklar meclisine misafir oldu
 Doksan bin kelamı verildiğinde

Doksan bin kelamı dinleyen kandı
 Musahip tuttular ettiler andı
 Semaha girenler nura boyandı
 Nefis çemberleri kırıldığında

Nefsini öldüren erdir gazidir
 Semah ibadetin asıl özüdür
 Tevhit hakikatin gerçek yüzüdür
 Yektir Allah deyip vurulduğunda

Muhammet Ali'nin sırrı açılır
 Müminin üstüne rahmet saçılır
ŞİRİNİ gûnahtan kandan geçilir
 Dört kapı kırk makam sürüldüğünde

PERVANE SEMAHI

Ta Âdem atadan Şit'tan bu yana
 Aşk ile semahı dönen kim idi?
 Canlarını Allah için meydana
 Koyup ateşlerde yanan kim idi?

Güruhu Naciye bağlı başları
 Allah için dönmek idi işleri
 İçleri ne ise oydu dışları
 Hal diliyle Hakkı anan kim idi?

Her Şey döner durur görebilirsen
 Düşünüp farkına varabilirsen
 Bu sırrın künhüne erebilirsen
 Devranı döndüren canan kim idi?

Hakikat yoluna candan bent olup
 Can verip cananı semahta bulup
 Miraç dönüşünde kırklara varıp
 Orda aşk atına binen kim idi?

Dön deyince yeri göğü yardan
 Dönerler perdeyi yırttı aradan
ŞİRİNİ okurken ağdan karadan
 İçip dost elinden kanan kim idi?

DİLBİR

Pervaneler gibi aşk ateşinde
 Yaktın büryan ettin sinemi dilber
 Herkes güler oynar kendi işinde
 Kan ile yaktırdın kınamı dilber

Ne dil tarif eder ne kalem yazar
 Can pazarı derler bir kanlı Pazar
 Kimi asar keser derimi yüzer
 Hep ölüp dirilmek bana mı dilber

Nazı niyazımdan çıkar bu kelam
 Bin can kurban olsun gönder bir selam
 Göster cemalini kurbanın olam
 Sakın ıssız koyma hanemi dilber

Sana ayan içten içe yanarım
 Gözlerim sulanır seni anarım
 Bazen deli gibi semah dönerim
 Damara'mı girdin kanamı dilber

Ahmet'i kırklara gönderen sensin
 Cümlesini semah dönderen sensin
ŞİRİNİ'Yİ aşka yandıran sensin
 Kıyamete kadar yana mı dilber

14-HECE

HAK ÂDEMDE DEMEKLE

Hak âdemde demekle her âdem Hak olur mu?
 Yanıp aşk küresinde pişmeden olmaz imiş
 Hakla münezzehe olan kişi yolda kalır mı?
 Katarına girenler yolundan kalmaz imiş

Nefsin öldürüp nefse uymayan Hakkı bulur
 Âşık maşuka bağlı feyzini ordan alır
 Hak hukukun bilmeyen aşk kıymetin ne bilir
 Bu hukuka uymayan kıymetin bilmez imiş

Âdem âdemden üstün âdem melekten yüce
 Melek secde eyledi Hakkı onda görünce
 Zararsız yaşar ise Hakka erir karınca
 Bu ilmin deryasına dalmayan ermez imiş

Allah yakın olur mu ummana dalmayana
 Allaha âşık olup aşk ile dolmayana
 Ne kadar emek çeksen aslından olmayana
 Dibi delik testiye su kuyma dolmaz imiş

Canımız kurban olsun hakikat la dolana
 Veren ganidir ama aşk olsun ki alana
 Hak Çalap mihman olur ölmeden ön ölene
 Fanide hayvan ölür âdemse ölmez imiş

ŞİRİNİ Hak Âdemde zuhur eder her demde
 Âdem bunu bilmezse yurt tutar cehennemde
 Her gördüğün Hızır bil kim bilir ki hak kimde
 Hakka boyun eğemeyen nasihat almaz imiş

15-HECE

ALIÇ AĞACI

Ben Hünkâra gölge oldum koku saçtım dağlara
 Meydan okudum zamana nice uzun yıllara
 Dalım kolum bağladılar uğradım yüz bin zara
 Dilim yoktur ki söylesem şikâyetim kırklara

Yarın kıyamet gününde varacağım mahşere
 Hürmet etmek böyle midir Hacı Bektaş Hünkâra

Bedenimden dallarımdan açtılar yüz bin yara
 Kimisi taş kimi çivi kimside nal para
 Beni böylece kuruttu nice ol yüzü kara
 Nasılda işkence eder ikiyezlü maskara

Yarın kıyamet gününde varacağım mahşere
 Hürmet etmek böyle midir Hacı Bektaş Hünkâra

Bir damla su bir gıdaya hasret gitti çıyanım
 Ben bir alıç ağıcıyım görenlere ayanım

KUL ŞİRİNİ'YE dilekçem budur halim beyanım
Hünkârı gerçek seveni ben halimle duyanım

Yarın kıyamet gününde varacağım mahşere
Hürmet etmek böyle midir Hacı Bektaş Hünkâra

16-HECE

İBADET HALİ

Budur zikrim / budur fikrim / ibadetim / her an olur
Budur fikrim / canım kurban / hak içindir / soran olur
İbadetim / hak içindir / şahadetim / kuran olur
Her an olur / soran olur / kuran olur / baran olur

Fena fillah / ettim beni / can içinde / buldum onu
Ettim beni / Hakka kurban / şükür buldu / can cananı
Can içinde / şükür buldu / hakikatte / din imanı
Buldum onu / can cananı / din imanı / aldım canı

Kırdım bütün / tabuları / bilim bana / ışık tuttu
Tabuları / teslim ettim / üstat oldu / bir bir yuttu
Bilim bana / üstat oldu / hem öğretti / hem eğitti
Işık tuttu / bir bir yuttu / hem eğitti / tabu gitti

Yeryüzünde / tüm canlıya / ibret ile / baktım o var
Tüm canlıya / saygı duydum / hizmet ettim / bir bir sayar
İbret ile / hizmet ettim / bana benden / yakın duyar
Baktım o var / bir bir sayar / yakın duyar / yar böyle yar

Yüzüm yedi / Sebbelmesan / üçü zahir / dördü batın
 Sebbelmesan / kulak burun / ağız gözdür / yedi hattın
 Üçü zahir / ağız gözdür / KUL MURTAZA / Şirin zatın
 Dördü batın / yedi hattın / Şirin zatın / bil kıymetin

İLİM SONSUZLUGA GİDEN YOLDUR

İlim yoldur / bilim yolcu / âdem isen / gitme zora
 Bilim yolcu / ise eğer / doğruyu bul / düşme zara
 Âdem isen / doğruyu bul / sen sendeki / seni ara
 Gitme zora / düşme zara / seni ara / işe yara

İlme hizmet / etmek için / evvel kendi / kendin tanı
 Etmek için / Hakka hizmet / kendini bil / yorma canı
 Evvel kendi / kendini bul / sır içinde / sor cananı
 Kendin tanı / yorma canı / sor cananı / gör meydanı

İlmi bilen hakkı bilir hakkı bilen kendin bulur
 Hakkı bilir insan olur Hakikatten nasip alır
 Hakkı bilen Hakikat tan hiç ayrılmaz Hakta kalır
 Kendin bulur nasip alır Hakta kalır Âşık olur

İlim Allah / mirasıdır / kul bulduğu / yerden alsın
 Mirasıdır / dört kitabın / kaynağından / alıp dolsun
 Kul bulduğu / kaynağından / alırken çok / kafa yorsun
 Yerden alsın / alıp dolsun / kafa yorsun / sırta ersin

Âdem gibi / Âdem olan / bu sözlerden / öz çıkarır
 Âdem olan / insanlığa / hizmet eder / haz çıkarır
 Bu sözlerden / hizmet eder / tarih yazar / iz çıkarır
 Öz çıkarır / haz çıkarır / iz çıkarır / tez çıkarır

Bu gerçeğe / hizmet eyle / er içinde / er olasin
 Hizmet eyle / ar eyleme / bu katarda / yer bulasin
 Er içinde / bu katarda / ŞİRİNİ'Yİ / yar bilesin
 Er olasin yer bulasin yar bilesin sır kalasin

NASİHAT

Taki koçak / özden alıp / tasavvufa / dalman gerek
 Özden alıp / gerçekleri / gönül verip / bilmen gerek
 Tasavvufa / gönül verip / üstadını / bulman gerek
 Dalman gerek / bilmen gerek / bulman gerek / alman gerek

Hakikatten / dosya açtım / tek bir yaprak / oku yeter
 Dosya açtım / gevher saçtım / alır isen / teki yeter
 Tek bir yaprak / alır isen / sakın deme / neki yeter
 Oku yeter / teki yeter / neki yeter / baki yeter

İçten içe / sırlar sende / hak arama / kuru tende
 Sırlar sende / sır içinde / kim bilir ki / Allah kimde
 Hiç arama / kim bilir ki / damardaki / akan kanda
 Kuru tende / Allah kimde / akan kanda / saklı canda

Can çıkarsa / canan doğar / nurun arşa / doğru ağar
 Canan doğar / yok olursun / rahmet olur / yere yağar
 Nurun arşa / rahmet olur / karanlığa / Güneş doğar
 Doğru ağar / yere yağar / Güneş doğar / zulmü boğar

Çıkma aşkın / pazarından / sır saklarsan / sır içinde
 Pazarından / haberdar ol / er olursun / er içinde
 Sır saklarsan / er olursun / ruhun kalır / nur içinde
 Sır içinde / er içinde / nur içinde / var içinde

İçindeki / sırrı tanı / senden evvel / gelen hanı
 Sırrı tanı / derde derman / bulam dersen / bil insanı
 Senden evvel / bulam dersen / ŞİRİNİYİ / yaratanı
 Gelen hanı / bil insanı / yaratanı / bul cananı

KİMDİR

İbret ile / tüm canlıyı / seyre daldım / onu söyler
 Tüm canlıyı / inceledim / can içinde / canı söyler
 Seyre daldım / hakkı gördüm / bin biri der / bini söyler
 Onu söyler / canı söyler / bini söyler / dini söyler

Din dediğin / güzel ahlak / yoksa gazez / kin değildir
 Güzel ahlak / dini besler / karşılığı / kan değildir
 Yoksa gazez / karşılığı / öç almakla / şan değildir
 Kin değildir / kan değildir / şan değildir / son değildir

Her eşyanın / kendine has / senin gibi / bir dili var
 Kendine has / Hakkı söyler / hal içinde / sır hali var
 Senin gibi / hal içinde / halleşene / pir eli var
 Bir dili var / sır hali var / pir eli var / nur gölü var

Akıl almaz / fikre sığmaz / diyen bilmez / bilen demez
 Fikre sığmaz / bu düzenin / sırlarını / cahil görmez.
 Diyen bilmez / sırlarını / düşünüp de / kafa yormaz
 Bilen demez / cahil görmez / kafa yormaz / söze gelmez

KUL ŞİRİNİM / vücuduna / sır olup da / giren kimdir
 Vücuduna / düzen verip / seni senden / soran kimdir
 Sır olup da / seni senden / sorduğunda / yaran kimdir
 Giren kimdir / soran kimdir / yaran kimdir / veren kimdir

DÖRT KAPI

Aşka dalmak / istiyorsan / ariflerde / sözü gözle
 İstiyorsan / sende seni / yaş buğulu / gözü gözle
 Ariflerde / sırlar vardır / giz içinde / gizi gözle
 Sözü gözle / gözü gözle / gizi gözle / izi gözle

Bir çiçekle / yaz mı gelir / dört kapıyı / açman gerek
 Yaz mı gelir / kış geçmeden / her kapıyı / geçmen gerek
 Dört kapıdan / kırk makamı / mürşit bulup / seçmen gerek
 Açman gerek / geçmen gerek / seçmen gerek / ölçmen gerek

Dört kapıda / kırk makam var / bilen sürdü / doğru yolu
 Kırk makam var / din içinde / hal içinde / buldu hali
 Bilen sürdü / hal içinde / yaşadıkça / dolu dolu
 Doğru yolu / buldu hali / dolu dolu / oldu kulu

Dört kapıda / dört ferîştah / dört sırrını / beyan eyle
 Dört ferîştah / ismi haktır / biliyorsan / nedir söyle
 Dört sırrını / biliyorsan / muhabbet aç / umman boyla
 Beyan eyle / doğru söyle / umman boyla / gönül toyla

Şeriatta / şarta uyan / tarikatta / yolu bilir
 Şarta uyan / er kişiler / marifette / hali bilir
 Tarikatta / marifette / hakka yakın / kulu bilir
 Yolu bilir / hali bilir / kulu bilir / ulu bilir

Kimi insan / bu dünyaya / gönül vermiş / tapar gider
 Bu dünyaya / mümin olan / sırt çevirmiş / teper gider
 Gönül vermiş / sırt çevirmiş / ne fark eder / sapar gider
 Tapar gider / teper gider / sapar gider / kopar gider

Gönül düştü / bu sevdaya / KUL ŞİRİNİ / yanar gider
 Bu sevdaya / can verilir / Allah ismin / anar gider
 KUL ŞİRİNİ / Allah ismin / virt eyleyip / kanar gider
 Yanar gider / anar gider / kanar gider / döner gider

AŞK

Onun sana / olan aşkı / kâinatı / yutar gider
 Olan aşkı / hesap almaz / akıl fikir / biter gider
 Kâinatı / akıl fikir / bir pul eder / satar gider
 Yutar gider / biter gider / satar gider / tüter gider

Senin aşkın / ona karşı / O isterse / dolar taşar
 Ona karşı / sevdan senden / seni alır / bendin aşar
 O isterse / seni alır / bedel öder / sende yaşar
 Dolar taşar / bendin aşar / sende yaşar / sana koşar

Aşk gelince / akıl durur / vücut titrer / ateş sarır
 Akıl durur / yaşlar yürür / aşk elinden / âşık erir
 Vücut titrer / aşk elinden / can canana / dara durur
 Ateş sarır / âşık erir / dara durur / hakka erir

Eğer aşka / düşmediysen / boş gelirsin / boş gidersin
 Düşmediysen / hak aşkına / taş gelirsin / taş gidersin
 Boş gelirsin / taş gelirsin / cehenneme / duş gidersin
 Boş gidersin / taş gidersin / duş gidersin / eş gidersin

Onun aşkı / yere düşse / dağlar erir / deniz kurur
 Yere düşse / yer yarılr / ateşinden / taşlar erir
 Dağlar erir / ateşinden / KUL ŞİRİNİ / canın verir
 Deniz kurur / taşlar erir / canın verir / kalpte durur

DÖRT KİTAPTA

Seyit Mahmut / Hayraniye / ikrar veren / aşkla doldu
 Hayraniye / ikrar veren / hakikat tan / nasip aldı
 İkrar veren / hakikat tan / destur alıp / çıkıp geldi
 Aşkla doldu / nasip aldı / çıkıp geldi / Hakkı buldu

Dört kitapta / müjdelenip / nur içinde / nurdan geldin
 Müjdelenip / Fatıha'da / ayet ile / sırdan geldin
 Nur içinde / ayet ile / himmet alıp / Şar'dan geldin
 Nurdan geldin / sırdan geldin / Şar'dan geldin / yardan geldin

Bakın oğlu / şah Haydara / saygısından / düştü zara
 Şah Haydara / görev verdi / o özünü / çekti dara
 Saygısından / o özünü / zemheride / vurdu kara
 Düştü zara / çekti dara / vurdu kara / girdi nura

İşim gayet / düzgün dedi / sır olunca / geldi yâdı
 Düzgün dedi / beyan etti / Düzgün baba / kaldı adı
 Sır olunca / Düzgün baba / dağ taş duydu / bu feryadı
 Geldi yâdı / kaldı adı / bu feryadı / gör muradı

Hakkı bulan / terzi Mehmet / teslim oldu / dara durdu
 Terzi Mehmet / teslim oldu / el bağladı / ikrar verdi
 Teslim oldu / el bağladı / Allah aşkı / oldu yurdu
 Dara durdu / ikrar verdi / oldu yurdu / arttı virdi

Seyit Mahmut / Hayraniye / Hacı Bektaş / hayran kaldı
 Hayraniye / nasip verdi / ŞİRİNİYİ / geldi buldu
 Hacı Bektaş / ŞİRİNİYİ / aşka saldı / âşık oldu
 Hayran kaldı / geldi buldu / âşık oldu / sırla doldu

AŞK POTASI

Sınırsız bir aşka düştüm
Yandım kül oldum kavruldum
Dumanım göklere çıktı
Bütün âleme savruldu

Külümden bir gülfidanı
Domur saldı katmer katmer
Bir gayret ile toplandım
Duman iken bülbül oldum

Dil döktüm gülüme karşı
Goncalar açılsın diye
Bir acı rüzgâr dokundu
Onun derdiyle yoğruldu

Goncam için zara düştüm
Bu zarıma aşk denildi
Gece gündüz hayli zaman
Çile girdabında kaldım

Kanat vurdum ruhum uçtu
Bu bedenim kaldı cansız
Taradım yer ile göğü
Goncamı açılmış buldum

Açılmışım habersizim
Şirin **ŞİRİN'İ** dediler
Birbirlerine sundular
Er içinde er sayıldım

BÜRÜR İDİM

Vücutum da bin can olsa
İnsanlığa verir idim
Işık saçardım her yana
Şöyle yanar erir idim

Haksızlığı yıkmak için
Döker idim tüm kanımı
Damlası bitene kadar
Yine karşı durur idim

Tüm canlıyı seviyorum
Amma zalimleri asla
Er oğlu yiğit kişinin
Yoluna gül serir idim

İnsanlık ne kadar güzel
Yeter ki nefse uymasın
Her vücutta domur açsa
Gonca güller derir idim

Ben seni sen çocuğumu
Aldatmak için mi geldik
Eğer gücüm yetse idi
Bu zinciri kırır idim

Herkes güzellikten yana
Hal vaziyet öyle değil
Ben buradan geleceği
Arif olsam görür idim

Bütün gerçeğin savaşı
Bu zinciri kırmak için
Güzel fikirler bir olsa
Tüm evreni bürür idim

Bin sözünde bir tek yalan
Bulamazsın bir gerçeğin
KUL ŞİRİNİ işte böyle
İnsana yüz sürür idim

ZAMAN AĞLAR

Şöyle dertlerimi bir bir
Desem kalem al kan ağlar
Duyulursa tün âleme
Bütün dünya cihan ağlar

İnsanlığa neşe saçmak
Var iken ağlatmak niye
Gizliyorum dertlerimi
Amma cesette can ağlar

Er odur derdin gizleyip
Dertlilere derman ola
Kendi derdine ağlayan
İnsanlığa yalan ağlar

İnsanlık insan işidir
Bunu gerçek olan bilir
Kendini yakar mum gibi
Ona akan zaman ağlar

Özgürlüğün bir adımı
Bin damla kana bedeldir
KUL ŞİRİNİ'M bunun için
Yaman ağlar yaman ağlar

BİLİNMESİN

Bir kelam edeyim sana
Hiç benzeri bulunmasın
El girmesin aramıza
Bunun sırrı bilinmesin

El elden üstünmüş meğer
Ta arşa varana kadar
Herkes bildiğini okur
Buna kimse alınmasın

Övülmezsin yerilirsin
Haldan bilmeze düşünce
Cahil kıymetini bilmez
Kusuruma kalınmasın

Sana değer biçilmezken
Pahanı bir pul ederler
Ona da alıcı çıkmaz
Halimize gülünmesin

Sanki benim hakkım onun
Hakkı gibi yediririm
Benliğim buna alıştı
Lüzumu yok çalınmasın

Bin Murtaza'nın kazancı
Bir karında stok olur
Varımı yoğumu verdim
Artık yakam yolunmasın

Vermediğim namus kaldı
Bilmiyorum bilmiyorum
Yavrum modanın esiri
Çok üstüme gelinmesin

Neredesin yüce ahlak
Yerde misin gökte misin?
ŞİRİNİ yok olan için
Boş yere hiç ölünmesin

ÖZET

TAN, Burak, “Cem Zâkirlîği ve Âşık Murtaza Şirin”, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2012.

Cem Zâkirlîği ve Aşık Murtaza Şirin olarak adlandırdığımız çalışmamız giriş, Cem Töreni ve Zâkirlik, Aşık Murtaza Şirin, sonuç, kaynakça ve ekler olmak üzere altı bölümden oluşmuştur.

Birinci bölümde cem töreni ve zâkirlik üzerinde durulmuştur. Bu bölümde cem törenin kökeni, türleri ve cem töreninde on iki hizmet sözlü ve yazılı kaynaklardan faydalanılarak anlatılmıştır. Cem törenindeki on iki hizmetten biri olan zâkirlîğin kökeni, görevleri, eğitim süreci üzerine bilgi verilmiştir. Bu bağlamda Murtaza Şirin örnekleme yapılmıştır. Murtaza Şirin'in zâkirlik yaptığı bir cem töreninin akışı aktarılmıştır ve cem törenlerinin çeşitleri anlatılmıştır.

Çalışmamızın ikinci bölümünde Âşık Murtaza Şirin anlatılmıştır. Murtaza Şirin'in doğumu, hayatı, âşıklığa başlaması, mahlas alışı, bağlı olduğu Alevî ocağı, musahip kardeşi, katıldığı şenlik ve programlar, aldığı ödüller hakkında bilgiler verilmiştir. Ayrıca bu bölümde Murtaza Şirin'in şiirleri türlerine göre sınıflandırılmış ve incelenmiştir.

Çalışmamızın kaynakça bölümünde faydalanılan eserlerin künyesi belirtilmiştir.

Sonuç bölümünde ise çalışmamızın sosyal bilimlere getirmiş olduğu katkı üzerinde durulmuştur. Son olarak ekler bölümünde Murtaza Şirin'in seçilen yüz elli şiirine yer verilmiştir.

Anahtar Sözcükler:

1. Âşık
2. Zâkir
3. Cem
4. Alevîlik
5. Şiir

ABSTRACT

TAN, Burak, “ Zakir of Cem and ashik Murtaza Şirin”, Master Thesis, Ankara, 2012.

The study that we called as Zâkir of Cem and Ashik Murtaza Şirin is composed of six chapters including introduction, Cem ceremony and term of Zâkir, Ashik Murtaza Şirin, conclusion, bibliography and appendix.

In the ‘First chapter’, it is emphasized on cem ceremony and the term of Zâkir. In this chapter, origins and kinds of cem ceremony and the twelve vocations have been told with the help oral and written sources. It has been informed on the source, duties and the education process of the term of zâkir that is one of twelve vocations in cem ceremony. In this sense, Murtaza Şirin has showed as an example. The flow of a cem ceremony in which Murtaza Şirin is the Zâkir has been told. Besides, types of cem has been mentioned.

In the ‘Second chapter’ of our thesis it has been focused on Ashik Murtaza Şirin. It has been informed on Murtaza’s birth, his life, his beginning to the Ashiklik, determination of his applative, the Alevî organization that he is depend on, his Muhasip fellow, the festivals and programs that he has attended and the awards he has received. Additionally, in this chapter the poems of Murtaza Şirin have been analyzed and classified.

In the chapter of ‘Bibliography’, the bibliographies of the studies that we benefit from, have been indicated.

In the ‘Conclusion’ part, the contributions of our study to the social sciences have been emphasized. Finally, in the section of ‘Appendix’, the selected poems of Murtaza Şirin have been presented.

Keywords:

1. Ashik
2. Zâkir
3. Cem
4. Alevîsm
5. Poem